

Erasmus+

Vodič programa

U slučaju nepodudaranja u značenju između verzija za različitim jezicima, verzija na engleskom jeziku ima prednost nad svim drugim verzijama.

Verzija 3. (2015.):
16.1.2014.

SADRŽAJ

UVOD	7
DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+.....	9
Koji su ciljevi i glavne značajke programa Erasmus+?	11
Kakva je struktura programa Erasmus+?	15
Koji je proračun?	17
Tko provodi program Erasmus+?	18
Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?.....	23
DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA OBUHVAĆENIMA OVIM VODIČEM	26
Obrazovanje i osposobljavanje.....	27
Mladi	28
Tri ključne mjere.....	30
Ključna mjera 1.: Mobilnost u svrhu učenja za pojedince.....	30
Koje se mjere podupiru?	30
Projekti mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih	32
Koji su ciljevi projekta mobilnosti?.....	32
Što je projekt mobilnosti?	32
Projekt mobilnosti za studente i osoblje u ustanovama visokog obrazovanja	34
Projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju	50
Projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama	58
Projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih	65
Projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima	72
Velika događanja Europske volonterske službe	85
Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus.....	92
Zajmovi za diplomatske studije Erasmus+	101
Ključna mjera 2.: Suradnja za inovacije i razmjena dobre prakse	102
Koje se mjere podupiru?	102
Strateška partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih	104
Udruženja znanja	121
Udruženja sektorskih vještina.....	130
Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja	143
Jačanje sposobnosti u području mladih	165
Ključna mjera 3.: Potpora reformi politike	179
Koje se aktivnosti podupiru?	179
Koji je cilj sastanaka Strukturiranog dijaloga?.....	182
Aktivnosti programa Jean Monnet	187
Koje mjere se podupiru?	187

Moduli programa Jean Monnet	189
Katedra Jean Monnet.....	193
Centri izvrsnosti Jean Monnet.....	197
Potpora ustanovama i udrugama u okviru programa Jean Monnet	203
Mreže Jean Monnet (rasprava o politici s akademskim svijetom).....	212
Projekti programa Jean Monnet (rasprava o politici s akademskim svijetom)	216
Sport	224
Koje se aktivnosti podupiru?.....	224
Suradnička partnerstva	225
Neprofitna europska sportska događanja	230
DIO C – INFORMACIJE ZA PODNOSITELJE.....	234
Kako podnijeti prijedlog u okviru programa Erasmus+?	234
Prvi korak: Registracija na Portalu za sudionike	234
Drugi korak: Provjera ispunjavanja kriterija programa	235
Treći korak: Provjera financijskih uvjeta	238
Četvrti korak: Popuniti i predati obrazac zahtjeva.....	241
Što slijedi nakon podnošenja zahtjeva?	241
Što se događa ako je zahtjev odobren?	242
Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja	245
Ostale važne ugovorne odredbe.....	248
PRILOG I. - POSEBNA PRAVILA I PODACI U VEZI S AKTIVNOSTIMA MOBILNOSTI, STRATEŠKIM PARTNERSTVIMA I JAČANJEM SPOSOBNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU	251
PRILOG II. - ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA.....	296
PRILOG III. – POJMOVNIK.....	303
PRILOG IV. – KORISNE REFERENCE I KONTAKTNI PODACI	314

KRATICE

- **GU EAC:** Glavna uprava za obrazovanje i kulturu
- **EACEA:** Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu
- **ECAS:** Servis Europske komisije za provjeru autentičnosti
- **ECHE:** Povelja Erasmus za visoko obrazovanje
- **ECTS:** Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova
- **ECVET:** Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- **EHEA:** Europski prostor visokog obrazovanja
- **EIB:** Europska investicijska banka
- **ELL:** Europska oznaka jezika
- **EQAR:** Europski registar za osiguranje kvalitete
- **EQAVET:** Europski sustav osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- **EP:** Europski parlament
- **EQF:** Europski kvalifikacijski okvir
- **ESCO:** Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja
- **EU:** Europska unija
- **FU:** Financijska uredba
- **UVO:** Ustanova visokog obrazovanja
- **HERE:** Stručnjaci za reformu visokog obrazovanja
- **IKT:** Informacijska i komunikacijska tehnologija
- **ISP:** Intenzivni studijski program
- **EMJMD:** Združeni diplomski studij Erasmus Mundus
- **NA:** Nacionalna agencija
- **NARIC:** Nacionalni informacijski centar za akademsko priznavanje
- **NEO:** Nacionalni ured za Erasmus+
- **NKO:** Nacionalni kvalifikacijski okvir
- **OECD:** Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
- **OER:** Otvoreni obrazovni sadržaji
- **OMC:** Otvorena metoda koordinacije
- **PIC:** Identifikacijska oznaka sudionika
- **URF:** Jedinstveni sustav za registraciju
- **VET:** Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

UVOD

Ovaj Vodič programa predstavlja alat za svakoga tko se želi detaljno upoznati s programom Erasmus+. Ovaj je dokument uglavnom upućen onima koji žele biti:

- organizacije sudionice u programu: odnosno one organizacije, ustanove, tijela koja organiziraju aktivnosti koje se podupiru u okviru Programa;
- sudionici: odnosno, one osobe (studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli učenici, mladi ljudi, volonteri ili profesori, učitelji, voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta itd.) koje sudjeluju u aktivnostima koje organiziraju organizacije sudionice u programu.

Svake godine, organizacije u cijeloj Europi predaju tisuće prijedloga programa kako bi dobile financijsku potporu iz programa Erasmus+; iz tog razloga Komisija je uspostavila transparentni proces ocjenjivanja čiji je cilj osigurati bespovratna sredstva za najbolje projekte

- za većinu su aktivnosti sva pravila i uvjeti za dobivanje bespovratnih sredstava iz Programa navedeni u ovom Vodiču programa;
- za neke su druge aktivnosti, koje se samo spominju u ovom Vodiču programa, pravila i uvjeti da dobivanje bespovratnih sredstava opisani su u posebnim pozivima za podnošenje prijedloga koje objavljuje Europska komisija ili se objavljuju u njezino ime.

Kada se planiraju prijaviti, organizacije koje žele sudjelovati u programu mogu dobiti nadahnuće i informacije iz drugih referentnih dokumenata, a neki od tih dokumenata navedeni su u Prilogu IV. ovom vodiču.

KAKO ČITATI VODIČ PROGRAMA

Vodič programa sastoji se od tri glavna dijela:

- U Dijelu A prikazan je opći pregled Programa. U njemu su navedene informacije o ciljevima, prioritetima i glavnim značajkama Programa, o državama sudionicama u programu, provedbenim strukturama i općem dostupnom proračunu. Ovaj je odjeljak namijenjen onima koji žele dobiti opći pregled područja primjene i strukture Programa.
- U Dijelu B navedene su posebne informacije o aktivnostima Programa koje su obuhvaćene ovim Vodičem. Ovaj je odjeljak uglavnom namijenjen onima koji žele saznati više o tome kakve se vrste projekata podupiru Programom. Informacije iz ovog odjeljka detaljnije su opisane u Prilogu I. ovom Vodiču.
- U Dijelu C navedene su detaljne informacije o postupcima za podnošenje zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava te financijske i administrativne odredbe u vezi s bespovratnim sredstvima iz programa Erasmus+. Ovaj je odjeljak namijenjen svima onima koji žele predati prijedlog projekta u okviru programa Erasmus+.

Nadalje, u ovaj su Vodič uključeni sljedeći Prilozi:

- Prilog I.: Dodatna pravila i informacije u vezi s aktivnostima obuhvaćenima Vodičem programa
- Prilog II.: Smjernice za širenje za korisnike
- Prilog III.: Pojmovnik glavnih pojmova koji se koriste u ovom Vodiču
- Prilog IV.: Korisne reference i kontaktni podaci

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ program je EU-a u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta za razdoblje 2014. – 2020.¹. Područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta može znatno pridonijeti rješavanju glavnih socio-ekonomskih izazova s kojima će se Europa suočavati do kraja desetljeća, kao i provedbi Strategije Europa 2020. za rast, radna mjesta, socijalnu jednakost i uključivanje.

Previše mladih ljudi prerano napušta školovanje i postoji rizik da će ostati nezaposleni i socijalno marginalizirani. Borba protiv rastuće nezaposlenosti – posebno među mladima – postala je jedna od najhitnijih zadaća europskih vlada. Ista opasnost prijeti i velikom broju odraslih niskokvalificiranih radnika. Tehnologije mijenjaju način funkcioniranja društva i potrebno je osigurati da se one iskoriste na najbolji mogući način. Poduzeća u EU-u moraju postati konkurentnija zahvaljujući talentu i inovacijama. Snažnim sustavima obrazovanja i osposobljavanja te politikama mladih može se pridonijeti rješavanju tih problema jer se građanima osiguravaju vještine koje su potrebne na tržištu rada i u gospodarstvu, a istovremeno im se omogućuje da imaju aktivnu ulogu u društvu i ostvare osobno ispunjenje. Reformama u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ostvaruje se veći napredak u ostvarenju tih ciljeva, na osnovu zajedničke vizije između donositelja politika i dionika, čvrstih dokaza i suradnje u različitim područjima i na različitim razinama.

Drugi se izazov odnosi na razvoj društvenog kapitala među mladim ljudima, osnaživanje mladih i njihovu sposobnost da aktivno sudjeluju u društvu, u skladu s odredbama Ugovora iz Lisabona o „poticanju sudjelovanja mladih ljudi u demokratskom životu u Europi. Ti se problemi također mogu rješavati neformalnim aktivnostima učenja, čiji je cilj jačanje vještina i sposobnosti mladih i njihovog aktivnog građanstva.

Osim toga, organizacijama mladih i osobama koje rade s mladima potrebno je omogućiti prilike za osposobljavanje i suradnju, u cilju razvoja stručnosti te europske dimenzije rada s mladima.

Svrha je programa Erasmus+ podržati napore država sudionica u programu da učinkovito iskoriste mogućnosti europskog ljudskog i socijalnog kapitala, pritom potvrđujući načelo cjeloživotnog učenja povezivanjem potpore formalnom, neformalnom i informalnom učenju u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Programom se također pružaju veće prilike za suradnju i mobilnost s partnerskim državama, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih.

U skladu s jednim od novih elemenata koji su uvedeni u Ugovor iz Lisabona, programom Erasmus+ podržavaju se i aktivnosti namjenjene razvoju europske dimenzije u sportu, promicanjem suradnje između tijela nadležnih za sport. Programom se promiče stvaranje i razvoj europskih mreža, omogućavanjem prilika za suradnju među dionicima, te razmjena i prenošenje znanja i iskustva u različitim područjima povezanim sa sportom i tjelesnom aktivnošću. Pojačana suradnja u okviru programa imat će pozitivne učinke na razvoj potencijala europskog ljudskog kapitala jer će pridonijeti smanjenju socijalnih i gospodarskih troškova tjelesne neaktivnosti.

Programom će se općenito podržati aktivnosti, suradnja i alati koji su u skladu s ciljevima strategije Europa 2020. i njezinim vodećim inicijativama, kao što su Mladi u pokretu i Program za nove vještine i radna mjesta. Programom će se također pridonijeti, putem otvorenih metoda koordinacije, ostvarenju ciljeva Strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje i Europske strategije za mlade.

To ulaganje u znanje, vještine i kompetencije bit će važno za pojedince, ustanove, organizacije i društvo u cjelini jer će se njime pridonijeti rastu i osiguranju blagostanja i socijalnog uključivanja u Europi i izvan nje.

¹ UREDBA (EU) BR. 1288/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+“ : programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF>)

Vodič programa Erasmus+ izrađen je u skladu s Godišnjim programom rada za Erasmus+ koji je donijela Europska komisija i stoga se može revidirati kako bi se u njemu odražavali prioriteti i linije djelovanja definirane u programima rada donesenima u sljedećim godinama. Provedba ovog Vodiča također ovisi o dostupnosti dodijeljenih sredstava predviđenih u nacrtu proračuna nakon što proračunsko tijelo donese proračun za predmetnu godinu ili kako je predviđeno u sustavu privremenih dvanaestina.

NASTAVLJANJE NA PRETHODNO ISKUSTVO, USMJERENOST PREMA BUDUĆNOSTI

Program Erasmus+ nastavlja se na postignuća ostvarena tijekom više od 25 godina provedbe europskih programa u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih koji obuhvaćaju dimenziju suradnje unutar Europe i međunarodne suradnje. Erasmus+ rezultat je integracije sljedećih europskih programa koje je Komisija provodila u razdoblju 2007. – 2013.:

- Program cjeloživotnog učenja
- Program mladi na djelu
- Program Erasmus Mundus
- Tempus
- Alfa
- Edulink
- Programi suradnje s industrijaliziranim državama u području visokog obrazovanja

Tim su se programima podupirale aktivnosti u područjima visokog obrazovanja (uključujući njegovu međunarodnu dimenziju), strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, školskog obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih (uključujući njihovu međunarodnu dimenziju).

Programom Erasmus+ nastoji se ostvariti više nego tim programima promicanjem sinergija i uzajamnog poticanja u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uklanjanjem umjetnih granica između različitih aktivnosti i vrsta projekata, razvojem novih ideja, privlačenjem novih dionika iz poslovnog svijeta i civilnog društva i poticanjem novih oblika suradnje. Cilj je Erasmus+ da postane učinkovitiji instrument za zadovoljavanje stvarnih potreba u smislu razvoja ljudskog i socijalnog kapitala u Europi i izvan nje.

Stoga je od ključne važnosti povezati novi Program sa snažnim brendom koji je posvuda prepoznatljiv. Zbog toga će se o svim aktivnostima i djelovanjima koje se podupiru u okviru Programa u prvom redu morati priopćavati putem oznake „Erasmus+“. Međutim, kako bi se sudionicima i korisnicima bivših programa pomoglo da se snađu u programu Erasmus+, za potrebe komuniciranja i širenja, za aktivnosti usmjerene na određeni sektor, uz zajedničku oznaku „Erasmus+“ mogu se koristiti i sljedeći nazivi:

- „Erasmus+: Comenius“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem školskog obrazovanja;
- „Erasmus+: Erasmus“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem visokog obrazovanja i usmjerene na zemlje sudionice u programu;
- „Erasmus+: Erasmus Mundus“, u vezi s združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus;
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- „Erasmus+: „Erasmus+: Grundtvig“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem obrazovanja odraslih;
- „Erasmus+: Mladi na djelu“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem neformalnog i informalnog učenja mladih;
- „Erasmus+: Jean Monnet“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem europskih studija;
- „Erasmus+: Sports“, za aktivnosti Programa koje su isključivo povezane s područjem sporta.

KOJI SU CILJEVI I GLAVNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+?

OPĆI CILJ

Programom Erasmus+ pridonosi se ostvarenju:

- ciljeva strategije Europa 2020., uključujući glavni obrazovni cilj²;
- ciljeva strateškog okvira za Europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.), uključujući odgovarajućih mjerila;
- održivog razvoja partnerskih država u području visokog obrazovanja;
- općeg cilja obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.);
- cilja razvoja europske dimenzije u sportu, posebno sportu na lokalnoj razini, u skladu s planom rada EU-a za sport;
- promicanja europskih vrijednosti u skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji³.

VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedećim je značajkama Programa potrebno posvetiti posebnu pozornost. Neke od njih detaljno su prikazane na *web*-mjestu Komisije.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE VJEŠTINA I KVALIFIKACIJA

Programom Erasmus+ podupiru se alati EU-a za transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija – posebno Europass, Youthpass, Europski kvalifikacijski okvir (EKO), Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET), Europski sustav osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju (EQAVET), Europski registar za osiguranje kvalitete (EQAR), Europsko udruženje za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA), te mreže koje postoje diljem EU-a u području obrazovanja i osposobljavanja i koje podržavaju te alate, posebno Nacionalni informacijski centar za akademsko priznavanje (NARIC) i mreže Euroguidance, nacionalni centri Europass i nacionalne koordinacijske točke za EKO.

Zajednička je svrha svih tih alata osigurati lakše priznavanje i bolje razumijevanje vještina i kvalifikacija, unutar i izvan nacionalnih granica, u svim podsustavima obrazovanja i osposobljavanja i na tržištu rada bez obzira na to kako su stečene, formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radno iskustvo, volontiranje, internetsko učenje). Alatima bi se također trebalo osigurati da se politikama za obrazovanje, osposobljavanje i mlade dalje pridonosi ostvarenju ciljeva Europe 2020., odnosno, konkurentnosti, zapošljavanja i rasta uspješnijom integracijom na tržište rada i većom mobilnosti u cilju ostvarenja glavnih ciljeva obrazovanja i zapošljavanja.

Kako bi se njima mogli ostvariti ti ciljevi, alati moraju odgovarati svrsi. Njima bi se trebali moći rješavati novi izazovi, kao što je internacionalizacija obrazovanja i sve veća uporaba digitalnog učenja te podržati stvaranje fleksibilnih oblika učenja u skladu s potrebama i ciljevima učenika. To znači da će se alati možda u budućnosti morati razvijati. Taj bi razvoj trebao dovesti do veće usklađenosti i općeg pojednostavljenja alata i njime bi se trebalo poduprijeti stvaranje istinskog europskog područja vještina i kvalifikacija u kojem se učenici i radnici mogu slobodno kretati u potrazi za poslom ili radi daljnjeg obrazovanja.

Više informacija dostupno je na: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_en.htm

ŠIRENJE I KORIŠTENJE REZULTATA PROJEKTA

Širenje i korištenje rezultata jedno je od ključnih područja životnog ciklusa projekta Erasmus+. Time se organizacijama sudionicama daje prilika za priopćavanje i razmjenu rezultata i proizvoda ostvarenih projektom, čime se proširuje učinak tih projekata, poboljšava njihova održivost i opravdava europska dodana vrijednost Erasmus+. Kako bi mogle uspješno širiti i koristiti rezultate projekta, od organizacija koje sudjeluju u projektima u okviru programa Erasmus+ traži se da dobro razmisle o aktivnostima širenja i iskorištavanja prilikom izrade i provedbe projekta. Razina intenziteta tih aktivnosti trebala bi biti razmjerna ciljevima, opsegu i postignućima različitih aktivnosti Erasmus+. Rezultati ostvareni provedbom određenog projekta mogu biti važni i zanimljivi u

² Glavni obrazovni cilj je smanjiti stopu prijevremenog napuštanja školovanja na manje od 10 % i povećati postotak visokoobrazovanih osoba na barem 40 % do 2020.

³ UNIJA JE UTEMELJENA NA VRIJEDNOSTIMA POŠTOVANJA LJUDSKOG DOSTOJANSTVA, SLOBODE, DEMOKRACIJE, RAVNOPRAVNOSTI, VLADAVINE PRAVA I POŠTOVANJA LJUDSKIH PRAVA, UKLJUČUJUĆI PRAVA MANJINA. TE SU VRIJEDNOSTI ZAJEDNIČKE DRŽAVAMA ČLANICAMA U DRUŠTVU U KOJEM PREVLAĐAJU PLURALIZAM, NEDISKRIMINACIJA, TOLERANCIJA, PRAVDA, SOLIDARNOST I RAVNOPRAVNOST ŽENA I MUŠKARACA.

područjima koja nisu obuhvaćena projektom i ovisi o pojedinim projektima hoće li se njima razviti strategije i metode kojima će se osigurati da drugi mogu pristupiti onome što je razvijeno i proizvedeno. Posebne smjernice u tome smislu nalaze se u Prilogu II. ovom Vodiču programa.

ZAHTEJEV ZA OTVORENI PRISTUP OBRAZOVNIM MATERIJALIMA, DOKUMENTIMA I MEDIJIMA PROIZVEDENIM U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Programom Erasmus+ promiče se otvoreni pristup materijalima, dokumentima i medijima koji su korisni za učenje, poučavanje, osposobljavanje i rad s mladima i nastaju kao rezultat provedbe projekata koji se financiraju iz Programa. Korisnici bespovratnih sredstava programa Erasmus+ koji pripremaju takve materijale, dokumente i medije u okviru financiranog projekta moraju ih objaviti, u digitalnom obliku, na internetu i omogućiti im pristup na temelju otvorenih dozvola. Korisnicima je dopušteno da definiraju najprikladniju razinu otvorenog pristupa, uključujući ograničenja (npr. zabrana komercijalnog iskorištavanja trećih stranaka) ako je to primjereno s obzirom na prirodu projekta i vrstu materijala. Zahtjevom otvorenog pristupa ne dovode se u pitanje prava intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

MEĐUNARODNA DIMENZIJA

Erasmus+ ima snažnu međunarodnu dimenziju (tj. suradnju s partnerskim državama), posebno u području visokog obrazovanja i mladih.

U području visokog obrazovanja, programom Erasmus+ podupiru se sljedeće ključne mjere usmjerene na suradnju s partnerskim državama:

- **međunarodna mobilnost pojedinaca u cilju dobivanja bodova i združeni diplomski studiji Erasmus Mundus** (u okviru Ključne mjere 1.), kojom se promiče mobilnost studenata i osoblja iz partnerskih država te u partnerske države;
- projekti **jačanja sposobnosti** u visokom obrazovanju (u okviru Ključne mjere 2.) kojima se promiču suradnja i partnerstva koji utječu na modernizaciju i internacionalizaciju ustanova i sustava visokog obrazovanja u partnerskim državama, s posebnim naglaskom na partnerske države u susjedstvu EU-a;
- potpora **dijalogu o politici** (u okviru Ključne mjere 3.) putem mreže stručnjaka za reformu visokog obrazovanja u partnerskim državama u susjedstvu EU-a, međunarodnih udruženja studenata, dijaloga o politici s partnerskim državama i međunarodnih promidžbenih događanja;
- aktivnosti programa **Jean Monnet** u cilju poticanja poučavanja, istraživanja i razmišljanja u području europskih studija diljem svijeta.

U području mladih, programom Erasmus+ podupiru se sljedeće glavne aktivnosti:

- **mobilnost mladih ljudi i osoba koje rade s mladima** (u okviru Ključne mjere 1.), čime se promiču razmjene mladih, Europska volonterska služba i mobilnost osoba koje rade s mladima u suradnji s partnerskim državama u susjedstvu EU-a;
- projekti **jačanja sposobnosti** u području mladih (u okviru Ključne mjere 2.) kojima se promiču aktivnosti suradnje i mobilnosti koje imaju pozitivan učinak na kvalitativan razvoj rada s mladima, politika za mlade i sustava za mlade te priznavanje neformalnog obrazovanja u partnerskim državama, posebno u državama Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država (ACP) te azijskim i latinoameričkim državama;
- uključivanje mladih ljudi i organizacija za mlade iz partnerskih država u susjedstvu EU-a u **Strukturirani dijalog** (u okviru Ključne mjere 2.) putem njihova sudjelovanja na međunarodnim sastancima, konferencijama i događanjima kojima se promiče dijalog između mladih ljudi i onih koji donose odluke.

Osim toga, u drugim aktivnostima Programa (Strateška partnerstva, Udruženja znanja, Udruženja sektorskih vještina, Suradnička partnerstva) mogu sudjelovati i organizacije iz partnerskih država, ako njihovo sudjelovanje projektu donosi dodatnu vrijednost (dodatne informacije možete pronaći u dijelu B ovog vodiča).

VIŠEJEZIČNOST

Višejezičnost je jedan od kamena temeljaca europskih projekata i snažan simbol nastojanja EU-a da bude ujedinjen u različitostima. Strani jezici imaju važnu ulogu među vještinama kojima će se pomoći ljudima da se

bolje sprema za tržište rada i iskoriste sve dostupne prilike. EU je utvrdio cilj da svaki građanin mora imati priliku naučiti barem dva strana jezika, od rane dobi.

Promicanje učenja jezika i jezične različitosti jedan je od posebnih ciljeva Programa. Nedostatak jezičnih sposobnosti jedna je od glavnih prepreka za suradnju u europskim programima za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Cilj je prilika u kojima se pruža jezična potpora poduprijeti učinkovitost i djelotvornost mobilnosti, poboljšati rezultate učenja i time pridonijeti posebnom cilju Programa.

Jezična potpora dostupna je za jezik koji sudionici koriste za učenje, obavljanje stručne prakse ili volontiranje u inozemstvu u okviru aktivnosti dugoročne mobilnosti koje se podupiru u okviru Ključne mjere 1. Jezična potpora uglavnom se nudi putem interneta jer su prednosti e-učenja jezika pristupačnost i fleksibilnost. Potpora putem interneta uključuje obavezno ocjenjivanje znanja jezika i dobrovoljne tečajeve jezika. Ocjena znanja jezika ključan je vid ove inicijative kojom se osigurava odgovarajuća priprema svakog sudionika i prikupljaju dokazi o jezičnim vještinama sudionika u programima mobilnosti EU-a. Prema tome, ocjena znanja jezika sudionika vrši se prije mobilnosti i na kraju mobilnosti u cilju praćenja ostvarenog napretka u znanju jezika. Rezultati testa za ocjenu znanja jezika koje sudionici obavljaju prije odlaska ne utječu na njihovo sudjelovanje u aktivnosti mobilnosti, bez obzira na rezultat.

Dok ne budu razvijeni internetski alati za sve jezike, korisnici projekata mobilnosti dobit će financijska sredstva za pružanje jezične potpore na jezicima koji nisu dostupni putem internetske usluge koju nudi Komisija.

U okviru Ključne mjere 2. poticat će se strateška partnerstva u području poučavanja i učenja jezika. Inovacije i dobra praksa kojima se promiču jezične vještine mogu uključivati, primjerice, načine poučavanja i ocjenjivanja, razvoj nastavnog materijala, istraživanja, učenje jezika potpomognuto računalom i poduzetničke pothvate u kojima se koriste strani jezici. Nadalje, korisnicima strateških partnerstava koji organiziraju dugoročne aktivnosti osposobljavanja i poučavanja za osoblje, mlade ljude, radnike i učenike mogu se, ako je potrebno, osigurati financijska sredstva za jezičnu potporu.

U vezi s nagradom Europske jezične oznake (ELL), nacionalne se agencije potiče da organiziraju redovita (godišnja ili dvogodišnja) nacionalna natjecanja u državama sudionicama u programu u kojima je sudjelovanje dobrovoljno. Nagrada ELL-a trebala bi služiti kao poticaj za iskorištavanje i širenje rezultata izvrsnosti u području višejezičnosti i za poticanje interesa za učenje jezika.

JEDNAKOST I UKLJUČIVANJE

Cilj je programa Erasmus+ promicati jednakost i uključivanje olakšavanjem pristupa učenicima koji dolaze iz nepovoljnijih sredina i koji imaju manje mogućnosti u usporedbi s vršnjacima. Te su osobe u nepovoljnijem položaju zbog osobnih problema ili prepreka koje im ograničavaju ili onemogućuju sudjelovanje u transnacionalnim projektima. Prepreke ili poteškoće s kojima se te osobe mogu suočiti navedene su u nastavku:

- invaliditet (tj. sudionici s posebnim potrebama): osobe s psihičkim (intelektualnim, kognitivnim, povezanim s učenjem), fizičkim, osjetilnim ili drugim invaliditetom;
- obrazovne aktivnosti: mladi ljudi s poteškoćama u učenju; osobe koje prijevremeno napuštaju školovanje; niskokvalificirane osobe; mladi ljudi s lošim rezultatima u školi;
- ekonomske prepreke: osobe s niskim standardom života, niskim prihodima, ovisni o sustavu socijalne skrbi; mladi ljudi koji su dugoročno nezaposleni ili siromašni; beskućnici, osobe koje su u dugovima ili imaju financijskih problema;
- kulturološke razlike: useljenici ili izbjeglice ili osobe podrijetlom iz obitelji useljenika ili izbjeglica; pripadnici nacionalnih ili etničkih manjina; osobe koje imaju poteškoće s jezičnom i kulturološkom prilagodbom;
- zdravstveni problemi: osobe s kroničnim oboljenjima, teškim bolestima ili psihijatrijskim oboljenjima;
- socijalne prepreke: osobe koje su žrtve diskriminacije zbog spola, dobi, etničkog podrijetla, vjere, seksualne orijentacije, invaliditeta itd.; osobe s ograničenim društvenim vještinama i asocijalnim ili rizičnim ponašanjem; osobe u opasnim situacijama; (bivši-) zločinci; bivši (-) ovisnici o drogama ili alkoholu; mladi i/ili samohrani roditelji; siročad;
- zemljopisne prepreke: ljudi iz udaljenih ili ruralnih područja; ljudi koji žive na malim otocima ili perifernim regijama; ljudi iz problematičnih gradskih zona; ljudi iz udaljenih područja (ograničeni javni prijevoz, loša infrastruktura).

U području mladih, Strategija za uključivanje i različitost osmišljena je kao zajednički okvir za podupiranje sudjelovanja i uključivanja mladih ljudi u nepovoljnijem položaju u program Erasmus+. Strategija je dostupna na *web*-mjestu Europske komisije.

ZAŠTITA I SIGURNOST SUDIONIKA

Zaštita i sigurnost sudionika u projektima programa Erasmus+ važna su načela Programa. Sve osobe koje sudjeluju u programu Erasmus+ trebale bi imati priliku potpuno iskoristiti mogućnosti za osobni razvoj i stručno usavršavanje i učenje. To se može osigurati samo u sigurnom okruženju u kojem se poštuju i štite prava svih osoba.

U tu svrhu, svaka organizacija koja sudjeluje u programu Erasmus+ mora uspostaviti učinkovite postupke i rješenja za promicanje i jamčenje sigurnosti i zaštite sudionika u projektu. U tu svrhu, svi studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, osoblje i volonteri, koji sudjeluju u aktivnosti u okviru Ključnih mjera 1. ili 2. programa Erasmus+, moraju biti osigurati od rizika u vezi s njihovim sudjelovanjem u tim aktivnostima. Osim Europske volonterske službe koja predviđa posebnu policu osiguranja (vidi Prilog I. ovog Vodiča), u programu Erasmus+ nije utvrđen jedinstveni oblik osiguranja niti se u njemu preporučuju određene osiguravajuće tvrtke. Programom se prepušta organizatorima projekta da pronađu najprikladniju policu osiguranja prema vrsti projekta koji se provodi i dostupnim oblicima osiguranja na nacionalnoj razini. Nadalje, nije se nužno pretplatiti na osiguranje specifično za određeni projekt, ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju, moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je važno, putno osiguranje (uključujući oštećenje ili gubitak prtljage);
- odgovornost treće stranke (uključujući, ako je moguće, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti);
- nesreća ili teška bolest (uključujući stalnu ili privremenu nesposobnost);
- smrt (uključujući povratak u državu podrijetla u slučaju projekata koji se provode u inozemstvu).

Ako je primjenjivo, preporučuje se da sudionici u transnacionalnim projektima imaju Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica kojom se omogućuje pristup nužnoj, javnoj zdravstvenoj skrbi za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 28 država EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (besplatno u nekim državama) jednake onima koje imaju osobe koje su osigurane u toj državi. Dodatne informacije o iskaznici i o tome kako je možete dobiti dostupne su na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559>.

I konačno, ako u projektima sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju dobiti prethodnu suglasnost za sudjelovanje od njihovih roditelja ili osoba koje djeluju u njihovo ime.

KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi mogao ostvariti svoje ciljeve, u okviru programa Erasmus+ provode se sljedeće aktivnosti:

KLJUČNA MJERA 1. – MOBILNOST POJEDINACA

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- **mobilitet učenika i osoblja:** prilike za studente, vježbenike, mlade ljude i volontere te nastavnike, učitelje, osobe koje rade s mladima osoblje i obrazovne ustanove da dožive iskustvo učenja i/ili rada u drugoj državi;
- **združeni diplomski studiji Erasmus Mundus:** integrirani međunarodni studijski programi visoke razine koje provode konzorciji ustanova visokog obrazovanja koji dodjeljuju stipendije najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu;
- **zajmovi za diplomatske studije u okviru programa Erasmus+:** studenti u visokom obrazovanju iz partnerskih država mogu u okviru programa dobiti zajam za odlazak na diplomski studij u inozemstvo. Studenti bi se trebali obratiti nacionalnim bankama ili agencijama za studentske zajmove.

KLJUČNA MJERA 2. – SURADNJA ZA INOVACIJE I RAZMJENA DOBRE PRAKSE

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- transnacionalna **strateška partnerstva** usmjerena na razvoj inicijativa u jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih i promicanje inovacija, razmjene iskustva i znanja između različitih vrsta organizacija uključenih u obrazovanje, osposobljavanje i mlade ili u drugim mjerodavnim područjima. Određene se aktivnosti mobilnosti podupiru ako pridonose ciljevima;
- **udruženja znanja** između ustanova visokog obrazovanja i poduzeća čiji je cilj poticanje inovacija, poduzetništva, kreativnosti, zapošljivosti, razmjene znanja i/ili multidisciplinarnog poučavanja i učenja
- **udruženja sektorskih vještine** kojima se podupire izrada i pružanje zajedničkih kurikuluma, programa i metoda učenja i poučavanja za strukovno obrazovanje, koji se temelje na dokazima o trendovima u određenom sektoru gospodarstva i vještinama koje su potrebne za rad u jednom ili više poslovnih sektora;
- **projekti jačanja sposobnosti** kojima se podupire suradnja s partnerskim državama u područjima visokog obrazovanja i mladih. Cilj je projekata jačanja sposobnosti podržati organizacije/ustanove i sustave u njihovom postupku modernizacije i internacionalizacije. U određenim prihvatljivim partnerskim državama aktivnosti u području mobilnosti podupiru se ako pridonose ciljevima projekta;
- platforme za IT potporu, kao što su **e-Twinning, Europska platforma za obrazovanje odraslih (EPALE) i Europski portal za mlade**, koje omogućuju virtualni prostor za suradnju, baze podataka s mogućnostima, zajednice prakse i druge online usluge za učitelje, voditelje osposobljavanja i praktičare u području školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih te za mlade ljude, volontere i osobe koje rade s mladima u Europi i izvan nje.

KLJUČNA MJERA 3. – POTPORA ZA REFORMU POLITIKE

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- **znanje u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih** za donošenje politika na temelju dokaza i praćenje u okviru Europe 2020., posebno:
 - analize pojedinih država i tematske analize, uključujući putem suradnje s akademskim mrežama;
 - suradničko učenje i suradničke revizije putem Otvorenih metoda suradnje u obrazovanju, osposobljavanju i područjima vezanim uz mlade;
- **inicijative za inovacije u području politika** za promicanje razvoja inovativnih politika među dionicima i omogućavanje javnim tijelima da ispituju učinkovitost inovativnih politika putem ispitivanja na terenu utemeljenih na čvrstim metodologijama ocjenjivanja;

- **potpora europskim alatima politika** za olakšavanje transparentnosti i priznavanja vještina i kvalifikacija te prijenos bodova, za poticanje osiguranja kvalitete, podržavanje vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, upravljanja vještinama i savjetima. Ova aktivnost uključuje potporu mrežama kojima se olakšava-razmjena diljem Europe, učenje i radna mobilnost građana i razvoj fleksibilnih putova učenja između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- **suradnja s međunarodnim organizacijama** priznate stručnosti i analitičke sposobnosti (kao što je OECD i Vijeće Europe), za jačanje učinka i dodane vrijednosti politika u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- **dijalog s dionicima, promicanje politika i programa** s javnim tijelima, pružateljima usluga i dionicima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih važni su za jačanje svijesti o strategiji Europa 2020., strateškom okviru za obrazovanje i osposobljavanje 2020., Europskoj strategiji za mlade i drugim europskim programima za pojedine sektore, kao i o vanjskoj dimenziji obrazovanja, osposobljavanja i politika za mlade u EU-u. Važni su i za razvoj sposobnosti dionika za konkretno podupiranje provedbe politika poticanjem učinkovitog korištenja rezultata Programa i ostvarivanjem opipljivog učinka.

AKTIVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

Aktivnostima programa Jean Monnet podupirat će se:

- **akademski moduli, katedre, centri izvrsnosti** u cilju produbljivanja poučavanja u studijima o europskim integracijama koji su ugrađeni u službeni kurikulum ustanove visokog obrazovanja te u cilju provedbe, praćenja i nadzora istraživanja sadržaja EU-a, uključujući za druge obrazovne razine, kao što su obrazovanje odraslih i obavezno obrazovanje. Cilj je tih aktivnosti također osigurati dubinsko poučavanje o pitanjima europskih integracija za buduće stručnjake u područjima za kojima postoji potražnja na tržištu rada te istovremeno poticati, savjetovati i voditi mlad generacije učitelja i istraživača u područjima projekata europskih integracija;
- **dijalog o politici s akademskim svijetom**, koji se podupire putem: a) **mreže** za jačanje suradnje između raznih sveučilišta u Europi i svijetu, poticanja suradnje i stvaranja platforme za razmjenu znanja s javnim dionicima i službama Komisije i vrlo važnim predmetima EU-a; b) **projekti** za inovacije i uzajamno poticanje i širenje sadržaja EU-a namijenjenog za promicanje rasprava, razmišljanja o pitanjima EU-a i za povećanje znanja o EU-u i njegovim procesima;
- **potpora ustanovama i udrugama**, za organizaciju i provedbu zakonskih aktivnosti udruženja koja se bave studijima i pitanjima o EU-u te za objavu činjenica o EU-u široj javnosti uz poticanje aktivnog europskog građanstva. Aktivnostima programa Jean Monnet osiguravaju se operativna bespovratna sredstva za određene ustanove koje ostvaruju cilj od europskog interesa;
- **studije i konferencije** u cilju pružanja novih zaključaka i konkretnih prijedloga donositeljima politika na temelju kritičnih, neovisnih akademskih stajališta i u cilju razmišljanja o postojećim pitanjima EU-a, posebno putem velikih međunarodnih konferencija o političkim temama u kojima sudjeluju donositelji politika, predstavnici civilnog društva i akademici najviše razine.

SPORT

Aktivnostima u području sporta podupirat će se:

- **suradnička partnerstva**, čiji je cilj promicanje integriteta sporta (anti-doping, borba protiv namještanja utakmica, zaštita maloljetnika), podupiranje inovativnih pristupa provedbi načela EU-a o dobrom upravljanju u sportu, strategija EU-a u području socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti, poticanje sudjelovanja u sportovima i tjelesnoj aktivnosti (podupiranje provedbe Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti, volontiranja, zapošljavanja u sportu te obrazovanja i osposobljavanja u sportu) te podupiranje provedbe smjernica EU-a o dvojnim karijerama sportaša;
- **neprofitna europska sportska događanja**, na kojima su određene organizacije zadužene za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja. Uključene aktivnosti obuhvaćat će organizaciju aktivnosti osposobljavanja za sportaše i volontere tijekom priprema za događanje, svečanosti otvaranja i zatvaranja, popratne aktivnosti uz sportsko događanje (konferencije, seminare) te provedbu aktivnosti koje slijede nakon toga, kao što su ocjenjivanje ili naknadne aktivnosti;

- **poboljšanje baze dokaza za izradu politika** putem studija; prikupljanja podataka, anketa, mreža; konferencija i seminara kojima se širi dobra praksa iz država sudionica u programu i sportskih organizacija te jačaju mreže na razini EU-a kako bi nacionalni članovi tih mreža imali koristi od sinergija i razmjena s partnerima;
- **dijalog s mjerodavnim europskim dionicima**, što uglavnom podrazumijeva godišnji Sportski forum EU-a, i potpora događanjima Sportskog predsjedništva koja organiziraju države članice koje u tom trenutku predsjedaju EU-om. Prema potrebi mogu se organizirati i drugi *ad-hoc* sastanci i seminari važni za osiguranje optimalnog dijaloga sa dionicima u sportu.

KOJI JE PRORAČUN?

Ukupna indikativna financijska omotnica programa iznosi 14,774 milijarde EUR u okviru Stavke 1. i 1 680 milijardi EUR u okviru Stavke 4. proračuna EU-a za razdoblje od sedam godina (2014.–2020.). Godišnji proračun donosi Proračunsko tijelo. Različiti koraci za donošenje proračuna EU-a mogu se pratiti na:
http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm

Informacije o dostupnom proračunu za određenu mjeru, planiranom broju projekata koji će biti odobreni te indikativnom prosječnom iznosu bespovratnih sredstava dostupne su u Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2015.⁴ (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

⁴ Mjere u području visokog obrazovanja usmjerene na mobilnost i suradnju s partnerskim državama podupiru se sredstvima iz Stavke 4., dodijeljenima u okviru Godišnjeg programa rada za 2014. (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?

EUROPSKA KOMISIJA

Europska komisija odgovorna je za provedbu programa Erasmus+. Ona upravlja proračunom i kontinuirano određuje prioritete, ciljeve i kriterije za program. Osim toga, ona vodi i prati opću provedbu, praćenje i ocjenjivanje programa na europskoj razini. Europska komisija također snosi opću odgovornost za nadzor i koordinaciju struktura zaduženih za provedbu programa na nacionalnoj razini.

Na europskoj razini, Agencija Europske komisije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (Izvršna agencija) odgovorna je za provedbu centraliziranih aktivnosti programa Erasmus+. Izvršna agencija zadužena je za potpuno upravljanje životnim ciklusom tih projekata, od promicanja programa, analize zahtjeva za bespovratna sredstva, praćenja projekata na licu mjesta, do širenja rezultata projekta i Programa. Također je odgovorna za objavu posebnih poziva na podnošenje prijedloga za određene aktivnosti Programa koje nisu obuhvaćene ovim Vodičem.

Europska komisija je putem Izvršne agencije odgovorna za:

- provođenje studija u područjima obuhvaćenim Programom;
- provođenje istraživanja i aktivnosti temeljenih na dokazima putem mreže Eurydice;
- poboljšanje vidljivosti i sustavnog učinka Programa putem širenja i iskorištavanja aktivnosti programskih rezultata;
- osiguranje ugovornog upravljanja i financiranja tijela i mreža koje se podupiru iz programa Erasmus+;
- upravljanje pozivima na podnošenje ponuda za pružanje usluga u okviru Programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ uglavnom se provodi na temelju neizravnog upravljanja, što znači da Europska komisija povjerava zadaće provedbe proračuna nacionalnim agencijama. Razlog tome je namjera da se program Erasmus+ što više približi korisnicima i da se prilagodi različitosti nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja i sustava za mlade. U tu svrhu, država sudionica u programu imenuje jednu ili više nacionalnih agencija (za kontaktne podatke, molimo pogledati Prilog IV. ovom vodiču). Te nacionalne agencije promiču i provode program na nacionalnoj razini i djeluju kao poveznica između Europske komisije i organizacija sudionica na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. One imaju sljedeće zadaće:

- pružiti odgovarajuće informacije o programu Erasmus+;
- upravljati poštenim i transparentnim postupkom odabira prijedloga projekata koji će se financirati u njihovoj zemlji;
- pratiti i ocjenjivati provedbu Programa u njihovoj zemlji;
- pružiti potporu podnositeljima projektnih prijedloga i organizacijama sudionicama tijekom životnog vijeka projekta;
- učinkovito surađivati s mrežom svim nacionalnih agencija i Europskom komisijom;
- osigurati vidljivost Programa;
- promicati širenje i iskorištavanje rezultata Programa na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Osim toga, nacionalne agencije igraju važnu ulogu kao posredničke strukture za kvalitetan razvoj programa Erasmus+ na sljedeće načine.

- provedbom aktivnosti – uz zadaće upravljanja projektnim ciklusom – kojima se podržava kvalitativna provedba programa i/ili potiče razvoj politike u područjima koja se podupiru iz Programa;
- pružanjem potpore novim sudionicima i ciljnim skupinama u nepovoljnijem položaju u cilju uklanjanja prepreka za potpuno sudjelovanje u Programu;
- traženjem suradnje s vanjskim tijelima u cilju povećanja učinka Program u njihovoj državi.

Cilj je ovog pristupa nacionalnih agencija kojim pružaju potporu voditi korisnike programa kroz sve faze, od prvog kontakta s programom do ostvarivanja projekta i završnog ocjenjivanja. Načelo nije u sukobu s pravičnosti i transparentnosti postupaka odabira. Ono se temelji na ideji da je, kako bi se zajamčile jednake mogućnosti za sve, nužno pružiti više potpore nekim ciljnim skupinama programa putem sustava savjetovanja, praćenja i treniranja koji su prilagođeni njihovim potrebama.

KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?

Uz gore navedena tijela, sljedeće strukture pružaju dodatnu stručnost za provedbu programa Erasmus+:

MREŽA EURYDICE

Mreža Eurydice u prvom se redu bavi načinom na koji je obrazovanje u Europi strukturirano i organizirano na svim razinama i cilj joj je pridonijeti boljem razumijevanju sustava u Europi. Ona osobama odgovornim za obrazovne sustave i politike u Europi pruža usporedne analize na europskoj razini i nacionalne specifične podatke u područjima obrazovanja i sporta, koje će im pomoći prilikom odlučivanja.

Mreža Eurydice proizvodi širok izvor informacija, uključujući detaljne opise i preglede nacionalnih obrazovnih sustava (Nacionalni obrazovni sustavi i politike), usporedna tematska izvješća posvećena posebnim temama u interesu Zajednice (Tematska izvješća), pokazatelje i statističke podatke (Serije ključnih podataka) i niz činjenica i podataka iz područja obrazovanja, kao što su nacionalne obrazovne strukture, školski kalendari, usporedba plaća učitelja i potrebnog vremena poučavanja za države i razine obrazovanja (Činjenice i brojke).

Sastoji se od središnje koordinacijske jedinice koja se nalazi u Izvršnoj agenciji i nacionalnih jedinica u svim državama sudionicama u programu Erasmus+, te u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji.

Više informacija dostupno je na *web*-mjestu Izvršne agencije.

SLUŽBE ZA POTPORU E-TWINNINGU

Učitelji i škole koji sudjeluju u e-Twinning-u primaju potporu od Nacionalnih službi za potporu (NSP). To su organizacije koje su imenovala nadležna nacionalna tijela. One pomažu školama za vrijeme postupka registracija, traženja partnera i provedbe aktivnosti projekta, u promidžbi aktivnosti, dodjeli nagrada i oznaka kvalitete te organiziraju aktivnosti stručnog usavršavanja za učitelje.

Nacionalne službe za potporu koordinira Središnja služba za potporu (SSP) koja je odgovorna za razvoj internetske platforme e-Twinning i organizaciju aktivnosti stručnog usavršavanja učitelja na europskoj razini.

Popis svih službi i sve dodatne informacije dostupni su na:
http://www.etwinning.net/en/pub/get_support/contact.htm

EPALE

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi – poznata kao EPALE – nova je inicijativa koja se financira u okviru programa Erasmus+. Otvorena je učiteljima, voditeljima osposobljavanja i volonterima kao i donositeljima politika, istraživačima i znanstvenicima koji sudjeluju u obrazovanju odraslih. Na *web*-mjestu dostupne su interaktivne mreže kojima se korisnicima omogućuje povezivanje s ostalim korisnicima iz cijele Europe, sudjelovanje u raspravama i razmjena dobre prakse.

Zahvaljujući kalendaru europskih i nacionalnih događanja korisnici mogu biti u tijeku s mogućnostima za stručno usavršavanje, a on može služiti i kao koristan alat za pripremu aktivnosti mobilnosti. Značajkama traženja partnera također se podupire priprema projekata suradnje. Knjižnica resursa, novosti i članci vodećih stručnjaka u području obrazovanja odraslih omogućuju korisnicima EPALE-a uvid u najnovije politike i rasprave u području obrazovanja odraslih. EPALE provode Središnja služba za potporu i mreža nacionalnih službi za potporu država sudionica u programu Erasmus+ koje su zadužene za pronalaženje zanimljivih informacija i poticanje dionika na korištenje platforme i davanje doprinosa platformi. EPALE je dostupan na: <http://ec.europa.eu/epale>.

NACIONALNI UREDI ZA ERASMUS+

U uključenim partnerskim državama (Zapadni Balkan, države istočnog i južnog Mediterana, Rusija i Središnja Azija), nacionalni uredi za Erasmus+ pomažu Komisiji, Izvršnoj agenciji i lokalnim tijelima u provedbi programa Erasmus+. Oni predstavljaju središnju točku u tim državama za njihove dionike uključene u program Erasmus+ u području visokog obrazovanja. Oni pridonose poboljšanju svijesti, vidljivosti, važnosti, učinkovitosti i učinka međunarodne dimenzije programa Erasmus+.

Nacionalni uredi za Erasmus+ odgovorni su za sljedeće:

- pružanje informacija o aktivnostima programa Erasmus+ koje su otvorene za sudjelovanje njihovih država u

- području visokog obrazovanja;
- savjetovanje i pomaganje potencijalnim podnositeljima prijedloga;
- praćenje projekata Erasmus+;
- koordinaciju lokalnog tima Stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE);
- praćenje nasljeđa programa Tempus IV (2007. – 2013.);
- pridonošenje studijama i događanjima;
- pružanje potpore dijalogu politike;
- održavanje kontakata s lokalnim tijelima i delegacijama EU-a;
- praćenje razvoja politika u području visokog obrazovanja u njihovoj zemlji.

MREŽA STRUČNJAKA ZA REFORMU VISOKOG OBRAZOVANJA (HERE)

U uključenim partnerskim državama (Zapadni Balkan, države istočnog i južnog Mediterana, Rusija i Središnja Azija), nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja pružaju lokalnim tijelima i dionicima stručne savjete za promicanje reforme i jačanje napretka u visokom obrazovanju. Oni sudjeluju u razvoju politika u visokom obrazovanju u svojim državama. Aktivnosti HERE temelje se na kontaktima među stručnjacima. Svaki nacionalni tim sastoji se od pet do petnaest članova. Članovi HERE-a stručnjaci su u području visokog obrazovanja (rektori, zamjenici rektora, dekani, akademici, službenici nadležni za međunarodne odnose, studenti itd.).

Misija HERE-a uključuje potporu:

- razvoju politike u njihovim zemljama podupiranjem modernizacije, postupaka reformi i strategija u visokom obrazovanju, u bliskom odnosu s predmetnim lokalnim vlastima;
- političkom dijalogu s EU-om u području visokog obrazovanja;
- aktivnostima osposobljavanja i savjetovanja usmjerenim na lokalne dionike, posebno ustanove visokog obrazovanja i njihove zaposlenike;
- projektima programa Erasmus+ (posebno onima koji se provode u okviru aktivnosti Jačanja sposobnosti) širenjem njihovih rezultata i postignuća, posebno najbolje prakse i inovativnih inicijativa i njihovim iskorištavanjem u svrhe osposobljavanja.

MREŽA EUROGUIDANCE

Euroguidance je europska mreža nacionalnih centara za podršku profesionalnom usmjeravanju. Svi centri Euroguidancea imaju dva zajednička cilja:

- promicati europsku dimenziju u aktivnostima usmjeravanja u području obrazovanja i strukovnog osposobljavanja;
- pružati kvalitetne informacije o cjeloživotnom učenju i mobilnosti za potrebe učenja.

Glavna su ciljna skupina mreže Euroguidance savjetnici i donositelji politika u sektorima obrazovanja i zapošljavanja u svim europskim državama.

Više informacija dostupno je na: <http://euroguidance.eu/>.

NACIONALNI EUROPASS CENTRI

Cilj je Europassa pomoći osobama da predstave i dokumentiraju svoje vještine i kvalifikacije na jasan i transparentan način u cijeloj Europi. Ovom inicijativom olakšava se komunikacija između tražitelja zaposlenja i poslodavaca, te mobilnost za potrebe rada ili učenja.

Nacionalni Europass centar u svakoj državi (Europska unija i Europski gospodarski prostor te bivša jugoslavenska republika Makedonija i Turska) koordinira sve aktivnosti povezane s dokumentima Europass. To je prva točka kontakta za svaku osobu ili organizaciju koja je zainteresirana za korištenje Europassa ili želi saznati više o njemu.

Više informacija dostupno je na: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/about/national-europass-centres>

NACIONALNI INFORMACIJSKI CENTRI ZA AKADEMSKO PRIZNAVANJE (NARIC)

Mreža NARIC pruža informacije o priznavanju diploma i razdoblja studiranja u drugim europskim državama te savjete o stranim akademskim diplomama u državi u kojoj je osnovan NARIC. Mreža NARIC pruža pouzdane savjete svima koji putuju u inozemstvo radi posla ili daljnjeg obrazovanja, ali i ustanovama, studentima, savjetnicima, roditeljima, učiteljima i mogućim poslodavcima.

Europska komisija podržava aktivnosti mreže NARIC kroz razmjenu informacija i iskustva između država, utvrđivanje dobre prakse, usporednu analizu sustava i politika u tom području i rasprave i analize pitanja od interesa za zajedničku obrazovnu politiku.

Više informacija dostupno je na: www.enic-naric.net

MREŽA NACIONALNIH TIMOVA STRUČNJAKA ECVET-A

Nacionalni timovi stručnjaka ECVET-a pružaju stručnu potporu za provedbu Europskog sustava bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET). Oni promiču donošenje, primjenu i korištenje ECVET-a u državama sudionicama u programu i daju savjete nadležnim tijelima i ustanovama za VET.

Više informacija dostupno je na: <http://www.ecvet-team.eu/> i http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm

RESURSNI CENTRI ZA MLADE SALTO

Cilj je Resursnih centara za mlade SALTO pomoći poboljšati kvalitetu projekata Erasmus+ u području mladih. Na temelju tematskog (sudjelovanje, uključivanje, osposobljavanje i suradnja, informiranje, kulturološka različitost) ili zemljopisnog (Države istočnog partnerstva i Rusija, Južni Mediteran, Zapadni Balkan) usmjerenja, oni pružaju resurse, informacije i osposobljavanje u određenim područjima za Nacionalne agencije i druge dionike uključene u rad s mladima i potiču priznavanje neformalnog i informalnog učenja.

Njihove zadaće uključuju:

- organizaciju tečaja osposobljavanja, studijskih posjeta, foruma i aktivnosti izgradnje partnerstva;
- razvoj i dokumentiranje načina i alata za osposobljavanje i za rad s mladima;
- davanje pregleda europskih aktivnosti osposobljavanja koje su dostupne osobama koje rade s mladima putem Europskog kalendara za osposobljavanje;
- izdavanje praktičnih publikacija;
- pružanje ažurnih informacija o radu s mladima u Europi i različitim prioritetima;
- pružanje baze podataka pružatelja usluga osposobljavanja u području rada s mladima i njihova osposobljavanja;
- koordinacija provedbe Youthpassa;
- provedba akreditacije organizacija EVS-a u partnerskim državama u susjedstvu EU-a.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net.

Otlas – alat za traženje partnera

Jedan od alata koji razvijaju i nude Resursni centri za mlade SALTO je OTLAS, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području povezanom s mladima. Organizacije mogu registrirati svoje kontaktne podatke i područja interesa u Otlasu te izraditi partnerske zahtjeve za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net/otlas ili www.otlas.eu.

MREŽA EURODESK

Mreža Eurodesk nudi usluge informiranja mladim ljudima i onima koji s njima rade o europskim prilikama u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih i usluge uključivanja mladih ljudi u aktivnosti na europskoj razini.

Mreža Eurodesk, koja je prisutna u svim državama sudionicama u programu i koordinira ju vezni ured za Eurodesk u Bruxellesu, nudi usluge odgovaranja na upite, informacije o financiranju, događanjima i publikacijama. Ona također pridonosi animaciji Europskog portala za mlade.

Na Europskom portalu za mlade nalaze se europske i nacionalne informacije i prilike koje zanimaju mlade ljude koji žive, uče i rade u Europi. Tamo se mogu pronaći informacije o osam glavnih tema, on obuhvaća 33 države i dostupan je na 27 jezika.

Kako biste pristupili Europskom portalu za mlade, posjetite http://europa.eu/youth/splash_en. Za više informacija o Eurodesku, posjetite: <http://www.eurodesk.org/edesk/>.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?

Pojedinci – studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, dobrovoljci, profesori, učitelji, voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u organizacijama koje djeluju u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih čine glavnu ciljnu skupinu Programa. Međutim, programom se dolazi do tih pojedinaca putem organizacija, ustanova, tijela ili skupina koje organiziraju takve aktivnosti. Uvjeti pristupa Programu odnose se na dva dionika: „sudionike” (pojedince koji sudjeluju u Programu) i „organizacije sudionice” (uključujući skupine od najmanje četvero mladih ljudi aktivne u radu s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacija za mlade, koje se često nazivaju i neformalnim skupinama mladih ljudi). Uvjeti sudjelovanja sudionika i organizacija ovise o državi u kojoj se nalaze.

SUDIONICI

Opće je pravilo da sudionici u projektima iz programa Erasmus+ moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa. Neke aktivnosti, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih, otvorene su i za sudionike iz partnerskih država.

Posebni uvjeti za sudjelovanje u projektu Erasmus+ ovise o vrsti predmetne aktivnosti.

Općeniti uvjeti:

- za projekte u području visokog obrazovanja, glavne su ciljne skupine: studenti (kratak ciklus, prvi, drugi ili treći ciklus), nastavnici i profesori u sustavu visokog obrazovanja, zaposlenici ustanova visokog obrazovanja voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, glavne su ciljne skupine: naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju, stručnjaci i voditelji osposobljavanja u strukovnom osposobljavanju, zaposlenici organizacija za početno strukovno obrazovanje, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte u području školskog obrazovanja, glavne su ciljne skupine: ravnatelji škola, nastavnici i školsko osoblje, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju;
- za projekte u području obrazovanja odraslih, glavne su ciljne skupine: članovi organizacija za obrazovanje odraslih, voditelji osposobljavanja, osoblje i učenici u sustavu obrazovanja odraslih;
- za projekte u području mladih, glavne su ciljne skupine: mladi u dobi od 13 do 30⁵ godina, osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija aktivnih u području mladih;
- za projekte u području sporta, glavne su ciljne skupine: stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

Za više pojedinosti o uvjetima za sudjelovanje u svakoj aktivnosti, molimo pogledajte Dio B i Prilog I. ovom Vodiču.

ORGANIZACIJE SUDIONICE

Projekte u okviru programa Erasmus+ predaju i njima upravljaju organizacije sudionice koje predstavljaju sudionike. Ako je projekt odabran, organizacija sudionica koja je predala prijedlog projekta postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili dobivaju odluku o bespovratnim sredstvima na temelju koje imaju pravo na dobivanje financijske potpore za provedbu projekta (ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava ne nude se sudionicima pojedincima). U nekim aktivnostima Programa mogu sudjelovati neformalne skupine mladih ljudi.

Općenito je pravilo da organizacije koje sudjeluju u projektima programa Erasmus+ moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici u programu. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati organizacije iz partnerskih država, posebno u području visokog obrazovanja i mladih.

Posebni uvjeti za sudjelovanje u projektu u okviru programa Erasmus+ ovise o vrsti aktivnosti koja se podržava iz Programa. Općenito je program otvoren svim organizacijama aktivnim u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. U nekoliko aktivnosti mogu sudjelovati i drugi sudionici na tržištu rada.

Za više pojedinosti, molimo pogledajte dio B i Prilog I. ovog vodiča.

⁵ Različite dobne granice ovisno o različitim vrstama aktivnosti. Za više informacija, molimo pogledajte dio B i Prilog I. ovog vodiča. Molimo također uzeti u obzir sljedeće:

donja dobna granica – sudionici moraju imati minimalan zahtijevani broj godina u trenutku početka provedbe aktivnosti.

gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice u trenutku roka za podnošenje prijedloga.

PRIHVATLJIVE DRŽAVE

U programu Erasmus+ mogu sudjelovati sljedeće države:

DRŽAVE SUDIONICE U PROGRAMU

Sljedeće države mogu sudjelovati u svim aktivnostima programa Erasmus+:

Države članice Europske unije ⁶			
Belgija	Grčka	Litva	Portugal
Bugarska	Španjolska	Luksemburg	Rumunjska
Češka Republika	Francuska	Mađarska	Slovenija
Danska	Hrvatska	Malta	Slovačka
Njemačka	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Cipar	Austrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	Ujedinjena Kraljevina

Države sudionice izvan EU-a		
bivša jugoslavenska republika Makedonija	Island Lihtenštajn	Norveška Turska

PARTNERSKE DRŽAVE

Sljedeće države mogu sudjelovati u nekim aktivnostima Programa podložno određenim kriterijima ili uvjetima (za više informacija pogledajte dio B ovog vodiča). Financijska sredstva dodijelit će se organizacijama u državama čije je državno područje priznato međunarodnim pravom. Podnositelji zahtjeva i sudionici moraju poštovati sva ograničenja koja je Europsko Vijeće uvelo u odnosu na vanjsku pomoć EU-a. Prijedlozi projekata moraju biti u skladu s općim vrijednostima EU-a poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, kao što je propisano u čl. 2 Ugovora o Europskoj uniji.

PARTNERSKE DRŽAVE U SUSJEDSTVU EU-A⁷

--	--

⁶ U skladu s člankom 33. stavkom 3. Odluke Vijeća 2013/755/EU* o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji koja je donesena 25. studenoga 2013. (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:EN:PDF>), Unija osigurava da su pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja (OCT) prihvatljivi za Erasmus+, podložno pravilima Programa i rješenjima koje se primjenjuju na državu članicu s kojom su ti OCT-ovi povezani. Predmeti OCT-ovi navedeni su u Prilogu II. UFEU-a.

⁷ KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI NAVEDENI U OBAVIJESTI KOMISIJE BR. 2013/C-205/05 (SLEU C-205 OD 19.7.2013., STR. 9.-11.) PRIMJENJUJU SE NA SVE MJERE KOJE SE PROVODE PUTEM OVOG VODIČA PROGRAMA, UKLJUČUJUĆI I ONE U ODNOSU NA TREĆE STRANE KOJE DOBIVAJU FINANCIJSKU POTPORU KADA ODGOVARAJUĆA MJERA UKLJUČUJE FINANCIJSKU POTPORU TREĆIM STRANAMA U SMISLU KORIŠTENJA BESPOVRATNIH SREDSTAVA U SKLADU S ČLANKOM 137. FINANCIJSKE UREDBE EU-A.

Zapadni Balkan (1. regija)	zemlje Istočnog partnerstva (2. regija)	zemlje južnog Mediterana (3. regija)	Ruska Federacija (4. regija)
Albanija Bosna i Hercegovina Kosovo ⁸ Crna Gora Srbija	Armenija Azerbajdžan Bjelarus Gruzija Moldova Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom	Alžir Egipat Izrael Jordan Libanon Libija Maroko Palestina ⁹ Sirija Tunis	Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom

OSTALE PARTNERSKE DRŽAVE

U nekim aktivnostima Programa mogu sudjelovati partnerske države iz cijelog svijeta koje su navedene u nastavku. Za ostale aktivnosti zemljopisno područje primjene je uže.

Partnerske države u nastavku grupirane su prema financijskim instrumentima vanjskog djelovanja EU-a.

5. regija	Andora, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada, Švicarska
6. regija¹⁰ Azija	Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Kina, DNR Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Sri Lanka, Tajland i Vijetnam
7. regija¹¹ Središnja Azija	Kazakstan, Kirgistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
8. regija¹² Latinska Amerika	Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela
9. regija¹³	Iran, Irak, Jemen
10. regija¹⁴	Južna Afrika
11. regija¹⁵ AKP	Angola, Antigva i Barbuda, Belize, Kabo Verde, Komori, Bahami, Barbados, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Srednjoafrička Republika, Čad, Kongo (Brazzaville), Kongo (Kinshasa), Cookovo Otočje, Côte d'Ivoire, Džibuti, Dominika, Dominikanska Republika, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambia, Gana, Grenada, Republika Gvineja, Gvineja Bisau, Ekvatorska Gvineja, Gvajana, Haiti, Jamajka, Kenija, Kiribati, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Maršalovi Otoci, Mauritanija, Mauricijus, Mikronezija, Mozambik, Namibija, Nauru, Niger, Nigerija, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Ruanda, Sveti Kristofor i Nevis, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Salomonovi Otoci, Samoa, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Somalija, Sudan, Južni Sudan, Surinam, Svazi, Tanzanija, Istočni Timor, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambija, Zimbabve
12. regija¹⁶ Industrijalizirane članice Zaljevskog vijeća za suradnju	Bahrein, Kuvajt, Oman, Katar, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati

⁸ Ovom se oznakom e dovodi u pitanje stajališta o statusu i u skladu je s UNSCR 1244/99 i s mišljenjem Međunarodnog suda pravde o deklaraciji o neovisnosti Kosova.

⁹ OVAJ SE NAZIV NE TUMAČI KAO DA SE NJIME PRIZNAJE DRŽAVA PALESTINA NITI SE NJIME DOVODE U PITANJE POJEDINAČNA STAJALIŠTA DRŽAVA ČLANICA U TOM POGLEDU.

¹⁰ KLASIFIKACIJA KOJA SE KORISTI U OKVIRU INSTRUMENTA ZA RAZVOJ I SURADNJU (DCI).

¹¹ ISTO KAO I IZNAD.

¹² ISTO KAO I IZNAD.

¹³ ISTO KAO I IZNAD.

¹⁴ ISTO KAO I IZNAD.

¹⁵ KLASIFIKACIJA KOJA SE KORISTI U OKVIRU EUROPSKOG RAZVOJNOG FONDA (ERF).

¹⁶ KLASIFIKACIJA KOJA SE KORISTI U OKVIRU INSTRUMENTA ZA PARTNERSTVO (IP).

13. regija¹⁷ Ostale industrijalizirane zemlje	Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Japan, (Republika) Koreja, Makao, Novi Zeland, Singapur, Tajvan, Sjedinjene Američke Države.
---	---

Za više informacija pogledajte detaljan opis aktivnosti Programa u dijelu B ovog vodiča.

ZAHTJEVI U VEZI S VIZAMA I DOZVOLAMA BORAVKA

Sudionici u projektima programa Erasmus+ možda će morati dobiti vizu za boravak u inozemstvu u državi sudionici u programu ili partnerskoj državi u kojoj se provodi aktivnost. Sve organizacije koje sudjeluju u programu dužne su osigurati dobivanje svih potrebnih odobrenja (viza za kratkoročan ili dugoročan boravak, ili dozvole boravka) prije provedbe planirane aktivnosti. Snažno se preporučuje tražiti odobrenja od nadležnih tijela puno unaprijed jer taj postupak može trajati nekoliko tjedana. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu dati dodatne savjete i pomoć u vezi s vizama, dozvolama boravka, socijalnoj sigurnosti. Na Portalu EU-a za useljavanje nalaze se opće informacije o vizama i dozvolama boravka za kratkoročan i dugoročan boravak: [http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7\\$en](http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en).

¹⁷ KLASIFIKACIJA KOJA SE KORISTI U OKVIRU INSTRUMENTA ZA PARTNERSTVO (IP).

DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA OBUHVAĆENIMA OVIM VODIČEM

U ovom će dijelu čitatelji pronaći, za sve aktivnosti i djelovanja obuhvaćene Vodičem programa Erasmus+, sljedeće informacije:

- opis ciljeva i očekivani učinak;
- opis potpomognutih aktivnosti;
- tablice s kriterijima koji se primjenjuju na ocjenjivanje prijedloga projekata;
- dodatne informacije u cilju boljeg razumijevanja vrste projekata koji se podržavaju;
- opis pravila financiranja.

Podnositeljima prijedloga savjetuje se da prije podnošenja prijedloga pažljivo pročitaju cijeli odjeljak o aktivnosti u okviru koje se žele prijaviti. Podnositeljima prijedloga također se savjetuje da pažljivo pročitaju dodatne informacije navedene u Prilogu I. ovom vodiču.

OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE

Mogućnosti u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih.

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

U sljedećim odjeljcima „Ključna mjera 1.“, „Ključna mjera 2.“, „Ključna mjera 3.“ prikazane su konkretne aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi u području obrazovanja i osposobljavanja. Mjere koje su uglavnom, ali ne isključivo, povezane s područjem obrazovanja i osposobljavanja sljedeće su:

- Projekti za mobilnost studenata i osoblja u sustavu visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET);
- Projekti za mobilnost osoblja u školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih;
- Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- Zajmovi za diplomatske studije u okviru programa Erasmus+;
- Strateška partnerstva;
- Udruženja znanja;
- Udruženja sektorskih vještina;
- Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja.

U odjeljku o Ključnoj mjeri 3. navedeni su podaci o aktivnostima koje se odnose na analizu politike i suradničko učenje, moguće inicijative za inovacije u području politike, alate i mjere, suradnju s međunarodnim organizacijama i dijalog s donositeljima politika, dionicima i organizacijama dionika, koje će se promicati u okviru programa Erasmus+ u cilju potpore sustavima obrazovanja i osposobljavanja. Te će se aktivnosti provoditi putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja izravno Europska komisija ili njezina Izvršna agencija. Za više informacija posjetite *web*-mjesto Komisije i Izvršne agencije.

KOJI SU CILJEVI NAVEDENIH AKTIVNOSTI?

POSEBNI CILJEVI

Programom Erasmus+ nastoje se ostvariti sljedeći posebni ciljevi u području obrazovanja i osposobljavanja:

- unaprijediti stupanj ključnih kompetencija i vještina, posebno u odnosu na njihovu važnost za tržište rada i njihov doprinos kohezivnom društvu, osobito širenjem mogućnosti za obrazovnu mobilnost te jačanjem suradnje između svijeta obrazovanja i osposobljavanja i svijeta rada;
- poticati poboljšanja kvalitete, izvrsnost u inovacijama i internacionalizaciju na razini ustanova za obrazovanje i osposobljavanje, osobito jačanjem transnacionalne suradnje između pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja i drugih zainteresiranih strana;
- promicati nastanak europskog prostora cjeloživotnog učenja i podizati svijest o tom prostoru, čija je svrha nadopuniti reforme politike na nacionalnoj razini i podupirati modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja, osobito pojačanom političkom suradnjom, boljom upotrebom instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje te širenjem dobre prakse;
- unaprijediti međunarodnu dimenziju obrazovanja i osposobljavanja, osobito suradnjom između ustanova Unije i ustanova zemalja partnera u području VET-a te u području visokog obrazovanja, jačanjem privlačnosti europskih ustanova visokog obrazovanja i podupiranjem vanjskog djelovanja Unije, uključujući njegove razvojne ciljeve, promicanjem mobilnosti i suradnje između ustanova visokog obrazovanja u Uniji i državama partnerima te ciljanim jačanjem sposobnosti u državama partnerima;
- poboljšati poučavanje i učenje jezika te poticati široku jezičnu raznolikost u Uniji i međukulturalnu osviještenost.

MLADI

Mogućnosti neformalnog i informalnog obrazovanja u području mladih.

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

U sljedećim odjeljcima „Ključna mjera 1.“, „Ključna mjera 2.“, „Ključna mjera 3.“ prikazane su konkretne aktivnosti kojima se nastoje ostvariti ciljevi programa u području povezanom mladima. Mjere koje su uglavnom, ali ne isključivo, povezane s mladima (neformalno i informalno učenje) uključuju:

- Projekte za mobilnost mladih ljudi (Razmjene mladih i Europska volonterska služba) i osobe koje rade s mladima;
- Velika događanja Europske volonterske službe;
- Strateška partnerstva;
- Jačanje sposobnosti u području mladih;
- Sastanke između mladih ljudi i donositelja odluka u području mladih.

U odjeljku o Ključnoj mjeri 3. navedeni su podaci o analizi politike i suradničkom učenju, mogućim inicijativama, alatima i mjerama, suradnji s međunarodnim organizacijama i dijalogu s dionicima i organizacijama dionika, koji će se promicati u okviru potpore programa Erasmus+ za potporu sustavima za mlade. Ove će se mjere provoditi putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja izravno Europska komisija ili njezina Izvršna agencija. Za više informacija posjetite web-mjesta Komisije i Izvršne agencije. Za više informacija posjetite *web*-mjesta Komisije i Izvršne agencije.

KOJI SU CILJEVI NAVEDENIH AKTIVNOSTI?

POSEBNI CILJEVI

Posebni ciljevi koji se nastoje ostvariti programom Erasmus+ u području mladih sljedeći su:

- unaprijediti stupanj ključnih sposobnosti i vještina mladih, uključujući mlade koji imaju manje prilika, te promicati sudjelovanje u demokratskom životu u Europi i na tržištu rada, aktivno građanstvo, međukulturni dijalog, društvenu uključenost i solidarnost, osobito povećavanjem prilika za obrazovnu mobilnost mladih, osoba aktivnih u radu s mladima ili organizacijama mladih i vođa mladih, te jačanjem veza između područja povezanog s mladima i tržišta rada;
- poticati poboljšanja kvalitete rada s mladima, osobito preko pojačane suradnje između organizacija u području povezanom s mladima i/ili drugih zainteresiranih strana;
- nadopunjavati reforme politike na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te podržavati razvoj znanja i politike za mlade koja se temelji na dokazima kao i priznavanje neformalnog i informalnog učenja, osobito pojačanom političkom suradnjom, boljom upotrebom instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje te širenjem dobre prakse;
- pojačati međunarodnu dimenziju aktivnosti mladih i ulogu osoba koje rade s mladima i organizacija kao struktura potpore za mlade osobe koje nadopunjavaju vanjsko djelovanje Unije, osobito promicanjem mobilnosti i suradnje između Unije i zainteresiranih strana iz zemalja partnera i međunarodnih organizacija te ciljanim jačanjem sposobnosti u partnerskim državama.

U razdoblju 2014. – 2020. 10 % proračuna dodijelit će se za potporu mogućnostima neformalnog i informalnog učenja u području mladih.

TRI KLJUČNE MJERE

Mjere u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih zajednički će biti predstavljene u sljedećim odjeljcima, budući da su:

- sve aktivnosti organizirane u okviru koji se temelji na trima ključnim mjerama;
- nekoliko aktivnosti predstavlja instrumente za podupiranje ciljeva u području obrazovanja i osposobljavanja i mladih;
- cilj je programa Erasmus+ promicati sinergije, suradnju i uzajamno poticanje različitih područja.

Ovakvim će se pristupom također izbjeći nepotrebna ponavljanja u ovom vodiču.

KLJUČNA AKTIVNOST 1.: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

KOJE MJERE SE PODUPIRU?

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- Projekti mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- Velika događanja Europske volonterske službe;
- Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- Zajmovi za diplomatske studije u okviru programa Erasmus+.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne mjere imati pozitivne i dugoročne učinke na sudionike i organizacije sudionice te na sustave politika u koje su uokvirene takve aktivnosti.

Aktivnostima mobilnosti u okviru ove Ključne mjere trebali bi se ostvariti sljedeći rezultati u odnosu na studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere:

- bolji obrazovni rezultati;
- bolja zapošljivost i bolje prilike za napredak;
- veći osjećaj za inicijativu i poduzetništvo;
- veća osnaženost i samopouzdanje;
- bolje znanje stranih jezika;
- veća međukulturalna osviještenost;
- aktivnije sudjelovanje u društvu;
- veća svijest o europskom projektu i vrijednostima EU-a;
- veća motiviranost za sudjelovanje u budućem (formalnom/neformalnom) obrazovanju ili osposobljavanju nakon razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Aktivnostima mobilnosti trebali bi se ostvariti sljedeći rezultati u odnosu na osoblje, osobe koje rade s mladima i stručnjake koji sudjeluju u obrazovanju:

- veće kompetencije u vezi s njihovim stručnim profilom (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.);
- bolje razumijevanje praksi, politika i sustava u obrazovanju, osposobljavanju ili područjima povezanim s mladima u raznim državama;
- povećana sposobnost za pokretanje promjena u smislu modernizacije i otvaranja njihovih obrazovnih ustanova međunarodnom tržištu;
- bolje razumijevanje međusobnih veza između formalnog i neformalnog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i tržišta rada;
- bolja kvaliteta njihovog rada i aktivnosti u korist studenata, vježbenika, naučnika, učenika, odraslih polaznika, mladih ljudi i volontera;
- bolje razumijevanje i reagiranje na društvenu, jezičnu i kulturnu različitost;
- povećana sposobnost za rješavanje problema osoba u nepovoljnom položaju;
- povećana potpora za i promicanje aktivnosti mobilnosti učenika;
- više prilika za stručno usavršavanje i napredak u karijeri;
- bolje znanje stranih jezika;
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru ove mjere imati sljedeći utjecaj na organizacije sudionice:

- povećana sposobnost za rad na razini EU-a/međunarodnoj razini: bolje sposobnosti upravljanja i strategije internacionalizacije; pojačana suradnja s partnerima iz drugih država; povećana dodjela financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a/međunarodnih projekata; bolja kvaliteta pripreme, provedbe, nadzora i praćenja projekata EU-a/međunarodnih projekata;
- inovativan i bolji način rada prema ciljnim skupinama osiguranjem, na primjer: privlačnijih programa za studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima; povećanja kvalifikacija nastavnčkog osoblja i voditelja osposobljavanja; unaprijeđenih postupaka priznavanja i potvrđivanja kompetencija stečenih za vrijeme razdoblja učenja u inozemstvu; učinkovitijih djelovanja u korist lokalnih zajednica; bolje metode i prakse za rad s mladima u cilju aktivnog uključivanja mladih i/ili obuhvaćanja skupina u nepovoljnom položaju, itd.

- modernije, dinamičnije, posvećenije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnim u različitim društvenim i obrazovnim područjima i područjima obrazovanja; strateško planiranje stručnog razvoja osoblja na temelju pojedinačnih potreba i organizacijskih ciljeva;; ako je relevantno, koje može privući izvrsne studente i akademsko osoblje iz cijelog svijeta.

Dugoročno se očekuje da će nekoliko tisuća projekata koji se podupiru u okviru ove Ključne mjere imati učinak na sustave obrazovanja, osposobljavanja i mladih u državama sudionicama i potaknuti reforme politike te privući nova sredstva za aktivnosti mobilnosti u Europi i izvan nje.

PROJEKTI MOBILNOSTI U PODRUČJU OBRAZOVANJA, OSPOSOBLJAVANJA I MLADIH

KOJI SU CILJEVI PROJEKTA MOBILNOSTI?

Aktivnosti u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih igraju ključnu ulogu u pružanju ljudima svih dobi nužna sredstva za aktivno sudjelovanje na tržištu rada i društvu u cjelini. Projektima u okviru ove aktivnosti promiču se transnacionalne aktivnosti mobilnosti usmjerene na učenike (studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere) i osoblje (profesore, nastavnike, voditelje osposobljavanja, osobe koje rade s mladima i osobe koje rade u organizacijama aktivnim u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih) i njihov je cilj:

- pomoći učenicima u stjecanju kompetencija (znanje, vještine i stavovi) u cilju poboljšanja njihovog osobnog razvoja i zapošljivosti na europskom tržištu rada i šire;
- podržati stručno usavršavanje osoba koje rade u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u cilju inovacija i poboljšanja kvalitete poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima diljem Europe;
- povećati znanje stranih jezika sudionika;
- povećati svijest sudionika i razumijevanje drugih kultura i država nudeći im mogućnost za izgradnju mreža međunarodnih kontakata, za aktivno sudjelovanje u društvu i razvoj osjećaja europskog građanstva i identiteta;
- povećati sposobnosti, privlačnost i međunarodnu dimenziju organizacija aktivnih u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih kako bi one mogle ponuditi aktivnosti i programe koji bolje odgovaraju potrebama osoba, unutar i izvan Europe;
- pojačati sinergije i prijelaz između formalnog obrazovanja, neformalnog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, zapošljavanja i poduzetništva;
- osigurati bolje priznavanje kompetencija stečenih za vrijeme razdoblja učenja u inozemstvu.

Ovom se mjerom također podupiru aktivnosti međunarodne mobilnosti iz partnerskih država i u partnerske države u područjima visokog obrazovanja i mladih. Osim toga, ovom se mjerom pridonosi suradnji između EU-a i prihvatljivih partnerskih država te se odražavaju ciljevi, prioriteti i načela vanjskog djelovanja EU-a, a oni su:

- povećati privlačnost visokog obrazovanja u Europi i pružiti potporu ustanovama visokog obrazovanja u Europi prilikom natjecanja na tržištu visokog obrazovanja u cijelom svijetu;
- podržati prioritete utvrđene u Komunikacijama „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: plan za promjenu”¹⁸ i „Europsko visoko obrazovanje u svijetu”¹⁹;
- podržati internacionalizaciju, privlačnost, kvalitetu, jednakost pristupa i modernizaciju ustanova visokog obrazovanja izvan Europe u cilju promicanja razvoja partnerskih država;
- promicati razvoj i ciljeve i načela vanjske politike uključujući nacionalno vlasništvo, socijalnu koheziju, jednakost, odgovarajuću zemljopisnu ravnotežu i različitost. Posebna pozornost posvetit će se najmanje razvijenim zemljama i studentima u nepovoljnom položaju iz siromašnih socioekonomskih pozadina te studentima s posebnim potrebama;
- promicati neformalno učenje i suradnju u području mladih s partnerskim državama.

ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih primit će potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata kojima se promiču različite vrste mobilnosti. Projekt mobilnosti sastojat će se od sljedećih faza:

- Priprema (uključujući praktična rješenja, odabir sudionika, uspostava sporazuma s partnerima i sudionicima, jezična i kulturološka priprema sudionika te priprema za zadaće prije odlaska);
- Provedba aktivnosti mobilnosti;
- Praćenje (uključujući ocjenjivanje aktivnosti, formalno priznavanje, ako je primjenjivo, ishoda učenja sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti te širenje i uporaba rezultata projekta).

¹⁸ KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA, 13.2.2011., COM(2011) 637 ZAVRŠNA VERZIJA.

¹⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, 11.07.2013. COM(2013) 499 završna verzija.

Važna inovacija koja je uvedena u Erasmus+ u usporedbi s mnogim aktivnostima mobilnosti koje se podržavaju u okviru prethodnih programa jest da se programom Erasmus+ pojačava potpora koja se nudi sudionicima aktivnosti mobilnosti za poboljšanje znanja stranih jezika prije i za vrijeme boravka u inozemstvu. Europska komisija postupno je, počevši od 2014., uvela europsku internetsku službu za jezičnu potporu. Služba sudionicima u dugoročnim aktivnostima mobilnosti pruža priliku za procjenu znanja jezika koji će koristiti za učenje, rad ili volontiranje u inozemstvu te za praćenje internetskog tečaja učenja jezika za poboljšanje znanja jezika (više pojedinosti o potpori za učenje jezika možete pronaći u Prilogu I.).

Nadalje, programom Erasmus+ će se, više nego prethodnim programima, osigurati prostor za razvoj aktivnosti mobilnosti koje uključuju partnerske organizacije iz različitih okruženja koje su aktivne u različitim područjima ili socioekonomskim sektorima (npr. stručna praksa studenata ili sudionika u strukovnom osposobljavanju u poduzećima, NVO-ovima, javnim tijelima; učitelji u školama stručno se usavršavaju u poduzećima ili centrima za osposobljavanje; poslovni stručnjaci drže predavanja ili osposobljavanje u ustanovama visokog obrazovanja, poduzeća aktivna u području korporativne društvene odgovornosti razvijaju programe volontiranja s udruženjima i socijalnim poduzećima itd.).

Treći element inovacije i kvalitete aktivnosti mobilnosti jest da će organizacije koje sudjeluju u programu Erasmus+ moći organizirati aktivnosti mobilnosti unutar šireg strateškog okvira i u srednjem roku. Na temelju jednog zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava, koji obuhvaća razdoblje do dvije godine, koordinator projekta mobilnosti moći će organizirati nekoliko aktivnosti mobilnosti, čime će se mnogim pojedincima omogućiti da odlaze u inozemstvu u razne države. Uslijed toga, u okviru programa Erasmus+, organizacije podnositeljice zahtjeva moći će osmisлити projekt u skladu s potrebama sudionika, ali i u skladu s unutarnjim planovima za internacionalizaciju, jačanje sposobnosti i modernizaciju.

Ovisno o profilu uključenih sudionika, u okviru Ključne mjere 1. programa Erasmus+ podržavaju se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti:

- u području obrazovanja i osposobljavanja:
 - projekt mobilnosti za studente i osoblje u sustavu visokog obrazovanja;
 - projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
 - projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama;
 - projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih.
- u području Mladih
 - projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima.

Dugoročna mobilnost osoblja, kratkoročna i dugoročna mobilnost učenika te spojena mobilnost odraslih polaznika podupirat će se u okviru Ključne mjere 2. Strateška partnerstva.

U odjeljcima u nastavku prikazane su detaljne informacije o kriterijima i uvjetima koji se primjenjuju na svaku vrstu projekta mobilnosti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U USTANOVAMA VISOKOG OBRAZOVANJA

Ovaj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

Mobilnost studenata:

- **razdoblje studiranja** u inozemstvu u partnerskoj ustanovi visokog obrazovanja (UVO);
- **stručna praksa (zapošljavanje)** u inozemstvu u poduzeću ili na nekom drugom relevantnom radnom mjestu²⁰.

Razdoblje studiranja u inozemstvu može uključivati i razdoblje obavljanja stručne prakse.

Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti s najvećim mogućim učinkom, aktivnost mobilnosti mora odgovarati obrazovanju studenta u okviru područja studija te osobnim razvojnim potrebama. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova programa studija kojim se omogućuje stjecanje diplome u kratkom ciklusu, prvom ciklusu (preddiplomski ili istovjetni studij), drugom ciklusu (diplomski ili istovjetni studij) i trećem ili doktorskom ciklusu.

Obavljanje stručne prakse u inozemstvu²¹ na radnom mjestu podupire se za vrijeme kratkog, prvog, drugog i trećeg ciklusa studija i u roku od najviše godinu dana nakon diplomiranja. To uključuje i „praksu“ za studente nastavnčkog usmjerenja.

Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova programa studija. Mobilnost studenta može se odvijati u bilo kojem području studija/akademskoj disciplini.

Mobilnost osoblja:

- **razdoblja poučavanja:** ovom se aktivnošću omogućuje nastavnom osoblju UVO-a ili osoblju iz poduzeća da poučavaju u partnerskom UVO-u u inozemstvu. Mobilnost osoblja može se odvijati u bilo kojem području studija/akademskoj disciplini.
- **razdoblja osposobljavanja:** ovom se aktivnošću podržava stručno usavršavanje nastavnog i nenastavnog osoblja UVO-a u obliku osposobljavanja u inozemstvu (osim konferencija) i razdoblja promatranja/traženja zaposlenja/osposobljavanja u partnerskom UVO-u ili u drugoj relevantnoj organizaciji u inozemstvu.

Tijekom razdoblja provedenog u inozemstvu mogu se kombinirati aktivnosti učenja i osposobljavanja.

Većina proračunskih sredstava za ovu mjeru koristit će se za aktivnosti koje uključuju mobilnost između država sudionica u programu. Međutim, ograničenim dijelom proračunskih sredstava koja su dostupna za ovu mjeru mogu se financirati međunarodne aktivnosti između država sudionica u programu i svih partnerskih država u svijetu, osim onih u 5., 9., 11. i 12. regiji (vidi odjeljak „prihvatljive države“ u dijelu A ovog vodiča).

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica prijedloga iz države sudionice u programu: odgovorna za prijedlog projekta mobilnosti, potpisivanje i upravljanje ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava i za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinatorska konzorcija: voditi konzorcij za mobilnost koji se sastoji od partnerskih organizacija u istoj državi i čiji je cilj organizacija raznih vrsta mobilnosti studenata i osoblja.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja i njihovo slanje u inozemstvo. To uključuje isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima u državama sudionicama u programu), pripreme, praćenje i priznavanje u vezi s razdobljem mobilnosti.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja iz inozemstva i za ponudu programa studiranja/stručne prakse ili programa aktivnosti osposobljavanja, ili koja ima koristi od aktivnosti

²⁰ Slušanje predavanja u ustanovi visokog obrazovanja ne može se smatrati stručnom praksom.

²¹ Stručne prakse između država sudionica u programu i partnerskih država nisu predviđene u 2015.

poučavanja.

- Posrednička organizacija: to je organizacija koje ja aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima u državi sudionici u programu. Ona može biti partner u nacionalnom konzorciju za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Ona ima ulogu razmjenjivati i pojednostavljivati administrativne postupke za ustanove visokog obrazovanja pošiljateljice te za usklađivanje profila studenata s potrebama poduzeća kada se radi o stručnoj praksi, ili za zajedničku pripremu sudionika.

U okviru mobilnosti između država sudionica u programu i partnerskih država, samo ustanove visokog obrazovanja iz država sudionica u programu mogu podnositi zahtjeve i izvršavati plaćanja za ulaznu i izlaznu mobilnost.

Organizacije pošiljateljice i primateljice, zajedno sa studentima/osobljem, moraju se dogovoriti o aktivnostima koje moraju poduzimati studenti, u okviru „Sporazuma o učenju” ili članovi osoblja u „Sporazumu o mobilnosti”, prije početka razdoblja mobilnosti. U tim se sporazumima definiraju ciljnih rezultati učenja za razdoblje učenja u inozemstvu, navode odredbe za formalno priznavanje i propisuju se prava i obveze svake stranke. Kada se aktivnost odvija između dvije ustanove visokog obrazovanja (mobilnost u svrhu studija i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja), mora postojati „međuinstitucionalni sporazum” između ustanova pošiljateljica i primateljica prije početka razmjena.

Potpisivanjem Povelje Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE), ustanove visokog obrazovanja obvezuju se pružati svu potrebnu potporu sudionicima u programu mobilnosti, uključujući jezičnu pripremu. Kao oblik potpore, u okviru programa postupno se provodi internetska jezična potpora za sve aktivnosti dugoročne mobilnosti u trajanju od dva mjeseca ili dulje. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje prihvatljivim sudionicima za procjenu njihova znanja stranih jezika i kako bi ponudila, ako je potrebno, najprikladniji način učenja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti vidjeti Prilog I. ovom vodiču). Ustanove visokog obrazovanja iz partnerskih država ne mogu potpisati ECHE te stoga pojedinosti o jezičnoj potpori za sudionike u programu mobilnosti trebaju biti izričito navedene u međuinstitucionalnom sporazumu.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti u području visokog obrazovanja mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	▪ U slučaju prijave jednog UVO-a: ustanove visokog obrazovanja s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu i kojima je dodijeljena Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Za više informacija o Povelji, vidi odjeljak „Povelja Erasmus za visoko obrazovanje” u nastavku i Prilog I. ovom vodiču. ▪ U slučaju prijave kao nacionalni konzorcij za mobilnost: koordinacijske organizacije sa poslovnim nastanom u državi sudionici u programu koje koordiniraju konzorcij kojem je dodijeljena potvrda konzorcija za mobilnost u visokom obrazovanju. Organizacije koje nemaju valjanu potvrdu konzorcija za mobilnost mogu zatražiti tu potporu u ime konzorcija za mobilnost u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva za mobilnost. Sve uključene ustanove visokog obrazovanja iz prihvatljivih država sudionica u programu moraju imati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Te organizacije bit će prihvatljive za projekt mobilnosti samo ako dobiju potvrdu za konzorcij za mobilnost. Studenti i osoblje u području visokog obrazovanja ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti definira ustanova visokog obrazovanja u kojoj studiraju ili su zaposleni.
Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u visokom obrazovanju mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ mobilnost studenata u svrhu studiranja; ▪ mobilnost studenata u svrhu obavljanja stručne prakse²²; ▪ mobilnost osoblja u svrhu poučavanja; ▪ mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja.

²² STRUČNE PRAKSE IZMEĐU DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU I PARTNERSKIH DRŽAVA NISU PREDVIĐENE U 2015.

Prihvatljive države	Mobilnost između država sudionica u programu: - sve države sudionice u programu Mobilnost između država sudionica u programu i partnerskih država: - sve države sudionice u programu; i - sve partnerske države u svijetu, osim onih iz 5., 9., 11. i 12. regije (vidi odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča).
Broj organizacija sudionica	U obrascu zahtjeva može biti navedena jedna organizacija (podnositelj zahtjeva). To može biti UVO ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih država sudionica u programu. u projekte mobilnosti u kojima sudjeluju partnerske države mora biti uključena najmanje jedna organizacija iz države sudionice u programu te jedna iz prihvatljive partnerske države.
Trajanje projekta:	Od 16 do 24 mjeseca Podnositelj prijedloga mora odabrati trajanje u fazi podnošenja prijedloga, na temelju opsega projekta i vrste planiranih aktivnosti .
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositelj ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.
Ostali kriteriji	UVO ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu predati zahtjev samo jednom u krugu odabira za projekt mobilnosti između država sudionica u programu i jednom u krugu odabira za projekt mobilnosti između država sudionica u programu i partnerskih država. Međutim, UVO može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko različitih konzorcija koji podnose zahtjev u isto vrijeme.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA VRIJEME PROVEDBE MOBILNOSTI STUDENATA

Prihvatljive organizacije sudionice	▪ Mobilnost studenata u svrhu studiranja: Sve organizacije sudionice iz država sudionica u programu (pošiljateljice i primateljice) moraju biti UVO-i koji imaju ECHE. Sve organizacije iz partnerskih država moraju biti UVO-i i moraju prije početka razdoblja mobilnosti imati potpisane međuinstitucionalne sporazume s partnerima iz država sudionica u programu. ▪ Mobilnost studenata u svrhu obavljanja stručne prakse²³: Organizacija pošiljateljica mora biti UVO koji ima ECHE. Organizacija primateljica može biti²⁴: ○ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate; – istraživački institut; – zaklada; – škola/institut/obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske razine, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih); ○ neprofitna organizacija, udruga, NVO; ○ tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge; ○ UVO iz države sudionice u programu koji ima ECHE
Trajanje aktivnosti	Razdoblje studiranja: od 3 do²⁵ 12 mjeseci (uključujući razdoblje obavljanja stručne prakse, ako je planirano). Obavljanje stručne prakse: od 2 do 12 mjeseci. Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti do najviše 12 mjeseci²⁶ na svakoj razini studija²⁷, neovisno o broju i vrsti aktivnosti mobilnosti, uključujući i stručni i preddiplomski studij (5. i 6. razina EKO-a); ▪ za vrijeme drugog ciklusa studija (diplomski ili istovjetni studij – 7. razina EKO-a); i ▪ za vrijeme trećeg ciklusa kao doktorski kandidat (doktorska razina ili 8. razina EKO-a). Trajanje stručne prakse studenata koji su nedavno diplomirali računa se prema maksimalnom razdoblju od 12 mjeseci ciklusa za vrijeme kojeg su predali zahtjev za obavljanje stručne prakse.
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Studenti moraju obavljati svoju aktivnost mobilnosti u državi sudionici u programu ili partnerskoj državi koja nije država organizacije pošiljateljice ili država u kojoj je student smješten za vrijeme studija.

²³ STRUČNE PRAKSE IZMEĐU DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU I PARTNERSKIH DRŽAVA NISU PREDVIĐENE U 2015.

²⁴ Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive kao organizacije primateljice za stručnu praksu studenata:

- Institucije EU-a i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (popis svih organizacija dostupan je na ec.europa.eu/institutions/index_en.htm); organizacije koje upravljaju programima EU-a kao što su nacionalne agencije (radi izbjegavanja mogućeg sukoba interesa i/ili dvostrukog financiranja).

²⁵ NAJMANJE TRAJANJE RAZDOBLJA STUDIRANJA IZNOSI 3 MJESECA, ILI 1 AKADEMSKU GODINU ILI TROMJESEČJE.

²⁶ Prethodno iskustvo u okviru Programa LLP- Erasmus računa se u 12 mjeseci po ciklusu studija.

²⁷ U studijskim programima od jednog ciklusa, kao što je medicina, mobilnost studenta može trajati do 24 mjeseca.

Prihvatljivi sudionici	Studenti registrirani u UVO-u i upisani u studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). U slučaju mobilnosti u svrhu studiranja, studenti moraju biti upisani barem na drugu godinu studija u ustanovi visokog obrazovanja. Taj se uvjet ne primjenjuje na stručnu praksu. Studenti koji su nedavno diplomirali mogu sudjelovati u obavljanju stručne prakse. Njih mora odabrati UVO za vrijeme posljednje godine studija i oni svoju stručnu praksu u inozemstvu moraju obaviti u roku od godine dana nakon diplomiranja.
-------------------------------	---

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA VRIJEME PROVEDBE MOBILNOSTI OSOBLJA

Prihvatljive organizacije sudionice	▪ Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja: Organizacija primateljica mora biti UVO iz države sudionice u programu koji ima ECHE, ili UVO iz partnerske države koji je potpisao međuinstitucionalni sporazum s partnerom iz države sudionice pošiljateljice prije početka mobilnosti. Organizacija pošiljateljica mora biti: ○ UVO iz države sudionice u programu koji ima ECHE ili UVO iz partnerske države koji je potpisao međuinstitucionalni sporazum s partnerom iz države sudionice primateljice ili ○ bilo koja javna ili privatna organizacija iz države sudionice aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtničke/stručna udruženja i sindikate; – istraživački institut; – zaklada; – škola/institut/obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske razine, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih); – neprofitna organizacija, udruga, NVO; – tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge. ▪ Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja: Organizacija pošiljateljica mora biti UVO iz države sudionice u programu koji ima ECHE ili UVO iz partnerske države koji je potpisao međuinstitucionalni sporazum s partnerom iz države sudionice primateljice, prije početka mobilnosti. Organizacija primateljica mora biti: ○ UVO iz države sudionice u programu koji ima ECHE ili UVO iz partnerske države koji je potpisao međuinstitucionalni sporazum s partnerom iz države sudionice primateljice ili ○ bilo koja javna ili privatna organizacija iz države sudionice aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Vidjeti primjere na prethodnoj stranici.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dana (5 dana od do partnerskih država) do 2 mjeseca, osim vremena putovanja. Aktivnost poučavanja u svim slučajevima mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili kraće razdoblje boravka).
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Osoblje mora aktivnosti mobilnosti obavljati u državi sudionici u programu koja je drugačija od države u kojoj se nalazi organizacija pošiljateljica i država boravišta.

Prihvatljivi sudionici	Mobilnost osoblja i poučavanje: osoblje zaposleno u UVO-u ili bilo kojoj javnoj ili privatnoj organizaciji iz države sudionice u programu koja je aktivna na tržištu rada u područjima obrazovanja, osposobljavanje i mladih (uključujući zaposlene doktorske kandidate) koje je bilo pozvano da predaje na UVO-u. Mobilnost osoblja za osposobljavanje: osoblje zaposleno u UVO-u u državi sudionici u programu ili partnerskoj državi
-------------------------------	---

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI UNUTAR DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU²⁸

Nema kvalitativne ocjene (kvaliteta se ocjenjuje u fazi podnošenja zahtjeva za ECHE Ili prilikom odabira nacionalnog konzorcija za mobilnost) i stoga nema kriterija za dodjelu.

Sredstva će biti dodijeljena svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti).

Najveći dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- broju razdoblja mobilnosti i mjesecima/danima za koje je zatražen;
- posljednjim rezultatima podnositelja zahtjeva u smislu broja razdoblja mobilnosti, dobrom kvaliteti u provedbu provedbenih aktivnosti i dobrom financijskom upravljanju, ako je podnositelj zahtjeva dobio sličan iznos bespovratnih sredstava prethodnih godina;
- ukupan nacionalni proračun dodijeljen za aktivnost mobilnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI IZMEĐU DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU I PARTNERSKIH DRŽAVA

Prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva (koji su prošli provjeru prihvatljivosti) ocjenjuju se za svaki projekt mobilnosti u partnerskoj državi na temelju sljedećih kriterija:

Važnost strategije (najviše 30 bodova)	Mjera do koje je planirani projekt mobilnosti značajan za strategiju internacionalizacije uključenih ustanova visokog obrazovanja (u državi sudionici u programu i u partnerskoj državi) i logička osnova za odabir mobilnosti osoblja i/ili studenata.
Kvaliteta sporazuma o suradnji (najviše 30 bodova)	Mjera do koje organizacija podnositeljica zahtjeva ima prethodno iskustvo sa sličnim projektima s ustanovama visokog obrazovanja u partnerskoj državi i jasnoća opisa odgovornosti, uloga i zadaća između stranaka.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 20 bodova)	Potpunost i kvaliteta rješenja za odabir sudionika, potpora koja im se pruža i priznavanje njihovog razdoblja mobilnosti (posebno u partnerskoj državi).
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	Mogući učinak projekta na sudionike, korisnike, partnerske organizacije, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta mobilnosti na razini fakulteta i ustanova i dalje, ako je primjenjivo, u državama sudionicama u programu i partnerskim državama.

²⁸ mobilnost u oba smjera

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost strategije” i „Kvaliteta sporazuma o suradnji” te 10 bodova u kategorijama „Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti” i „Učinak i širenje”.

Sekundarni kriteriji

Uz prethodno opisane opće kriterije, ako su proračunska sredstva nacionalne agencije za određenu partnersku regiju ili državu ograničena, nacionalna agencije morat će odlučiti ograničiti zahtjeve dodavanjem jednog ili više sekundarnih kriterija s popisa u nastavku. Ako nacionalna agencija odluči koristiti sekundarne kriterije, ta odluka mora biti jasno objavljena i priopćena svim dionicima prije roka, posebno na *web*-mjestu nacionalne agencije.

- Obrazovni stupanj (na primjer ograničavanje zahtjeva samo na jednu ili dvije razine - preddiplomska, diplomatska ili doktorska);
- Davanje prednosti mobilnosti samo osoblja ili samo studenata;
- Ograničavanje trajanja razdoblja mobilnosti.

Stvarni iznos bespovratnih sredstava dodijeljen ustanovi visokog obrazovanja ovisit će o nizu elemenata:

- broju razdoblja mobilnosti i mjesecima/danima za koje je zatražen;
- proračunu dodijeljenom za aktivnost mobilnosti u partnerskoj državi ili regiji;
- zemljopisnoj ravnoteži u regiji ili podregiji.

KAKVU AKREDITACIJU PODNOSITELJI MORAJU IMATI ZA OVAJ PROJEKT MOBILNOSTI?

POVELJA ERASMUS ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Dodjela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) preduvjet je za sve ustanove visokog obrazovanja s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu koje žele sudjelovati u projektu mobilnosti u području visokog obrazovanja kao samostalne ustanove visokog obrazovanja ili kao članice nacionalnog konzorcija za mobilnost.. Europska komisija, svake godine, putem Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, objavljuje poseban poziv na podnošenje prijedloga u kojem su utvrđeni detaljni uvjeti koje je potrebno slijediti te kvalitativni kriteriji koje je potrebno zadovoljiti za dobivanje ECHE-a. Taj je poziv dostupan samo na *web*-mjestu Izvršne agencije.

UVO-i u partnerskoj državi moraju imati akreditaciju mjerodavne nacionalne akreditacijske agencije. Budući da oni ne mogu dobiti ECHE, moraju imati sklopljen međuinstitucionalni sporazum s partnerima iz države sudionice u programu u kojem su uključena načela ECHE-a.

POTVRDA ZA KONZORCIJ ZA MOBILNOST ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Organizacija iz države sudionice u programu koja podnosi zahtjev u ime nacionalnog konzorcija za mobilnost mora imati valjanu potvrdu za konzorcij za mobilnost. Potvrdu dodjeljuje ista nacionalna agencija koja ocjenjuje zahtjev za financiranje projekta mobilnosti u području visokog obrazovanja. Zahtjev za akreditaciju i zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava mogu se predati istovremeno. Međutim, bespovratna sredstva za projekte mobilnosti dodjeljuju se samo onim UVO-ima i organizacijama koji uspješno prođu postupak akreditacije. Za dobivanje potvrde za konzorcij za mobilnost potrebno je zadovoljiti sljedeće uvjete:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Nacionalni konzorcij za mobilnost u području visokog obrazovanja može se sastojati od sljedećih organizacija sudionica: ▪ ustanove visokog obrazovanja koje imaju valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (za više informacija o Povelji, pogledajte odjeljak „Povelju Erasmus za visoko obrazovanje” i Prilog I. ovom vodiču) i ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih (vidi primjere prihvatljivih organizacija sudionica na prethodnoj stranici). Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u istoj državi.
Tko može predati zahtjev?	Bilo koja prihvatljiva organizacija sudionica može djelovati kao koordinator i podnijeti zahtjev u ime svih organizacija uključenih u konzorcij.
Broj organizacija sudionica	Nacionalni konzorcij za mobilnost mora se sastojati najmanje od tri prihvatljive organizacije sudionice, uključujući dva UVO-a pošiljatelja. Sve organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za izdavanje potvrde za konzorcij za mobilnost.
Valjanost potvrde	Tri konsekutivna godišnja poziva i najkasnije 2020./2021.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositelj ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za akreditaciju do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijedlog nacionalnog konzorcija za mobilnost ocjenjuje se na temelju sljedećih kriterija:

Važnost konzorcija (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti“) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju u konzorciju i pojedinih sudionika ▪ Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: - proizvodnju visokokvalitetnih rezultata učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog područja primjene organizacija koje sudjeluju u konzorciju - dodavanje dodane vrijednosti na razini EU-a putem rezultata koji se neće ostvarivati aktivnostima koje provodi svaki UVO pojedinačno
Kvaliteta sastava konzorcija i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - konzorcij ima odgovarajući sastav ustanova visokog obrazovanja pošiljateljica s, ako je primjereno, komplementarnim organizacijama sudionicama iz drugih socioekonomskih sektora s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješno ostvarivanje svih vidova projekta - koordinator konzorcija ima prethodno iskustvo u upravljanju konzorcijem ili sličnom vrstom projekta - podjela uloga, odgovornosti i zadaća/resursa dobro je definirana i pokazuje opredijeljenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica - zadaće/resursi se okupljaju i dijele - jasno su definirane odgovornosti za ugovorna pitanja i pitanja financijskog upravljanja - konzorcij uključuje nove sudionike u aktivnosti
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti u konzorciju (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načini upravljanja i pružanja potpore (npr. pronalaženje organizacija primateljica, spajanje, informiranje, jezična i međukulturološka potpora, praćenje) ▪ Kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije između organizacija sudionice te s drugim mjerodavnim dionicima ▪ Ako je primjenjivo, kvaliteta rješenja za priznavanje i potvrđivanje rezultata učenja sudionika te dosljedno korištenje alata za transparentnost i priznavanje ▪ Ako je primjenjivo, primjerenost mjera za odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti i za poticanje osoba u nepovoljnom položaju na sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti koje predvodi konzorcij ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti koje prevodi konzorcij unutar i izvan organizacija sudionica i partnera

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Posebna pravila i kriteriji i dodatne korisne informacije o ovoj aktivnosti nalaze se u Prilogu I. ovom vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Podnositelji prijedloga za projekte mobilnosti studenata visokog obrazovanja moraju u obrascu zahtjeva navesti sljedeće podatke:

- broj studenata i osoblja koji bi trebali sudjelovati u aktivnosti mobilnosti;
- ukupno trajanje po sudioniku planiranih aktivnosti mobilnosti;
- broj i ukupno trajanje aktivnosti mobilnosti (studenti i osoblje) ostvarenih u prethodne dvije godine.

Na osnovu toga nacionalne agencije iz države sudionice u programu dodjeljuju bespovratna sredstva podnositeljima za podupiranje određenog broja aktivnosti mobilnosti, do najvišeg broja koji zatraži podnositelj.

Podnositelj koji podnese prijedlog projekta mobilnosti s partnerskim državama ispunjava zaseban obrazac koji se odnosi na mobilnost u partnersku državu i iz nje.

Zasebna se bespovratna sredstva dodjeljuju za mobilnost s partnerskim državama.

Sljedeća se pravila primjenjuju na financijsku potporu za te aktivnosti:

A) PRAVILA FINANCIRANJA KOJA SE PRIMJENJUJU NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova dnevnica i putnih troškova sudionika)	Jedinični troškovi	do 100. sudionika 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika 200 EUR po dodatnom sudioniku	Na temelju broja sudionika u mobilnosti
Potpore za posebne potrebe	Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s invaliditetom (osim troškova dnevnica i putnih troškova osoba u pratnji)	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova koje je odobrila nacionalna agencija	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti obrazložen u posebnom obrascu zahtjeva nakon odabira sudionika

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA ORGANIZACIJSKU POTPORU ZA KORISNIKA (USTANOVE VISOKOG OBRAZOVANJA ILI KONZORCIJI):

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu čine doprinos trošku koji ustanova ima u odnosu na aktivnosti pružanja potpore za mobilnost studenata i osoblja, koji dolaze iz inozemstva i odlaze u inozemstvo, u cilju usklađivanja s Poveljom Erasmus za visoko obrazovanje u državama sudionicama u programu te s načelima ECHE-a koji se odražavaju u međuinstitucionalnim sporazumima dogovorenima kada se radi o ustanovama iz partnerskih država. Na primjer:

- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama, uključujući posjete potencijalnim partnerima, u cilju dogovora o uvjetima međuinstitucionalnih sporazuma za odabir, pripremu, primanje i integraciju sudionika u mobilnosti te za ažuriranje tih međuinstitucionalnih sporazuma;
- osiguravanje ažurnih kataloga studija za međunarodne studente;
- davanje informacija i pomoći studentima i osoblju;
- odabir studenata i osoblja;
- priprema sporazuma o učenju kako bi se osiguralo priznavanje obrazovnih komponenti studenata; priprema i priznavanje sporazuma o mobilnosti za osoblje;
- jezična i kulturološka priprema za studente i osoblje koji odlaze u inozemstvo i koji dolaze iz inozemstva;
- olakšavanje integracije dolazećih sudionika u mobilnosti u UVO;
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti;
- posebni mehanizmi za osiguranje obavljanja stručne prakse studenata u poduzećima;
- osigurati priznavanje obrazovnih komponenti i povezanih bodova, izdavanje prijepisa evidencije i nadopuna diploma;

- potpora za ponovnu integraciju sudionika u mobilnosti i za nadogradnju na stečene nove kompetencije u korist UVO-a i suradnika.

Ustanove visokog obrazovanja u državama sudionicama u programu i u partnerskim državama obvezuju se poštovati načela Povelje kako bi osigurale visokokvalitetnu mobilnost, uključujući sljedeće: „osigurati da su sudionici u mobilnosti koji odlaze u inozemstvo spremni za mobilnost te da su stekli nužnu razinu jezičnog znanja” i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu sudionicima u mobilnosti koji dolaze iz inozemstva”. Potrebno je iskoristiti postojeće mogućnosti u ustanovama za učenje jezika. Oni UVO-i koji mogu ponuditi visokokvalitetnu mobilnost studenata i osoblja, uključujući jezičnu potporu, uz manji trošak (ili zašto to se financiraju iz drugih izvora uz sredstva EU-a) moći će prenijeti 50 % bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu za financiranje više aktivnosti mobilnosti.

Korisnici će u svim slučajevima biti obvezani ugovorom pružati takve kvalitetne usluge i njihov će rad nadzirati i provjeravati nacionalne agencije, uzimajući u obzir povratne informacije koje daju studenti i osoblje putem alata za mobilnost i koje su izravno dostupne nacionalnim agencijama i Komisiji.

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu izračunavaju se na temelju broja svih sudionika u mobilnosti koji odlaze u inozemstvo i koji primaju potporu (uključujući sudionike u mobilnosti koji primaju nulti iznos bespovratnih sredstava iz fondova EU-a za vrijeme trajanja mobilnosti - vidjeti u nastavku) i osoblja koje dolazi iz poduzeća i predaje na UVO-u, odnosno, korisnika ili člana konzorcija za mobilnost. Sudionici u mobilnosti koji dobivaju nulta bespovratna sredstva iz fondova EU-a u cijelom razdoblju mobilnosti smatraju se sudionicima u mobilnosti jer imaju koristi od okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. Organizacijska potpora isplaćuje se i za te sudionike.

Kada se radi o nacionalnim konzorcijima za mobilnost, ta se bespovratna sredstva mogu razdijeliti između svih nacionalnih članova u skladu s pravilima koja su međusobno dogovorili. Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za mobilnost između partnerskih država i država sudionica u programu dijele se među partnerima na uzajamno prihvatljiv način koji su dogovorile ustanove sudionice.

SUDIONICI U MOBILNOSTI KOJI DOBIVAJU NULTA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-A

Studenti i osoblje koji sudjeluju u mobilnosti i dobivaju nulta sredstva sudionici su koji ne primaju bespovratna sredstva EU-a za putne troškove i dnevnice, ali inače ispunjavaju sve kriterije mobilnosti studenata i osoblja te koriste sve prednosti sudjelovanja u programu Erasmus+. Oni mogu dobiti regionalnu, nacionalnu ili drugu vrstu bespovratnih sredstava za pokrivanje troškova mobilnosti. Broj sudionika u mobilnosti koji dobivaju nulta bespovratna sredstva EU-a u cijelom razdoblju mobilnosti bilježi se u statističke svrhe kao pokazatelj rezultata koji se koristi za raspodjelu proračuna EU-a među državama.

POTPORA ZA POSEBNE POTREBE

Osoba s posebnim potrebama je potencijalni sudionik čije je fizičko, psihičko ili zdravstveno stanje takvo da njegovo/njezino sudjelovanje u projektu/aktivnosti mobilnosti ne bi bilo moguće bez dodatne financijske potpore. Ustanove visokog obrazovanja koje su odabrale studente i/ili osoblje s posebnim potrebama mogu zatražiti dodatna bespovratna sredstva od nacionalne agencije za pokrivanje dodatnih troškova njihovog sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti. Za osobe s posebnim potrebama bespovratna sredstva mogu biti veća od najviših pojedinih iznosa potpore navedenih u nastavku. Ustanove visokog obrazovanja opisat će na svom *web*-mjestu kako studenti i osoblje s posebnim potrebama mogu zatražiti takva dodatna bespovratna sredstva.

Dodatna financijska sredstva za studente i osoblje s posebnim potrebama mogu se osigurati i iz drugih izvora na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

Osobe u pratnji studenata ili osoblja s posebnim potrebama imaju pravo na doprinos predviđen za mobilnost osoblja (ako je ukupno trajanje boravka osobe u pratnji u inozemstvu do 60 dana) ili za mobilnost studenta (ako je ukupno trajanje boravka u inozemstvu dulje od 60 dana).

Svaka se ustanova visokog obrazovanja, potpisivanjem Povelje Erasmus za visoko obrazovanje, obvezuje osigurati jednaki pristup i mogućnosti sudionicima iz svih sredina. Stoga studenti i osoblje s posebnim potrebama mogu imati koristi od usluga potpore koje ustanova primateljica nudi svojim lokalnim studentima i osoblju.

DRUGI IZVORI FINANCIRANJA

Studenti i osoblje mogu, uz bespovratna sredstva EU-a, ili umjesto njih, (sudionici u mobilnosti koji primaju nulta bespovratna sredstva EU-a) dobivati regionalna, nacionalna ili druga bespovratna sredstva kojima upravlja

organizacija koja nije nacionalna agencija (npr. ministarstvo ili regionalna tijela). Na takvu vrstu bespovratnih sredstava koja se pružaju iz drugih izvora financiranja, a ne iz proračuna EU-a, ne primjenjuju se gornje i donje granice navedene u ovom dokumentu.

B) BESPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST STUDENATA

Studenti mogu dobiti bespovratna sredstva EU-a kao doprinos za njihove troškove putovanja i dnevnica za vrijeme razdoblja studiranja ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu. Te će iznose utvrditi nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima i/ili ustanovama visokog obrazovanja na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji su opisani u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na *web*-mjestima nacionalnih agencija i ustanova visokog obrazovanja.

KRITERIJ 1.— DRŽAVE POŠILJATELJICE I PRIMATELJICE STUDENATA

Bespovratna sredstva EU-a koja se dodjeljuju studentu ovisit će o smjeru njihove mobilnosti, kako slijedi:

- mobilnost prema državi sa sličnim troškovima života: studenti će dobiti srednji iznos bespovratnih sredstava EU-a;
- mobilnost prema državi s višim troškovima života: studenti će dobiti viši iznos bespovratnih sredstava EU-a;
- mobilnost prema državi s nižim troškovima života: studenti će dobiti niži iznos bespovratnih sredstava EU-a.

Države sudionice u programu podijeljene su u sljedeće tri skupine:

1. skupina Države sudionice u programu s višim troškovima života	Danska, Irska, Francuska, Italija, Austrija, Finska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina, Lihtenštajn, Norveška
2. skupina Države sudionice u programu sa srednjim troškovima života	Belgija, Češka Republika, Njemačka, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Cipar, Luksemburg, Nizozemska, Portugal, Slovenija, Island, Turska
3. skupina Države sudionice u programu s nižim troškovima života	Bugarska, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija

Iznosi koje su utvrdile nacionalne agencije utvrđuju se u okviru gornje i donje granice:

- Srednji iznos bespovratnih sredstava EU-a: srednji iznos, između **200 i 450 EUR mjesečno**, primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema državi sa sličnim troškovima života: a) iz Skupine 1. u Skupinu 1., b) iz Skupine 2. u Skupinu 2. i c) iz Skupine 3. u Skupinu 3.
- Viši iznos bespovratnih sredstava EU-a: odgovara srednjem iznosu koji primjenjuje nacionalna agencija plus barem 50 EUR i iznosi između **250 i 500 EUR mjesečno**. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema državi s većim troškovima života: a) iz država Skupine 2. u Skupinu 1. i b) iz država Skupine 3. u Skupinu 1. i 2.
- Niži iznos bespovratnih sredstava EU-a: odgovara srednjem iznosu koji primjenjuje nacionalna agencija minus barem 50 EUR i iznosi između **150 i 400 EUR mjesečno**. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema državi s nižim troškovima života: a) iz država Skupine 1. u Skupinu 2 i 3. i b) iz država Skupine 2. u Skupinu 3.

Prilikom definicije iznosa koji će primjenjivati korisnici u njihovoj državi, nacionalne agencije uzimaju u obzir dva posebna kriterija:

- dostupnost i razina drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kojima se nadopunjuju bespovratna sredstva EU-a;
- opća razina potražnje za studentima koji planiraju studirati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Nacionalne agencije mogu omogućiti fleksibilnost svojim ustanovama visokog obrazovanja na način da odrede raspone umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo temeljiti na opravdanim osnovama, na primjer u državama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucionalnoj razini.

KRITERIJ 2. – DODATNA POTPORA ZA POSEBNE CILJNE SKUPINE, AKTIVNOSTI I DRŽAVE/REGIJE POŠILJATELJICE

Studenti u nepovoljnijem položaju (osim onih s posebnim potrebama)

Nacionalna nadležna tijela mogu odlučiti zajedno s nacionalnim agencijama odgovornim za provedbu programa Erasmus+ u određenoj državi sudionici u programu (na temelju mogućnosti za sudjelovanje/nesudjelovanje, ovisno o potpori koja se već pruža na nacionalnoj razini) da bi UVO-i u njihovoj državi trebali na potporu bespovratnih sredstava za studente iz nepovoljnih pozadina dodati između **100 i 200 EUR mjesečno**. Točnu razinu i kriterije koji će se primjenjivati utvrdit će nadležna tijela na nacionalnoj razini.

Studenti koji obavljaju stručnu praksu

Studenti koji obavljaju stručnu praksu dobit će dodatnih **100 do 200 EUR mjesečno** iz bespovratnih sredstava EU-a. Točan iznos utvrdit će nacionalne agencije i/ili ustanove visokog obrazovanja u skladu s razinom potražnje i razinom sufinanciranja za takvu vrstu mobilnosti. U svim slučajevima, isti iznos trebali bi dobiti svi studenti u istoj ustanovi visokog obrazovanja, neovisno o dodatku i/ii doprinosu u naravi koji student može dobiti od poduzeća domaćina. Dodatak za studente u nepovoljnijem položaju u ovom se slučaju ne primjenjuje. Kada se radi o mobilnosti sudionika iz partnerskih država, prvi kriterij za odabir studenata bit će akademski rezultati, ali u slučaju jednakih akademskih rezultata, prednost se daje studentima podrijetlom iz nepovoljnih socioekonomskih sredina.

Studenti iz najudaljenijih država sudionica u programu i regija

S obzirom na ograničenja koja proizlaze iz udaljenosti od drugih država sudionica u programu, studenti iz najudaljenijih regija, Cipra, Islanda i Malte te prekomorskih zemalja i teritorija, dobit će sljedeće više iznose pojedinačne potpore:

Od	Primatelj.	Iznos
Najudaljenije regije, Cipar, Island i Malta, Prekomorske zemlje i teritoriji	Države 1. skupine	750 EUR mjesečno
	Države 2. skupine	700 EUR mjesečno
	Države 3. skupine	650 EUR mjesečno

Uz navedene iznose za pojedinačnu potporu, studenti iz tih država dobit će sljedeće dodatne iznose kao potporu za pokrivanje troškova putovanja:

Udaljenost ²⁹	Iznos
Između 100 i 499 km	180 EUR po sudioniku
Između 500 i 1999 km	275 EUR po sudioniku
Između 2000 i 2999 km	360 EUR po sudioniku
Između 3000 i 3999 km	530 EUR po sudioniku
Između 4000 i 7999 km	820 EUR po sudioniku
8000 km ili više	1100 EUR po sudioniku

Dodatak za obavljanje stručne prakse ili studente u nepovoljnijem položaju u ovom se slučaju ne primjenjuje.

Razina financijske potpore koju utvrđuju ustanove visokog obrazovanja

Od ustanova visokog obrazovanja u svim se slučajevima traži da poštuju sljedeća načela i kriterije prilikom definiranja i/ili primjene iznosa EU-a u njihovoj ustanovi:

- Iznosi moraju biti utvrđeni i/ili primijenjeni na objektivan i transparentan način uzimajući u obzir sva načela i prethodno opisano metodologiju (tj. uzimajući u obzir smjer mobilnosti i dodatno posebno financiranje);
- Isti iznos bespovratnih sredstava mora se dodijeliti svim studentima koji odlaze u istu skupinu zemalja za istu vrstu mobilnosti – studij ili stručna praksa (osim studentima u nepovoljnom položaju ili s posebnim potrebama).

Studenti koji putuju iz partnerskih država ili prema njima

Iznos pojedinačne potpore koji utvrđuju nacionalne agencije izračunava se kako slijedi:

²⁹ Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenosti se moraju izračunavati pomoću kalkulatora za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Udaljenost jednosmjernog putovanja mora se upotrijebiti za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojima se financirati povratni put.

Iz	U	Iznos
Prihvatljive partnerske države	Države sudionice u programu 1. skupine	850 EUR mjesečno
	Države sudionice u programu 2. skupine	800 EUR mjesečno
	Države sudionice u programu 3. skupine	750 EUR mjesečno
Države sudionice u programu	Partnerske države	650 EUR mjesečno

Uz navedene iznose za pojedinačnu potporu, studenti koji putuju u partnerske države ili iz partnerskih država dobit će sljedeće dodatne iznose kao potporu za pokrivanje troškova putovanja:

Udaljenost ³⁰	Iznos
Između 100 i 499 km	180 EUR po sudioniku
Između 500 i 1999 km	275 EUR po sudioniku
Između 2000 i 2999 km	360 EUR po sudioniku
Između 3000 i 3999 km	530 EUR po sudioniku
Između 4000 i 7999 km	820 EUR po sudioniku
8000 km ili više	1100 EUR po sudioniku

³⁰ Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenosti se moraju izračunavati pomoću kalkulatora za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Udaljenost jednosmjernog putovanja mora se upotrijebiti za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojima će se financirati povratni put.

C) BESPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Osooblje će dobiti bespovratna sredstva EU-a za pokrivanje troškova putovanja i dnevnica za vrijeme boravka u inozemstvu prema sljedećem rasporedu:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos putnim troškovima sudionika, iz mjesta podrijetla do mjesta gdje se provodi aktivnost i natrag	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ³¹ Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za povratno putovanje. ³²
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti	Jedinični troškovi	do 14. dana aktivnosti: A1.1 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % A1.1 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

³¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

³² Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

TABLICA A – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi primateljici. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Prilikom definiranja iznosa koje će primjenjivati korisnici u njihovoj državi, nacionalne agencije, u dogovoru s nacionalnim tijelima vlasti, uzimaju u obzir dva posebna kriterija.

- dostupnost i razina drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kojima se nadopunjuju bespovratna sredstva EU-a;
- opća razina potražnje za osobljem koje planira poučavati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Isti postotak u okviru raspona treba primijeniti na sve odredišne države. Nije moguće dati isti iznos za sve odredišne države.

Država primateljica	Osoblje iz država sudionica u programu	Osoblje iz partnerskih država
	Min.-Maks. (po danu)	Iznos (po danu)
	A1.1	A1.2
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina	80-160	160
Belgija, Bugarska, Češka Republika, Grčka, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Finska, Island, Lihtenštajn, Norveška, Turska	70-140	140
Njemačka, Španjolska, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60-120	120
Estonija, Hrvatska, Litva, Slovenija	50-100	100
Partnerske države	160	Nije prihvatljivo

Za aktivnosti mobilnosti između država sudionica u programu nacionalne agencije mogu svojim ustanovama visokog obrazovanja omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo temeljiti na opravdanim osnovama, na primjer u državama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucionalnoj razini. Točni iznosi bit će objavljeni na *web*-mjestu svake nacionalne agencije i ustanova visokog obrazovanja.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Ovaj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

Mobilnost učenika:

- **stručna praksa u okviru VET-a** u inozemstvu do 12 mjeseci.

U ovoj aktivnosti mogu sudjelovati vježbenici i učenici u ustanovama za strukovno osposobljavanje. Ovi učenici sudjeluju u strukovnom osposobljavanju u inozemstvu. Učenici odlaze na radno mjesto (u poduzeće ili drugu relevantnu organizaciju) ili u ustanovu za strukovno osposobljavanje (s razdobljima učenja kroz rad u poduzeću ili drugoj relevantnoj organizaciji).

Svaka aktivnost mobilnosti utvrđuje se unutar okvira kvalitete koji je dogovoren između organizacija pošiljateljica i primateljica u cilju osiguranja visoke razine kvalitete aktivnosti, uključujući „Sporazum o učenju“.

Rezultati učenja službeno se priznaju i vrednuju na institucionalnoj razini, sadržaj se prilagođava po potrebi kako bi se osiguralo da se razdoblje mobilnosti u inozemstvu uklapa u studij u koji je upisan naučnik/učenik u VET-u.

U cilju jačanja zapošljivosti mladih ljudi i olakšavanja njihovog prelaska na tržište rada, u ovoj aktivnosti mogu sudjelovati i osobe koje su nedavno diplomirale iz škola za VET ili poduzeća koja pružaju VET naučnicima.

Mobilnost osoblja:

- **zadaci poučavanja/osposobljavanja:** putem ove aktivnosti omogućuje se školama za VET da poučavaju u partnerskoj školi za VET u inozemstvu. Njome se također omogućuje zaposlenicima poduzeća da poučavaju u organizaciji VET-a u inozemstvu.
- **osposobljavanje osoblja:** ovom se aktivnošću podržava stručno usavršavanje osoblja u VET-u u obliku rasporeda na radno mjesto ili promatranja u poduzeću ili drugoj organizaciji za VET u inozemstvu.

Programom Erasmus+ podržava se obrazovna mobilnost osoblja koje:

- obuhvaćeno je strateškim pristupom organizacija sudionica (koji je usmjeren na modernizaciju i internacionalizaciju njihove misije);
- odgovara na jasno definirane potrebe osoblja za razvoj i popraćena je odgovarajućim odabirom, pripremom i mjerama praćenja;
- osigurava primjereno priznavanje rezultata učenja osoblja koje sudjeluje u programu i osigurava širenje i korištenje rezultata učenja u organizaciji.

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadatke:

- Organizacija podnositeljica prijedloga: odgovorna za prijedlog projekta mobilnosti, potpisivanje i upravljanje ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava i za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij za mobilnost koji se sastoji od partnerskih organizacija u istoj državi i čiji je cilj slanje učenika i osoblja u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u inozemstvo. Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost također može, ali ne nužno, djelovati kao organizacija pošiljateljica.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja u okviru strukovnog obrazovanja i njihovo slanje u inozemstvo.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja u okviru VET-a iz inozemstva i za ponudu programa aktivnosti ili koja ima koristi od aktivnosti osoblja u VET-u.
- Posrednička organizacija: to je organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ona je partner u nacionalnom konzorciju za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Njezina je uloga osigurati razmjenu i pojednostavljenje administrativnih postupaka za ustanove strukovnog obrazovanja koje su pošiljateljice, usklađivati profile vježbenika/učenika s potrebama poduzeća u slučaju stručne prakse te zajednički pripremati sudionike.

Organizacije pošiljateljice i primateljice, zajedno sa studentima/osobljem, moraju se dogovoriti o aktivnostima koje moraju poduzimati studenti, u okviru „Sporazuma o učenju“ ili članovi osoblja u „Sporazumu o mobilnosti“, prije početka razdoblja mobilnosti. U tim se sporazumima definiraju ciljni rezultati učenja za razdoblje učenja u inozemstvu, navode odredbe za formalno priznavanje i propisuju se prava i obveze svake stranke.

Polaznici u okviru VET-a koji odlaze u inozemstvo na mjesec dana ili više imaju pravo na jezičnu potporu. Jezična potpora putem interneta postupno se uvodi u provedbu programa. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje prihvatljivim sudionicima za ocjenu njihovog znanja stranih jezika i kako bi ponudila, ako je potrebno, najprikladniji način učenja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti, vidi Prilog I. ovom vodiču).

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ stručnu praksu sudionika u VET-u u strukovnim institutima u inozemstvu; ▪ stručnu praksu sudionika u VET-u u poduzećima u inozemstvu; ▪ zadaće poučavanja/pružanja osposobljavanja u inozemstvu; ▪ osposobljavanje osoblja u inozemstvu.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (definirana kao organizacija za VET) ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Na primjer, takva organizacija može biti: Ta organizacija, na primjer, može biti: – škola/institut/centar za strukovno obrazovanje; – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtničke/stručne udruge i sindikate; – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; – istraživački institut; – zaklada; – škola/institut/obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske razine do srednjoškolske razine, uključujući obrazovanje odraslih); – neprofitna organizacija, udruga, NVO; – tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge; – tijelo odgovorno za politike u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u državi sudionici u programu.
Tko može predati zahtjev?	▪ Organizacija za strukovno obrazovanje koja šalje učenike i osoblje u inozemstvo; ▪ Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnost transnacionalna je aktivnost i uključuje barem dvije organizacije sudionice (barem jedna organizacija pošiljateljica i jedna organizacija primateljica) iz različitih država. U slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za VET, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste države sudionice u programu i moraju biti utvrđeni u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij mora obuhvaćati barem 3 organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Trajanje projekta:	1 do 2 godine Podnositelj zahtjeva mora odabrati trajanje u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti čija se provedba planira za vrijeme trajanja projekta.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositelj ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.
Ostali kriteriji	Organizacija za VET ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, organizacija za VET može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji podnose zahtjev u isto vrijeme.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST UČENIKA

Trajanje aktivnosti	od 2 tjedna do 12 mjeseci
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj državi sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Naučnici ili polaznici u VET-u (čiji programi obično uključuju učenje uz rad) iz države organizacije pošiljateljice. Osobe koje su u pratnji polaznika VET-a u inozemstvu. Osobe koje su nedavno diplomirale iz škole za VET ili završile praksu (bivši naučnici) u poduzeću mogu također sudjelovati u aktivnosti. Osobe koje su nedavno diplomirale moraju osposobljavanje u inozemstvu obaviti u roku od godinu dana od diplomiranja.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBLJA

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, isključujući vrijeme putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj državi sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Osoblje zaduženo za VET (kao što su učitelji, voditelji osposobljavanja, službenici zaduženi za međunarodnu mobilnost, osoblje s administrativnim ili voditeljskim funkcijama itd.) koje radi u organizacijama pošiljateljicama. Osim toga, u slučaju zadaća poučavanja/osposobljavanja, aktivnost je otvorena i za osobe iz poduzeća, javnog sektora i/ili organizacija civilnog društva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti“) - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika ▪ Stupanj do kojeg se prijedlogom mogu: - proizvoditi visokokvalitetni rezultati učenja za sudionike - jačati kapacitet i međunarodni doseg organizacija sudionica
---	--

Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja te dosljedno korištenje europskih pravila za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnostima mobilnosti ▪ Ako je primjenjivo, kvaliteta aktivnosti suradnje i komunikacije između organizacija sudionika, te s drugim mjerodavnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionika

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta”).

DODJELA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Najveći dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava za odabrane projekte ovisit će o nizu elemenata:

- broju i trajanju razdoblja mobilnosti za koje je podnesen zahtjev;
- posljednjim rezultatima podnositelja zahtjeva u smislu broja razdoblja mobilnosti, dobroj kvaliteti u provedbu provedbenih aktivnosti i dobrom financijskom upravljanju, ako je podnositelj zahtjeva dobio slična bespovratna sredstva prethodnih godina;
- ukupnom nacionalnom proračunu dodijeljenom za aktivnost mobilnosti.

AKREDITACIJA U MOBILNOSTI U OKVIRU VET-a – „Povelja Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju”

Europska komisija će u 2014. objaviti poziv na podnošenje prijedloga za dodjelu Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Svrha je Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju poticati organizacije koje imaju dokazanu kvalitetu u organizaciji mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za učenike i osoblje da dalje razvijaju svoje europske strategije. Cilj je Povelje pojednostaviti postupke kojima organizacije pošiljateljice traže financijska sredstva, organiziraju mobilnost učenika i osoblja i izvješćuju o njihovim aktivnostima, istovremeno nagrađujući, potičući i dalje razvijajući kvalitetu u mobilnosti.

Organizacije kojima će se dodijeliti Povelja bit će odabrane od 2015. i imat će mogućnost pojednostavljenim postupkom prijaviti se u okviru Ključne mjere 1. za mobilnost učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju od 2016. Povelja će se dodjeljivati na cijelo razdoblje trajanja programa Erasmus+, ali se može povući ako oni kojima je dodijeljena ne budu održavali standarde kvalitete na osnovu kojih su dobili Povelju.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o ovoj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

A) PRAVILA FINANCIRANJA KOJA SE PRIMJENJUJU NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ³³ Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje ³⁴
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova života sudionika), uključujući pripremu (nastavnu, kulturološku, jezičnu), praćenje i potporu sudionicima za vrijeme mobilnosti, vrednovanje rezultata učenja	Jedinični troškovi	do 100. sudionika 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika 200 EUR po dodatnom sudioniku	Na temelju broja sudionika
Potpota za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).	Stvarni troškovi	Do 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potpore mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva

³³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

³⁴ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

Izvanredni troškovi	Dodatni troškovi za podupiranje sudjelovanja učenika u nepovoljnijem položaju (osim putnih troškova i troškova pojedinačne potpore za sudionike i osobe u pratnji). Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva.
----------------------------	--	------------------	--	---

B) DODATNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA MOBILNOST UČENIKA U VET-U

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika i osoba u pratnji za vrijeme trajanja aktivnosti.	Jedinični troškovi	do 14. dana aktivnosti: A2.1 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % A2.1 po danu po sudioniku + između 61. dana aktivnosti do 12 mjeseci. 50 % A2.1 po danu po sudioniku ³⁵	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti.
Jezična potpora	Troškovi u vezi s potporom koja se nudi sudionicima – prije odlaska ili za vrijeme aktivnosti – u cilju poboljšanja znanja jezika koji će koristiti za studij ili osposobljavanje za vrijeme aktivnosti.	Jedinični troškovi	Samo za aktivnosti u trajanju od 1 do 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojem je potrebna jezična potpora	Uvjet: podnositelji moraju zatražiti potporu na jeziku aktivnosti, na temelju potreba sudionika za jezicima koji nisu ponuđeni u okviru središnje internetske usluge.

C) DODATNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA U VET-U

Prihvatljivi troškovi	Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
-----------------------	------------------------	-------	--------------------

³⁵ NA OSOBE U PRATNJI PRIMJENJUJU SE IZNOSI ZA OSOBLJE U VET-U. VIDJETI PRORAČUNSKI NASLOV „POJEDINAČNA POTPORA” U ODJELJKU C) DODATNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA U VET-U. U IZNIMNIM SLUČAJEVIMA, AKO OSOBA U PRATNJI MORA OSTATI U INOZEMSTVU DUŽE OD 60 DANA, DODATNI TROŠKOVI ŽIVOTA IZNAD 60. DANA FINANCIRAJU SE U OKVIRU PRORAČUNSKE STAVKE „POTPORA ZA POSEBNE POTREBE”.

Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika i osoba u pratnji za vrijeme trajanja aktivnosti.	Jedinični troškovi	do 14. dana aktivnosti: A2.2 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % A2.1 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
----------------------------	---	--------------------	--	---

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija – utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj državi. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na *web*-mjestu svake nacionalne agencije.

	Mobilnost učenika	Mobilnost osoblja (ili osoba u pratnji)
	Min.-Maks. (po danu)	Min.-Maks. (po danu)
	A2.1	A2.2
Belgija	23-92	70-140
Bugarska	23-92	70-140
Češka Republika	23-92	70-140
Danska	27-108	80-160
Njemačka	21-84	60-120
Estonija	18-72	50-100
Irska	25-100	80 - 160
Grčka	22-88	70-140
Španjolska	21 – 84	60 – 120
Francuska	25 – 100	70 – 140
Hrvatska	18 – 72	50 – 100
Italija	23 – 92	70 – 140
Cipar	24 – 96	70 – 140
Latvija	21 – 84	60 – 120
Litva	18 – 72	50 – 100
Luksemburg	24 – 96	70 – 140
Mađarska	22-88	70-140
Malta	21-84	60-120
Nizozemska	26-104	80-160
Austrija	23-92	70-140
Poljska	22-88	70 – 140
Portugal	20 – 80	60 – 120
Rumunjska	22 – 88	70 – 140
Slovenija	18 – 72	50 – 100
Slovačka	21 – 84	60 – 120
Finska	24 – 96	70 – 140
Švedska	26 – 104	80 – 160
Ujedinjena Kraljevina	28 – 112	80 – 160
bivša jugoslavenska republika Makedonija	21 – 84	60 – 120
Island	25 – 100	70 – 140
Lihtenštajn	22 – 88	70 – 140
Norveška	22 – 88	70 – 140
Turska	22 – 88	70 – 140

PROJEKT MOBILNOSTI ZA NASTAVNO OSOBLJE U ŠKOLAMA

Ovaj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

Mobilnost osoblja:

- **Zadaće poučavanja:** ovom se aktivnošću omogućuje učiteljima ili drugom nastavnom osoblju u školama da poučavaju u partnerskoj školi u inozemstvu.
- **Osposobljavanje osoblja:** ovom se aktivnošću podržava stručno usavršavanje učitelja, ravnatelja škola i drugog nastavnog osoblja u školama u obliku: a) sudjelovanja u strukturiranim tečajevima ili događajima za osposobljavanje u inozemstvu; b) razdoblje promatranja na radnom mjestu u inozemstvu u partnerskoj školi i drugoj odgovarajućoj organizaciji koja je aktivna u području školskog obrazovanja.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadatke:

- Organizacija podnositeljica prijedloga: odgovorna za prijedlog projekta mobilnosti, potpisivanje i upravljanje ugovorom o dodijeli bespovratnih sredstava i za izvješćivanje. Ako je organizacija podnositeljica zahtjeva škola, ona je također i organizacija pošiljateljica. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij partnerskih organizacija u istoj državi i čiji je cilj slanje nastavnog osoblja na aktivnosti u inozemstvo.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir nastavnog osoblja i njihovog slanja u inozemstvo
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje učitelja i drugog nastavnog osoblja i za ponudu programa aktivnosti ili koja ima koristi od nastavnog rada tog osoblja.

Posebna uloga organizacije primateljice ovisi o vrsti aktivnosti i odnosu s organizacijom pošiljateljicom. Organizacija primateljica mora biti:

- organizacija u kojoj se odvija studij (u slučaju sudjelovanja u strukturiranom studiju ili događanju osposobljavanja);
- partnerska škola ili druga odgovarajuća organizacija (u slučaju promatranja na radnom mjestu ili zadataka poučavanja). U tom bi slučaju organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale sklopiti ugovor prije početka aktivnosti. U tom bi ugovoru trebali biti utvrđeni ciljevi i aktivnosti za vrijeme trajanja boravka u inozemstvu te prava i obveze svake stranke.

Programom Erasmus+ podržava se sljedeća vrsta obrazovne mobilnosti osoblja:

- ugrađena je u Europski plan razvoja za organizaciju pošiljateljicu (u cilju modernizacije i internacionalizacije njihove misije);
- odgovara jasno definiranim razvojnim potrebama osoblja;
- popraćena je odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja;
- osigurava primjereno priznavanje rezultata učenja osoblja koje sudjeluje u aktivnosti;
- osigurava širenje i korištenje rezultata učenja unutar organizacije.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispunjavati projekt mobilnosti u okviru školskog obrazovanja kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u okviru školskog obrazovanja mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ zadaće poučavanja; ▪ osposobljavanje osoblja;
Prihvatljive organizacije sudionice	▪ Poučavanje: Organizacije pošiljateljice i primateljice moraju biti škole (tj. ustanove koje pružaju opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na bilo kojoj razini, od predškolskog do srednjoškolskog)³⁶. ▪ Osposobljavanje osoblja: Organizacija pošiljateljica mora biti škola. Organizacija primateljica može biti: ○ škola ili ○ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: – škola/institut/obrazovni centar za VET ili obrazovanje odraslih; – ustanova visokog obrazovanja; – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate; – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; – neprofitna organizacija, udruga, NVO; – istraživački institut; – zaklada; – tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge; – organizacija koja organizira tečajeve ili osposobljavanje. U odnosu na zahtjeve koje podnosi nacionalni konzorcij za mobilnost: Koordinacijska organizacija može biti: ○ lokalno ili regionalno tijelo nadležno za škole ili ○ tijelo za koordinaciju škola³⁷ Ostale organizacije koje sudjeluju u nacionalnom konzorciju moraju biti škole. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u državi sudionici u programu.
Tko može predati zahtjev?	Škola koja svoje osoblje šalje u inozemstvo (pojedinačni zahtjev); ▪ Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost (zahtjev konzorcija) Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnost transnacionalna je aktivnost i uključuje barem dvije organizacije sudionice (barem jedna organizacija pošiljateljica i jedna organizacija primateljica) iz različitih država. Organizacije primateljice ne moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva. U slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za VET, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste države sudionice u programu i moraju biti utvrđeni u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij se mora sastojati od barem 3 organizacije (koordinator i barem dvije škole). Škole u konzorciju moraju biti organizacijski povezane s organizacijom koja je koordinator konzorcija.
Trajanje projekta:	1 do 2 godine Podnositelj zahtjeva mora odabrati trajanje u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti čija se provedba planira za vrijeme trajanja projekta.

³⁶ Pogledajte popis prihvatljivih škola u svakoj državi. Za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u državi.

³⁷ Pogledajte popis prihvatljivih škola u svakoj državi. Za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u državi.

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, isključujući vrijeme putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnosti mobilnosti moraju se obavljati u inozemstvu, u drugoj državi sudionici u projektu.
Prihvatljivi sudionici	Osoblje zaduženo za školsko obrazovanje (nastavno i nenastavno, uključujući upravitelje škola, ravnatelje itd.) koje radi u školama pošiljateljicama i drugo školsko osoblje (školski inspektori, školski savjetnici, pedagoški savjetnici, psiholozi) uključeno u strateški razvoj škola pošiljateljica.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositeljica ima poslovni nastan ³⁸ .
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.
Ostali kriteriji	Organizacija ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, koordinator konzorcija može koordinirati nekoliko konzorcija koji podnose zahtjev u isto vrijeme.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	- Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti”) - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika kako je navedeno u Europskom razvojnom planu - Stupanj do kojeg prijedlog može: - proizvoditi visokokvalitetni rezultati učenja za sudionike - jačati kapacitet i međunarodni doseg organizacija sudionica
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	- Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) - Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti - Kvaliteta Europskog plana razvoja organizacije podnositeljice - Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnostima mobilnosti - Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore - Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima - Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja te dosljedno korištenje europskih pravila za transparentnost i priznavanje

³⁸ Napomena: škole pod nadzorom nacionalnih tijela druge države (npr. francuske škole, njemačke škole, škole vojnih snaga UK-a) podnose zahtjev nacionalnoj agenciji države nadzornice.

Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na pojedinačne sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica
---	---

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta”).

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o ovoj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Prihvatljivi troškovi	Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ³⁹ Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje ⁴⁰
		Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova života sudionika), uključujući pripremu (nastavnu, kulturološku, jezičnu), praćenje i potporu sudionicima za vrijeme mobilnosti, vrednovanje rezultata učenja	Jedinični troškovi	Na temelju broja sudionika
		do 100. sudionika 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika 200 EUR po dodatnom sudioniku	
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika i osoba u pratnji za vrijeme trajanja aktivnosti	Jedinični troškovi	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
		do 14. dana aktivnosti: A3.1 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % A3.1 po danu po sudioniku	
Troškovi studija	Troškovi izravno vezani uz plaćanje upisnine	Jedinični troškovi	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova studija mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
		70 EUR po sudioniku po danu Najviše 700 EUR po sudioniku u projektu mobilnosti	
Potpora za posebne	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova

³⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁴⁰ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

potrebe	(uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).			
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova	

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija – utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj državi. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na *web*-mjestu svake nacionalne agencije.

Država primateljica	Mobilnost osoblja
	Min.-Maks. (po danu)
	A3.1
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina	80 – 160
Belgija, Bugarska, Češka Republika, Grčka, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Finska, Island, Lihtenštajn, Norveška, Turska	70 – 140
Njemačka, Španjolska, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60 – 120
Estonija, Hrvatska, Litva, Slovenija	50 – 100

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Ovaj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

Mobilnost osoblja:

- **poučavanje/osposobljavanje:** ovom se aktivnošću omogućuje osoblju iz organizacija za obrazovanje odraslih da poučavaju ili vode osposobljavanje u partnerskoj organizaciji u inozemstvu
- **osposobljavanje osoblja:** ovom se aktivnošću podržava stručno usavršavanje osoblja za obrazovanje odraslih u obliku: a) sudjelovanja u strukturiranim tečajevima ili događajima za osposobljavanje u inozemstvu; b) razdoblja promatranja rada u mjerodavnih organizaciji aktivnoj u području obrazovanja odraslih.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica prijedloga: odgovorna za prijavu za projekt mobilnosti, potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i upravljanje njime te za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: on vodi nacionalni konzorcij za mobilnost partnerskih organizacija u istoj državi i njegov je cilj slanje osoblja koje radi u obrazovanju odraslih na aktivnosti u inozemstvo. Koordinator konzorcija također može, ali ne nužno, djelovati kao organizacija pošiljateljica.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir osoblja i drugih stručnjaka u području obrazovanja odraslih i za njihovo slanje u inozemstvo. Organizacija pošiljateljica je organizacija podnositeljica zahtjeva ili partnerska organizacija unutar nacionalnog konzorcija za mobilnost.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje osoblja koje radi u obrazovanju odraslih iz drugih država te ponudu programa aktivnosti, ili ima koristi od aktivnosti tog osoblja.

Posebna uloga organizacije primateljice ovisi o vrsti aktivnosti i odnosu s organizacijom pošiljateljicom. Organizacija primateljica mora biti:

- organizacija u kojoj se odvija studij (u slučaju sudjelovanja u strukturiranom studiju ili događanju osposobljavanja);
- partnerska ili druga odgovarajuća organizacija u području obrazovanja odraslih (u slučaju promatranja na radnom mjestu ili zadaća poučavanja). U tom slučaju bi organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica dogovaraju ciljeve i aktivnosti za vrijeme trajanja boravka u inozemstvu te prava i obveze svake stranke prije početka aktivnosti.

Programom Erasmus+ podržava se sljedeća vrsta obrazovne mobilnosti osoblja:

- ugrađena je u Europski plan razvoja za organizaciju pošiljateljicu (u cilju modernizacije i internacionalizacije njihove misije);
- odgovara jasno definiranim razvojnim potrebama osoblja;
- popraćena je odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja;
- osigurava primjereno priznavanje rezultata učenja osoblja koje sudjeluje u programu i osigurava širenje i korištenje rezultata učenja u organizaciji.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispunjavati projekt mobilnosti u području obrazovanja odraslih kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u području obrazovanja odraslih mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ poučavanje/osposobljavanje; ▪ osposobljavanje osoblja.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna u području obrazovanja odraslih (definirana kao organizacija za obrazovanje odraslih) ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Na primjer, takva organizacija može biti: Ta organizacija, na primjer, može biti: – škola/institut/centar za obrazovanje odraslih; – ustanova za obrazovanje odraslih s posebnim potrebama; – ustanova visokog obrazovanja (uključujući one koje pružaju obrazovne prilike za odrasle); – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtničke/stručne udruge i sindikate; – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; – istraživački institut; – zaklada; – škola/institut/obrazovni centar; – neprofitna organizacija, udruga, NVO; – kulturna organizacija, knjižnica, muzej; – tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u državi sudionici u programu.
Tko može predati zahtjev?	▪ Organizacija za obrazovanje odraslih koja svoje osoblje šalje u inozemstvo; ▪ Organizacija za obrazovanje odraslih koja djeluje kao koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Broj organizacija sudionica	U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva mora biti utvrđena samo organizacija pošiljateljica. Međutim, u slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za mobilnost, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste države sudionice u programu i moraju biti utvrđeni u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij se mora sastojati od barem tri organizacije za obrazovanje odraslih. U provedbi projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (barem jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih država sudionica u programu.
Trajanje projekta:	1 do 2 godine Podnositelj zahtjeva mora odabrati trajanje u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti čija se provedba planira za vrijeme trajanja projekta.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, isključujući vrijeme putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj državi sudionici programa.

Prihvatljivi sudionici	Osoblje koje se bavi obrazovanjem odraslih zaposleno u organizacijama pošiljateljicama.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositelj ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte Dio C ovog Vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.
Ostali kriteriji	Organizacija za obrazovanje odraslih ili nacionalni konzorcij za mobilnost organizacija za obrazovanje odraslih mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, organizacija za obrazovanje odraslih može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko konzorcija koji podnose zahtjev u isto vrijeme.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	- Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti“) - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika - Stupanj do kojeg prijedlog može: - proizvoditi visokokvalitetni rezultati učenja za sudionike - jačati kapacitet i međunarodni doseg organizacija sudionica
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	- Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) - Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti - Kvaliteta Europskog plana razvoja organizacije podnositeljice - Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore - Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima - Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja te dosljedno korištenje europskih pravila za transparentnost i priznavanje - Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnostima mobilnosti - Ako je primjenjivo, kvaliteta aktivnosti suradnje i komunikacije između organizacija sudionica, te s drugim mjerodavnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	- Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta - Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini - Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta“ i „Učinak i širenje“; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta“).

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o ovoj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Prihvatljivi troškovi	Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti ⁴¹ . Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za povratno putovanje. ⁴²
		Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
		Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova života sudionika), uključujući pripremu (nastavnu, kulturološku, jezičnu), praćenje i potporu sudionicima za vrijeme mobilnosti, vrednovanje rezultata učenja	Jedinični troškovi	Na temelju broja sudionika
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika i osoba u pratnji za vrijeme trajanja aktivnosti	Jedinični troškovi	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Troškovi studija	Troškovi izravno vezani uz plaćanje upisnine	Jedinični troškovi	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova studija, troškova za posebne potrebe i izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Potpota za posebne	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova

⁴¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁴² Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

potrebe	(uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).			
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova	

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija – utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj državi. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na *web*-mjestu svake nacionalne agencije.

Država primateljica	Mobilnost osoblja
	Min.-Maks. (po danu)
	A4.1
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina	80 – 160
Belgija, Bugarska, Češka Republika, Grčka, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Finska, Island, Lihtenštajn, Norveška, Turska	70 – 140
Njemačka, Španjolska, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60 – 120
Estonija, Hrvatska, Litva, Slovenija	50 – 100

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

Glavni proračun za ovu mjeru dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država sudionica u programu. Međutim, oko 25 % proračuna koji je dostupan za ovu mjeru može se koristiti za financiranje međunarodnih aktivnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država sudionica u programu i partnerskih država u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča).

Ovim projektom mobilnosti mogu biti obuhvaćene jedna ili više sljedećih aktivnosti:

Mobilnost mladih ljudi:

▪ **Razmjene mladih:**

Razmjenama mladih omogućuje se skupinama mladih ljudi iz različitih zemalja da se sastaju i zajedno žive do 21 dan. Za vrijeme razmjene mladih, sudionici zajednički provode program rada (mješavine radionica, vježbi, rasprava, igranja uloga, simulacija, aktivnosti na otvorenom itd.) koji su osmislili i pripremili prije Razmjene. Razmjenama mladih omogućuje se mladim ljudima da: razvijaju kompetencije; postanu svjesni društveno važnih tema/tematskih područja; otkrivaju nove kulture, navike i načine života, uglavnom putem suradničkog učenja; jačaju vrijednosti kao što je solidarnost, demokracija, prijateljstvo itd. Postupak učenja u okviru Razmjene mladih odvija se na temelju metoda neformalnog obrazovanja. Razmjene mladih temelje se na transnacionalnoj suradnji između dvaju ili više organizacija sudionica iz različitih zemalja i izvan Europske unije.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru Razmjene mladih: akademska studijska putovanja; aktivnosti razmjene usmjerene na ostvarivanje financijske dobiti; aktivnosti razmjene koje se smatraju turizmom; festivali; putovanja na godišnji odmor; turneje s nastupima

▪ **Europska volonterska služba:**

Putem ove aktivnosti omogućuje se mladim ljudima u dobi između 17 i 30 godina da izraze svoju osobnu posvećenost putem neplaćenog dobrovoljnog rada s punim radnim vremenom u razdoblju do 12 mjeseci u nekoj drugoj državi unutar ili izvan Europske unije. Mladi volonteri imaju priliku pridonijeti svakodnevnom radu organizacija koje se bave informacijama i politikama za mlade, osobnom i socijalnom i obrazovnom razvoju mladih, građanskim inicijativama, socijalnoj skrbi, uključivanju osoba u nepovoljnom položaju, okolišu, programima neformalnog obrazovanja, IKT-u i medijskoj pismenosti, kulturi i kreativnosti, razvojnoj suradnji i slično.

Projekt može uključivati između 1 i 30 volontera koji mogu volontirati samostalno ili u skupini.

Organizacije sudionice odgovorne su za:

- plaćanje troškova života, smještaj i lokalni prijevoz volontera;
- planiranje zadataka i aktivnosti za volontere koje su u skladu s kvalitativnim načelima Europske volonterske službe, kako je opisano u Povelji EVS-a;
- pružanje trajne potpore volonterima u radu, jezične potpore, osobne i administrativne potpore za cijelo vrijeme trajanja aktivnosti.

Sudjelovanje u aktivnosti EVS-a mora za volontere biti besplatno, osim mogućeg doprinosa za putne troškove (ako bespovratnim sredstvima programa Erasmus+ ti troškovi nisu u potpunosti pokriveni) te dodatne troškove koji nisu povezani s provedbom aktivnosti. Nužni troškovi sudjelovanja volontera u aktivnosti EVS-a obuhvaćeni su bespovratnim sredstvima Erasmus+ ili drugim sredstvima koje osiguravaju organizacije sudionice.

Uz potpore koju volonterima pružaju organizacije sudionice, nacionalne agencije i regionalni SALTO-i organiziraju ciklus osposobljavanja i ocjenjivanja u kojem mora sudjelovati svaki volonter i koji se sastoji od: a) osposobljavanja po dolasku; b) srednjoročnog ocjenjivanja, za volontiranje u trajanju više od 6 mjeseci.

Sljedeće se aktivnosti ne smatraju Europskom volonterskom službom u okviru programa Erasmus+: povremeno, nestrukturirano volontiranje na pola radnog vremena; rad u poduzeću; plaćeni rad; rekreativna ili turistička aktivnost; tečaj jezika; iskorištavanje jeftine radne snage; razdoblje studiranja ili strukovnog osposobljavanja u inozemstvu.

Mobilnost osoba koje rade s mladima:

▪ **Osposobljavanje i umrežavanje osoba koje rade s mladima:**

Ovom se aktivnošću podupire stručno usavršavanje osoba koje rade s mladima provedbom aktivnosti kao što su transnacionalni/međunarodni seminari, tečajevi osposobljavanja, događanja za uspostavljanje kontakta, studijske posjete itd. ili razdoblja promatranja rada u organizaciji u inozemstvu aktivnoj u području mladih. Sve te aktivnosti

organiziraju organizacije sudionice u projektu.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Koordinator projekta mobilnosti mladih: podnošenje zahtjeva za cijeli projekt u ime partnerskih organizacija.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za slanje mladih ljudi i osoba koje rade s mladima u inozemstvo (to uključuje: praktičnu organizaciju; pripremu sudionika prije odlaska; pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta).
- Organizacija primateljica: odgovorna za organizaciju aktivnosti, razvoj programa aktivnosti za sudionike u suradnji sa sudionicima i partnerskim organizacijama, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta.

Mladi volonteri koji sudjeluju u Europskoj volonterskoj službi u trajanju od dva mjeseca ili duže mogu dobiti jezičnu potporu. Jezična potpora putem interneta postupno će se uvoditi tijekom provedbe programe. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje prihvatljivim sudionicima za ocjenu njihovog znanja stranih jezika i kako bi ponudila, ako je potrebno, najprikladnije učenje jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti, vidi Prilog I. ovom Vodiču).

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz program Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti mladih mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ razmjene mladih; ▪ Europsku volontersku službu; ▪ osposobljavanje i umrežavanje osoba koje rade s mladima.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, NVO; ▪ Europski NVO za mlade; ▪ socijalno poduzeće; ▪ javno tijelo na lokalnoj razini; ▪ skupina mladih ljudi aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (tj. neformalna skupina mladih ljudi) kao i: ▪ javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini⁴³; ▪ udruženje regija; ▪ Europska grupacija za teritorijalnu suradnju; ▪ tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidi odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča).

⁴³ U OVOM SE KONTEKSTU JAVNIM TIJELOM NA NACIONALNOJ ILI REGIONALNOJ RAZINI SMATRA JAVNO TIJELO KOJE 1) PRUŽA USLUGE ILI IMA UPRAVNO PODRUČJE NADLEŽNOSTI KOJIM JE OBUHVAĆEN CIJELI NACIONALNI ILI REGIONALNI TERITORIJ I B) IMA MONOPOL, U SMISLU DA NEMA DRUGIH TIJELA KOJA OBAVLJAJU ISTE FUNKCIJE U DRŽAVI ILI REGIJI (TIPIČNI PRIMJERI: MINISTARSTVA, DRŽAVE AGENCIJE, REGIONALNA JAVNA TIJELA ITD.). U TOM SU SMISLU, ŠKOLE, SVEUČILIŠTA ILI OSTALA TIJELA, ČAK I AKO SU USPOSTAVLJENA NACIONALNIM PRAVOM, ISKLJUČENA IZ TE KATEGORIJE I KVALIFICIRAJU SE KAO JAVNA TIJELA NA NACIONALNOJ RAZINI.

Tko može predati zahtjev?	Zahtjev može predati organizacija sudionica ili skupina⁴⁴ s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. Ova organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Projekt mobilnosti mladih financira se na poseban način (vidi odjeljak „pravila financiranja“) ako je podnositelj: ▪ javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini⁴⁵; ▪ udruženje regija; ▪ Europska grupacija za teritorijalnu suradnju; ▪ tijelo koje zarađuje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti.
Broj i profil organizacija sudionica	Aktivnost mobilnost transnacionalna je aktivnost i uključuje barem dvije organizacije sudionice (organizaciju pošiljateljicu i organizaciju primateljicu) iz različitih država. Ako je projektom mobilnosti mladih predviđena samo jedna aktivnost, koordinator mora djelovati i kao organizacija pošiljateljica ili primateljica. Ako je projektom mobilnosti predviđeno više od jedne aktivnosti, koordinator projekta može, ali ne mora, djelovati kao organizacija pošiljateljica ili primateljica. Koordinator ni u kojem slučaju ne može biti organizacija iz partnerske države koja se nalazi u susjedstvu EU-a. Aktivnosti u državama sudionicama u programu: sve organizacije sudionice moraju biti iz države sudionice u programu. Aktivnosti s partnerskim državama u susjedstvu EU-a: aktivnost mora uključivati barem jednu organizaciju sudionicu iz države sudionice u programu i jednu organizaciju sudionicu iz partnerske države u susjedstvu EU-a.
Trajanje projekta:	od 3 do 24 mjeseca
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositelj ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do sljedećih datuma: ▪ 4. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. svibnja i 30. rujna iste godine; ▪ 30. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine; ▪ 1. listopada u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte Dio C ovog Vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.
Ostali kriteriji	Raspored za svaku aktivnost koja se planira u okviru projekta mora se priložiti uz obrazac zahtjeva.

DODATI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA RAZMJENE MLADIH

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dan, isključujući vrijeme putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u državi jedne od organizacija sudionica.

⁴⁴ U slučaju neformalne skupine, jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i preuzima odgovornost u ime skupine).

⁴⁵ VIDJETI PRETHODNU NAPOMENU.

Prihvatljivi sudionici	Mladi ljudi u dobi između 13 i 30 godina ⁴⁶ koji su rezidenti država u kojima se nalaze organizacije pošiljateljice i primateljice. Voditelji skupina ⁴⁷ koji sudjeluju u programima Razmjene mladih moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 16 i najviše 60 sudionika (voditelji skupina nisu uključeni). Najmanje 4 sudionika po skupini (voditelji skupina nisu uključeni). Svaka nacionalna skupina mora imati barem jednog voditelja skupine.
Ostali kriteriji	Veza sa državom koja financira Razmjenu mladih: Kako bi se zadržala jasna veza s državom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, barem jedna od organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz države u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev. Unaprijed planirani posjet (APV): Ako je u projektu predviđen APV, moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje APV-a: najviše 2 dana (bez putovanja); ▪ broj sudionika: 1 sudionik po skupini. Broj sudionika može se povećati na 2 pod uvjetom da je barem 1 od sudionika mlada osoba koja sudjeluje u aktivnosti.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA EUROPSKU VOLONTERSKU SLUŽBU

Akreditacija	Sve organizacije sudionice koje su uključene u aktivnost Europske volonterske službe moraju imati valjanu akreditaciju EVS-a (za više informacija pogledajte odjeljak o EVS-u u Prilogu I. ovom Vodiču).
Trajanje aktivnosti	od 2 do 12 mjeseci Kako bi se olakšala organizacija osposobljavanja pri dolasku, aktivnost mora započeti na početku mjeseca (tj. u prvih sedam dana mjeseca). Osim toga, kod aktivnosti koje uključuju barem 10 volontera koji zajedno rade (grupna služba) ili mlade ljude u nepovoljnom položaju, Europska volonterska služba može trajati od 2 tjedna do 2 mjeseca (kratko trajanje EVS-a).
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Volonter iz države sudionice u programu mora obavljati svoju aktivnost u drugoj državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u susjedstvu EU-a. Volonter iz partnerske države u susjedstvu EU-a mora obavljati svoju aktivnost u državi sudionici u programu
Prihvatljivi sudionici	Mladi ljudi u dobi između 17 i 30 godina ⁴⁸ koji su rezidenti države u kojoj se nalazi organizacija pošiljateljica. Volonter može sudjelovati samo u jednoj Europskoj volonterskoj službi ⁴⁹ . Iznimka: volonteri koji su sudjelovali u aktivnosti EVS-a u trajanju od najviše 2 mjeseca mogu sudjelovati u dodatnoj Europskoj volonterskoj službi.
Broj sudionika:	Najviše 30 volontera za cijeli projekt.

⁴⁶ Treba uzeti u obzir sljedeće:

Donja dobna granica – sudionici moraju imati navršene najmanje godine u trenutku početka provedbe aktivnosti.

Gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice u trenutku roka za predavanje prijedloga.

⁴⁷ Voditelj skupina odrasla je osoba koja se pridružila mladim ljudima koji sudjeluju u programu Razmjene mladih radi osiguranja njihovog učinkovitog učenja, zaštite i sigurnosti.

⁴⁸ Vidjeti prethodnu bilješku za dobne granice.

⁴⁹ OVO SE PRIMJENJUJE NA EVS-E U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+ I PRETHODNIH PROGRAMA.

Ostali kriteriji	Kako bi se zadržala jasna veza s državom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, barem jedna od organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz države u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev. Unaprijed planirani posjet (APV): samo za EVS-ove u kojima sudjeluju mladi ljudi u nepovoljnom položaju. Ako je u projektu predviđen APV, moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje APV-a: najviše 2 dana (bez putovanja); ▪ broj sudionika: 1 sudionik po skupini. Broj sudionika može se povećati na 2 pod uvjetom da je barem 1 od sudionika mlada osoba koja sudjeluje u aktivnosti.
-------------------------	---

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, isključujući vrijeme putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u državi jedne od organizacija sudionica.
Prihvatljivi sudionici	Nema dobne granice. Sudionici moraju biti rezidenti države u kojoj se nalazi organizacija pošiljateljica ili primateljica.
Broj sudionika:	Do 50 sudionika (uključujući, ako je primjenjivo, voditelje treninga i facilitatore) u svakoj aktivnosti planiranoj u okviru projekta.
Ostali kriteriji	Kako bi se zadržala jasna veza s državom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, barem jedna od organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz države u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti“) - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika ▪ Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: - proizvodnju visokokvalitetnih rezultata učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija sudionica ▪ Stupanj do kojeg u projektu sudjeluju mladi ljudi u nepovoljnom položaju
---	---

Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta predloženih participativnih metoda neformalnog učenja i aktivno sudjelovanje mladih ljudi na svim razinama projekta. ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja te dosljedno korištenje europskih pravila za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnostima mobilnosti • Kvaliteta suradnje i komunikacije između organizacija sudionice te s drugim mjerodavnim dionicima.
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta”).

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o ovoj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

A) RAZMJENE MLADIH

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Osim toga, ako je primjenjivo, za putne troškove za Unaprijed planirani posjet.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 10 i 99 km: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti ⁵⁰ . Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje. ⁵¹
			Za udaljenosti između 100 i 499 km: 80 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 170 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 270 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 400 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 620 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 830 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Jedinični troškovi	A5.1 po danu aktivnosti po sudioniku ⁵²	Na temelju trajanja aktivnosti po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

⁵⁰ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁵¹ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

⁵² UKLJUČUJUĆI VOĐE SKUPINA I OSOBE U PRATNJI.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe te izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi viza i povezani troškovi, troškovi dozvola boravka, cjepliva. Troškovi za podupiranje sudjelovanja učenika u nepovoljnijem položaju (osim putnih troškova i troškova organizacijske potpore za sudionike i osobe u pratnji). Troškovi smještaja sudionika za vrijeme Unaprijed planiranog posjeta. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100% prihvatljivih troškova	

B) EUROPSKA VOLONTERSKA SLUŽBA

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Osim toga, ako je primjenjivo, za putne troškove za Unaprijed planirani posjet.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti ⁵³ . Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje. ⁵⁴
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Jedinični troškovi	EVS trajanja kraćeg od 2 mjeseca: A5.2 po danu po sudioniku + EVS u trajanju od 2 do 12 mjeseci: A5.3 po mjesecu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Pojedinačna potpora	„Džeparac” volonteru za dodatne osobne troškove.	Jedinični troškovi	EVS trajanja kraćeg od 2 mjeseca: A5.4 po danu po sudioniku + EVS u trajanju od 2 do 12 mjeseci: A5.5 po mjesecu po volonteru	Na temelju trajanja boravka po sudioniku
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima – prije odlaska ili za vrijeme aktivnosti – u cilju poboljšanja znanja jezika koji će koristiti za vrijeme volontiranja	Jedinični troškovi	Samo za aktivnosti u trajanju od 2 do 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojem je potrebna jezična potpora	Uvjet: podnositelji moraju zatražiti potporu na jeziku aktivnosti, na temelju potreba sudionika za jezicima koji nisu ponuđeni u okviru središnje internetske usluge.

⁵³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁵⁴ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

Potpota za posebne potrebe	Troškovi dnevnica osoba u pratnji i putni troškovi, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunske kategorije „putovanje”. Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi viza i povezani troškovi, troškovi dozvola boravka, cjepiva. Troškovi smještaja sudionika za vrijeme Unaprijed planiranog posjeta. Troškovi za pojačano mentorstvo i posebne pripreme u slučaju sudjelovanja mladih ljudi u nepovoljnom položaju. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva.

C) MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti ⁵⁵ . Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	

⁵⁵ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje. ⁵⁶
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Jedinični troškovi	A5.6 po danu aktivnosti po sudioniku Najviše 1 100 EUR po sudioniku ⁵⁷	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti.
Potpورا za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe te izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi viza i povezani troškovi, troškovi dozvola boravka, cjepiva. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100% prihvatljivih troškova	

⁵⁶ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

⁵⁷ UKLJUČUJUĆI VODITELJE OSPOSOBLJAVANJA, FACILITATORE, OSOBE U PRATNJI.

D) ORGANIZACIJSKA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU/MJESECU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti. Za projekte koje su predložili: javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini; udruženje regija; Europska grupacija za teritorijalnu suradnju; tijelo koje zarađuje dobit aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti, navedeni iznosi smanjuju se za 50 %.

	Razmjene mladih (EUR po danu)	Europska volonterska služba		Mobilnost osoba koje rade s mladima (EUR po danu)
		14 do 59 dana (EUR po danu)	2 do 12 mjeseci (EUR po mjesecu)	
	A5.1	A5.2	A5.3	A5.6
Belgija	37	20	590	65
Bugarska	32	17	500	53
Češka Republika	32	17	490	54
Danska	40	21	630	72
Njemačka	33	18	520	58
Estonija	33	18	520	56
Irska	39	21	610	74
Grčka	38	21	610	71
Španjolska	34	18	530	61
Francuska	37	19	570	66
Hrvatska	35	19	570	62
Italija	39	21	610	66
Cipar	32	21	610	58
Latvija	34	19	550	59
Litva	34	18	540	58
Luksemburg	36	21	610	66
Mađarska	33	17	510	55
Malta	37	20	600	65
Nizozemska	39	21	620	69
Austrija	39	18	540	61
Poljska	34	18	540	59
Portugal	37	20	600	65
Rumunjska	32	17	500	54
Slovenija	34	20	580	60
Slovačka	35	19	550	60
Finska	39	21	630	71
Švedska	39	21	630	70
Ujedinjena Kraljevina	40	21	630	76
bivša jugoslavenska republika Makedonija	28	15	440	45
Island	39	21	610	71
Lihtenštajn	39	21	610	74
Norveška	40	21	630	74
Turska	32	17	500	54
Partnerska država	29	15	440	48

D) POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU/MJESECU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti.

	EVS	
	14 do 59 dana (EUR po danu)	2 do 12 mjeseci (EUR po mjesecu)
	A5.4	A5.5
Belgija	4	110
Bugarska	3	70
Češka Republika	4	90
Danska	5	145
Njemačka	4	110
Estonija	3	85
Irska	5	125
Grčka	4	100
Španjolska	4	105
Francuska	5	115
Hrvatska	4	90
Italija	4	115
Cipar	4	110
Latvija	3	80
Litva	3	80
Luksemburg	4	110
Mađarska	4	90
Malta	4	110
Nizozemska	4	110
Austrija	4	115
Poljska	3	85
Portugal	4	100
Rumunjska	2	60
Slovenija	3	85
Slovačka	4	95
Finska	4	125
Švedska	4	115
Ujedinjena Kraljevina	5	140
bivša jugoslavenska republika Makedonija	2	60
Island	5	135
Lihtenštajn	5	120
Norveška	5	135
Turska	3	80
Partnerska država	2	55

VELIKA DOGAĐANJA EUROPSKE VOLONTERSKE SLUŽBE

KOJI SU CILJEVI VELIKOG DOGAĐANJA EVS-A?

Cilj je ove aktivnosti podržati velike volonterske projekte (koji uključuju barem 30 volontera EVS-a) u okviru europskih ili svjetskih događanja u području mladih, kulture i sporta (npr. Svjetski sastanci na vrhu za mlade, Europski glavni gradovi kulture; Europski glavni gradovi mladih; Europska sportska prvenstva itd.).

ŠTO JE VELIKO DOGAĐANJA EVS-A?

Potpomognuti projekti sastoje se od sljedećih faza:

- Priprema (uključujući praktična rješenja, odabir sudionika, jezična/kulturna priprema sudionika i priprema za obavljanje zadaća prije odlaska);
- Provedba aktivnosti i dodatnih aktivnosti Europske volonterske službe;
- Praćenje (uključujući ocjenjivanje aktivnosti EVS-a formalno priznavanje, ako je primjenjivo, rezultata učenja sudionika za vrijeme aktivnosti, te širenje i korištenje rezultata projekta).

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

▪ Europska volonterska služba

Omogućuje se mladim ljudima u dobi između 17 i 30 godina da izraze osobnu opredijeljenost putem naplaćenog volontiranja s punim radnim vremenom u trajanju do 2 mjeseca u drugoj državi. Volonteri imaju priliku pridonijeti vođenju aktivnosti i inicijativa koje se organiziraju u okviru europskog/međunarodnog događanja.

Veliko događanje EVS-a mora uključivati barem 30 volontera.

Organizacije sudionice odgovorne su za:

- plaćanje troškova života, smještaj i lokalni prijevoz volontera;
- planiranje zadaća i aktivnosti za volontere koje su u skladu s kvalitativnim načelima Europske volonterske službe, kako je opisano u Povelji EVS-a;
- pružanje trajne potpore volonterima u radu, jezične potpore, osobne i administrativne potpore za cijelo vrijeme trajanja aktivnosti EVS-a.

Sudjelovanje u aktivnosti EVS-a mora za volontere biti besplatno, osim mogućeg doprinosa za putne troškove (ako bespovratnim sredstvima programa Erasmus+ ti troškovi nisu u potpunosti pokriveni) te dodatne troškove koji nisu povezani s provedbom aktivnosti. Nužni troškovi sudjelovanja volontera u aktivnosti EVS-a obuhvaćeni su bespovratnim sredstvima Erasmus+ ili drugim sredstvima koje osiguravaju organizacije sudionice.

Sljedeće se aktivnosti ne smatraju Europskom volonterskom službom u okviru programa Erasmus+: povremeno, nestrukturirano volontiranje na pola radnog vremena; rad u poduzeću; plaćeni rad; rekreativna ili turistička aktivnost; tečaj jezika; iskorištavanje jeftine radne snage; razdoblje studiranja ili strukovnog osposobljavanja u inozemstvu.

▪ Dodatne aktivnosti

Projekt može uključivati organizaciju popratnih aktivnosti – kao što su konferencije, seminari, sastanci i radionice – koje su usmjerene na promicanje vrijednosti volontiranja (i posebno Europske volonterske službe) za vrijeme trajanja događanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti veliko događanje EVS-a kako bi bilo prihvatljivo za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu koja je izravno uključena u organizaciju europskog/međunarodnog događanja u području mladih, kulture ili sporta, ili koja je sklopila formalni, pisani ugovor o suradnji s organizatorima događanja. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Prihvatljive aktivnosti	Uz aktivnosti Europske volonterske službe, veliko događanje EVS-a može uključivati i komplementarne aktivnosti, kao što su konferencije, seminari, događanja i radionice.
Trajanje projekta:	od 3 do 12 mjeseci
Mjesto provedbe projekta	Veliki projekt EVS-a mora se provoditi u državi sudionici u programu u kojoj se održava europsko/međunarodno događanje u području mladih, kulture ili sporta.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 3. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. listopada iste godine i 31. srpnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte Dio C ovog Vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA EUROPSKU VOLONTERSKU SLUŽBU

Trajanje aktivnosti	Od 14 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja.
Prihvatljivi sudionici	Mladi ljudi u dobi između 17 i 30 godina, iz države sudionice u programu (osim države u kojoj se provodi projekt) ili iz partnerske države u susjedstvu EU-a. Volonter može sudjelovati samo u jednom velikom projektu EVS-a za vrijeme trajanja programa Erasmus+.
Broj sudionika:	Najmanje 30 volontera.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti“) ▪ Stupanj do kojeg se prijedlogom može: - proizvoditi visokokvalitetne rezultate učenja za sudionike - jačati svijest o vrijednosti volontiranja - jačati svijest o prilikama koje nudi Europska volonterska služba ▪ Stupanj do kojeg u projektu sudjeluju osobe u nepovoljnom položaju
---	--

Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta predloženih participativnih metoda neformalnog učenja i aktivno sudjelovanje mladih ljudi na svim razinama projekta. ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja te dosljedno korištenje europskih pravila za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnostima mobilnosti • Kvaliteta suradnje i komunikacije između organizacija sudionice te s drugim mjerodavnim dionicima. • Organizacije sudionice poštuju načela Povelje EVS-a
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucionalnoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta”).

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za veliko događanje EVS-a: 200 000 EUR

PRAVILA ZA FINANCIRANJE AKTIVNOSTI EUROPSKE VOLONTERSKE SLUŽBE KOJE SE PROVODE ZA VRIJEME DOGAĐANJA

Prihvatljivi troškovi		Financiranja mehanizam	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku ⁵⁸	Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ⁵⁹ Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje. ⁶⁰
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta.	Jedinični troškovi	A 6.1 po danu aktivnosti po volonteru	Na temelju trajanja boravka po sudioniku
Pojedinačna potpora	„Džeparac” volonteru za dodatne osobne troškove.	Jedinični troškovi	A5.6 po danu aktivnosti po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku

⁵⁸ Doprinos za putne troškove nije predviđen za udaljenosti manje od 100 km.

⁵⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁶⁰ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

Potpora za posebne potrebe	Troškovi dnevnica osoba u pratnji i putni troškovi, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunske kategorije „putovanje”. Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe te izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi za pojačano mentorstvo i posebne pripreme u slučaju sudjelovanja mladih ljudi u nepovoljnom položaju Troškovi viza i povezani troškovi, troškovi dozvola boravka, cjepiva.	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	

PRAVILA ZA FINANCIRANJE DODATNIH AKTIVNOSTI KOJE SE PROVODE ZA VRIJEME DOGAĐANJA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Svaki trošak koji je izravno povezan s provedbom dodatnih aktivnosti projekta, uključujući: ▪ Organizaciju seminara, sastanaka, radionica; ▪ Širenje; ▪ Međukulturalna priprema volontera/priprema obavljanje poslova; ▪ Troškovi stalnih zaposlenika ne mogu biti pokriveni bespovratnim sredstvima EU-a; oni mogu biti prihvatljivi ako se pokrivaju iz drugih izvora. U tom slučaju, ti troškovi predstavljaju najviše 30 % ukupnog vanjskog sufinanciranja. Neizravni troškovi: Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili Internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika, itd.)	Stvarni troškovi	Najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova.	Uvjet: traženi proračun opravdan je u odnosu na planirane aktivnosti.

TABLICA A – AKTIVNOSTI EUROPSKE VOLONTERSKE SLUŽBE (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznos ovisi o državi u kojoj se odvija događanje Europske dobrovoljne službe.

	Organizacijska potpora	Pojedinačna potpora
	A6.1	A6.2
Belgija	20	4
Bugarska	17	3
Češka Republika	17	4
Danska	21	5
Njemačka	18	4
Estonija	18	3
Irska	21	5
Grčka	21	4
Španjolska	18	4
Francuska	19	5
Hrvatska	19	4
Italija	21	4
Cipar	21	4
Latvija	19	3
Litva	18	3
Luksemburg	21	4
Mađarska	17	4
Malta	20	4
Nizozemska	21	4
Austrija	18	4
Poljska	18	3
Portugal	20	4
Rumunjska	17	2
Slovenija	20	3
Slovačka	19	4
Finska	21	4
Švedska	21	4
Ujedinjena Kraljevina	21	5
bivša jugoslavenska republika Makedonija	15	2
Island	21	5
Lihtenštajn	21	5
Norveška	21	5
Turska	17	3

ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJI ERASMUS MUNDUS

KOJI SU CILJEVI ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

Ciljevi su združenih diplomskih studija Erasmus Mundus sljedeći:

- poticati izvrsnost, poboljšanje kvalitete, inovacije, izvrsnost i internacionalizaciju u ustanovama visokog obrazovanja (UVO);
- povećati kvalitetu i privlačnost Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i podupirati vanjsko djelovanje EU-a u području visokog obrazovanja nudeći stipendije najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu;
- poboljšati razinu kompetencija i vještina diplomanata, a posebno važnost združenih diplomskih studija za tržište rada, putem veće uključenosti poslodavaca.

U tom se smislu očekuje da će se združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus (EMJMD) pridonijeti ciljevima strategije Europa 2020. i Strateškom okviru za obrazovanje i osposobljavanje 2020. (ET 2020.), uključujući odgovarajućim mjerilima utvrđenim u tim politikama. EMJMD-ovima će se nastaviti i jačati uspješno iskustvo započeto diplomskim studijima u okviru Erasmus Mundus (EMMC) je će se u svijetu povećati privlačnost EHEA-a i pokazati izvrsnost i visok stupanj integracije združenih studijskih programa koje pružaju europski UVO-i.

Ovom se mjerom također podupire vanjsko djelovanje EU-a, ciljevi i prioriteti u području visokog obrazovanja u njihovim različitim aspektima.

ŠTO JE ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJ ERASMUS MUNDUS?

Združeni diplomski studij Erasmus Mundus (EMJMD) integrirani je međunarodni studijski program visoke razine koji donosi 60, 90, ili 120 ECTS bodova, a izvodi ga međunarodni konzorcij UVO-a iz različitih zemalja i – ako je primjenjivo – drugi partneri u okviru ili izvan obrazovnog sustava koji su posebno stručni i zainteresirani za područja studija/stručna područja obuhvaćena združenim programom. Posebnost tih programa leži u njihovoj visokoj integraciji/„združenosti“⁶¹ i u izvrsnom akademskom sadržaju i metodologiji koju nude. Ne postoje ograničenja u odnosu na discipline. Popis združenih programa koji se financiraju u okviru prethodnog programa dostupan je na *web*-mjestu Izvršne agencije.

Svi UVO-i koji sudjeluju u programu i koji imaju poslovni nastan u državi sudionici u programu moraju biti ustanove koje provode diplomske studije, a diploma o završenom studiju – koja obuhvaća cjelokupni studijski program EMJMD-a – mora biti priznata od nadležnih nacionalnih tijela u državama u kojima ti UVO-i imaju poslovni nastan. Nakon uspješnog završetka združenog diplomskog programa mora se dodijeliti združena diploma (tj. jedna diploma koja se izdaje u ime barem dvije ustanove visokog obrazovanja iz različitih država sudionica u programu i koja je u potpunosti priznata u tim državama) ili više nacionalnih diploma (tj. barem dvije diplome koje izdaju dvije ustanove visokog obrazovanja iz različitih država sudionica u programu i koje su u potpunosti priznate u tim državama). Ako je to dopušteno u nacionalnom zakonodavstvu, združene se diplome potiču jer predstavljaju potpunu integraciju postupaka učenja i poučavanja. Uz UVO-e iz država sudionica u programu koji dodjeljuju združene diplome, u dodjelu združenih ili višestrukih diploma mogu biti uključeni i drugi UVO-i iz partnerskih država.

U prijedlozima EMJMD-ova u fazi podnošenja prijave moraju biti predstavljeni potpuno razvijeni združeni programi studija, spremni za izvođenje i oglašavanje u cijelom svijetu odmah nakon odabira. U tom će kontekstu postupak odabira EMJMD-ova biti vrlo selektivan kako bi se mogli podržati samo najbolji prijedlozi.

Odabranim EMJMD-ovima biti će dodijeljena značajna financijska sredstva na razdoblje od 4 do 5 godina⁶² kako bi se omogućilo povećanje njihove vidljivosti u cijelom svijetu te jačanje njihove održivosti.

U odjeljcima u nastavku opisana je priroda, način odabira i uvjeti financiranja odabranih EMJMD-ova te uvjeti koje moraju ispuniti EMMC-ovi/EMJMD-ovi koji već primaju financijsku potporu kako bi dobili financijska sredstva na temelju načela „zajedničkog financiranja“.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

U okviru ove mjere podupirat će se sljedeće aktivnosti:

⁶¹ Od EMJMD-a se očekuje da imaju skup zajednički osmišljenog i potpuno integriranog akademskog kurikulumu sa zajedničkim postupcima provedbe, npr. združeni zahtjevi studenata, pravila o odabiru, prihvaćanju i ispitivanju te zajednički mehanizmi za osiguranje kvalitete.

⁶² Jedna priprema godina i tri godine upisa studenata

- pružanje programa EMJMD-a koji odgovara 60, 90 ili 120 ECTS bodova i koji se organizira putem međunarodnog konzorcija ustanova visokog obrazovanja, uključujući sudjelovanje povezanih profesora (gostujućih predavača) u poučavanju, osposobljavanju i/ili u svrhe istraživanja;
- odjela stipendija izvrsnim studentima u cijelom svijetu za sudjelovanje u jednom od ovih programa EMJMD-a.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROGRAMIMA ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

Program EMJMD-a pruža međunarodni konzorcij ustanova visokog obrazovanja (UVO) i – ako je primjenjivo – druge vrste organizacija (poduzeća, javna tijela, istraživačke organizacije itd.) koje pridonose provedbi EMJMD-a.

Konzorcij za EMJMD sastoji se od:

- Podnositelja prijedloga/koordinatora: UVO-a koji predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Kada se EMJMD odobri, podnositelj/koordinator postaje glavni korisnik bespovratnih sredstava EU-a i potpisuje ugovor o bespovratnim sredstvima za više korisnika u ime konzorcija za EMJMD. Ta koordinacijska uloga obuhvaća sljedeće zadatke:
 - predstavljanje skupine i djelovanje u ime skupine organizacija sudionica u odnosima prema Europskoj komisiji;
 - financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, upravnu i financijsku provedbu cijelog projekta;
 - koordinaciju EMJMD-a u suradnji s drugim partnerima u projektu.
- Partnera: UVO-a koji dodjeljuju akademske stupnjeve i koje su priznala nadležna tijela programa ili države sudionice u programu u kojoj imaju poslovni nastan i bilo koja privatna ili javna organizacija koja aktivno pridonosi pripremi, provedbi i ocjenjivanju EMJMD-ova. Svaki punopravni partner mora potpisati punomoć kojom koordinatorskom daje ovlast da djeluje u njegovo ime i na njegov račun za vrijeme provedbe projekta.
- Pridruženih partnera (izborni): studijskom programu EMJMD-a koristiti može i uključenost pridruženih partnera (izborni). Te organizacije neizravno pridonose provedbi određenih zadataka/aktivnosti i/ili podržavaju širenje i održivost EMJMD-a. Takav doprinos može, primjerice, biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili zapošljavanja. U svrhe ugovora, „pridruženi partneri” ne smatraju se dijelom konzorcija za EMJMD jer imaju ograničenu ulogu u provedbi EMJMD-a s obzirom da se njihovo iskustvo traži na *ad hoc* osnovi.

Prije upisivanja prvih studenata u program EMJMD-a mora se osigurati nužna institucionalna opredijeljenost svih organizacija koje sudjeluju u konzorciju za EMJMD kako bi se zajamčilo čvrsto institucionalno okruženje ili pozadina. Ugovor o konzorciju za EMJMD (vidi smjernice i modele dostupne na *web*-mjestu Izvršne Agencije) bit će ključni element kojim će se to osigurati i morat će ga potpisati sve partnerske ustanove prije pokretanja prvog postupka podnošenja molbi za stipendije i odabira. Ugovor o konzorciju za EMJMD morat će obuhvaćati što preciznije moguće sve akademske, operativne, upravne i financijske aspekte provedbe EMJMD-a i upravljanja stipendijama za EMJMD.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA ZDRUŽENE DIPLOMSKE STUDIJE ERASMUS MUNDUS?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti EMJMD kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz program Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi koja izravno ili neizravno pridonosi pružanju EMJMD-a. Ta organizacija, na primjer, može biti: ▪ ustanova visokog obrazovanja; ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ neprofitna organizacija, udruga, NVO; ▪ istraživački institut; UVO-i s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju imati valjanu Erasmus Povelju za visoko obrazovanje (ECHE). UVO-i sudionici iz partnerskih država ne moraju imati ECHE. Ako je potrebno, može se tražiti od Europske komisije da provjeri jesu li UVO-i koji dodjeljuju diplome u partnerskoj državi prihvatljivi (vidjeti definiciju UVO-a u Pojmovniku ovog Vodiča). UVO-i s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju moći dokazati u fazi podnošenja zahtjeva akreditaciju na nacionalnoj razini svakog diplomskog programa kojim se dodjeljuje akademski stupanj na temelju kojeg je sastavljen program EMJMD-a.
Tko može predati zahtjev?	UVO s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. UVO podnosi zahtjev u ime konzorcija za EMJMD. Podružnice UVO-a iz partnerske države s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili podružnice UVO-a iz države sudionice u programu s poslovnim nastanom u partnerskoj državi nisu prihvatljive.
Broj i profil organizacija sudionica	EMJMD je transnacionalan i uključuje UVO-e iz barem tri različite države sudionice u programu kao punopravne partnere. UVO-i iz država sudionica u programu moraju moći ugostiti studente EMJMD-a i omogućiti barem najmanji broj ECTS bodova za razdoblje studiranja provedeno u njihovoj ustanovi. Sve partnerske organizacije iz programa ili partnerske države moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Prihvatljivi sudionici	Studenti diplomskih studija, osoblje organizacija sudionica, pozvani znanstvenici (gostujući predavači) iz država sudionica u programu ili partnerskih država. Studenti se prijavljuju za stipendiju izravno konzorciju za EMJMD po vlastitom izboru i moraju proći konkurentni postupak odabira koji organizira konzorcij UVO-a. Konzorcij za EMJMD odgovoran je za odabir, zapošljavanje i praćenje pojedinačnih stipendista.
Broj sudionika:	Bespovratnim sredstvima za EMJMD okvirno će se i za vrijeme početnog razdoblja financiranja financirati između 13 i 20 studentskih stipendija i barem 4 pozvana znanstvenika/gosta predavača po generaciji (izdanje EMJMD-a)⁶³ koji sudjeluju u aktivnostima EMJMD-a barem 8 tjedana ukupno⁶⁴. Znanstvenici/gostujući predavači moraju se odabirati u skladu s posebnim kriterijima konzorcija za odabir znanstvenika i donositi konkretnu dodanu vrijednost izvođenju EMJMD-a. Osim toga, konzorciji za EMJMD mogu dobiti u prosjeku 4 dodatne stipendije po akademskog godini za jednu ili više prioritetnih regija/država u svijetu.

⁶³ Ti se okvirni podaci primjenjuju samo na novoodabrane EMJMD-ove. Za združene diplomske studije Erasmus Mundus koji su u tijeku može se ponuditi manji broj stipendija.

⁶⁴ Ti se okvirni podaci primjenjuju samo na novoodabrane EMJMD-ove. Za združene diplomske studije Erasmus Mundus koji su u tijeku može se ponuditi manji broj stipendija.

Mjesto(a)	Razdoblje studija EMJMD-a mora se održavati u barem dvije države sudionice u programu koje su predstavljene u konzorciju (tj. moraju biti barem dva razdoblja mobilnosti za sve studente). Dodatna razdoblja studiranja (istraživanje/raspored na radno mjesto/priprema diplomskog rada) mogu se održavati u drugim organizacijama sudionicama iz država sudionica u programu ili partnerskih država, ili čak i u organizacijama koje nisu dio konzorcija (npr. pridruženi partneri) pod uvjetom da se predmetne aktivnosti provode pod izravnim nadzorom jednog od UVO-a partnera u konzorciju.
Trajanje projekta:	Ovisno o trajanju EMJMD-a (1 do 2 godine), konzorcij će dobiti ugovore o bespovratnim sredstvima na 4 ili 5 godina za financiranje jedne pripremne godine nakon koje slijede 3 godine upisa novih studenata.
Trajanje aktivnosti	Pripremna godina: 1 akademska godina Provedba programa EMJMD-a: 3 upisa za redom u trajanju od 1 do 2 akademske godine (60/90/120 ECTS bodova).
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 4. ožujka u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. kolovoza i 31. listopada iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pogledajte Dio C ovog Vodiča za pojedinosti o tome kako se prijaviti.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

DODATI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA STUDENTSKE STIPENDIJE

Trajanje aktivnosti	Studentska stipendija dodjeljuje se isključivo za redovni upis na diplomski studij i obuhvaća cjelokupno trajanje studijskog programa EMJMD-a.
Prihvatljivi sudionici	Studenti na diplomskoj razini koji su stekli diplomu preddiplomskog studija⁶⁵ ili koji su dokazali da imaju priznati istovjetan stupanj obrazovanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom u državama koje dodjeljuju akademske stupnjeve. Studenti koji su već dobili stipendiju za EMJMD ili stipendiju za diplomski studij u okviru Erasmus Mundusa/združeni doktorski studij ne smiju se prijaviti za dodatnu stipendiju u okviru mjere EMJMD. Dobitnici stipendija za EMJMD ne mogu biti korisnici drugih stipendija koje financira EU za isti program EMJMD-a za cijelo vrijeme trajanja studija. Najmanje 75 % stipendija za EMJMD namijenjeno je kandidatima iz partnerskih država.
Rezultati učenja	Nakon uspješnog završetka EMJMD-a mora se dodijeliti združena diploma (tj. jedna diploma koja se izdaje u ime barem dvije ustanove visokog obrazovanja iz različitih država sudionica u programu i koja je u potpunosti priznata u tim državama) ili više nacionalnih diploma (tj. barem dvije diplome koje izdaju dvije ustanove visokog obrazovanja iz različitih država sudionica u programu i koje su u potpunosti priznate u tim državama). Studenti će morati skupiti sve ECTS bodove koji su obuhvaćeni EMJMD-om (60, 90 ili 120). Pored toga, tijekom svakog od obveznih razdoblja studija u najmanje dvije Programske države, oni će morati steći najmanje 20 ECTS bodova (za studijske programe od 60 ECTS bodova), ili 30 ECTS bodova (za studijske programe od 90 ili 120 ECTS bodova). Obvezna razdoblja mobilnosti ne mogu se zamijeniti virtualnom mobilnošću; niti se mogu odvijati u ustanovama izvan konzorcija za EMJMD (tj. partnera i/ili pridruženih partnera).

⁶⁵ IAKO TAJ UVJET MORA BITI ISPUNJEN U TRENUTKU UPISA, KONZORCIJ EMJMD-A MOŽE ODLUČITI PRIHVATITI MOLBE ZA STIPENDIJE OD STUDENATA NA POSLJEDNJOJ GODINI VISOKOG OBRAZOVANJA.

KRITERIJI ZA DODJELU

Pri ocjenjivanju programa uzimat će se u obzir sljedeći kriteriji:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Elementi „zdrženosti”/integracije, izrade i strukture prijedloga (uključujući sastav konzorcija) prilagođeni su i učinkoviti za ostvarenje ciljeva EMJMD-a ▪ Ako je to dopušteno u nacionalnom zakonodavstvu, potiče se dodjela združenih diploma ▪ Prijedlog je relevantan u odnosu na ciljeve mjere ▪ Prijedlogom se pridonosi povećanju privlačnosti Europskog područja visokog obrazovanja ▪ Prijedlogom se pridonosi izvrsnosti, inovacijama i konkurentnosti europskih sveučilišta ▪ Prijedlogom se potiče suradnja s UVO-ima iz partnerskih država ▪ U prijedlogu je naveden akademski program i rezultati učenja EMJMD-a i način na koji se u okviru studija stječu potrebne kompetencije i vještine koje su diplomantima potrebne za zapošljavanje ▪ U prijedlogu su jasno istaknute vrste interakcija između EMJMD-a i zainteresiranih strana izvan obrazovnog sektora u tijeku provedbe čime će se osigurati održivost nakon početnog razdoblja financiranja
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 25 bodova)	▪ U prijedlogu je opisan njegov izvrsni akademski sadržaj u smislu aspekata učenja i poučavanja i njegov inovativni karakter u smislu akademskih područja/ciljanih predmeta ▪ U prijedlogu je jasno opisano u kojoj se mjeri studij temelji na zajednički razvijenom kurikulumu i koji je stupanj sudjelovanja i institucionalna opredijeljenost pojedinih partnera JMD-a ▪ U prijedlogu je detaljno opisana struktura studija i glavni načini poučavanja, definiran je način organizacije mobilnosti studenata i važnost mobilnosti za ciljeve studija te je predstavljen nacrt strategije/planiranja za učinkovito sudjelovanje profesora/gostujućih predavača ▪ U prijedlogu je opisano kako se EMJMD uklapa u katalog diploma partnera, definiran je status priznavanja/akreditacije i (ako je primjenjivo) opisan je postupak priznavanja/akreditacije za dodjelu združenog akademskog stupnja ▪ U prijedlogu su detaljno opisane sve važne informacije koje se daju studentima/akademsom osoblju prije upisa u studijski program te usluge koje se nude u smislu pomoći za smještaj, učenje jezika, administrativne formalnosti (npr. vize) i osiguranje ▪ U prijedlogu su jasno opisana pravila studija te prava i obveze studenata u vezi s akademskim, administrativnim i financijskim vidovima provedbe EMJMD-a ▪ U prijedlogu su opisane predviđene aktivnosti/instrumenti za osiguranje učinkovite integracije/umrežavanja studenata EMJMD-a u okviru njihovog društvenog, kulturnog i profesionalnog okruženja
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ U prijedlogu su jasno prikazana područja stručnosti uključenih partnera/osoblja i način na koji se oni nadopunjavaju i dodaju vrijednost provedbi EMJMD-a Ako je primjenjivo, u prijedlogu se opisuje kako su poboljšani postojeći sporazumi o suradnji u cilju ispunjenja ciljeva EMJMD-a ▪ U prijedlogu je opisana uloga i zadatke svakog partnera u provedbi EMJMD-a i načini rada upravljačkih tijela i alata za upravljanje ▪ U prijedlogu je objašnjeno kako su izračunati troškovi sudjelovanja studenata te je naveden opis načina na koji će se mobilizirati i raspodijeliti financijska sredstva, uključujući dodatna sredstva te kako će se njima upravljati u okviru partnerstva ▪ U prijedlogu se nalazi nacrt Sporazuma o konzorciju u kojem su, između ostalog, opisani združeni kriteriji, načela i uvjeti za prijave studenata, uvjeti za odabir i upis, aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, mehanizmi osiguranja kvalitete, ispitivanje studenata i ocjenjivanje izvođenja programa te administrativno i financijsko upravljanje konzorcijem

Učinak i širenje (najviše 25 bodova)	- Prijedlogom se nudi uvjerljiva srednjoročna/dugoročna strategija razvoja/održivosti s realističkim planovima za budućnost, uključujući projekcije razine studenata koji sami plaćaju svoj studij i načina mobilizacije drugih izvora financiranja za stipendije. Definirane su ambicije svih uključenih partnera te se podupire stupanj posvećenosti ostvarenju ciljeva - U prijedlogu je objašnjen utjecaj projekta na institucionalnoj razini (fakultet/sveučilište) te kao će se EMJMD-om pridonijeti strategiji internacionalizacije partnera u konzorciju i olakšati dostizanje važnih zainteresiranih strana na nacionalnoj/europskoj/međunarodnoj razini - U prijedlogu je opisana vrsta i metode mehanizama promidžbe/širenja, ciljne skupine i konkretne zadaće partnera u strategiji jačanja svijesti EMJMD-a. Objašnjeno je kako se planiraju privući izvrsni studenti iz cijelog svijeta - U prijedlogu je opisan skup metoda za unutarnje i vanjsko vrednovanje EMJMD-a, način provedbe te kako će se rezultati ocjenjivanja upotrijebiti za praćenje, nadogradnju i poboljšanje kvalitete studija - U prijedlogu je opisano kako će poslodavci biti uključeni u provedbu studija, posebno u cilju povećanja predviđene zapošljivosti - Ako je primjenjivo, u prijedlogu se opisuje kako će se materijali, dokumenti i mediji staviti na raspolaganje i promicati putem otvorenih dozvola i nisu sadržana nerazmjerna ograničenja.
---	--

Prijedlozi moraju dobiti barem 70 bodova od ukupnih 100 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem 75 % od maksimalnog broja bodova u okviru kriterija za dodjelu „Važnost projekta” (tj. najmanje 22,5 bodova) i barem 60 % od maksimalnog broja dodijeljenih bodova u svakom od preostalih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova u okviru kriterija „Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti” i „Učinak i širenje” te 12 bodova u okviru kriterija „Kvaliteta projektnog tima i sporazumi o suradnji”).

Samo projekti predloženi za financiranje uzet će se u obzir za dodjelu dodatnih stipendija za ciljane regije svijeta.

DODATNE STIPENDIJE ZA STUDENTE IZ CILJANIH REGIJA SVIJETA

Podnositelji zahtjeva mogu se prijaviti za dodatne stipendije za jednu ili više regija partnerskih država u svijetu koje se financiraju iz sljedećih instrumenata EU-a za vanjsko financiranje:

- Instrumenta za razvojnu suradnju (DCI)⁶⁶
- Europskog instrumenta za susjedstvo (ENI)⁶⁷
- Instrumenta za partnerstvo (PI)⁶⁸

Podnositelji zahtjeva mogu odlučiti da se neće prijaviti za te dodatne stipendije.

Podnositelji zahtjeva mogu dobiti indikativni maksimalni broj od 4 dodatne stipendije po upisu (po generaciji EMJMD-a).

Za Aziju (6. regija), Srednju Aziju (7. regija) i Latinsku Ameriku (8. regija) moraju biti zadovoljeni sljedeći uvjeti za sve odabrane EMJMD-ove:

- studenti iz Azije (6. regija) i Središnje Azije (7. regija) imat će prednost kao studenti iz manje razvijenih zemalja⁶⁹, ali mogu dolaziti i studenti iz drugih azijskih država, osim iz Kine i Indije;
- za Latinsku Ameriku (8. regija), barem 25 % studenata mora biti iz zemalja s nižim srednjim prihodima⁷⁰, a najviše 35 % studenata iz Brazila i Meksika. Ukupno 40 % studenata trebalo bi biti iz ostatka regije.

⁶⁶ UREDBA (EU) BR. 233/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju u razdoblju 2014. – 2020.: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF>

⁶⁷ UREDBA (EU) BR. 232/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF>

⁶⁸ UREDBA (EU) BR. 234/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta za partnerstvo za suradnju s trećim zemljama: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:EN:PDF>

⁶⁹ Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Laos, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Vijetnam

Osim toga, proračun će biti osiguran za studente iz država Zalijskog vijeća za suradnju (12. regija), iz susjednih južnih i istočnih zemalja (2. i 3. regija), iz Irana, Iraka, Jemena (9. regija) i Južna Afrika (10. regija).

DODATNI KRITERIJ ZA DODJELU

Samo projekti koji su prošli prvi korak u postupku odabira (vidjeti Prilog I. točku 4. – Postupak odabira konzorcija za EMJMD) ocjenjivat će se za potrebe dodjele dodatnih stipendija za ciljane regije u odnosu na sljedeći dodatni kriterij koji će se ocjenjivati po regiji.

Važnost projekta u ciljanoj regiji (najviše 5 bodova po regiji)	• U prijedlogu su opisane metode koje se koriste za privlačenje najtalentiranijih studenata iz ciljane regije • Prijedlogom se potiče suradnja s UVO-ima i/ili ostalim prihvatljivim organizacijama sudionicama iz partnerskih država u ciljanoj regiji. Jasno je objašnjena dodana vrijednost takve suradnje za EMJMD.
--	--

Prijedlog mora dobiti barem 2,5 boda po regiji u okviru ovog kriterija kako bi se mogao razmatrati za dodatne stipendije za ciljanu regiju.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o ovoj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Taj prilog uključuje:

- uvjete u vezi s izradom združenog diplomskog studija Erasmus Mundus ;
- uvjete u vezi sa studentima diplomskih studija;
- uvjete u vezi s praćenjem i osiguranjem kvalitete;
- postupak odabira konzorcija za EMJMD.

Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KATALOG ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS

U cilju poticanja promidžbe, vidljivosti i pristupačnosti stipendija za studente u okviru Erasmus + koje će postojeći EMJMD-ovi ponuditi najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu, EMJMD-ovi će biti uključeni u internetski katalog na *web*-mjestu Izvršne agencije.

U katalogu EMJMD-a oglašavat će se združeni diplomski programi u okviru kojih se nude stipendije programa Erasmus+ za sljedeću akademsku godinu. To će uključivati nove EMJMD-ove i diplomatske studije Erasmus Mundus s postojećim okvirnim sporazumom o partnerstvu.

Uz pomoć kataloga EMJMD-ova studentima kandidatima omogućit će se odabir EMJMD-ova po izboru te podnošenje zahtjeva za stipendiju u okviru programa Erasmus+ izravno predmetnom konzorciju.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Odabrani EMJMD-ovi podupirat će se na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava koji obuhvaća jednu pripremnu godinu i tri upisna ciklusa (ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava na 4 ili 5 godina ovisno o trajanju studijskog programa EMJMD-a).

Bespovratna sredstva EMJMD-a izračunavaju se u skladu sa sljedećim načelima financiranja:

- bespovratna sredstva za naknade za upravljanje konzorcijem i za mobilnost akademskog osoblja,
- promjenjiv broj studentskih stipendija u iznosu od najviše 25 000 EUR godišnje (okvirno između 13 i 20

⁷⁰ Bolivija, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva i Paragvaj

- stipendija po upisu) i
- promjenjiv broj dodatnih studentskih stipendija u iznosu od najviše 25 000 EUR godišnje za ciljane regije svijeta.

Proračun za EMJMD mora se izraditi u skladu sa sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

A) Upravljanje združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus:

Doprinos troškovima za upravljanje konzorcijem ⁷¹ i troškovima pozvanih profesora i gostujućih predavača	20 000 EUR za pripremnu godinu
	50 000 EUR po upisu u EMJMD

B) Stipendije za studente združenih diplomskih studija Erasmus Mundus:

Studentskim stipendijama za EMJMD pokrivat će se troškovi sudjelovanja studenata (uključujući naknade za školarine, osiguranje i druge obvezne troškove povezane sa sudjelovanjem u studiju), doprinos troškovima putovanja studenata i nastanjenja te dnevnice tijekom trajanja studijskog programa EMJMD-a. Pojednosti o iznosu studentskih stipendija za EMJMD navedene su u nastavku:

Doprinos troškovima sudjelovanja	do 9 000 EUR godišnje po stipendistu iz partnerske države⁷² do 4 500 EUR godišnje po stipendistu iz države sudionice u programu Svaki iznos koji prelazi te najveće doprinose mora pokriti organizacija sudionica i oni se ne smiju naplatiti stipendistu.
Doprinos troškovima putovanja i postavljanja	1 000 EUR godišnje po stipendistu s boravištem u državi sudionici u programu za troškove putovanja 2 000 EUR godišnje za troškove putovanja + 1 000 EUR za troškove nastanjenja za stipendiste s boravištem u partnerskoj državi koja se nalazi manje od 4 000 km od UVO-a koji koordinira EMJMD. 3 000 EUR godišnje za troškove putovanja + 1 000 EUR za troškove nastanjenja po stipendistu koji ima boravište u partnerskoj državi koja se nalazi 4 000 ili više km od UVO-a koji koordinira EMJMD.
Doprinos troškovima života	1 000 EUR mjesečno za vrijeme trajanja studijskog programa EMJMD-a (najviše 24 mjeseca). Doprinos za troškove života ne daje se stipendistima za razdoblja EMJMD-a (istraživanje/razvoj/praksa/priprema teza) provedena u njihovoj zemlji boravišta, niti stipendistima iz partnerske države za periode EMJMD-a koje su proveli u bilo kojoj partnerskoj državi duže od jednog tromjesečja (odnosno 3 mjeseca ili ekvivalent 15 ECTS bodova).

Stvaran iznos pojedinih stipendija razlikovat će se ovisno o a) trajanju EMJMD-a (60, 90 ili 120 ECTS bodova), b) državi/regiji u kojoj student ima boravište, c) troškovima sudjelovanja u EMJMD-u određenima od strane konzorcija.

Ukupni iznos bespovratnih sredstava

Na temelju tih parametara, iznos bespovratnih sredstava za EMJMD za pripremnu studijsku godinu i 3 kruga upisa okvirno će iznositi **oko 3 milijuna EUR**.

⁷¹ Troškove pridruženih partnera konzorcij za EMJMD može nadoknaditi samo iz „Doprinosa troškovima za upravljanje konzorcijem” EU-a (paušalni iznos).

⁷² Studenti koji nisu rezidenti države sudionice u programu niti su u njoj obavljali glavnu aktivnost (studij, osposobljavanje ili rad) dulje od ukupno 12 mjeseci u posljednjih pet godina. Referentno razdoblje od pet godina za ovo pravilo „12 mjeseci” izračunava se unatrag od roka za predaju koji su odredili konzorciji za prijavu za studentske stipendije u okviru EMJMD-a.

ZAJMOVI ZA DIPLOMSKE STUDIJE ERASMUS+

Studenti diplomskog studija koji žele završiti cijeli studij u drugoj državi sudionici u programu mogu zatražiti zajam koji će im pomoći u pokrivanju troškova.

Zajmovima za diplomske studije Erasmus+ potencijalnim studentima diplomskih studija omogućit će se pristup zajmovima kojima će se podržati njihovi studiji u inozemstvu za vrijeme razdoblja provedbe programa Erasmus+. U proračunu EU-a uspostaviti će se ravnoteža s višestrukim iznosom financiranja iz bankarskog sektora za zajmove mobilnim studentima diplomskog studija.

Iznosi i svrha zajma	Zajmovi iznose do 12 000 EUR za jednogodišnji diplomski studij i do 18 000 EUR za dvogodišnji diplomski studij te mogu obuhvaćati troškove života i školarine u bilo kojoj od 33 države sudionice u programu Erasmus+.
Kriteriji prihvatljivosti	Kako bi bili prihvatljivi studenti moraju: - biti rezidenti jedne od država sudionica u programu Erasmus+. - uspješno završiti prvi ciklus visokog obrazovanja (prvostupnik ili jednakovrijedni stupanj) i moraju biti primljeni u program 2 ciklusa (diplomska ili jednakovrijedna razina) u ustanovi visokog obrazovanja (UVO) koja je dobila Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Diplomski (ili jednakovrijedni) studij koji planiraju upisati mora ispunjavati sljedeće kriterije: - mora se izvoditi u državi koja je različita od države prebivališta studenata i u kojoj su studenti dobili diplomu o završenom preddiplomskom studiju (ili jednakovrijednu diplomu kojom dobivaju pristup diplomskom programu) - mora biti program nakon kojeg se stječe diploma.
Kome predati zahtjev?	Izravno bankama sudionicama ili poduzećima koja nude studentske zajmove.

Više informacija dostupno je na *web*-mjestu Europske komisije:
http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/masters-loans_en.htm

KLJUČNA MJERA 2.: SURADNJA ZA INOVACIJE I RAZMJENA DOBRE PRAKSE

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- Strateška partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- Udruženja znanja;
- Udruženja sektorskih vještina;
- Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja;
- Jačanje sposobnosti u području mladih.

Očekuje se će aktivnosti koje se podupiru u okviru ove Ključne mjere donijeti pozitivne i dugoročne učinke za organizacije koje sudjeluju u programu, na sustave politika u koje su takve mjere uokvirene te na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane mjere.

Očekuje se da će Ključna mjera donijeti razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse na organizacijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini.

Očekuje se da će projekti koji se podupiru u okviru ove Ključne mjere proizvesti sljedeće ishode za organizacije sudionice:

- inovativne pristupe za obraćanje ciljanim skupinama, osiguravajući na primjer: privlačnije programe obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama i očekivanjima pojedinaca; uporabu participativnih pristupa i metodologija utemeljenih na IKT-u; nove i poboljšane postupke za priznavanje i potvrđivanje kompetencija; veću učinkovitost aktivnosti u korist lokalnih zajednica; novu i poboljšanu praksu za zadovoljavanje potreba skupina u nepovoljnom položaju i uzimanje u obzir društvene, jezične i kulturne raznolikosti; priliku za dodjelu Europske oznake jezika za izvrsnost u učenju ili poučavanju jezika; nove pristupe uklanjanju zemljopisnih i socioekonomskih razlika u ishodima učenja; nove pristupe boljem podupiranju konkurentnosti i zapošljavanja posebno na regionalnoj i lokalnoj razini;
- modernije, dinamičnije, posvećenije i profesionalnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u različitim područjima ili drugim socioekonomskim sektorima; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja u skladu s potrebama pojedinaca i organizacijskim ciljevima;
- veću sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini/razini EU-a: bolje sposobnosti za upravljanje i strategije internacionalizacije; bolju suradnju s partnerima iz drugih država, iz drugih obrazovnih područja, osposobljavanja i mladih i/ili drugih socioekonomskih sektora; dodjelu više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a i međunarodnih projekata u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; veću kvalitetu u pripremi, provedbi, nadzoru i praćenju projekata EU-a/međunarodnih projekata.

Projekti koje se financiraju u okviru ove Ključne mjere također će vjerojatno imati pozitivan učinak na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u aktivnosti, kao što su, primjerice:

- veći osjećaj za inicijativu i poduzetništvo;
- bolje znanje stranih jezika;
- veći stupanj digitalnih kompetencija;
- bolje razumijevanje i odgovaranje na društvenu, jezičnu i kulturnu raznolikost;
- veća razina vještina za zapošljivost i osnivanje novih poduzeća (uključujući socijalno poduzetništvo);
- aktivnije sudjelovanje u društvu;
- pozitivniji stav prema europskom projektu i vrijednostima EU-a;
- bolje razumijevanje i priznavanje vještina i kvalifikacija u Europi i izvan nje;
- bolje kompetencije povezane s njihovim stručnim profilima (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.);
- šire razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih u svim državama;

- bolje razumijevanje međusobne povezanosti između formalnog, neformalnog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, drugih oblika učenja i tržišta rada;
- više prilika za stručno usavršavanje;
- veća motivacija i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Na sustavnoj razini očekuje se da će se njima pokrenuti modernizacija i pojačati odgovori sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih na glavne izazove u današnjem svijetu (zapošljavanje, gospodarska stabilnost i rast te aktivno sudjelovanje u demokratskom životu). Prema tome, ova Ključna mjera ima sljedeći predviđeni učinak:

- povećana kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja i rada s mladima u Europi i izvan nje: kombiniranjem višeg stupnja izvrsnosti i privlačnost s povećanim prilikama za sve, uključujući one u nepovoljnom položaju;
- sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih koji su bolje usklađeni s potrebama i prilikama koje se nude na tržištu i bolje veze s poduzećima i zajednicom;
- bolje pružanje i ocjenjivanje temeljnih i transverzalnih vještina, posebno poduzetništvo, jezične kompetencije i digitalne vještine;
- povećane sinergije i veze i bolji prijelaz između različitih sustava za obrazovanje, osposobljavanje i mlade s boljom uporabom europskih referentnih alata za priznavanje, vrednovanje i transparentnost kompetencija i kvalifikacija;
- veća uporaba ishoda učenja prilikom opisivanja i definiranja kvalifikacija dijelova kvalifikacija i kurikuluma za podupiranje učenja i ocjenjivanja;
- nova i povećana međuregionalna i prekogranična suradnja javnih tijela u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- strateška i integrirana uporaba IKT-ova i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u sustavima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- veća motivacija za učenje jezika putem inovativnih metoda poučavanja ili bolje povezanosti s praktičnom uporabom jezičnih vještina potrebnih na tržištu rada;
- pojačana interakcija između prakse, istraživanja i politike u svakom sustavu.

STRATEŠKA PARTNERSTVA U PODRUČJU OBRAZOVANJA, OSPOSABLJAVANJA I MLADIH

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

Cilj je strateških partnerstava poticati razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse te provedbu zajedničkih inicijativa kojima se promiče suradnja, suradničko učenje i razmjena iskustva na europskoj razini.

Strateška partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija koje su aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ili u drugim socioekonomskim sektorima te organizacijama koje provode aktivnosti koje zadiru u druga područja (npr. lokalna i regionalna tijela, centri za priznavanje i potvrđivanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za usmjeravanje, kulturne organizacije). Ovisno o prioritetu projekta, u strateška partnerstva trebali bi biti uključeni najprikladniji i raznoliki partneri koji mogu ponuditi svoje iskustvo, profile i posebnu stručnost te proizvesti relevantne i visokokvalitetne rezultate provedbe projekta.

Kako bi se mogla financirati, strateška partnerstva moraju se odnositi na a) barem jedan horizontalni prioritet ili b) barem jedan poseban prioritet važan u najviše pogođenom području obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

Horizontalni prioriteti

- razvoj osnovnih i transverzalnih vještina (kao što su poduzetništvo, digitalne vještine i jezične kompetencije) u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih primjenom inovativnih pedagoških pristupa usmjerenih na učenika i razvojem prikladnih metoda za ocjenjivanje i potvrđivanje. Posebno, podupiranje inovativnih aktivnosti kojima se potiče ocjenjivanje transverzalnih vještina i kojima se promiče uporaba Integriranog učenja sadržaja i jezika (CLIL)⁷³ ili recipročno učenje za povećanje jezičnih kompetencija među učenicima svih dobi iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uključujući migrante;
- razvoj novih pristupa jačanju obrazovanja i osposobljavanja budućih i postojećih odgojno-obrazovnih djelatnika/osoba koje rade s mladima; pružanje potrebnih sposobnosti i vještina za pružanje visokokvalitetnih usluga i zadovoljavanje sve različitijih potreba, tj. potreba multikulturnih društava. Prednost se posebno daje aktivnostima kojima se izgrađuju učinkovita partnerstva između pružatelja i obrazovnih ustanova (npr. UVO/učiteljske akademija i škole /ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje); koordinacija pristupa između pružatelja i putem suradnje i dijaloga s ključnim dionicima i partnerima, a posebno s organizacijama za mlade;
- veća integracija digitalnog učenja u obrazovanje, osposobljavanje i rad s mladima na različitim razinama: promicanje pristupa Otvorenim obrazovnim sadržajima (OER) te učenja kroz njih; poticanje poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima utemeljenog na IKT-u te prakse ocjenjivanja temeljene na IKT-u. Posebno podupiranje učitelja, voditelja osposobljavanja, i obrazovnog osoblja te osoba koje rade s mladima u stjecanju ili poboljšanju uporabe IKT-a za učenje i povezane digitalne kompetencije; poticanje organizacija aktivnih u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih da preispituju svoje poslovne modele; promicanje OER-a na različitim jezicima i proizvedenih u Europi; poticanje digitalne integracije u učenje kako bi se obuhvatili učenici i polaznici u nepovoljnijem položaju; istraživanje potencijala analitike učenja i procjene učenika radi povećanja kvalitete učenja;
- doprinos razvoju Europskog područja vještina i kvalifikacija: promicanje snažnije usklađenosti između različitih alata EU-a i nacionalnih alata za transparentnost i priznavanje; podupiranje projekata kojima se olakšava priznavanje i potvrđivanje neformalnog i informalnog učenja i njegova isprepletenost s formalnim obrazovanjem te isprepletenost između različitih područja. Posebno, promicanje uporabe rezultata učenja u izradi, pružanju i ocjenjivanju kurikuluma, obrazovnih programa i aktivnosti u korist studenata, naučnika, učenika, odraslih polaznika i mladih ljudi;
- podupiranje inovativnih projekata u cilju smanjenja razlika u rezultatima učenja učenika koji su u nepovoljnom položaju/imaju manje mogućnosti – uključujući učenike s invaliditetom. Posebno jačanje pristupa, sudjelovanja i pružanja (formalnog/neformalnog) obrazovanja i osposobljavanja, sprječavanje prijevremenog napuštanja školovanja, pripremanje nastavnog osoblja i osoba koje rade s mladima za jednakost, raznolikost i probleme uključivanja; praćenje različitih vrsta razlika, borba protiv segregacije i diskriminacije marginaliziranih zajednica, kao što su migranti i Romi; olakšavanje prelaska učenika u nepovoljnom položaju iz svijeta obrazovanja u poslovni svijet;

⁷³ Poučavanje predmeta kao što su znanost, povijest i zemljopis na stranom jeziku.

- poticanje razvoja i uporabe inovativnih pristupa i alata za ocjenjivanje i povećanje učinkovitosti javnih rashoda i ulaganja u obrazovanje, osposobljavanje i mlade, uključujući putem novih modela za financiranje, kao što su javno-privatna partnerstva, podjela troškova itd.

Prioriteti po područjima

U visokom obrazovanju:

- podupiranje ustanova visokog obrazovanja u provedbi nužnih reformi u skladu s Programom EU-a za modernizaciju iz 2011. i njegovim prioritetnim područjima, a to su: povećanje stečenih razina obrazovanja; poboljšanje kvalitete i relevantnosti visokog obrazovanja; jačanje kvalitete putem mobilnosti i prekogranične suradnje; primjena trokuta znanja; poboljšanje upravljanja i financiranja. Poseban se naglasak stavlja na projekte kojima se:
 - podupiru aktivnosti kojima se pomaže uskladiti kurikulare s postojećim i novim potrebama na tržištu rada i opremaju mlade generacije s transverzalnim vještinama kao što je poduzetništvo razvojem aktivne suradnje između UVO-a i partnera izvan akademske zajednice: poduzeća, stručnih organizacija, gospodarske komore, socijalnih partnera, lokalnih/regionalnih tijela itd.;
 - podupiru aktivnosti za razvoj inovativnih strategija za poticanje mobilnosti ili načini za uklanjanje prepreka mobilnosti u visokom obrazovanju pružanjem studentima više mogućnosti za stjecanje dodatnih vještina studiranjem ili osposobljavanjem u inozemstvu; projektima se također može podupirati virtualna mobilnost koja je sastavni dio globalne strategije za učinkovitu integraciju IKT-a u uključene UVO-e;
 - jačaju veze između obrazovanja, istraživanja i poduzeća u cilju promicanja izvrsnosti i regionalnog razvoja;
 - nastoji povećati broj diplomanata, proširiti sudjelovanje i povećati stope završetka studija manje zastupljenih skupina i netradicionalnih učenika, proširiti cjeloživotno učenje stvaranjem fleksibilnih programa učenja, razvijati načine za povećanje društvene odgovornosti ustanova visokog obrazovanja;
- podupiranje provedbe Komunikacije o otvaranju obrazovanja iz 2013.: promicanje razvoja novih načina poučavanja, posebno integracije različitih načina učenja (na daljinu, uz rad, modularno učenje) putem novih oblika personaliziranog učenja, strateške uporabe otvorenih obrazovnih sadržaja, virtualne mobilnosti, spojene mobilnosti i platforma za virtualno učenje; te poticanje internacionalizacije sustava visokog obrazovanja u Europi i izvan nje.

U strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (VET-u):

- podupiranje razvoja visokokvalitetnog VET-a sa snažnom sastavnicom učenja uz rad (uključujući naučništvo i modele dvojnog učenja), uključujući snažna partnerstva između sustava obrazovanja i zapošljavanja (posebno poduzeća i socijalnih partnera);
- povećanje važnosti pružanja VET-a za tržište rada i smanjenje manjka vještina i nedostataka u gospodarskim sektorima pravovremenom prilagodbom kurikuluma i kvalifikacijskih profila i uspostavom stabilnih partnerstava između pružatelja VET-a i gospodarskih dionika, uključujući socijalne partnere, razvojne agencije, tijela u inovacijskim sustavima, gospodarske komore. Oni bi se trebali temeljiti na podacima iz sustava praćenja rezultata VET-a (stope zapošljivosti, stope pronalaska radnih mjesta) i sustava predviđanja potreba za vještinama i na uskoj usklađenosti pružanja VET-a s gospodarskim razvojnim strategijama na regionalnoj i lokalnoj razini. To također može podrazumijevati razvoj VET-a na razini višoj od srednjoškolske razine/višim razinama EKO-a;
- povećanje transparentnosti i uzajamnog povjerenja između sustava VET-a usmjerenom i dosljednom provedbom preporuka ECVET-a i EQAVET-a na nacionalnoj razini;
- promicanje pristupačnosti trajnog VET-a usmjerenog na određena zanimanja, uključujući za osobe za koje postoji najmanja vjerojatnost da će sudjelovati u takvim prilikama za učenje;
- promicanje razvoja vještina i sposobnosti učitelja i pružatelja osposobljavanja, s posebnim naglaskom na učenje uz rad, partnerstva između nastavnika i pružatelja osposobljavanja na radnom mjestu i na osposobljavanje pružatelja osposobljavanja na radnom mjestu.

U školskom obrazovanju:

jačanje profila nastavnih zanimanja privlačenjem najboljih kandidata i poticanjem nastavnika i ravnatelja da pružaju visokokvalitetno obrazovanje, rješavaju složene situacije u učionicama i prihvate nove alate i metode. Posebno poboljšanje početnog obrazovanja nastavnika i podupiranje novih nastavnika kako bi

svi imali nužne sposobnosti od samog početka uključujući u radu s različitim skupinama učenika (kao što su migranti); prihvaćanje suradničke i inovativne prakse u cilju jačanja vodećih uloga u obrazovanju, uključujući podijeljeno vodstvo, u cilju stvaranja nužnih promjena i poboljšanja na institucionalnoj razini;

- rješavanje problema niske razine osnovnih vještina učinkovitijim metodama poučavanja. Posebno putem projekata kojima se: potiču multidisciplinarni i interdisciplinarni pristupi; integrira poučavanje osnovnih vještina (matematika, znanost i pismenost); promiče učenje na temelju problema; ili potiču inovativni pristupi poučavanju u tehnološkom okruženju s posebnim naglaskom na matematiku u tehnološkom okruženju;
- poticanje škola da riješe problem prijevremenog napuštanja školovanja i učenika u nepovoljnom položaju te da se bave svim studentima od onih koji ostvaruju najniže akademske rezultate do onih koji ostvaruju najviše rezultate posebno podupiranjem projekata čiji je cilj povećati unutarnju suradnju i suradnju s roditeljima i ostalim vanjskim dionicima; promicanje umrežavanja škola i holističkih pristupa poučavanju; razvoj metoda i stvaranje uvjeta za poučavanje i učenje prilagođeno učenicima;
- povećanje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja (ECEC) u cilju poboljšanja kvalitete usluga radi ostvarenja boljih rezultata učenja i osiguranja dobrog početka u obrazovanju za sve, posebno projektima čiji je cilj: razviti holistički pedagoški okvir za ECEC primjeren uzrastu; osigurati da se koristi od predškolskog obrazovanja prenose na druge razine školskog obrazovanja, i projektima kojima se razvijaju novi modeli za provedbu, upravljanje i financiranje ECEC-a.

U obrazovanju odraslih:

- izrada i provedba učinkovitih strategija za unaprjeđenje osnovnih vještina (pismenost, matematička pismenost i digitalne vještine) za posebne ciljane skupine odraslih, povećanje inicijativa za osposobljavanje odraslih;
- pružanje informacija o pristupu uslugama za obrazovanje odraslih, kao što su informacije o potvrđivanju neformalnog i informalnog učenja i profesionalna i obrazovna orijentacija;
- poboljšanje i proširenje ponude visokokvalitetnih prilika za učenje prilagođenih pojedinačnim polaznicima uključujući putem inovativnih načina kojima se osigurava veća raširenost obrazovanja;
- razvoj sposobnosti nastavnika u obrazovanju odraslih za rad s različitim skupinama polaznika; uporaba novih tehnologija za bolje pružanje obrazovanja i ostvarivanje boljih rezultata učenja;
- ocjenjivanje učinkovitosti politika obrazovanja odraslih na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

U području mladih:

- promicanje visokokvalitetnog rada s mladima. Prednost se daje projektima čiji je cilj: poticanje uključivanja i zapošljivosti mladih ljudi koji imaju manje mogućnosti (uključujući NEETS-ove); internacionalizacija rada s mladima i otvaranje prema međusektorskoj suradnji; stručno usavršavanje osoba koje rade s mladima, jačanje njihovih sposobnosti, utvrđivanje standarda kvalitete, etičkih i profesionalnih kodeksa; jačanje veza između politike, istraživanja i prakse; promicanje boljeg znanja, priznavanja i potvrđivanja rada s mladima i neformalnog učenja na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;
- promicanje osnaživanja, sudjelovanja i aktivnog građanstva mladih ljudi putem projekata čiji je cilj: proširenje i produbljenje sudjelovanja mladih ljudi u političkom i društvenom životu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj ili globalnoj razini; poticanje mladih ljudi da se povezuju, izražavaju svoje mišljenje i utječu na izabrane kreatore politika, javnu upravu, interesne skupine, organizacije civilnog društva ili pojedine građane u okviru bilo kojeg političkog ili društvenog procesa koji utječe na njihove živote;
- promicanje poduzetničkog obrazovanja i socijalnog poduzetništva među mladima. Prednost se daje projektima kojima se skupinama mladih ljudi omogućuje da poduzetničke ideje primijene u praksi u cilju rješavanja izazova i problema utvrđenih u njihovim zajednicama.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

Za vrijeme trajanja projekta, u okviru Strateških partnerstava mogu se ostvarivati brojne aktivnosti, na primjer:

- aktivnosti kojima se jača suradnja između organizacija u cilju uspostave **razmjene prakse**;
- aktivnosti kojima se promiče razvoj, testiranje i/ili provedba **inovativne prakse** u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- aktivnosti kojima se olakšava **priznavanje i vrednovanje znanja, vještina i kompetencija** stečenih putem formalnog, neformalnog i informalnog učenja;
- aktivnosti **suradnje između regionalnih tijela** u cilju promicanja razvoja sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih i integracije u aktivnostima lokalnog i regionalnog razvoja;
- aktivnosti u cilju podupiranja učenika s **invaliditetom/posebnim potrebama** da završe obrazovne cikluse i olakšavanja njihovog ulaska na tržište rada, uključujući kroz borbu protiv **segregacije i diskriminacije** marginaliziranih zajednica u obrazovanju;
- aktivnosti za bolju pripremu i korištenje stručnjaka u obrazovanju i osposobljavanju za **izazove povezane s jednakosti, različitosti i uključivanjem** u okolini za učenje;
- transnacionalne inicijative kojima se potiče razvoj poduzetničkog načina razmišljanja i vještina, kako bi se potaknulo **aktivno građanstvo i poduzetništvo (uključujući socijalno poduzetništvo)** koje zajednički provode dvije ili više skupina mladih ljudi iz različitih zemalja.

U okviru Strateških partnerstava moguće je također organizirati **aktivnosti transnacionalnog osposobljavanja, učenja i poučavanja** pojedinaca ako one donose dodanu vrijednost u ostvarivanju ciljeva projekta. Detaljniji opis aktivnosti koje se podupiru nalazi se u Prilogu I.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U STRATEŠKOM PARTNERSTVU?

Strateška partnerstva u načelu su usmjerena na suradnju između organizacija s poslovnim nastanom u državama sudionicama u programu. Međutim, organizacije iz partnerskih država mogu biti uključene u Strateško partnerstvo, kao partneri (ne podnositelji zahtjeva), ako njihovo sudjelovanje donosi bitnu dodanu vrijednost za projekt.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU U OCJENJIVANJU STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Strateško partnerstvo kako bi bio prihvatljivo za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u svijetu (vidi odjeljak „Prihvatljive države“ u dijelu A ovog vodiča). Takva organizacija može, na primjer, biti: ▪ ustanova visokog obrazovanja; ▪ škola/institut/obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske⁷⁴, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih); ▪ neprofitna organizacija, udruga, NVO; ▪ javno ili privatno malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ javno tijelo na lokalnoj regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog svijeta, uključujući gospodarske komore, industriju, obrtnička/stručna udruženja i sindikate; ▪ istraživački institut; ▪ zaklada; ▪ centar za osposobljavanje između poduzeća; ▪ poduzeća koja pružaju zajedničko osposobljavanje (suradničko osposobljavanje); ▪ kulturna organizacija, knjižnica, muzej; ▪ tijelo koje daje savjete u vezi s karijerom, profesionalnu orijentaciju i usluge informiranja; ▪ tijelo koje vrednuje znanje, vještine i kompetencije putem neformalnog i informalnog učenja; ▪ europski NVO za mlade; ▪ skupina mladih ljudi aktivna u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (tj. neformalna skupina mladih ljudi⁷⁵). Ustanove visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). UVO-i sudionici u partnerskim državama ne moraju imati ECHE, ali će morati prihvatiti njezina načela. .
Tko može predati zahtjev?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu može biti podnositelj zahtjeva. Organizacija predaje zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.
Broj i profil organizacija sudionica	Strateško partnerstvo je transnacionalno i uključuje barem tri organizacije iz tri različite države sudionice u programu. Ne postoji maksimalan broj partnera. Međutim, proračun za troškove upravljanja ograničen je (i odnosi se na 10 partnera). Sve organizacije sudionice moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva. Međutim, sljedeće vrste projekata mogu uključivati dvije organizacije iz najmanje dvije države sudionice u programu: ▪ Strateška partnerstva u području školskog obrazovanja koja uključuju samo škole. Takva partnerstva mogu uključivati samo škole iz država sudionica u programu. ▪ Strateška partnerstva između lokalnih/regionalnih školskih tijela u području školskog obrazovanja. Partnerstvo mora uključivati iz svake države uključene u projekt barem: – jedno lokalno ili regionalno školsko tijelo – jednu školu – jednu organizaciju aktivnu u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ili na tržištu rada. ▪ Strateška partnerstva u području mladih koja uključuju samo organizacije mladih ili skupine mladih ljudi koje su aktivne u radu mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacija mladih.

⁷⁴ Molimo pogledajte popis prihvatljivih škola u svakoj državi. Za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u toj državi.

⁷⁵ U slučaju neformalne skupine, jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i snosi odgovornost u ime skupine.

Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti u okviru strateškog partnerstva moraju se održavati u državama organizacija koje sudjeluju u projektu.
Trajanje projekta	Partnerstva u području mladih: između 6 i 36 mjeseci. Ostale vrste partnerstava: između 24 i 36 mjeseci. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja zahtjeva na temelju cilja projekta i vrste planiranih aktivnosti. U iznimnim slučajevima trajanje Strateškog partnerstva može se produžiti, na zahtjev korisnika i u dogovoru s nacionalnom agencijom, do 6 mjeseci pod uvjetom da ukupno trajanje ne prelazi 3 godine. U takvom slučaju ne mijenja se ukupan iznos bespovratnih sredstava. Svi projekti moraju završiti najkasnije 31. kolovoza 2018.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositeljica ima poslovni nastan⁷⁶. Isti konzorcij partnera može predati jedan zahtjev i to samo jednoj nacionalnoj agenciji.
Kada predati zahtjev?	Partnerstva u području visokog obrazovanja, VET-a, školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih: Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do: ▪ 31. ožujka u 12:00 sati (podne po briselskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. rujna i 31. prosinca iste godine. Partnerstva u području mladih: Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do: ▪ 4 veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. lipnja i 30. rujna iste godine; ▪ 30. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. rujna i 31. prosinca iste godine; ▪ 1. listopada u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine;
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu prijave.

Ako su u Strateškom partnerstvu predviđene transnacionalne aktivnosti osposobljavanja, poučavanja ili učenja, potrebno je, uz gore navedene kriterije, ispuniti i sljedeće kriterije:

⁷⁶ NAPOMENA: ŠKOLE POD NADZOROM NACIONALNIH TIJELA DRUGE DRŽAVE (NPR. FRANCUSKE ŠKOLE, NJEMAČKE ŠKOLE, ŠKOLE VOJNIH SNAGA UK-A) PODNOSE ZAHTJEV NACIONALNOJ AGENCIJI DRŽAVE NADZORNICE.

Prihvatljive aktivnosti	▪ Spojena mobilnost učenika u kojoj se spajaju kratkoročna fizička mobilnost (5 dana do 2 mjeseca, osim dana provedenih na putu) i virtualna mobilnost; ▪ Kratkoročne razmjene skupina učenika (5 dana do 2 mjeseca, osim dana provedenih na putu); ▪ Intenzivni studijski programi (5 dana do 2 mjeseca, osim dana provedenih na putu); ▪ Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (2 do 12 mjeseci, osim dana provedenih na putu); ▪ Dugotrajne zadaće poučavanja ili osposobljavanja (2 do 12 mjeseci); ▪ Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima (2 do 12 mjeseci); ▪ Kratkoročno zajedničko osposobljavanje osoblja (5 dana do 2 mjeseca, osim dana provedenih na putu). ▪ Neke su od navedenih aktivnosti važne za neka područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, ali ne i za druga. Više informacija dostupno je u odjeljku o „Strateškim partnerstvima” u Prilogu I. ovom vodiču. Aktivnosti učenika te dugoročne aktivnosti osoblja ili osoba koje rade s mladima iz partnerskih država i u partnerske države nisu prihvatljive. Jedina su iznimka kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja te osoblje iz država sudionica u programu koje predaje u okviru intenzivnih studijskih programa.
Prihvatljivi sudionici	▪ Studenti registrirani u UVO-u sudioniku i upisani u studije koji završavaju priznatom diplomom ili drugim priznatim sveučilišnim diplomama, do i uključujući doktorsku razinu (u aktivnostima intenzivnih studijskih programa i spojene mobilnosti); ▪ Naučnici, učenici u VET-u, odrasli polaznici i mladi ljudi u spojenoj mobilnosti; ▪ Učenici bilo koje dobi u pratnji nastavnog osoblja (u okviru kratkoročnih razmjena skupina učenika); ▪ Učenici u dobi od 14 godina ili više upisani u redoviti studij u školi koja sudjeluje u Strateškom partnerstvu (u dugoročnoj mobilnosti učenika za potrebe studija); ▪ Nastavnici, učitelji, voditelji osposobljavanja, nastavno i administrativno⁷⁷ osoblje zaposleno u organizacijama sudionicama te osobe koje rade s mladima.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama, očekivanom učinku i drugim elementima, Strateška partnerstva mogu biti različitih veličina i u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Jednostavnije rečeno, ovom se aktivnošću omogućuje organizacijama sudionicama stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih kapaciteta, ali i proizvodnja visokokvalitetnih inovativnih rezultata. Kvalitativna ocjena projekta bit će razmjerna ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

⁷⁷ U području školskog obrazovanja, to uključuje obrazovno osoblje koje intervenira u školama kao što su prosvjetni inspektori, školski savjetnici, pedagozi, psiholozi itd.

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi i prioritete Strateškog partnerstva”). ▪ Stupanj do kojeg: - prijedlog je utemeljen na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na ciljeve koji su važni za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je primjeren za ostvarivanje sinergija između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a putem rezultata koji se ne bi mogli ostvariti da se aktivnosti provode u jednoj državi
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza prijedloga projekta, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete za osiguranje da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera do koje je projekt troškovno učinkovit i u kojoj se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost Ako su u okviru projekta planirane aktivnosti osposobljavanja, poučavanja i učenja: ▪ Stupanj do kojeg su te aktivnosti primjerene za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući broj sudionika ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja sudionika u skladu s europskim pravilima i načelima za transparentnost i priznavanje
Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju (najviše 20 bodova)	• Stupanj do kojeg: - projekt uključuje odgovarajuću mješavinu komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica - ako je to važno za vrstu projekta, projekt uključuje sudjelovanje organizacija iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i drugih socioekonomskih čimbenika - projekt uključuje nove sudionike u Aktivnosti • Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica, te s drugim mjerodavnim zainteresiranim stranama • Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg uključenost organizacije sudionice iz partnerske države donosi nužnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, neće se razmatrati prihvaćanje projekta)

Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacije i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: sposobnost za nastavljavanje stvaranja učinaka nakon prestanka isplate bespovratnih sredstava EU-a
---	--

Prijedlozi moraju dobiti barem 60 bodova da bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti barem pola od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 10 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta” i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju”). Prijedlozi kojima nije obuhvaćen barem jedan prioritet mjere neće se financirati.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija te primjeri projekata koji se odnose na ovu aktivnost nalaze se u Prilogu I. ovom vodiču. Pozivamo zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju mjerodavne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

Ako je potrebno, jezična se potpora može pružiti korisnicima Strateških partnerstava koji organiziraju aktivnosti dugoročnog učenja i poučavanja za osoblje, osobe koje rade s mladima i učenika. Tijekom izvođenja programa postupno će se uvoditi internetska jezična služba za aktivnosti mobilnosti u trajanju od dva mjeseca i duže (više pojedinosti dostupno je u Prilogu I. ovom vodiču).

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Strateška partnerstva obuhvaćaju sve od jednostavnih projekata suradnje između malih organizacija (kao što su škole ili neformalne skupine mladih ljudi) do razrađenih i velikih projekata koji su usmjereni na razvoj i razmjenu inovativnih izlaznih vrijednosti u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Troškovi koji nastaju u različitim vrstama projekata u skladu s tim će se razlikovati.

Uslijed toga, predloženi model financiranja sastoji se od izbornika stavaka troškova iz kojih će podnositelji birati ovisno o aktivnostima koje žele provoditi i rezultatima koje žele ostvariti. Prve dvije stavke, „upravljanje projektom i provedba” i „transnacionalni projektni sastanci” čine stavke troškova koje mogu zatražiti sve vrste Strateških partnerstava jer je njihova svrha pridonijeti troškovima koji će nastati u bilo kojem projektu. Druge stavke troškova mogu se odabrati samo za projekte kojima će se ostvarivati materijalniji ciljevi u smislu intelektualnih rezultata/proizvoda, širenja ili ugrađenih aktivnosti poučavanja, osposobljavanja i učenja. Osim toga, ako je to opravdano aktivnostima/izlaznim vrijednostima projekta, mogu biti pokriveni izvanredni troškovi i troškovi sudjelovanja osoba s posebnim potrebama.

Ukupan iznos bespovratnih sredstava u okviru projekta iznosi 150 000 EUR za projekt u trajanju od 1 godine, 300 000 EUR za projekt u trajanju od 2 godine i 450 000 EUR za projekt u trajanju 3 od godine.

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Maksimalan iznos bespovratnih sredstava Strateška partnerstva u području mladih: promjenjiv iznos koji se izračunava množenjem 12 500 EUR s duljinom trajanja projekta (u mjesecima) Strateška partnerstva u ostalim područjima: 300 000 EUR za dvogodišnji projekt i 450 000 EUR za trogodišnji projekt.

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos		Pravilo za dodjelu
Upravljanje projektom i provedba	Upravljanje projektom (tj. planiranje, financije, koordinacija i komunikacija između partnera itd.); materijali, alati pristupi za učenje/poučavanje/osposobljavanje malog stupnja. Virtualna suradnja i lokalne projekte aktivnosti (npr. projekti u učionicama s učenicima, aktivnosti za rad s mladima, organizacija i mentorstvo u aktivnostima učenja/osposobljavanja itd.); informiranje, promidžba i širenje (npr. brošure, letci, informacije na internetu). Troškovi povezani s provedbom transnacionalnih inicijativa za mlade.	Jedinični troškovi	Doprinos za aktivnosti organizacije koordinatorice: 500 EUR mjesečno	Najviše 2750 EUR mjesečno	Na temelju trajanja Strateškog partnerstva i broju uključenih prihvatljivih organizacija
		Jedinični troškovi	Doprinos za aktivnosti drugih organizacija sudionica: 250 EUR mjesečno po organizaciji		
Transnacionalni sastanci u okviru projekta	Sudjelovanje u sastancima između projektnih partnera koje organizira jedna od organizacija sudionica za potrebe provedbe i koordinacije. Doprinos troškovima putovanja i života.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 1999KM: 575 EUR po sudioniku po sastanku	Najviše 23 000 EUR godišnje	Uvjet: podnositelji moraju opravdati potrebu za sastancima u smislu broja sastanaka i uključenih sudionika. Udaljenost se mora izračunati pomoću alata za izračunavanje udaljenosti Europske komisije
			Za udaljenosti od 2000 KM ili više: 760 EUR po sudioniku po sastanku		

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos		Pravilo za dodjelu
Intelektualne izlazne vrijednosti	Intelektualne izlazne vrijednosti/opipljivi rezultati projekta (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali i materijali za rad s mladima, otvoreni obrazovni sadržaji (OER), alati IT-a, analize, studije, metode za suradničko učenje itd.)	Jedinični troškovi	B1.1 po voditelju po danu rada na projektu B1.2 po istraživaču/učitelju/voditelju osposobljavanja/osobi koja radi s mladima po danu rada na projektu B1.3 po tehničaru po danu rada na projektu B1.4 po administrativnom osoblju po danu rada na projektu		Uvjet: očekuje se da će troškovi osoblja za voditelje i administrativno osoblje već biti pokriveni pod "Upravljanje projektom i provedba". Kako bi se spriječilo moguće preklapanje s takvom stavkom, podnositelji će morati opravdati vrstu i količinu troškova osoblja u vezi sa svim predloženim izlaznim vrijednostima. Izlaze vrijednosti trebale bi biti znatne s obzirom na kvalitetu i količinu kako bi se mogle kvalificirati za tu vrstu bespovratnih sredstava. Izlazne vrijednosti trebale bi pokazati potencijal za širu uporabu te za učinak.
Višestruka događanja	Doprinos za troškove u povezano s nacionalnim i transnacionalnim konferencijama/seminarima/događanjima u cilju širenja intelektualnih izlaznih vrijednosti projekta (osim putnih troškova i troškova dnevnica za predstavnike organizacija sudionika uključenih u događanje).	Jedinični troškovi	100 EUR po lokalnom sudioniku (tj. sudionici iz države u kojoj se provodi aktivnost) 200 EUR po međunarodnom sudioniku (tj. sudionici iz drugih država)	Najviše 30 000 EUR po projektu	Uvjet: potpora za višestruka događanja pruža se samo ako se odnosi na intelektualne izlazne vrijednosti projekta. Projekt bez potpore bespovratnih sredstava ne može dobiti potporu za organizaciju višestrukih događanja.
Izvanredni troškovi	Doprinos stvarnim troškovima koji se odnose na podugovaranje ili kupnju proizvoda i usluga. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako ga je zatražila nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	75% prihvatljivih troškova Najviše 50 000 EUR po projektu (izuzimajući troškove pružanja financijskog jamstva)		Uvjet: podugovaranje mora biti vezano uz usluge koje organizacije sudionice ne mogu izravno pružati iz opravdanih razloga. Oprema se ne može odnositi na uobičajenu uredsku opremu ili opremu koju obično koriste organizacije sudionice

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s invaliditetom ⁷⁸	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za te troškove mora biti opravdan u obrascu zahtjeva.
-----------------------------------	--	------------------	-----------------------------	--

Neki od najvećih iznosa navedenih u prethodnim tablicama predstavljaju najviše dodjeljenje iznosa za mjesec ili godinu. Međutim, korisnici mogu iskoristiti ukupni iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a na najfleksibilniji način za vrijeme trajanja projekta, u skladu s načinom na koji je potrebno kronološki provoditi aktivnosti u planu rada.

⁷⁸ Uključujući troškove koji se izravno odnose na sudionike s posebnim potrebama i osobe u pratnji koji sudjeluju u transnacionalnim aktivnostima osposobljavanja, poučavanja i učenja. To može uključivati troškove dnevnica i putne troškove, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „individualna potpora”.

PRAVILA ZA FINANCIRANJE ZA TRANSNACIONALNE AKTIVNOSTI OSPOSOBLJAVANJA, POUČAVANJA I UČENJA KOJE SE IZVRŠAVAJU U OKVIRU STRATEŠKOG PARTNERSTVA (NEOBAVEZNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos		Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 1 999KM: 275 EUR po sudioniku		Uvjet: podnositelji će morati opravdati da su aktivnosti mobilnosti nužne za ostvarivanje ciljeva i rezultata projekta. Udaljenosti se moraju izračunavati pomoći alata za izračun Europske komisije ⁷⁹ . Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja u cilju izračuna iznosa bespovratnih sredstava za pokrivanje povratnog putovanja ⁸⁰ .
			Za udaljenosti od 2 000KM ili više: 360 EUR po sudioniku		
Pojedinačna potpora	Jedinični trošak po danu za pokrivanje troškova života sudionika, uključujući osobe u pratnji, za vrijeme provedbe aktivnosti	Jedinični troškovi	Dugoročne zadaće poučavanja i osposobljavanja	do 14. dana aktivnosti: B1.5 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: B1.6 po danu po sudioniku + Između 61. dana aktivnosti i do 12 mjeseci: B1.7 po danu po sudioniku	
			Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima		
			Kratkoročno zajedničko osposobljavanje osoblja, poučavanje u intenzivnim programima studija i za osobe u pratnji ⁸¹	do 14. dana aktivnosti: 100 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku	
			Dugoročna mobilnost učenika	B1.8 po mjesecu po sudioniku	

⁷⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁸⁰ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

⁸¹ OSOBE U PRATNJI IMAJU PRAVO NA ISTI IZNOS, NEOVISNO O TOME SUDJELUJU LI U KRATKOROČNIM ILI DUGOROČNIM AKTIVNOSTIMA. U IZNIMNIM SLUČAJEVIMA KADA OSOBA U PRATNJI MORA BORAVITI U INOZEMSTVU DULJE OD 60 DANA, ISPLATIT ĆE JOJ SE DODATNE DNEVNICE ZA RAZDOBLJE NAKON 60. DANA U OKVIRU PRORAČUNSKE STAVKE „POTPORA ZA POSEBNE POTREBE”.

			Kratkoročne aktivnosti za učenike (spojena mobilnost, kratkoročna mobilnost učenika, intenzivni studijski programi).	do 14. dana aktivnosti 55 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima u cilju poboljšanja znanja jezika za poučavanje ili rad	Jedinični troškovi	Samo za aktivnosti koje traju između 2 i 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojem je potrebna jezična potpora		Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva te se primjenjuje na jezike koji nisu u ponudi središnje internetske službe

TABLICA A – INTELEKTUALNE IZLAZNE VRIJEDNOSTI (IZNOSI U EURO PO DANU)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za ostvarivanje intelektualnih rezultata. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čiji osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, , Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	280	214	162	131
Češka Republika, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	88	74	55	39

TABLICA B – INTELEKTUALNE IZLAZNE VRIJEDNOSTI (IZNOSI U EURO PO DANU)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za ostvarivanje intelektualnih izlaznih vrijednosti. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čiji osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Australija, Kanada, Kuvajt, Makao, Monako, Katar, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	294	241	190	157
Andora, Brunej, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada	280	214	162	131
Bahami, Bahrein, Ekvatorska Gvineja, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika) Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Angola, Alžir, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Bjelorus, Belize, Bolivija, Benin, Bosna i Hercegovina, Bocvana, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Crna Gora, Čad, Čile, Damoa, Dominika, Dominikanska Republika, Džibuti, Ekvador, Egipat, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja (Republika), Gvineja Bisao, Gvajana, Haiti, Honduras, Hong Kong, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kina, Kongo (Kinshasa), Kostarika, Kolumbija, Komori, Kuba, , Istočni Timor, Južna Afrika, Obala Bjelokosti, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (DPR), Kosovo, Kirgistan, Laos, Libanon, Liberija, Lesoto, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maršalovi otoci, Mauritanija, Mauricijus, Meksiko, Mikronezija, Moldova, Mongolija, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Otoci Cook, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Samoa, Sirija, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Solomonski otoci, Somalija, Srbija, Srednjoafrička Republika, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Sveti Kristofor i Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija,	88	74	55	39

Zimbabwe

TABLICA C – TROŠKOVI ŽIVOTA SUDIONIKA U AKTIVNOSTIMA TRANSNACIONALNOG OSPOSOBLJAVANJA, POUČAVANJA I UČENJA (U EUR PO DANU/MJESECU)

Rasponi jediničnih troškova mijenjaju se prema: a) vrsti mobilnosti i b) državi u kojoj se provodi aktivnost:

	Dugoročno poučavanje ili osposobljavanje – mobilnost osoba koje rade s mladima (u EUR po danu)			Dugoročne aktivnosti učenika (u EUR po mjesecu)
	B1.5	B1.6	B1.7	B1.8
Belgija	105	74	53	110
Bugarska	105	74	53	70
Češka Republika	105	74	53	90
Danska	120	84	60	145
Njemačka	90	63	45	110
Estonija	75	53	38	85
Irska	120	84	60	125
Grčka	105	74	53	100
Španjolska	90	63	45	105
Francuska	105	74	53	115
Hrvatska	75	53	38	90
Italija	105	74	53	115
Cipar	105	74	53	110
Latvija	90	63	45	80
Litva	75	53	38	80
Luksemburg	105	74	53	110
Mađarska	105	74	53	90
Malta	90	63	45	110
Nizozemska	120	84	60	110
Austrija	105	74	53	115
Poljska	105	74	53	85
Portugal	90	63	45	100
Rumunjska	105	74	53	60
Slovenija	75	53	38	85
Slovačka	90	63	45	95
Finska	105	74	53	125
Švedska	120	84	60	115
Ujedinjena Kraljevina	120	84	60	140
bivša jugoslavenska republika Makedonija	90	63	45	60
Island	105	74	53	135
Lihtenštajn	105	74	53	120
Norveška	105	74	53	135
Turska	105	74	53	80

UDRUŽENJA ZNANJA

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI UDRUŽENJA ZNANJA?

Cilj je Udruženja znanja jačati europski inovacijski kapacitet i poticati inovacije u visokom obrazovanju, poslovanju i širokog socioekonomskog okruženja. Svrha im je ostvariti jedan ili dva od sljedećih ciljeva:

- razviti nove, inovativne i multidisciplinarne pristupe obrazovanju i učenju;
- poticati poduzetništvo i poduzetničke vještine osoblja u visokom obrazovanju i osoblja u poduzećima;
- olakšati razmjenu, protok i stvaranje znanja.

Osim toga, u skladu s godišnjim Programom rada koji je donijela Komisija, prioritet će se davati projektima kojima se pridonosi modernizaciji europskih sustava visokog obrazovanja u skladu s Komunikacijom EU-a o Planu modernizacije visokog obrazovanja iz 2011.⁸² u cilju povećanja razina postignuća: poboljšanja kvalitete i važnosti visokog obrazovanja, jačanja kvalitete kroz mobilnost i prekograničnu suradnju, primjene trokuta znanja i poboljšanja upravljanja i financiranja.

ŠTO JE UDRUŽENJE ZNANJA?

Udruženja znanja su transnacionalni strukturirani projekti usmjereni na rezultate, posebno između visokog obrazovanja i poduzeća. Udruženja znanja otvorena su bilo kojoj disciplini, sektoru i međusektorskoj suradnji. Partneri dijele zajedničke ciljeve i zajedno rade u cilju ostvarenja uzajamno korisnih rezultata i ishoda.

Udruženja znanja trebala bi imati kratkoročan i dugoročan učinak na velik broj uključenih dionika, na pojedinačnoj, organizacijskoj i sustavnoj razini.

Općenito je pravilo da su Udruženja znanja usmjerena na suradnju između organizacija s poslovnim nastanom u državama sudionicama u projektu. Međutim, organizacija iz država sudionica u programu može biti uključena u Udruženja znanja, kao partneri (ne kao podnositelji), ako njihovo sudjelovanje donosi dodanu vrijednost projektu.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Udruženjima znanja provodi se dosljedan sveobuhvatan skup međusobno povezanih aktivnosti koje su fleksibilne i mogu se prilagoditi različitim postojećih i budućih konteksta i razvoja u cijeloj Europi. Na sljedećem popisu navedeni su primjeri aktivnosti:

- **Poticanje inovacija u visokom obrazovanju, poduzećima socioekonomskom okruženju:**
 - zajednički razvoj i provedba novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, usmjereni na učenike i poučavanje i učenje usmjereno na stvarnim problemima);
 - organizacija trajnih obrazovnih programa i aktivnost s poduzećima i unutar poduzeća;
 - zajednički razvoj rješenja problematičnih pitanja, inovacije proizvoda i procesa (studenti, profesori i praktičari zajedno).
- **Razvoj poduzetničkog načina razmišljanja i vještina:**
 - stvaranje shema učenja poprečnih vještina i primjena programa visokog obrazovanja koji su razvijeni u suradnji s poduzećima i usmjereni na jačanje zapošljivosti, kreativnosti i novih karijera;
 - uvođenje poduzetničkog obrazovanja u sve discipline kako bi studenti, istraživači, osoblje i nastavnom osoblju steklo znanje, vještine i motivaciju za sudjelovanje u poduzetničkim aktivnostima u nizu okruženja;
 - otvaranje novih prilika za učenje kroz praktičnu primjenu poduzetničkih vještina, što uključuje i/ili vodi do komercijalizacije novih usluga, proizvoda i prototipa, do osnivanja novih poduzeća i spin-off poduzeća.
- **Poticanje protoka i razmjene znanja između visokog obrazovanja i poduzeća:**
 - aktivnosti u poduzećima u vezi s obrazovnim područjem, koja su potpuno ugrađena u kurikulum, priznata i akreditirana;
 - organizacija pokusa i ispitivanja inovativnih mjera;
 - razmjena studenata, istraživača, nastavnog osoblja i zaposlenika u poduzećima na ograničeno vremensko razdoblje;
 - uključenost zaposlenika u poduzećima u poučavanje i istraživanje.

⁸² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PDF>

Udruženje znanja može organizirati aktivnosti mobilnosti studenata, istraživača i zaposlenika jer se njima podupiru/nadopunjuju druge aktivnosti Saveza i donosi dodana vrijednost ostvarivanju ciljeva projekta. Aktivnosti mobilnosti ne čine glavne aktivnosti Udruženja znanja; proširenje i prilagodbu tih aktivnosti potrebno je podržati putem Ključne mjere 1. ovog Programa i drugih instrumenata financiranja.

KOJE SU OSNOVNE ZNAČAJKE UDRUŽENJA ZNANJA?

Glavne značajke Udruženja znanja sljedeće su:

- **Inovacije** u visokom obrazovanju i inovacijama putem visokog obrazovanja u poduzećima i njihovom socioekonomskom okruženju: inovacije se smatraju vrhunskim, specifičnim za projekte i povezanim s kontekstom partnerstva i analiziranim potrebama.
- **Održivost** suradnje između sveučilišta i poduzeća. Snažno i posvećeno partnerstvo s uravnoteženom suradnjom poduzeća i ustanova visokog obrazovanja od ključne su važnosti za uspjeh Udruženja znanja. Svaka organizacija sudionica i pridruženi partner moraju imati posebnu i komplementarnu ulogu.
- **Učinak** koji se proširuje dalje od trajanja projekta i organizacija uključenih u Udruženje. Očekuje se da će partnerstvo i aktivnosti nastaviti postojati. Promjene u ustanovama visokog obrazovanja i poduzećima moraju biti mjerljive. Rezultati i rješenja moraju biti prenosivi i pristupačni široj publici.

Udruženja znanja konkurentan su dio programa Erasmus+. Uspješni prijedlozi imaju sljedeće zajedničke značajke:

- pouzdani odnosi između ustanova visokog obrazovanja i poduzeća: Udruženja znanja moraju pokazati posvećenost i dodanu vrijednost svih partnera, pri čemu je važna snažna i uravnotežena uključenost poslovnog sektora i sektora visokog obrazovanja. Dobro osmišljeni prijedlog rezultat je uske suradnje između budućih partnera;
- njihova inovativna i transnacionalna obilježja vidljiva su u svim kriterijima.

Odgovarajućom analizom potreba pojašnjava se logička podloga, utječe se na odabir partnera, prijedlog postaje specifičniji, pomaže se povećati potencijal za učinak i osigurava se uključenost krajnjeg korisnika i ciljnih skupina u projektne aktivnosti.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U UDRUŽENJU ZNANJA?

Podnositelj/koordinator: organizacija sudionica koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Koordinator preuzima potpunu odgovornost kako bi osigurao da se projekt provode u skladu sa sporazumom. Koordinator obuhvaća sljedeće zadaće:

- predstavlja Udruženje i djeluje u njegovo ime prema Europskoj komisiji;
- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta;
- koordinira Udruženje u suradnji s projektnim partnerima.

Punopravni partneri one su organizacije koje sudjeluju u projektu i aktivno pridonose ostvarivanju ciljeva Udruženja znanja. Svaki punopravni partner mora potpisati mandat kojim se organizaciji koordinatorici prenosi odgovornost da djeluje kao glavni korisnik i da djeluje u njegovo ime za vrijeme provedbe projekta. Ako je primjenjivo, isto se odnosi na partnere iz partnerskih država.

Pridruženi partneri (izborni): U Udruženja znanja mogu biti uključeni pridruženi partneri koji pridonose provedbi pojedinih zadaća projekta/aktivnosti ili podupiru širenje i održivost Udruženja. Za potrebe upravljanja ugovorima, pridruženi partneri ne smatraju se partnerima u projektu i ne dobivaju financijska sredstva. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu i različite aktivnosti moraju biti jasno opisani.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PRIJEDLOGA UDRUŽENJA ZNANJA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Udruženje znanja kako bi bio prihvatljivo za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u svijetu (vidi odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča). Takva organizacija, na primjer, može biti: ▪ ustanova visokog obrazovanja; ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); ▪ istraživački institut; ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; ▪ posrednik ili udruga koja predstavlja organizacije za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade; ▪ posrednik ili udruga koji predstavlja poduzeća; ▪ tijelo za akreditaciju, potvrđivanje ili kvalifikacije. Ustanove visokog obrazovanja s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju imati valjanu Erasmus Povelju za visoko obrazovanje (ECHE). Ustanove visokog obrazovanje iz partnerskih država koje sudjeluju u programu ne moraju imati ECHE.
Tko može predati zahtjev?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu može biti podnositelj zahtjeva. Organizacija se predaje zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.
Broj prihvatljivih organizacija	Udruženja znanja su transnacionalna i uključuju najmanje šest neovisnih organizacija iz barem tri države sudionice u programu, od čega barem dvije ustanove visokog obrazovanja i barem dva poduzeća.
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. O trajanju je potrebno odlučiti u fazi podnošenja zahtjeva na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti koja se planira. U iznimnim je slučajevima moguće produžiti trajanje Saveza znanja, na zahtjev korisnika i u dogovoru s Izvršnom agencijom, do 6 mjeseci. U takvom slučaju, ukupan iznos bespovratnih sredstava neće se promijeniti.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva barem do 3. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. studenoga iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu prijave.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt se ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

Važnost prijedloga (najviše 25 bodova)	▪ Svrha: prijedlog je važan za ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi i prioriteti Udruženja znanja”); ▪ Dosljednost: ciljevi se temelje na detaljnoj analizi potreba; jasno su definirani, realistični i usmjereni na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i za aktivnost; ▪ Inovacije: prijedlog obuhvaća najnaprednije metode i tehnike i vodi do inovativnih rezultata i rješenja posebnih za projekte; ▪ Europska dodana vrijednost: u prijedlogu je jasno prikazana dodana vrijednost koja nastaje zahvaljujući njegovim transnacionalnim značajkama i mogućoj prenosivosti;
---	--

Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: u prijedlogu je prikazan koherentan i sveobuhvatan skup primjerenih aktivnosti za zadovoljavanje utvrđenih potreba i ostvarivanje očekivanih rezultata; ▪ Struktura: program rada jasan je i razumljiv i obuhvaća sve faze; ▪ Upravljanje: pravovremenost, organizacija, zadaće i odgovornosti jasno su definirani i realistični. Prijedlogom se odgovarajuća sredstva raspodjeljuju na svaku aktivnost; ▪ Kvaliteta i financijska kontrola: posebnim mjerama za ocjenjivanje procesa i rezultata osigurava se da je provedba projekta visoke kvalitete i troškovno učinkovita.
Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju (najviše 25 bodova)	▪ Konfiguracija: predloženo Udruženje znanja uključuje odgovarajuću mješavinu partnera iz sustava visokog obrazovanja i poduzeća s nužnim profilima, vještinama, iskustvom i potporom za upravljanje koja je nužna za njihovu uspješnu provedbu; ▪ Posvećenost: svaka organizacija sudionica potpuno je uključena u skladu s vlastitim sposobnostima i posebnim područjem stručnosti; ▪ Partnerstvo: doprinosi visokog obrazovanja i poslovnih partnera značajni su, važni i komplementarni; ▪ Suradnja/timski duh: prijedlog uključuje jasna rješenja i odgovornosti za transparentno i učinkovito odlučivanje, rješavanje sporova, izvješćivanje i komunikaciju između organizacija sudionica; ▪ Uključenost partnerskih država: ako je primjenjivo, uključenost organizacije sudionice iz partnerske države donosi nužnu dodanu vrijednost projektu (ako ovaj uvjet nije ispunjen, projekt se neće razmatrati).
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje: U prijedlogu je prikazano kako će partneri i druge zainteresirane strane koristiti rezultate. Njime se osiguravaju sredstva za mjerenje iskorištavanja u okviru trajanja projekta i nakon toga; ▪ Širenje: u prijedlogu je predviđen jasan plan za širenje rezultata i uključene su odgovarajuće aktivnosti, alati i kanali kako bi se osiguralo učinkovito širenje rezultata i koristi zainteresiranim stranama i publici koja ne sudjeluje u projektu za vrijeme i nakon trajanja projekta; ▪ Učinak: prijedlog ima društvenu i gospodarsku važnost i utjecaj. Njime se osiguravaju mjere za praćenje napretka i ocjenjuje se očekivani učinak (kratkoročni i dugoročni); ▪ Otvoreni pristup: Ako je važno, u projektu se opisuje kako će materijali, dokumenti i producirani mediji biti dostupni i promovirati se putem otvorenih dozvola te on ne sadrži nerazmjerna ograničenja; ▪ Održivost: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse za osiguranje da će se partnerstvo, rezultati projekta i koristi održati i nakon trajanja projekta.

Prijedlozi moraju dobiti barem 70 bodova da bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta” i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju”, 16 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta” i 11 bodova za kategoriju „Učinak i širenje”.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ AKTIVNOSTI?

Osiguranje kvalitete mora biti ugrađeno o projekt kako bi se osiguralo da se Udruženjima znanja uspješno ostvaruju očekivani rezultati i učinak koji se ne odnosi samo na partnerske organizacije. Udruženja znanja potrebna su za ostvarivanje ciljanih aktivnosti širenja koje bi trebale biti usmjerene na zainteresirane strane,

donositelje politika, stručnjake i poduzeća. Udruženja znanja trebala bi usput objavljivati publikacije kao što su izvješća, priručnici, vodiči itd. Ako je primjenjivo, rezultati bi trebali biti na raspolaganju kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na mjerodavnim nastavnim platformama, sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. Udruženja znanja trebala bi generirati nove načine i instrumente za olakšavanje njihove suradnje i za osiguranje postojanja partnerstva između visokog obrazovanja i poduzeća.

Udruženja znanja nova su i ambiciozna aktivnost. Na njih se primjenjuje praćenje koje zahtijeva aktivnu suradnju sudionika i dionika. U okviru Udruženja znanja potrebno je predvidjeti njihovo sudjelovanje u tematskim klasterima kojima se podržava uzajamno poticanje, razmjena dobre prakse i uzajamno učenje. Osim toga, u okviru proračuna za Udruženja znanja trebala bi biti predviđena sredstva za predstavljanje projekta i rezultata sveučilišno-poslovnog forumu i/ili na drugim važnim događanjima (do četiri za vrijeme trajanja projekta).

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći doprinos EU-a dodijeljen za dvogodišnje Udruženje znanja: 700 000 EUR Najveći doprinos EU-a dodijeljen za trogodišnje Udruženje znanja: 1 000 000 EUR				
Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Potpora za provedbu	Doprinos bilo kojoj aktivnosti koja je izravno povezana s provedbom projekta (osim za moguću ugrađenu mobilnost), uključujući: upravljanje projektom, projektni sastanci, intelektualne izlazne vrijednosti (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali, <u>otvoreni obrazovni sadržaji (OER)</u> , alati za IT, analize, studiji itd.), širenje, sudjelovanje u događanjima, konferencije, putovanja itd. Broj dana i profil uključenog osoblja po državi osnova je za izračun doprinosa EU-a.	Jedinični troškovi	B2.1 po uključenom voditelju po danu rada na projektu	Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će opravdati vrstu i količinu resursa koji su potrebni za provedbu predloženih aktivnosti i izlaznih rezultata. Izlazni rezultati trebali bi biti znatni u smislu kvalitete i kvantitete za ovu vrstu bespovratnih sredstava.
			B2.2 po istraživaču/učitelju/voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu	
			B2.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu	
			B2.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu	

DODATNA PRAVILA ZA FINANCIRANJE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI KOJE SE OSTVARUJU U OKVIRU UDRUŽENJA ZNANJA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 1999 KM: 275 EUR po sudioniku	Uvjet: podnositelji moraju opravdati da su aktivnosti mobilnosti nužne za ostvarivanje ciljeva i rezultata projekta. Udaljenost se mora izračunavati putem alata za izračun udaljenosti Europske komisije. ⁸³ Podnositelj zahtjeva mora navesti
			Za udaljenosti od 2000 KM ili više 360 EUR po sudioniku	
Troškovi života	Doprinos za troškove života sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti	Jedinični troškovi	Aktivnosti usmjerene na osoblje do 14. dana aktivnosti: 100 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku	

⁸³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

			Aktivnosti usmjerene na učenike: do 14. dana aktivnosti : 55 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje ⁸⁴
--	--	--	---	---

⁸⁴ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

TABLICA A – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U DRŽAVAMA SUDIONICAMA U PROGRAMU

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	353	289	228	189
Belgija, Njemačka, , Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	336	257	194	157
Češka Republika, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	197	164	122	93
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	106	88	66	47

TABLICA B – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čiji osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Australija, Kanada, Kuvajt, Makao, Monako, Katar, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	353	289	228	189
Andora, Brunej, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada	336	257	194	157
Bahami, Bahrein, Ekvatorska Gvineja, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika) Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Angola, Alžir, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan Bangladeš, Barbados, Bjelarus, Belize, Bolivija, Benin, Bosna i Hercegovina, Bocvana, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Crna Gora, Čad, Čile, Damoa, Dominika, Dominikanska Republika, Džibuti, Ekvador, Egipat, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja (Republika), Gvineja Bisao, Gvajana, Haiti, Honduras, Hong Kong, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kina, Kongo (Kinshasa), Kostarika, Kolumbija, Komori, Kuba, , Istočni Timor, Južna Afrika, Obala Bjelokosti, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (DPR), Kosovo, Kirgistan, Laos, Libanon, Liberija, Lesoto, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maršalovi otoci, Mauritanija, Mauricijus, Meksiko, Mikronezija, Moldova, Mongolija, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Otoci Cook, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Samoa, Sirija, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Solomonski otoci, Somalijska Republika, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Sveti Kristofor i Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Cilj je Udruženja sektorskih vještina **smanjiti nedostatak vještina** prilagodbom sustava početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja **posebnim sektorskim potrebama na tržištu rada** i potražnji za novim vještinama u vezi s jednim ili više profila zanimanja.

To je potrebno ostvariti putem:

- modernizacije VET-a prilagodbom potrebama za vještinama i integracijom učenja uz rad te iskorištavanjem njegovog potencijala za poticanje gospodarskog razvoja i inovacija, posebno na lokalnoj i regionalnoj razini, povećavanjem konkurentnosti predmetnih sektora;
- jačanja razmjene znanja i prakse ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i tržišta rada u koje je ugrađeno učenje utemeljeno na radu;
- olakšavanja mobilnosti radne snage, uzajamnog povjerenja i većeg priznavanja kvalifikacija na europskoj razini na predmetnim sektorima.

Osim toga, u skladu s godišnjim Programom rada koji je donijela Komisija, prioritet se daje projektima kojima se ostvaruje jedan ili više važnih prioriteta opisanih u uvodnim poglavljima o „Obrazovanju i osposobljavanju u Dijelu B ovog Vodiča.

ŠTO JE UDRUŽENJE SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Udruženja sektorskih vještina transnacionalni su projekti koji se temelje na dokazima o trendovima u određenom gospodarskom sektoru i vještinama koje su potrebne za rad u jednom ili više stručnih područja. Udruženja sektorskih vještina radit će na izradi i pružanju programa zajedničkog strukovnog osposobljavanja i metoda poučavanja i osposobljavanja. Poseban se naglasak stavlja na učenje utemeljeno na radu, čime se učenicima omogućuje stjecanje vještina potrebnih na tržištu rada. Udruženjima sektorskih vještina u praksi se primjenjuju alati za priznavanje diljem EU-a.

U okviru ove aktivnosti bit će prihvatljivi sektori u kojima postoji neravnoteža vještina koja se nastoji ukloniti postojećim politikama Komisije, a oni su:

- Proizvodnja i inženjerstvo⁸⁵
- Trgovina
- Informacijska i komunikacijska tehnologija
- Ekološke tehnologije (Ekološke inovacije)
- Kulturni i kreativni sektor
- Zdravstvo
- Turizam

Ako dva ili više prijedloga ostvare jednak broj bodova i dostupni proračun nije dovoljan za financiranje svih prijedloga, prednost imaju prijedlozi iz (pod)sektora koji sačinjavaju Europsko vijeće za sektorske vještine.

Udruženja sektorskih vještina u pravilu su usmjerena na suradnju između organizacija s poslovnim nastanom u državama sudionicama u programu. Međutim, organizacije iz partnerskih država mogu biti uključene u Udruženja sektorskih vještina kao partneri (ne kao podnositelji zahtjeva), ako njihovo sudjelovanje donosi bitnu dodanu vrijednost projektu.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Svakim se Udruženjem sektorskih vještina provodi dosljedan, sveobuhvatan i varijabilan skup međusobno povezanih aktivnosti koje su fleksibilne i mogu se prilagoditi različitim postojećim i budućim potrebama na tržištu rada, kao što su:

⁸⁵ UKLJUČUJUĆI NPR. NAPREDNU PROIZVODNJU, PROIZVODNJU U AUTOMOBILSKOJ INDUSTRIJI, PROIZVODNJU U ZRAKOPLOVNOJ INDUSTRIJI ILI PROIZVODNJU TEKSTILA, ODJEĆE & KOŽE.

- **Definiranje potreba za vještinama i osposobljavanjem u određenom gospodarskom sektoru:**
 - ako je potrebno, prikupljanje i tumačenje dokaza o potreba za vještinama na tržištu rada u određenom gospodarskom sektoru, na temelju panorame vještina u EU-u i, ako je primjenjivo, na radu Europskih vijeća za vještine;
 - utvrđivanje potreba u smislu pružanja osposobljavanja s naglaskom na, ako je primjenjivo, profilima zanimanja iz Europske klasifikacije vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO).
- **Izrada zajedničkih kurikuluma:**
 - izrada kurikuluma specifičnih za sektor, programa VET-a i standarda kvalifikacije povezanih sa zajedničkim vještinama koje su zajedničke u sektoru i/ili europskim profilom zanimanja, koji se zasniva, ako je moguće, na ESCO-u;
 - uključivanje vještina ili profila zanimanja u izradu kurikuluma, programe VET-a i po mogućnosti u standarde kvalifikacija;
 - na prethodno opisane aktivnosti trebao bi se primjenjivati pristup rezultata učenja (npr. uporaba ECVET-a itd.) i trebali bi ih podupirati načela za osiguranje kvalitete (npr. EQAVET);
 - integracija inovativnih pristupa poučavanju i učenju, posebno putem strateške i integrirane uporabe IKT-a i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) te uključujući prilike za primjenu znanja u praktičnim projektima/situacijama radnog mjesta iz „stvarnog života” (učenje na radnom mjestu) i za razvoj poduzetničkih načina razmišljanja.
- **Provedba zajedničkih kurikuluma:**
 - provedba kurikuluma posebnih za sektore EU-a koji su prilagođeni ili novostvoreni na temelju analize i predviđanja potreba na tržištu rada za određeni profil zanimanja;
 - provedba inovativnih metoda učenja i poučavanja u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kao odgovor na razvoj vještina i/ili posebnu ciljanu publiku u određenom gospodarskom sektoru (npr. sadržaj, usluge i metode utemeljene na IKT-u, obrazovanje na radnom mjestu, itd.);
 - olakšavanje priznavanja i potvrđivanja rezultata učenja provedbom načela ECVET-a, okvira za osiguranje kvalitete u VET-u (EQAVET) i upućivanje kvalifikacija na NKO-e ili druge mjerodavne europske alate u predmetnom sektoru.

U okviru Udruženja sektorskih vještina mogu se organizirati aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja ako se njima podupiru/nadopunjuju druge aktivnosti Saveza i donosi dodana vrijednost ostvarivanju ciljeva projekta. Aktivnosti mobilnosti ne čine glavne aktivnosti Udruženja sektorskih vještina. Širenje i prilagodba tih aktivnosti morat će se podržati putem Ključne mjere 1. ovog Programa ili drugih instrumenata financiranja.

KOJE SU VAŽNE ZNAČAJKE UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Udruženja sektorskih vještina imaju sljedeće važne značajke:

- Inovacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, u različitim gospodarskim sektorima i povezanim (ako je dostupno ESCO: <https://ec.europa.eu/esco/home>) profilima zanimanja.
- Učinak koji se proteže izvan trajanja projekta i organizacija uključenih u Savez. Očekuje se da će partnerstvo i aktivnosti nastaviti postojati. Promjene u organizacijama za VET i u različitim gospodarskim sektorima/profilima zanimanja moraju biti mjerljive. Rezultati i rješenja moraju biti prenosivi i pristupačni široj publici. Rezultati Udruženja sektorskih vještina trebali bi biti dostupni za uporabu i objavljeni u Panorami vještina EU-a.

Udruženja sektorski vještina moraju pokazati posvećenost i dodanu vrijednost svih partnera. Partneri bi trebali kombinirati sustavne i sektorske informacije s dobrim poznavanjem prakse osposobljavanja u njihovom gospodarskom sektoru. Raspodjelom zadaća i proizvoda trebala bi se ostvariti odgovarajuća ravnoteža između stručnosti partnera i aktivnosti za koje su zaduženi. Partneri bi trebali biti reprezentativni u sektoru, barem na nacionalnoj razini, imati europski utjecaj i stručnost u osposobljavanju, razvoju ili ponudi vještina, ili izradi kvalifikacija.

Utvrđivanje budućih potreba za vještinama trebalo bi biti, ako je primjerno, potkrijepljeno dokazima o istraživanjima iz kojih se može zaključiti koje su potrebe na tržištu rada u sektoru. Ako dokazi istraživanja još nisu dostupni, bit će nužno uključiti istraživačku ustanovu koja je nadležna u predmetnom sektoru. Partneri će morati te dokaze o istraživanjima tumačiti prilikom provedbe osposobljavanja ili izrade standarda kvalifikacija utemeljenih na europskom profilu zanimanja (vidi ESCO). U okviru Udruženja to bi se zatim trebalo pretvoriti u inovativne, kurikulume usmjerene na rezultate učenja (u kojima se primjenjuje ECVET) koji bi trebali biti podržati mehanizmima za osiguranje kvalitete (u skladu s EQAVET-om). Udruženje bi trebalo moći osigurati ili barem učiniti vrlo vjerojatnim da će nove ili prilagođene vještine i kompetencije biti priznate u svim državama i sektorima obuhvaćenim Udruženjem. Savjeti o karijeri i usluge profesionalne orijentacije trebale bi, zajedno s regionalnim ili lokalnim tijelima vlasti, igrati ulogu „posrednika“ u podržavanju postupka usklađivanja vještina s planiranjem strukovnih kurikuluma u cilju privlačenja ili obavješćivanja škola za početno VET obrazovanje, mladih učenika ili njihovih roditelja o određenim zanimanjima za kojima postoji velika potražnja na tržištu. Udruženja sektorskih vještina trebala bi provoditi predložene aktivnosti na način kojim se u najvećoj mogućoj mjeri povećava učinak na određeni sektor i zanimanja.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U UDRUŽENJU SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Podnositelj/koordinator: organizacija sudionica koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Koordinator snosi potpunu odgovornost za osiguranje provedbe projekta u skladu sa sporazumom. Koordinacija obuhvaća sljedeće zadaće:

- predstavlja Udruženje i djeluje u njegovo ime u odnosima s Komisijom;
- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, upravnu i financijsku provedbu cijelog projekta;
- koordinira Udruženje u suradnji s partnerima u projektu.

Punopravni partneri: organizacije koje sudjeluju u projektu i aktivno pridonose ostvarivanju Udruženja sektorskih vještina. Svaki punopravni partner mora potpisati mandat kojim potpisnik daje punomoć koordinatoru da djeluje u njegovo ime za vrijeme provedbe projekta. Isto se primjenjuje na partnere iz partnerskih država.

Pridruženi partneri (izborni): U Udruženja sektorskih vještina mogu biti uključeni pridruženi partneri koji pridonose aktivnostima Udruženja sektorskih vještina. Na njih se ne primjenjuju ugovorni zahtjevi jer ne dobivaju financijska sredstva. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu i različiti paketi rada moraju biti jasno opisani.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PRIJEDLOGA UDRUŽENJA ZNANJA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Udruženje sektorskih vještina kako bi bio prihvatljivo za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u svijetu (vidi odjeljak „Prihvatljive države“ u dijelu A ovog vodiča). Takva organizacija, na primjer, može biti: ▪ ustanova /škola za strukovno obrazovanje; ▪ centar za strukovno obrazovanje i osposobljavanje; ▪ centar za osposobljavanje unutar poduzeća; ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); ▪ javno tijelo za VET na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ ustanova visokog obrazovanja koja pruža VET; ▪ socijalni partner ili drugih predstavnik poslovnog života, uključujući gospodarske komore, obrtnička/profesionalna udruženja i sindikate; ▪ posrednik ili udruga koja predstavlja organizacije za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade; ▪ istraživački institut; ▪ kulturno/kreativno tijelo ▪ tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge; ▪ tijelo odgovorno za priznavanje; ▪ tijelo za akreditaciju, potvrđivanje ili kvalifikacije. Organizacija može biti uključena kao podnositelj ili punopravni partner samo u jednom prijedlogu za Udruženje sektorskih vještina. To se pravilo ne primjenjuje na pridružene partnere. Ako je organizacija uključena kao punopravni partner u dva ili više prijedloga, ti će se prijedlozi smatrati neprihvatljivima. Iznimka: u državama u kojima samo jedno tijelo ima funkciju regulatora za VET (vidjeti pod 3. u nastavku), ta organizacija može sudjelovati u više Udruženja, ali potrebno je dostaviti dokaze da se radi o monopolu.
Tko može predati zahtjev?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu može biti podnositelj zahtjeva. Organizacija se predaje zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.

Broj i profil organizacija sudionica	Udruženje sektorskih vještina mora ispunjavati sve sljedeće kriterije: 1. U svakoj obuhvaćenoj državi, Udruženje sektorskih vještina mora imati najmanje tri punopravna partnera, jednog iz svake od kategorija navedenih u nastavku. 2. Udruženja sektorskih vještina moraju obuhvaćati najmanje tri države sudionice u programu. 3. Za svaku dodatnu državu obuhvaćenu udruženjem sektorskih vještina, mora također imati najmanje tri punopravna partnera iz svake od kategorija navedenih u nastavku. Primjer: ako udruženje sektorskih vještina obuhvaća 5 država, potrebno mu je 5 javnih ili privatnih tijela koja pružaju VET (jedno po državi), 5 javnih ili privatnih tijela koja su stručna za određeni sektor i nalaze se u tome sektoru ili ga predstavljaju (jedno po državi) i 5 javnih ili privatnih tijela koja imaju regulatornu funkciju za sustave obrazovanja i osposobljavanja (jedno po državi). Iznimka: europske krovne organizacije ne moraju imati dodatne partnere u državi u kojoj imaju poslovni nastan, uz uvjet da je već zadovoljen minimalni broj organizacija sudionica (9) i država sudionica u programu (3) bez krovne organizacije. Sljedeće kategorije tijela moraju biti uključene u Udruženja sektorskih vještina: 1. Javna ili privatna tijela koja pružaju VET (kao što su: mreže instituta/škola za strukovno obrazovanje; centri za VET; centri za osposobljavanje unutar poduzeća; poduzeća koja imaju više od 250 zaposlenika i vlastiti odjel za osposobljavanje, posebno ona koja pružaju mogućnosti za stručnu praksu ili poduzeća koja omogućuju zajedničko osposobljavanje (suradničko; ustanove visokog obrazovanja koje pružaju VET) 2. Javna ili privatna tijela koja su posebno stručna za određeni sektor i predstavljaju taj sektor ili se u njemu nalaze (na regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini) (kao što su: socijalni partneri; europska sektorska ili profesionalna udruženja poslodavaca ili zaposlenika; gospodarske komore; industrijske ili obrtničke komore; kulturna i kreativna tijela; tijela za stjecanje vještina ili vijeća; agencije za gospodarski razvoj; istraživački centri) 3. Javna ili privatna tijela koja imaju regulatornu funkciju u sustavima obrazovanja i osposobljavanja (na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini) (kao što su: javna tijela za VET; tijela za akreditaciju, potvrđivanje ili kvalifikacije; tijela odgovorna za priznavanje; tijela koja pružaju savjete u vezi s karijerom, usluge profesionalne orijentacije i usluge informiranja)
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. Trajanje je potrebno odabrati u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti čija se provedba planira tijekom vremena. U iznimnim slučajevima, na zahtjev korisnika i uz suglasnost Izvršne agencije, moguće je produžiti Udruženje sektorskih vještina za 6 mjeseci. U tom slučaju neće se promijeniti ukupan iznos bespovratnih sredstava.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. studenoga iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu prijave.

Ostali kriteriji	Prijedlog se mora odnositi samo na jedan od sljedećih sektora: ▪ Proizvodnja i inženjerstvo⁸⁶ ▪ Trgovina ▪ Informacijska i komunikacijska tehnologija ▪ Ekološke tehnologije ▪ Kulturni i kreativni sektor ▪ Zdravstvo ▪ Turizam.
-------------------------	---

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

⁸⁶ UKLJUČUJUĆI NPR. NAPREDNU PROIZVODNJU, PROIZVODNJU U AUTOMOBILSKOJ INDUSTRIJI, PROIZVODNJU U ZRAKOPLOVNOJ INDUSTRIJI ILI PROIZVODNJU TEKSTILA, ODJEĆE & KOŽE.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 25 bodova)	▪ Veza s politikom: prijedlogom se pridonosi ostvarenju europskih ciljeva i prioriteta u području VET-a; ako je primjenjivo, temelji se na radu Europskog vijeća za sektorske vještine ▪ Svrha: prijedlog je relevantan za ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi Udruženja sektorskih vještina”); ▪ Dosljednost: ciljevi se temelje na detaljnoj analizi potreba; jasno su definirani, realistični i usmjereni na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i za aktivnost; ▪ Inovacije: prijedlog uključuje najnaprednije metode i tehnike i vodi do inovativnih rezultata i rješenja posebnih za projekt; ▪ Europska dodana vrijednost: u prijedlogu je jasno pokazana dodanu vrijednost koja nastaje zahvaljujući transnacionalnosti
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: općom izradom projekta osigurana je dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženih aktivnosti. u prijedlogu je prikazan koherentan i sveobuhvatan skup primjerenih aktivnosti za zadovoljavanje utvrđenih potreba i ostvarivanje očekivanih rezultata; ▪ Struktura: program rada jasan je i razumljiv i obuhvaća sve faze (priprema provedba, iskorištavanje, praćenje, evaluacija i širenje); ▪ Metodologija: u prijedlogu se koristi pristup rezultata učenja, ECVET (jedinice rezultata učenja) i načela osiguranja kvalitete u skladu s EQAVET-om ▪ Upravljanje: Predviđena su stabilna rješenja za upravljanje. Pravovremenost, organizacija, zadaće i odgovornosti jasno su definirani i realistični. Prijedlogom se odgovarajuća sredstva raspodjeljuju na svaku aktivnost; ▪ Proračun: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva za uspjeh, on nije niti precijenjen niti podcijenjen ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja, u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje ▪ Kvaliteta i financijska kontrola: posebnim mjerama (trajno ocjenjivanje kvalitete, suradnička revizija, aktivnosti utvrđivanja mjerila itd.) za ocjenjivanje procesa i rezultata osigurava se da je provedba projekta visoke kvalitete i troškovno učinkovita. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene aktivnosti ublažavanja ▪ U slučaju transnacionalne mobilnosti (samo za ispitivanje ili pokusnu primjenu) ▪ Postojanje i kvaliteta mjera za utvrđivanje i odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti ▪ U prijedlogu je opisana strategija za učinkovito potvrđivanje i/ili priznavanje razdoblja osposobljavanja u inozemstvu, posebno korištenje ECVET-a

Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju (najviše 25 bodova)	▪ Konfiguracija: sastav partnerstva u skladu je s ciljevima projekta i objedinjuje stručnost i sposobnosti koje su potrebne za izradu programa osposobljavanja, razvoj i pružanje vještina, izradu kvalifikacija i/ili politiku osposobljavanja. U prijedlog je uključeno pravo donositelja odluka i nadležnih tijela (nadležna ili ovlaštena tijela s regulatornom funkcijom u VET-u). Uvjerljivo je pokazana zastupljenost i stručnost partnera u predmetnom sektoru i na europskoj razini: raširenost i zastupljenost mjerodavnih partnera u državama sudionicama u programu koje sudjeluju u Udruženju trebala bi biti takva da Udruženje ima veliku mogućnost utjecaja u nekoliko država obuhvaćenih Udruženjem (npr. putem suradnje europskih sektorskih organizacija ili europskih socijalnih partnera) ▪ Posvećenost: odgovornosti i zadaće jasno su podijeljene i svaka organizacija sudionica pokazala je svoju posvećenost i aktivan doprinos u smislu stručnosti i kapaciteta; ▪ Zadaće: koordinator pokazuje visoku kvalitetu upravljanja i koordinacija transnacionalnih mreža i vodstvo u složenim okruženjima. Pojedine zadaće dodjeljuju se na temelju posebnog znanja svakog partnera ▪ Suradnja/timski duh: prijedlog uključuje jasna rješenja i odgovornosti za transparentno i učinkovito odlučivanje, rješavanje sporova, izvješćivanje i komunikaciju između organizacija sudionica i svih drugih relevantnih zainteresiranih strana; ▪ Uključenost partnerskih država: ako je primjenjivo uključenost organizacije sudionice iz partnerske države donosi bitnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, projekt se neće uzeti u obzir prilikom odabira)
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i druge zainteresirane strane koristiti rezultate Udruženja. Njime se osiguravaju sredstva za mjerenje iskorištavanja u okviru trajanja projekta i nakon toga; ▪ Širenje: u prijedlogu je predviđen jasan plan za širenje rezultata i uključene su odgovarajuće aktivnosti, alati i kanali kako bi se osiguralo učinkovito širenje rezultata i koristi zainteresiranim stranama i publici koja ne sudjeluje u projektu za vrijeme i nakon trajanja projekta; ▪ Učinak: u prijedlogu je prikazana društvena i gospodarska važnost i raširenost. Postoji velika vjerojatnost da će se njime povećati sposobnost partnera za provedbu odgovarajućeg osposobljavanja u europskom kontekstu. Njime se osiguravaju mjere za praćenje napretka i ocjenjuje se očekivani učinak (kratkoročni i dugoročni); ▪ Otvoreni pristup: Ako je važno, u projektu se opisuje kako će materijali, dokumenti i producirani mediji biti dostupni i promovirati se putem otvorenih dozvola te on ne sadrži nerazmjerna ograničenja; ▪ Održivost: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kojima će se osigurati da će se partnerstvo, rezultati projekta i koristi održati i nakon trajanja projekta (npr. nastavak novih studija, ažuriranje novih alata itd.) U prijedlogu je objašnjeno kako i s kojim resursima (osim sredstava EU-a) će se to ostvariti ▪

Prijedlozi moraju dobiti barem 70 bodova da bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje 13 bodova za kategorije „Važnost projekta” i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju”, 16 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta” i 11 bodova za kategoriju „Učinak i širenje”.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O OVOJ MJERI?

Osiguranje kvalitete od ključne je važnosti kako bi se osiguralo da Udruženja uspješno ostvaruju svoje rezultate i ostvare učinak koji ne utječe samo na partnerske organizacije. Od Udruženja se očekuje da će ostvariti rezultate koji se mogu prenositi unutar predmetnog gospodarskog sektora. Prema tome, Udruženja moraju pripremiti čvrst plan za upravljanje kvalitetom

Udruženja bi također trebala provoditi postupke stručne revizije kao sastavni dio procesa. Program rada Udruženja trebao bi uključivati neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete u srednjem roku i na kraju projekta koja će se predavati zajedno s izvješćem o napretku u provedbi projekta i sa završnim izvješćem. U svom izvješću o napretku, organizacije sudionice morat će dokazati koje aktivnosti su provedene kao rezultat preporuka srednjoročne ocjene kvalitete.

Sva Udruženja moraju provoditi ciljane aktivnosti širenja, putem organizacija/tijela koja pružaju usluge profesionalne orijentacije/savjeta. Ona će morati pripremiti sveobuhvatan plan širenja, koji uključuje:

- aktivnu strategiju širenja koja je usmjerena na zainteresirane strane, donositelje politika, stručnjake, poduzeća i mlade učenika u sustavima obveznog obrazovanja u vezi zanimanjima za koja postoji velika potražnja na tržištu rada i potencijal za osnivanje novih poduzeća;
- uvođenje rezultata u cijeli sektor;
- ako je primjereno, stavljanje rezultata Udruženja na raspolaganje na temelju otvorenih dozvola.

U Planu širenja trebalo bi biti jasno objašnjeno kako će se širiti planirani rezultati projekta, uključujući definiciju ciljeva, postignuća, sredstava koja će se koristiti i mjerodavne rokove. U zahtjevima bi također trebalo biti navedeno koji će partner biti odgovoran za širenje te bi trebalo pokazati njihovo iskustvo s aktivnostima širenja. Odabranim projektima morat će se pripremiti kratak sažetak aktivnosti iz projekta na kraju projekta, koji će se objaviti u alatu za širenje Projekta. To će biti uvjet za dobivanje završne isplate po završetku projekta.

Uspostavit će se potpora širenju za Udruženja – uz vodstvo Europske komisije/Izvršne agencije – kako bi se osiguralo stvarno iskorištavanje rezultata i učinka, izvan organizacija koje izravno sudjeluju u provedbi i u različitim državama.

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći doprinos EU-a dodijeljen za dvogodišnje Udruženje sektorskih vještina: 700 000 EUR
Najveći doprinos EU-a dodijeljen za trogodišnje Udruženje sektorskih vještina: 1 000 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Potpora za provedbu	Doprinos bilo kojoj aktivnosti koja je izravno povezana s provedbom projekta (osim za moguću ugrađenu mobilnost), uključujući: upravljanje projektom, projektni sastanci, intelektualne izlazne vrijednosti (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali, <u>otvoreni obrazovni sadržaji (OER)</u> , alati za IT, analize, studiji itd.), širenje, sudjelovanje u događanjima, konferencije, putovanja itd. Broj dana i profil uključenog osoblja po državi osnova je za izračun doprinosa EU-a.	Jedinični troškovi	B3.1 po uključenom voditelju po danu rada na projektu	Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će opravdati vrstu i količinu resursa koji su potrebni za provedbu predloženih aktivnosti i izlaznih rezultata. Izlazni rezultati trebali bi biti znatni u smislu kvalitete i kvantitete za ovu vrstu bespovratnih sredstava
			B3.2 po istraživaču/učitelju/voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu	
			B3.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu	
			B3.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu	

DODATNA PRAVILA ZA FINANCIRANJE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI KOJE SE OSTVARUJU U OKVIRU UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 1999 KM: 275 EUR po sudioniku	Uvjet: podnositelji moraju opravdati da su aktivnosti mobilnosti nužne za ostvarivanje ciljeva i rezultata projekta. Udaljenost se mora izračunavati putem alata za izračun udaljenosti Europske komisije. ⁸⁷ Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja
			Za udaljenosti od 2000 KM ili više: 360 EUR po sudioniku	
Troškovi života	Doprinos za troškove života sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti	Jedinični troškovi	Aktivnosti usmjerene na osoblje do 14. dana aktivnosti: 100 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku	

⁸⁷ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

			Aktivnosti usmjerene na učenike: do 14. dana aktivnosti: 55 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava kojima će se pokriti povratno putovanje.
--	--	--	--	---

TABLICA A – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U DRŽAVAMA SUDIONICAMA U PROGRAMU

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn Norveška	353	289	228	189
Belgija, Njemačka, , Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	336	257	194	157
Češka Republika, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	197	164	122	93
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	106	88	66	47

TABLICA B – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) državi organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Australija, Kanada, Kuvajt, Makao, Monako, Katar, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	353	289	228	189
Andora, Brunej, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada	336	257	194	157
Bahami, Bahrein, Ekvatorska Gvineja, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika) Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Angola, Alžir, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Bjelarus, Belize, Bolivija, Benin, Bosna i Hercegovina, Bocvana, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Crna Gora, Čad, Čile, Damoa, Dominika, Dominikanska Republika, Džibuti, Ekvador, Egipat, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gruzija, Gana, Grenada, Gvatemala, Gvineja (Republika), Gvineja Bisao, Gvajana, Haiti, Honduras, Hong Kong, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kina, Kongo (Kinshasa), Kostarika, Kolumbija, Komori, Kuba, Istočni Timor, Južna Afrika, Obala Bjelokosti, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Koreja (DPR), Kosovo, Kirgistan, Laos, Libanon, Liberija, Lesoto, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maršalovi otoci, Mauritanija, Mauricijus, Meksiko, Mikronezija, Moldova, Mongolija, Maroko, Mozambik, Mjanmar, Namibija, Nauru, Nepal, Nikaragva, Niger, Nigerija, Niue, Otoci Cook, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Samoa, Sirija, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Solomonski otoci, Somalija, Srbija, Srednjoafrička Republika, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Sveti Kristofor i Nevis, Sudan, Surinam, Svazi, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

--	--	--	--	--

JAČANJE SPOSOBNOSTI U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

Ova aktivnost kojom se nastoji poticati modernizacija, pristupačnost i internacionalizacija visokog obrazovanja u partnerskim državama provodit će se u kontekstu prioriteta utvrđenih u Komunikacijama „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: Plan za promjenu”⁸⁸ i „Europsko visoko obrazovanje u svijetu”⁸⁹.

Ona se provodi u okviru vanjskih politika EU-a koje su definirane u financijskim instrumentima Europske unije kojima se podupire ova mjera, odnosno u:

- Europskom instrumentu za susjedstvo (ENI)⁹⁰
- Instrumentu za razvojnu suradnju (DCI)⁹¹
- Instrumentu pretprijetne pomoći (IPA)⁹²

Ovom se mjerom pridonosi razvoju održivog i uključivog socioekonomskog rasta u partnerskim državama i trebao bi se osigurati razvoj i ostvarenje ciljeva i načela vanjskog djelovanja EU-a, uključujući nacionalno vlasništvo, socijalnu koheziju, ravnopravnost, odgovarajuću zemljopisnu ravnotežu i raznolikost. Posebnu je pozornost potrebno posvetiti najmanje razvijenim zemljama te studentima u nepovoljnom položaju podrijetlom iz siromašnih socioekonomskih sredina i studentima s posebnim potrebama.

ŠTO JE PROJEKT JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Projekti jačanja sposobnosti transnacionalni su projekti suradnje koji se temelje na višestranim partnerstvima, u prvom redu između ustanova visokog obrazovanja (UVO) iz država sudionica u programu i prihvatljivih partnerskih država koji se financiraju iz navedenih instrumenata. Oni mogu uključivati i partnere izvan akademske zajednice u cilju poboljšanja veza sa društvom i poslovnim sektorom te jačanja sustavnog učinka projekata. Kroz strukturiranu suradnju, razmjenu iskustva, dobru praksu i mobilnost pojedinaca, projektima jačanja sposobnosti želi se:

- poduprijeti modernizaciju, pristupačnost i internacionalizaciju područja visokog obrazovanja u prihvatljivim partnerskim državama;
- pomoći prihvatljivim partnerskim državama da riješe probleme u svojim sustavima i ustanovama visokog obrazovanja, uključujući probleme u pogledu kvalitete, relevantnosti, jednakog pristupa, planiranja, načina izvedbe, upravljanja;
- pridonijeti suradnji između EU-a i prihvatljivih partnerskih država (i među prihvatljivim partnerskim državama);
- promicati dobrovoljno usklađivanje s promjenama u visokom obrazovanju u EU-u;
- promicati kontakte među ljudima, međukulturnu svijest i razumijevanje.

Ti se ciljevi nastoje ostvariti u prihvatljivim partnerskim državama mjerama kojima se:

- poboljšava kvaliteta visokog obrazovanja i njegova važnost za tržište rada i društvo;
- povećava razina sposobnosti i vještina u UVO-ima razvojem novih i inovativnih obrazovnih programa;
- jačaju sposobnosti za upravljanje i inovacije te internacionalizacija UVO-a;
- povećavaju sposobnosti nacionalnih tijela za modernizaciju sustava visokog obrazovanja podupiranjem određivanja, provedbe i praćenja politika reforme
- potiče regionalna integracija⁹³ i suradnja između različitih regija⁹⁴ svijeta putem zajedničkih inicijativa, razmjene dobre prakse i suradnje.

⁸⁸ „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: Plan za promjenu”, Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Bruxelles 13.10.2011., COM(2011) 637 završna verzija

⁸⁹ „Europsko visoko obrazovanje u svijetu”, Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Bruxelles, Bruxelles, 11.07.2013. COM(2013) 499 završna verzija

⁹⁰ UREDBA (EU) BR. 232/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF>

⁹¹ UREDBA (EU) BR. 233/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi financijskog instrumenta za razvojnu suradnju za razdoblje 2014. – 2020.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF>

⁹² UREDBA (EU) BR. 231/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavljanju instrumenta pretprijetne pomoći (IPA II)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:EN:PDF>

⁹³ U okviru ove mjere, regija se definira kao skupina država koje pripadaju određenom makrozemljopisnom području.

⁹⁴ Klasifikacija regija koja se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u skladu je s kategorizacijama iz različitih instrumenata vanjskog djelovanja EU-a.

Podupiru se dvije kategorije projekata jačanja sposobnosti:

Združeni projekti: cilj im je proizvesti rezultate od kojih u prvom redu i izravno korist imaju organizacije iz prihvatljivih partnerskih država koje sudjeluju u projektu. Ti će projekti uglavnom uključivati 3 različite vrste aktivnosti:

- razvoj kurikuluma;
- modernizaciju upravljanja, vodstva i funkcioniranja UVO-a;
- jačanje odnosa između UVO-a i šireg gospodarskog i društvenog okruženja.

Strukturni projekti: cilj im je proizvesti učinke na sustave visokog obrazovanja i promicati reforme na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u prihvatljivim partnerskim državama. Ti će projekti u načelu biti usmjereni na 2 različite kategorije aktivnosti:

- modernizaciju politika, upravljanja i vodstva u sustavima visokog obrazovanja;
- jačanje odnosa između sustava visokog obrazovanja i šireg gospodarskog i društvenog okruženja.

Kod projekata jačanja sposobnosti koji su usmjereni na prihvatljive partnerske države iz regija 1., 2. i 3. (vidi odjeljak „Prihvatljive države“ u dijelu A ovog vodiča), obje kategorije projekata (Združeni i strukturni projekti) mogu uključivati i **Posebnu liniju za mobilnost** za osoblje i studente. Ta će se linija za mobilnost ocjenjivati kao zasebna sastavnica.

Posebna linija za mobilnost mora biti od ključne važnosti za ciljeve projekta (integrirana mobilnost) i mora se provoditi kroz međuinstitucionalne sporazume. Međutim, važno je napomenuti da ta komponenta projekta može biti odbijena (ne dobiti financiranje) čak i ako projekt bude odabran; odbijanje te komponente ne bi trebalo ugroziti provedbu ostalih aktivnosti predviđenih u projektu. Posebna linija za mobilnost trebala bi se smatrati dodatnom potporom koju EU pruža za jačanje intervencijske logike projekta, ali ne može biti uvjet za uspješnu provedbu glavnih ciljeva projekta. Financiranje Posebne linije za mobilnost u okviru odabranog projekta ovisit će o rezultatima posebne kvalitativne ocjene prijedloga i o dostupnom proračunu. Očekuje se da bespovratna sredstva neće dobiti više od 40 % združenih ili strukturnih projekata.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

U okviru programa Erasmus+ postoji velika fleksibilnost u odnosu na aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru projekata jačanja sposobnosti ako je u prijedlogu dokazano da se tim aktivnostima najlakše mogu ostvariti ciljevi projekta.

U okviru združenih projekata obično se može provoditi velik broj aktivnosti kao što su:

- razvoj, ispitivanje, prilagodba:
 - kurikuluma, tečajeva, nastavnih materijala i alata;
 - metoda učenja i poučavanja i pedagoških pristupa, posebno onih kojima se omogućuje stjecanje ključnih kompetencija i osnovnih vještina, jezičnih vještina, poduzetničkog obrazovanja i usmjerenost na uporabu IKT-a;
 - novih oblika programa praktičnog osposobljavanja i proučavanja slučajeva iz stvarnog života u poduzećima i industriji;
 - suradnje između sveučilišta i poduzeća, uključujući osnivanje novih poduzeća;
 - novih oblika učenja i pružanja obrazovanja i osposobljavanja, posebno strateške uporabe otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a;
 - smjernica, savjetovanja i metoda i alata za osposobljavanje;
 - alata i metoda za stručno usavršavanje i stručni razvoj akademskog i administrativnog osoblja;
 - osiguranja kvalitete na razini programa i ustanova;
 - novih sustava i struktura za upravljanje;
 - modernih sveučilišnih usluga, npr. za financijsko upravljanje, međunarodne odnose, savjetovanje studenata, akademska pitanja i istraživanje;
- jačanje internacionalizacije UVO-a i sposobnosti za učinkovito umrežavanje u području istraživanja, znanstvenih i tehnoloških inovacija (međunarodna otvorenost kurikuluma, studentskih usluga, međuinstitucionalnih programa mobilnosti, znanstvene suradnje i prijenosa znanja...);
- nadogradnja sredstava potrebnih za provedbu inovativne prakse (npr. za nove kurikulume i metode poučavanja, razvoj novih usluga itd.);
- organizacija osposobljavanja nastavnog i pomoćnog osoblja, administrativnog osoblja sveučilišta te

upravitelja.

Očekuje se da će projekti reforme kurikulumu posebno uključivati osposobljavanje nastavnog osoblja i obuhvaćati pitanja poput osiguranja kvalitete i zapošljivosti diplomanata putem veza s tržištem rada. Studijski programi moraju biti službeno akreditirani prije završetka trajanja projekta. Predavanje na novim ili ažuriranim tečajevima mora započeti za vrijeme trajanja projekta s odgovarajućim brojem studenata i ponovno osposobljenim nastavnicima i mora se odvijati tijekom barem jedne trećine trajanja projekta. Osposobljavanje za vrijeme projekata reforme kurikulumu može uključivati i administrativno osoblje kao što su knjižničari, laboratorijsko osoblje i informatičari.

Strukturnim projektima može se obično provoditi niz aktivnosti, kao što su:

- jačanje internacionalizacije sustava visokog obrazovanja;
- uvod bolonjskih reformi (sustav ciklusa od tri razine, osiguranje kvalitete, vrednovanje itd.);
- provedba alata transparentnosti kao što su sustavi bodova, postupci akreditacije, smjernice za priznavanje prethodnog i neformalnog učenja itd.;
- uspostava nacionalnih kvalifikacijskih okvira;
- razvoj i provedba unutarnjih i vanjskih sustava/smjernica za osiguranje kvalitete;
- razvoj i provedba novih pristupa i alata za donošenje politika i praćenje, uključujući osnivanje predstavničkih tijela, organizacija i udruženja;
- jačanje integracije obrazovanja, istraživanja i inovacija.

Te aktivnosti konkretnije mogu uključivati:

- ankete i studije o posebnim pitanjima reformi;
- savjete o politici i stručne savjete;
- organizaciju konferencija, seminara, radionica, okruglih stolova (na kojima bi trebalo doći do operativnih zaključaka i preporuka);
- organizaciju osposobljavanja osoblja o politici;
- organizaciju osposobljavanja osoblja (koje može uključivati izradu priručnika i smjernica) koje obuhvaća nastavno i pomoćno osoblje, tehničare i administrativno osoblje sveučilišta te upravitelje;
- organizaciju kampanja za podizanje svijesti.

U obje kategorije prethodno opisanih projekata može se odobriti **Posebna linija za mobilnost** koja obuhvaća jednu ili više sljedećih aktivnosti i odnosi se isključivo na projekte s partnerskim državama koje su prihvatljive za Posebnu liniju za mobilnost:

Mobilnost studenata:

- **razdoblje studiranja** u inozemstvu u partnerskom UVO-u;

Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti s najvećim mogućim učinkom, aktivnost mobilnosti mora odgovarati obrazovanju studenta u okviru područja studija te osobnim razvojnim potrebama. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova programa studija kojim se omogućuje stjecanje diplome u kratkom ciklusu, prvom ciklusu (preddiplomski ili istovjetni studij), drugom ciklusu (diplomski ili istovjetni studij) i trećem ili doktorskom ciklusu.

Mobilnost studenata mora se odvijati području studija/akademskoj disciplini koja je predmet projekta.

Razdoblja studiranja u inozemstvu mogu uključivati i stručnu praksu.

- **stručna praksa (raspored na radno mjesto)** u poduzeću u inozemstvu ili na nekom drugom radnom mjestu u jednoj od država članica konzorcija.

Obavljanje stručne prakse u inozemstvu na radnom mjestu podupire se za vrijeme kratkog, prvog, drugog i trećeg ciklusa studija. To uključuje i „praksu” za studente nastavničkog usmjerenja.

Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio programa studija.

Mobilnost osoblja:

- **razdoblje poučavanja:** ovom se aktivnošću dopušta nastavnom osoblju UVO-a ili osoblju iz organizacije sudionice da predaje u partnerskim UVO-ima u inozemstvu.
- **razdoblje osposobljavanja:** u jednoj od država članica konzorcija: ovom se aktivnošću pruža potpora stručnom usavršavanju nastavnog i nenastavnog osoblja UVO-a u obliku: a) sudjelovanja u strukturiranim tečajevima, uključujući profesionalno usmjerene tečajeve jezika ili osposobljavanje u inozemstvu (izuzimajući konferencije); b) razdoblja promatranja na radnom mjestu/osposobljavanja u partnerskim UVO-ima ili u nekoj drugoj relevantnoj organizaciji u inozemstvu.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Ovisno o ciljevima, projekti jačanja sposobnosti trebali bi uključivati najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi imali koristi od njihovih različitih iskustava, profila i posebne stručnosti za proizvođenje relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta. Bit će važno osigurati ravnopravno i aktivno sudjelovanje različitih partnera na temelju primjerene podjele zadaća i jasnog prikaza mogućnosti umrežavanja i radi povećanja učinka, kako bi se mogle iskoristiti različite razine partnerstva, a ne samo sudjelovanje pojedinačnih organizacija.

U skladu s područjem primjene i ciljevima mjere, projekt jačanja sposobnosti usmjeren je na organizacije sudionice iz prihvatljivih partnerskih država. Aktivnosti i rezultati opisani u prijedlogu moraju koristiti prihvatljivim partnerskim državama, njihovim ustanovama i sustavima visokog obrazovanja.

Potiču se UVO iz prihvatljivih partnerskih država da podnesu prijedloge pod uvjetom da imaju potrebnu financijsku i operativnu sposobnost.

Organizacije sudionice iz država sudionica u programu donose svoje iskustvo i stručnost u odnosi na ciljeve projekta. Njihova je uloga pridonijeti ostvarenju ciljeva projekta i njihove potrebe ne bi trebale utjecati na izradu projekta. Te organizacije mogu dobiti udio proračuna u odnosu na troškove koji su nastali njihovom ulogom.

Osim toga, projektu jačanja sposobnost u području visokog obrazovanja mogla bi koristiti i uključenost pridruženih partnera (izborno). Te organizacije (primjerice partneri izvan akademske zajednice) izravno pridonose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru širenje i održivost projekta. Takav doprinos može, primjerice, biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili zapošljavanja. Za potrebe upravljanja ugovorom, „pridruženi partneri” ne smatraju se dijelom konzorcija i stoga ne mogu dobiti financijsku potporu iz projekta.

Ako je projektom predviđena Posebna linija za mobilnost:

- organizacije pošiljateljice ili primateljice, zajedno sa studentima/osobljem, moraju prije početka razdoblja mobilnosti dogovoriti aktivnosti koje će poduzimati studenti – u Sporazumu o učenju – ili članovi osoblja – u Sporazumu o mobilnosti. U tim sporazumima (vidjeti u nastavku) definiraju se ciljni rezultati učenja za razdoblje provedeno u inozemstvu, navode se odredbe o formalnom priznavanju i prava i obveze svake stranke. Ako se aktivnost odvija između dvije ustanove visokog obrazovanja (mobilnost studenata za potrebe studija i mobilnost osoblja za potrebe nastavnog rada), prije početka razmjene ustanova primateljica i pošiljateljica moraju potpisati međuinstitucionalni sporazum.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PROJEKTA JAČANJA SPOSOBNOSTI?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti projekt jačanja sposobnosti u visokom obrazovanju kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive partnerske države	Partnerske države iz regija 1. do 4. i 6. do 10. (vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča).
---------------------------------------	---

Prihvatljive organizacije sudionice⁹⁵	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija koja dodjeljuje diplome visokog obrazovanja ili druge priznate kvalifikacije tercijarne razine (definirane kao ustanove visokog obrazovanja i kao takve ih je priznalo nadležno tijelo) ili ▪ svaka javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini (uključujući ministarstva); – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtničke/stručne udruge i sindikate; – istraživački institut; – zaklada; – škola/institut/obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske razine do srednjoškolske razine, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih); – neprofitna organizacija, udruga, NVO (uključujući nacionalne ili međunarodne udruge ili mreže ustanova visokog obrazovanja, udruženja studenata ili učitelja itd.); – kulturna organizacija, knjižnica, muzej; – tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u državi sudionici u programu ili u prihvatljivoj partnerskoj državi. Ustanove visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). UVO-i sudionici u partnerskim državama ne moraju imati ECHE, ali će morati prihvatiti njezina načela. Međutim, za Posebnu liniju za mobilnost, UVO-i s poslovnim nastanom u prihvatljivim državama sudionicama u programu moraju imati institucionalne sporazume sa svim partnerskim UVO-ima u kojima su potvrđena načela ECHE-a. Fakulteti/škole/veleučilišta/odjeli/centri ili ostale sastavnice, koje su sastavni dijelovi ustanova visokog obrazovanja, ali osnovane kao zasebna pravna tijela, smatraju se neprihvatljivima (čak i ako imaju PIC – Identifikacijsku oznaku sudionika), osim ako mogu dostaviti posebnu izjavu koju je potpisao rektor/dekan ustanove visokog obrazovanja kojom ju ovlašćuje da obveže cijelu ustanovu. Udruge ili organizacije ustanova visokog obrazovanja koje se bave promicanjem, unaprjeđenjem i reformom visokog obrazovanja te suradnjom s Europom i između Europe i ostalih dijelova svijeta prihvatljive su. Ako takve organizacije ili mreže obuhvaćaju ostale sektore obrazovanja i osposobljavanja, glavni naglasak njihovih aktivnosti mora biti na visokom obrazovanju. Udruga, organizacija ili mreža ustanova visokog obrazovanja smatra se jednom pravnom osobom/partnerskom ustanovom i djeluje u ime svojih članova, što znači da će se smatrati jednim tijelom podrijetlom iz države u kojoj se nalazi sjedište. Bespovratna sredstva mogu koristiti samo oni članovi koji imaju poslovni nastan u državama sudionicama u programu ili prihvatljivim partnerskim državama. Međunarodne organizacije mogu sudjelovati kao partneri u projektu jačanja sposobnosti ako se same financiraju.
--	---

⁹⁵ Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive:

- Institucije EU-a i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (popis je dostupan na [web](http://ec.europa.eu/institutions/index_en.htm)-mjestu ec.europa.eu/institutions/index_en.htm);
- Organizacije koje upravljaju programima EU-a kao što su nacionalne agencije u programskim državama i nacionalni uredi Erasmus+ u prihvatljivim partnerskim državama (kako bi se izbjegli mogući interese i/ii dvostruko financiranje).

Tko može predati zahtjev?	Sljedeće vrste organizacija sudionica mogu podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva: • ustanova visokog obrazovanja; • udruga ili organizacija ustanova visokog obrazovanja; • <u>samo za strukturne projekte</u>: pravno priznati nacionalni ili međunarodni rektor, učitelj ili studentska organizacija. s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili prihvatljivoj partnerskoj državi. Ova organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Iznimka: organizacije koje sudjeluju u programu iz regije 4. (Ruska federacija) ne mogu biti podnositelji zahtjeva.
---	--

Broj i profil organizacija sudionica	Projekti jačanja sposobnosti moraju zadovoljavati sljedeće kriterije: • U konzorciju može biti onoliko UVO-a iz partnerskih država koliko ih ima iz države sudionice u programu; • U projektu mora sudjelovati barem jedna prihvatljiva partnerska država. Ako u projektu sudjeluje više od jedne prihvatljive partnerske države, te države mogu biti iz iste regije⁹⁶ ili iz različitih regija obuhvaćenih mjerom; • Projekti koji uključuju partnere iz regije 4. (Ruska federacija) moraju uključivati barem još jednu partnersku državu. Projekti koji uključuju partnere iz 8. regije (Latinska Amerika) moraju uključivati još barem dvije partnerske države iz te regije. • U projektu sudjeluje najmanje dva UVO-a iz partnerskih država; • U odnosu na partnerske države u kojima manje od 5 ustanova visokog obrazovanja ili ako jedna ustanova predstavlja više od 50 % ukupne studentske populacije u državi, moguće je odstupiti od tog pravila i prihvaćaju se samo zahtjevi u kojima se spominje jedan UVO; • U projektu moraju sudjelovati barem tri države sudionice u programu te iz svake najmanje jedan UVO. Ako je uključena udruga organizacija ili mreža ustanova visokog obrazovanja, također mora biti ispunjen zahtjev za najmanji broj ustanova sudionica pri čemu se udruga/organizacija/mreža računa kao jedan partner iz države u kojoj se nalazi sjedište. Važno je napomenuti da partneri moraju dostaviti mandate koje su potpisali koordinator i svaki partner i u kojima se potvrđuje da koordinatore daju punomoć da djeluje u njihovo ime i za njihov račun kod potpisivanja mogućih sporazuma i u naknadnim odnosima s Izvršnom agencijom za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu. Mandat koji je potpisao zakonski zastupnik partnerske organizacije prilaže se kao prilog uz ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i ima pravnu snagu. U svim se slučajevima mora koristiti predložak koji je izradila Agencija bez ikakvih izmjena ili prilagodbi. Mandati se daju na temelju predloška koji se objavljuje sa službenim ispravama poziva na podnošenje ponuda. Samo za strukturne projekte: Uz navedene zahtjeve, u strukturnim projektima partneri moraju biti ministarstva odgovorna za visoko obrazovanje u svakoj od prihvatljivih partnerskih država u kojima se provodi projekt.
Trajanje projekta:	Projekti jačanja sposobnosti mogu trajati 2 ili 3 godine. Trajanje se mora odabrati u trenutku podnošenja zahtjeva ovisno o cilju projekta i predviđenim aktivnostima. U načelu se ne odobravaju produženja razdoblja provedbe. Međutim, ako nakon potpisivanja ugovora i početka projekta, koordinator iz opravdanih razloga ne može završiti provedbu projekta u predviđenom roku, može se iznimno odobriti produženje (najviše dodatnih 12 mjeseci). Produženja razdoblja prihvatljivosti odobravaju se samo jednom.

⁹⁶ U okviru ove mjere, regija se definira kao skupina država koje pripadaju određenoj makrogeografskoj regiji. Klasifikacija regija koja se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u skladu je s kategorizacijama različitih instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje.

Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva do 10. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 15. listopada iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu prijave.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Predloženim projektom i predviđenim rezultatima djelotvorno će se pridonijeti ciljevima mjere jačanja sposobnosti u ciljnim državama ▪ U zahtjevu se jasno navode tematski i zemljopisni prioriteti određeni u programu za ciljne države ili regije ▪ U prijedlogu se objašnjava zašto planirane aktivnosti i očekivani rezultati ispunjuju potrebe ciljnih skupina na najbolji mogući način ▪ Projekt se uklapa u strategiju modernizacije, razvoja i internacionalizacije ciljnih ustanova visokog obrazovanja i u skladu je sa strategijama razvoja ustanova visokog obrazovanja u prihvatljivim partnerskim državama ▪ Ciljevi projekta jasni su, realistični i primjereni, na temelju stvarne i primjerene analize ▪ Projekt je inovativan i/ili nadopunjuje ostale inicijative ili projekte koji se već provode u okviru postojećih ili bivših mjera ▪ U zahtjevu je dokazano da se slični rezultati ne mogu ostvariti nacionalnim, regionalnim ili lokalnim financiranjem
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 30 bodova)	▪ Aktivnosti predložene za vrijeme trajanja projekta visoke su kvalitete, važne i primjerene za ostvarenje ciljeva i predviđenih rezultata ▪ Predložena metodologija inovativna je, izvediva i primjerena za ostvarenje predviđenih rezultata ▪ Projekt je isplativ i svakoj su aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Ukupnim dizajnom projekta osigurava se dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Plan rada jasan je i realističan s jasno definiranim aktivnostima, realističnim rokovima, jasnim rezultatima i postignućima. U njemu je prikazana logička i čvrsta sposobnost planiranja i uključene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu evaluaciju, praćenje i širenje rezultata. ▪ Izazovi/rizici projekta jasno su utvrđeni i aktivnosti ublažavanja jasno su opisane. Uspostavljene su mjere kontrole kvalitete, uključujući pokazatelje i mjerila, kako se osigurala kvalitetna provedba projekta, na vrijeme i u skladu s predviđenim proračunom. Navedeni su pouzdani resursi za provjeru pokazatelja za mjerenje rezultata aktivnosti.

Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Projekt podrazumijeva snažno i komplementarno partnerstvo ustanova visokog obrazovanja ▪ Projektni tim ima nužne vještine, iskustvo, stručnost i potporu za upravljanje u cilju uspješnog ostvarenja svi aspekata projekta ▪ Ako je primjenjivo, projekt uključuje i najprikladniji i najraznolikiji raspon partnera izvan akademske zajednice, kako bi imao koristi od različitih profila i posebnog iskustva ▪ Podjela odgovornosti i zadaća jasna je, primjerena i pokazuje opredjeljenost i aktivan doprinos svim organizacijama sudionicama u odnosu na njihovu posebnu stručnost i sposobnost ▪ Predlaže se učinkovit mehanizam za osiguranje dobre koordinacije, donošenja odluka i komunikacije između organizacija sudionika, sudionika i svi ostalih mjerodavnih dionika ▪ Organizacije sudionice iz prihvatljivih partnerskih država na zadovoljavajući su način uključene u provedbu aktivnosti i odlučivanje (uključujući mjere za rješavanje sukoba) ▪ Projekt uključuje ustanove visokog obrazovanja koje su u prošlosti primale potporu za jačanje sposobnost
Učinak i održivost (najviše 20 bodova)	▪ Projekt će imati značajan učinak na sposobnosti organizacija sudionica (posebno ustanova visokog obrazovanja) u prihvatljivim partnerskim državama, posebno na razvoj i modernizaciju visokog obrazovanja, njegovo otvaranje prema društvu u cjelini, tržištu rada i svijetu i poduprijet će njihovu sposobnost za međunarodnu suradnju ▪ Projekt će imati višestruke učinke izvan organizacija sudionica na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Uspostavljene su mjere za ocjenjivanje djelotvornog učinka projekta ▪ Plan širenja za vrijeme i nakon trajanja projekta jasan je i učinkovit i u svakoj od organizacija sudionica utvrđeni su odgovarajući resursi a osiguranje kvalitetnog širenja iskustava projekta i rezultata mjerodavnih dionika ▪ Projektom će se osigurati stvarna održivost predloženih aktivnosti i rezultata nakon trajanja projekta, posebno privlačenjem sufinanciranja ili drugih oblika potpore. Također će se osigurati usmjeravanje i učinkovita uporaba/provedba rezultata projekta.

U fazi ocjenjivanja prijedlozi mogu prikupiti do 100 bodova. Prijedlozi moraju imati ukupno najmanje 60 bodova i – od tog broja bodova – barem 15 bodova u kategoriji „Važnost projekta“.

Prioriteti

Ovisno o državama uključenima u projekt, za obje se kategorije projekta mogu definirati nacionalni, regionalni ili horizontalni prioriteti (Združeni projekti i Strukturne mjere). U tom je slučaju potrebno pokazati kako i u kojoj mjeri će se ostvarivati ciljevi.

Prijedlozi koji nisu u skladu s nacionalnim i/ili regionalnim i horizontalnim prioritetima neće se razmatrati za financiranje.

Predlažu se četiri kategorije nacionalnih/regionalnih prioriteta, koji obuhvaćaju sljedeća područja

- predmetna područja (za razvoj kurikuluma)
- poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja;
- poboljšanje upravljanja i rada ustanova visokog obrazovanja;
- razvoj sektora visokog obrazovanja u društvu u cjelini.

Nacionalni projekti (tj. projekti koji uključuju ustanove iz jedne prihvatljive partnerske države) u državama u kojima su utvrđeni nacionalni prioriteti morat će biti u skladu s tim prioritetima. Za sve će ostale države, projekti morati biti u skladu s regionalnim prioritetima.

Projekti koji uključuju više država, odnosno projekti u kojima sudjeluju ustanove iz barem dvije prihvatljive

partnerske države, moraju biti u skladu s regionalnim ili nacionalnim prioritetima (ako je primjenjivo) uključenih prihvatljivih partnerskih država. Drugim riječima, tema projekta mora biti navedena kao regionalni prioritet za svaku od država članica sudionica ili mora biti navedena kao nacionalni prioritet za svaku od predmetnih partnerskih država. Prednost se daje projektima koji su usmjereni na područja koja nisu bila dovoljno pokrivena prethodnim ili postojećim projektima i koja uključuju ustanove visokog obrazovanja iz partnerske države koja nije imala koristi ili je u ograničenoj mjeri sudjelovala u programu i/ili prethodnoj generaciji programa.

Podroban popis prioriteta koji se primjenjuju na projekte jačanja sposobnosti bit će objavljen na web-mjestu Izvršne agencije.

Prihvatanje prijedloga ne znači dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu koji je zatražio podnositelj. Tražena sredstva mogu se smanjiti na temelju financijskih pravila koja se primjenjuju na mjeru i rezultata evaluacije.

Najviše tri prijedloga projekta po organizaciji sudionici može se predložiti za financiranje.

POSEBNA LINIJA ZA MOBILNOST

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljiva odredišta

Iz države sudionice u programu u državu sudionicu u programu	Iz države sudionice u programu u prihvatljivu partnersku državu	Iz prihvatljive partnerske države u državu sudionicu u programu	Iz prihvatljive partnerske države u prihvatljivu partnersku državu
Nije prihvatljivo	Prihvatljivo	Prihvatljivo	Prihvatljivo

Mobilnost studenata i osoblja mora se odvijati u inozemstvu (u državi koja nije država organizacije pošiljateljice ili država prebivališta studenta/osoblja) u bilo kojoj od ostalih partnerskih organizacija koje sudjeluju u programu. Stručne prakse studenata mogu se odvijati u inozemstvu (u državi koja nije država organizacije pošiljateljice ili država u kojoj student boravi za vrijeme trajanja studija) u bilo kojoj relevantnoj organizaciji koja se nalazi u jednoj od država koje sudjeluju u projektu.

Prihvatljive partnerske države	Partnerske države iz regije 1., 2. i 3 (vidjeti odjeljak „Prihvatljive države“ u dijelu A ovog vodiča)
Prihvatljive aktivnosti	<u>Mobilnost studenata:</u> ▪ razdoblje studiranja u inozemstvu u partnerskom UVO-u, ili ▪ stručna praksa (smještaj na radno mjesto) u poduzeću u inozemstvu ili na nekom drugom radnom mjestu. Razdoblja studiranja u inozemstvu mogu uključivati i razdoblja obavljanja stručne prakse <u>Mobilnost osoblja:</u> ▪ razdoblje poučavanja: ovom se aktivnošću dopušta nastavnom osoblju UVO-a ili osoblju iz poduzeća da predaje u partnerskim UVO-ima u inozemstvu. ▪ razdoblje osposobljavanja: ovom se aktivnošću podupire stručno usavršavanje nastavnog i nenastavnog osoblja UVO-a u obliku: a) sudjelovanja u strukturiranim tečajevima, uključujući profesionalno usmjerene tečajeve jezika ili događanja osposobljavanja u inozemstvu (isključene konferencije); b) razdoblja promatranja na radnom mjestu/osposobljavanja u partnerskim UVO-ima ili u nekoj organizaciji u inozemstvu

Prihvatljivi sudionici	<u>Mobilnost studenata:</u> Studenti upisani u UVO uključeni u projekt jačanja sposobnosti i upisani u studij koji završava priznatom diplomom ili nekom drugom priznatom kvalifikacijom tercijarne razine (do i uključujući razinu doktorata). U slučaju mobilnosti za studije, studenti moraju biti upisani barem u drugu godinu studija visokog obrazovanja. Taj se uvjet ne primjenjuje na stručnu praksu. <u>Mobilnost osoblja:</u> Za razdoblja poučavanja: osoblje zaposleno u UVO-u ili u poduzeću koji sudjeluju u projektu jačanja sposobnosti. Za razdoblja osposobljavanja: osoblje zaposleno u UVO-u koje sudjeluje u projektu jačanja sposobnosti. Važno je napomenuti da studenti i osoblje ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti definira partnerstvo
Trajanje mobilnosti studenata	Razdoblje studiranja: od 3 do⁹⁷ 12 mjeseci (uključujući razdoblje obavljanja stručne prakse, ako je planirano). Stručna praksa: od 2 do 12 mjeseci. Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti do najviše 12 mjeseci⁹⁸ na svakoj razini studija⁹⁹, neovisno o broju i vrsti aktivnosti mobilnosti: ▪ za vrijeme prve razine studija (preddiplomska ili istovjetna) uključujući kratki ciklus (5. i 6. razina EKO-a); ▪ za vrijeme druge razine studija (diplomska ili istovjetna – 7. razina EKO-a); i ▪ za vrijeme treće razine kao doktorski kandidat (doktorski stupanj ili 8. razina EKO-a). Sudjelovanje s nultom stopom bespovratnih sredstava iz fondova EU-a također se ubraja u najveće dopušteno trajanje.
Trajanje mobilnosti osoblja	Mobilnost osoblja: od 5 dana do 2 mjeseca, isključujući putovanje. Osim toga, u svim slučajevima aktivnost poučavanja mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili kraći boravak).

DODATNI KRITERIJI ZA DODJELU

U prijedlozima za projekte u okviru posebne linije za mobilnost morat će se pokazati koja je dodana vrijednost i/ili inovativni karakter tečaja koji predlažu učitelji i/ili studenti koji sudjeluju u mobilnosti. Mora biti jasno objašnjena važnost doprinosa mobilnosti osoblja za ustanovu primateljicu i ustanove. Ustanove visokog obrazovanja koje su primateljice i pošiljateljice moraju poštovati odredbe Povelje Erasmus za visoko obrazovanje i moraju se odgovoriti oko rješenja za optimalnu organizaciju aktivnosti mobilnosti.

Posebne aktivnosti za mobilnost evaluiraju se i boduju kao zasebna sastavnica projekata za jačanje sposobnosti. Ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija: :

⁹⁷ Najmanje trajanje razdoblja studiranja iznosi 3 mjeseca, ili 1 akademsku godinu ili tromjesečje.

⁹⁸ Prethodno iskustvo u okviru Programa LLP- Erasmus računa se u 12 mjeseci po ciklusu studija.

⁹⁹ U studijskim programima od jednog ciklusa, kao što je medicina, studenti mogu biti mobilni do 24 mjeseca.

Kvaliteta plana i provedbe Posebne aktivnosti za mobilnost (najviše 10 bodova)	▪ Komponenta mobilnosti u potpunosti pridonosi ostvarenju ciljeva projekta i dobro je s njima usklađena, posebno u odnosu na područja/teme projekta. Predmeti koje će poučavati nastavnici koji sudjeluju u programu mobilnosti ili koje će slušati učenici koji u njima sudjeluju donose dodatnu vrijednost projektu. ▪ Prijedlog uključuje transparentne kriterije i učinkovit postupak za utvrđivanje i odabir sudionika za mobilnost ▪ U organizacijama pošiljateljicama i primateljicama uspostavljeni su postupci za praćenje aktivnosti mobilnosti i poduzimaju se odgovarajuće mjere ako nisu ostvareni izvorno predviđeni rezultati. Studentima se u ustanovi domaćinu nude kvalitetne usluge (uvodno predavanje, tečajevi jezika/kulture, mentorstvo i instrukcije, pomoć u traženju smještaja itd.). ▪ Projektom se pokazuje da aktivnosti mobilnosti imaju pozitivan učinak ne samo na pojedince koji od njih imaju koristi već i na prihvatljive ustanove partnerske države i objašnjeno je kako će se uspješna iskustva mobilnosti priznavati i vrednovati na institucionalnoj razini. Jasno je dokazana važnost doprinosa mobilnosti osoblja za studente u ustanovama domaćinima (vrednovanje/širenje iskustva/sposobnosti stečenog u području visokog obrazovanja) ▪ U prijedlogu se opisuje strategija za učinkovito vrednovanje i/ili priznavanje rezultata učenja sudionika i razdoblja mobilnosti te definicija zajedničkog priznavanja i mehanizmu evaluacije rezultata (uključujući razradu tablica za pretvaranje ocjena); uporaba prenosivih bodova Dodatka diplomi
--	---

Komponente linija za mobilnost koje dobiju 5 bodova ili manje neće se razmatrati za financiranje.

U fazi podnošenja prijave, podnositelj prijedloga za Posebnu liniju za mobilnost osoblja i studenata u visokom obrazovanju moraju dostaviti sljedeće informacije:

- broj studenata i osoblja za koje se predstavlja da će sudjelovati u aktivnostima mobilnosti za vrijeme trajanja projekta;
- prosječno trajanje po sudioniku planiranih aktivnosti mobilnosti;
- ustanove primateljice i pošiljateljice

Na osnovu toga i ovisno o rezultatima postupka evaluacije, Izvršna agencija može dodijeliti bespovratna sredstva za podupiranje određenog broja aktivnosti mobilnosti do najvećeg broja koji je zatražio podnositelj. Bespovratna sredstva u svakom slučaju ne prelaze 80 % bespovratnih sredstava dodijeljenih za Združeni ili strukturni projekt (bez linije za mobilnost).

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O PROJEKTU JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Regionalna suradnja

Regionalna (države u istoj regiji) i međuregionalna suradnja (suradnja između različitih regija u svijetu) trebale bi biti relevantne i opravdane detaljnom analizom zajedničkih potreba i ciljeva. Izbor zemalja mora biti primjeren i u skladu s predloženim ciljevima, posebno u slučajevima kada se radi o državama iz različitih regija. Međuregionalna suradnja moguća je u projektima koji se provode u više zemalja pod uvjetom da je tema prijedloga navedena kao regionalni ili nacionalni prioritet (ako je primjenjivo) u svim predmetnim prihvatljivim partnerskim državama. .

Učinak i širenje

Očekuje se da će projekti jačanja sposobnosti imati dugoročan strukturni učinak na sustave, organizacije/ustanove i pojedince u prihvatljivim partnerskim državama. Projekti moraju dokazati inovativni karakter, učinak i održivost rezultata te na koji način se u okviru projekta planiraju održati ili razviti ishodi po isteku provedbe projekta. Ako je primjenjivo, potrebno je dokazati da se projekti nastavljaju na rezultate prethodnih projekata koje je financirao EU, kao što su projekti u okviru prethodnih programa Alfa, Edulink, Erasmus Mundus i Tempus. U svakom je prijedlogu potrebno pokazati kako će se širiti rezultati projekta u mjerodavnim ciljnim skupinama. Strukturni projekti čiji je glavni cilj učinak na institucionalnoj razini, bez da je pritom prikazan nacionalni učinak, neće biti odabrani.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANA (ZDRUŽENIH I STRUKTURNIH) PROJEKATA JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Financijska potpora projektima jačanja sposobnosti u okviru programa Erasmus+ temelji se na procijenjenom proračunu u kojem se kombiniraju jedinični i stvarni troškovi.

Projekti jačanja sposobnosti u području visokog obrazovanja imaju brojne troškove, uključujući troškove osoblja, putne troškove i troškove smještaja, troškove opreme, troškove podugovaranja, troškove širenja informacija, objavljivanja, prijevoda, režijske troškove i slično.

Riječ bespovratna sredstva odnosi se na iznos financiranja koji se može tražiti od programa i koji predstavlja financijski doprinos Europske unije projektu i treba ju miješati s ukupnim troškovima projekta koji također uključuju sufinanciranje partnerskih ustanova i vanjskih dionika.

Bespovratna sredstva EU-a za projekte trebaju se smatrati doprinosom za pokrivanje dijela stvarnih troškova koji nastaju partnerskim ustanovama tijekom provedbe aktivnosti predviđenih u prijedlogu/projektu. Za sudjelovanje u projektu jačanja sposobnosti nužno je sufinanciranje dijela ustanova korisnica. Sufinanciranje stoga partneri u projektu moraju procijeniti na početku, kada pripremaju prijedlog.

Načelo sufinanciranja uzeto je u obzir u definiciji pristupa financiranju, a posebno kod utvrđivanja iznosa jediničnih troškova koji se koriste za izračun proračuna/bespovratnih sredstava projekta. Zbog toga će podnositelji i korisnici morati navesti pojedinosti sufinanciranja dostupnog za potrebe informiranja i transparentnosti. Dokaz o rashodima i prateći dokumenti neće biti potrebni.

Iako će za provedbu projekta možda biti potrebne druge vrste rashoda (kao što su troškovi širenja, objave, prijevoda, ako nisu podugovoreni, troškovi režija), ti se rashodi neće uzeti u obzir u izračunu predloženog iznosa bespovratnih sredstava. Zbog toga će morati biti obuhvaćeni sufinanciranjem.

Financijsko izvješćivanje o proračunskim stavkama na temelju jediničnih troškova (doprinos troškovima osoblja, putnim troškovima i smještaju) temeljit će se na načelu „okidača“. Korisnici će morati dokazati da su se aktivnosti stvarno i primjereno provodile i da su ostvareni rezultati, ali neće morati izvješćivati o uporabi sredstava. Zbog toga će korisnici moći fleksibilno upravljati dodijeljenim sredstvima za pokrivanje nužnih izdataka za provedbu projekta kada budu ispunjeni zahtjevi u smislu aktivnosti i postignuća. .

Financijsko izvješćivanje o proračunskim stavkama na temelju stvarnih troškova (oprema i podugovaranje) temeljit će se na izdacima koji su stvarno nastali i koji će morati biti dokumentirani (vidjeti u nastavku).

Predložena bespovratna sredstva nikada neće prelaziti traženi iznos bespovratnih sredstava i ovisit će o:

- iznosu bespovratnih sredstava koje je zatražio podnositelj, prihvatljivosti aktivnosti i isplativosti projekta;
- ukupnom dostupnom proračunu za projekte jačanja sposobnosti.

O detaljnim načinima provedbe financijskih rješenja moraju se dogovoriti partneri i to unijeti u sporazum o partnerstvu koji se potpisuje na početku provedbe projekta.

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najmanji doprinos EU-a dodijeljen za združene i strukturne projekte: 500 000 EUR
Najveći doprinos EU-a dodijeljen za združene i strukturne projekte: 1 000 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos/gornja granica		Pravilo za dodjelu
Troškovi osoblja	Doprinos za troškove osoblja dok izvršavaju zadaće koje su izravno nužne za ostvarene ciljeva projekta	Jedinični troškovi	B4.1 Najmanji doprinos EU-a dodijeljen za združene i strukturne projekte		Uvjet: podnositelji će morati opravdati vrstu i količinu sredstava potrebnih za provedbu predloženih aktivnosti i rezultate. Doprinos se daje samo pod uvjetom da se plaća za iste zadaće isplaćuje samo jednom.
			B4.2 po istraživaču/učitelju/voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu		
			B4.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu		
			B4.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu		
Putovanje	Doprinos za putne troškove studenata i osoblja od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. (uključujući troškove viza i povezanog obveznog osiguranja, putnog osiguranja i troškove otkaza putovanja ako su opravdani). Aktivnosti i povezana putovanja moraju se izvršavati u državama koje sudjeluju u provedbi projekta. Iznimke od tog pravila mora odobriti Agencija. Detaljni popis prihvatljivih aktivnosti dostupan je u Prilogu I. ovom Vodiču.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku		Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ¹⁰⁰ Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje ¹⁰¹ Financijska potpora pruža se samo za putovanja koja su izravno povezana s ostvarivanjem ciljeva projekta.
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 8 000km ili više: 1100 EUR po sudioniku		
Troškovi života	Troškovi dnevnica, smještaja, lokalnog i javnog prijevoza, kao što su autobus i taksu, osnovno i dopunsko zdravstveno osiguranje	Jedinični troškovi	Osoblje	Do 14. dana aktivnosti:120 EUR po danu po sudioniku +	Na temelju trajanja boravka sudionika.

¹⁰⁰ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹⁰¹ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

				između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku + između 61. dana aktivnosti do 12 mjeseci. 50 EUR po danu po sudioniku	
			Studenti	Do 14. dana aktivnosti: 55 EUR po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	
Oprema	Doprinos za kupnju opreme koja je nužna za provedbu projekta. Potpora se daje samo za opremu kupljenu za potrebe UVO-a u partnerskim državama.	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova - Najviše 30 % ukupnog iznosa bespovratnih sredstava		Uvjet: ti troškovi moraju biti opravdani u zahtjevu za financijsku potporu za pokrivanje tih troškova
Podugovaranje	Potpota za troškove podugovaranja koji su nužni za provedbu projekta, uključujući, posebno, troškove obveznih financijskih revizija (potvrda o reviziji) i za bilo koji vanjskih postupak osiguranja kvalitete Podugovaranje zadaća upravljanja projektom nije prihvatljivo.	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova - Najviše 30 % ukupnog iznosa bespovratnih sredstava		Podugovaranje vanjskim tijelima trebalo bi biti provedeno. Posebne sposobnosti i stručnosti potrebne za ostvarenje ciljeva projekta potrebno je naći u konzorciju i one bi trebale određivati njegov sastav.

TABLICA A – TROŠKOVI OSOBLJA (IZNOSI U EUR PO DANU) DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU

Kategorija osoblja ovisit će o aktivnostima u okviru projekta, a ne o statusu ili tituli pojedinca. Drugim riječima, troškovi osoblja povezani s administrativnom zadaćom koju je izvršio znanstvenik plaćaju se u okviru kategorije Administrativno osoblje. O načinima isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu dogovorit će se zajednički organizacije koje sudjeluju u projektu i to će potvrditi njihovi voditelji projekta te će ti načini biti uključeni u sporazume o partnerstvu koje će partneri potpisati na početku provedbe projekta. U protivnom će se primjenjivati uobičajena politika naknada za predmetnu organizaciju. Na izračun bespovratnih sredstava primjenjivat će se jedinični troškovi države u kojoj je radnik zaposlen, a ne u kojoj izvršava zadaće (tj. jedinični troškovi člana organizacije u državi A koji radi (djelomično) u državi B izračunavat će se prema jedinici troškovima države A).

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač/oso ba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativn o osoblje ¹⁰²
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, , Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	280	214	162	131
Češka Republika, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	88	74	55	39

¹⁰² Studenti mogu raditi za projekt i njihove se plaće mogu isplaćivati u okviru kategorije troškova osoblja (administrativnog osoblja) pod uvjetom da su potpisali ugovor o radu s ustanovom članicom konzorcija.

TABLICA B – TROŠKOVI OSOBLJA (IZNOSI U EUR PO DANU) DRŽAVA SUDIONICA U PROGRAMU

Kategorija osoblja ovisit će o aktivnostima u okviru projekta, a ne o statusu ili titulu pojedinca. Drugim riječima, troškovi osoblja povezani s administrativnom zadaćom koju je izvršio znanstvenik plaćaju se u okviru kategorije Administrativno osoblje. O načinima isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu dogovorit će se zajednički organizacije koje sudjeluju u projektu i to će potvrditi njihovi voditelji projekta te će ti načini biti uključeni u sporazume o partnerstvu koje će partneri potpisati na početku provedbe projekta. U protivnom će se primjenjivati uobičajena politika naknada za predmetnu organizaciju. Na izračun bespovratnih sredstava primjenjivat će se jedinični troškovi države u kojoj je radnik zaposlen, a ne u kojoj izvršava zadaće (tj. jedinični troškovi člana organizacije u državi A koji radi (djelomično) u državi B izračunavat će se prema jediničnim troškovima države A).

	Voditelj	Učitelj/voditelj osposobljavanja /istraživač	Tehničar	Administrativn o osoblje ¹⁰³
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Izrael	166	132	102	92
Albanija, Argentina, Bosna i Hercegovina, Brazil, Čile, Kolumbija, Kosovo ¹⁰⁴ , Libanon, Libija, Meksiko, Crna Gora, Peru, Srbija, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Tajland, Urugvaj, Venezuela	108	80	57	45
Afganistan, Azerbajdžan, Bolivija, Kina, Kostarika, Ekvador, El Salvador, Gruzija, Gvatemala, Iran, Irak, Jordan, Kazakstan, Maroko, Palestina ¹⁰⁵ , Panama, Paragvaj, Južna Afrika	77	57	40	32
Alžir, Armenija, Bangladeš, Bjelarus, Butan, Mjanmar, Kambodža, Kuba, (DNR) Koreja, Egipat, Honduras, Indija, Indonezija, Kirgistan, Laos, Malezija, Maldivi, Moldova, Mongolija, Nepal, Nikaragva, Pakistan, Filipini, Šri Lanka, Sirija, Tadžikistan, Tunis, Turkmenistan, Uzbekistan, Vijetnam, Jemen	47	33	22	17

¹⁰³ Ovom se oznakom ne dovode u pitanje stajališta o položaju i ona je u skladu s UNSCR 1244 i Mišljenjem ICJ-a o Kosovskoj deklaraciji neovisnosti.

¹⁰⁴ Studenti mogu raditi za projekt i njihove se plaće mogu isplaćivati u okviru kategorije troškova osoblja (administrativnog osoblja) pod uvjetom da su potpisali ugovor o radu s ustanovom članicom konzorcija.

¹⁰⁵ OVAJ SE NAZIV NE TUMAČI KAO DA SE NJIME PRIZNAJE DRŽAVA PALESTINA NITI SE NJIME DOVODE U PITANJE POJEDINAČNA STAJALIŠTA DRŽAVA ČLANICA U TOM POGLEDU.

PRAVILA FINANCIRANJA ZA POSEBNU LINIJU ZA MOBILNOST

Za posebnu liniju za mobilnost u partnerskim državama (regije 1. , 2. i 3.) može se dodijeliti poseban proračun za mobilnost studenata i osoblja. Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći iznos bespovratnih sredstava EU-a za posebnu liniju za mobilnost: DO 80 % ukupnih bespovratnih sredstava EU-a za združene ili strukturne projekte (osim linije za mobilnost)					
Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos/gornja granica		Pravilo za dodjelu
Putovanje (studenti i osoblje)	Doprinos za putne troškove studenata i osoblja od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag (uključujući troškove viza i povezanog obveznog osiguranja, putnog osiguranja i troškove otkaza putovanja ako su opravdani). Aktivnosti i povezana putovanja moraju se izvršavati u državama koje sudjeluju u provedbi projekta. Iznimke od tog pravila mora odobriti Agencija. Detaljni popis prihvatljivih aktivnosti dostupan je u Prilogu I. ovom Vodiču .	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku		Na temelju udaljenosti po sudioniku Udaljenost se mora izračunavati pomoću alata Europske komisije za izračun udaljenosti. ¹⁰⁶ . Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje ¹⁰⁷ Financijska potpora pruža se samo za putovanja koja su izravno povezana s ostvarivanjem ciljeva projekta.
			Za udaljenosti između 500 i 1999 km: 275 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 km: 360 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 km: 530 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 km: 820 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 8000 km i više: 1100 EUR po sudioniku		
Troškovi života	Troškovi dnevnica, smještaja, lokalnog i javnog prijevoza, kao što su autobus i taksu, osnovno i dopunsko zdravstveno osiguranje ,	Jedinični troškovi	Studenti	Osoblje iz partnerskih država B5.1 po mjesecu po sudioniku Studenti iz država sudionica u programu: B5.2 po mjesecu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku
			Osoblje	do 14. dana aktivnosti: B6.1 or B6.3 po danu po sudioniku + između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % B6.1 ili B6.3 po danu po sudioniku	

¹⁰⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹⁰⁷ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

TABLE 1 – DNEVNICE ZA STUDENTE (IZNOSI U EUR PO MJESECU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Država primateljica	Studenti iz partnerskih država	Studenti iz država sudionica u programu
	Iznos (po mjesecu)	Iznos (po mjesecu)
	B5.1	B5.2
Danska, Irska, Francuska, Italija, Austrija, Švedska Ujedinjena Kraljevina, Lihtenštajn, Norveška ,	850	Nije prihvatljivo
Belgija, Češka Republika, Njemačka, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Cipar, Luksemburg, Nizozemska, Portugal, Slovenija, Island,	800	Nije prihvatljivo
Bugarska, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija	750	Nije prihvatljivo
Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija i Kosovo ¹⁰⁸ Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus, Gruzija, Moldova, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Maroko, Palestina ¹⁰⁹ , Sirija, Tunis	750	650
Ostale partnerske države	Nije prihvatljivo	Nije prihvatljivo

¹⁰⁸ OVIM SE NAZIVOM NE DOVODI U PITANJE MIŠLJENJE O POLOŽAJU I ONA JE U SKLADU S MIŠLJENJEM UNSCR-A 1244 I IČJ-A O KOSOVSKEJ DEKLARACIJI O NEOVISNOSTI.

¹⁰⁹ OVAJ SE NAZIV NE TUMAČI KAO DA SE NJIME PRIZNAJE DRŽAVA PALESTINA NITI SE NJIME DOVODE U PITANJE POJEDINAČNA STAJALIŠTA DRŽAVA ČLANICA U TOM POGLEDU.

TABLICA 2 – DNEVNICE ZA OSOBLJE (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Država primateljica	Osoblje iz partnerskih država		Osoblje iz država sudionica u programu	
	Iznos (po danu)		Iznos (po danu)	
	B6.1	B6.2	B6.3	B6.4
Danska, Irska, Nizozemska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina	160	112	Nije prihvatljivo	
Belgija, Bugarska, Češka Republika, Grčka, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Finska, Island, Lihtenštajn, Norveška, Turska	140	98	Nije prihvatljivo	
Njemačka, Španjolska, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija	120	84	Nije prihvatljivo	
Estonija, Hrvatska, Litva, Slovenija	100	70	Nije prihvatljivo	
Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija i Kosovo ¹¹⁰ Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus, Gruzija, Moldova, Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Maroko, Palestina ¹¹¹ , Sirija, Tunis	100	70	160	112
Sve ostale partnerske države	Nije prihvatljivo		Nije prihvatljivo	

¹¹⁰ OVIM SE NAZIVOM NE DOVODI U PITANJE MIŠLJENJE O POLOŽAJU I ONA JE U SKLADU S MIŠLJENJEM UNSCR-A 1244 I ICJ-A O KOSOVSKEJ DEKLARACIJI O NEOVISNOSTI.

¹¹¹ OVAJ SE NAZIV NE TUMAČI KAO DA SE NJIME PRIZNAJE DRŽAVA PALESTINA NITI SE NJIME DOVODE U PITANJE POJEDINAČNA STAJALIŠTA DRŽAVA ČLANICA U TOM POGLEDU.

JAČANJE SPOSOBNOSTI U PODRUČJU MLADIH

KOJI SU CILJEVI PROJEKTA ZA JAČANJE SPOSOBNOSTI?

Cilj je projekta za jačanje sposobnosti:

- poticati suradnju i razmjenu u području mladih između država sudionica u programu i partnerskih država iz različitih regija¹¹² svijeta;
- poboljšati kvalitetu i priznavanje rada s mladima, neformalnog učenja i volontiranja u partnerskim državama i jačanje njihovih sinergija i komplementarnosti s drugim obrazovnim sustavima, tržištem rada i društvom;
- poticati razvoj, testiranje i pokretanje shema i programa mobilnosti za neformalno učenje na regionalnoj razini (tj. unutar regija i među regijama svijeta);
- promicati transnacionalnu i neformalnu mobilnost za neformalno učenje između programa i država sudionica u programu, s posebnim naglaskom na mlade ljude s malim brojem mogućnosti, u cilju poboljšanja razine sposobnosti sudionica i poticanja njihovog aktivnog sudjelovanja u društvu.

ŠTO JE PROJEKT JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Projekti jačanja sposobnosti projekti su transnacionalne međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralom partnerstvu među organizacijama aktivnim u području mladih u državama sudionicama u programu i partnerskim državama. Oni također mogu uključivati organizacije iz područja obrazovanja i osposobljavanja te iz drugih socioekonomskih sektora.

Na temelju zemljopisne pokrivenosti, razlikujemo dvije vrste projekata jačanja sposobnosti:

- Projekti jačanja sposobnosti između organizacija aktivnih u području mladih u državama sudionicama u programu i partnerskim državama iz 5. – 13. regije, vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča:

Cilj je tih projekata koje podnose organizacije iz država sudionica u programu povećati sposobnost organizacija provedbom aktivnosti jačanja sposobnosti i oni mogu uključivati aktivnosti mobilnosti ako one donose dodanu vrijednost ciljevima projekta.

- Projekti jačanja sposobnosti između organizacija aktivnih u području mladih u državama sudionicama u programu i partnerskim državama iz 1. regije (projekti u okviru Prozora Zapadnog Balkana za Mlade), vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča:

Cilj je tih projekata koje podnose organizacije Zapadnog Balkana povećati sposobnost organizacija provedbom aktivnosti mobilnosti, koje su po mogućnosti nadopunjene aktivnostima jačanja sposobnosti.

One se financiraju dodatnim sredstvima EU-a dodijeljenima za program Erasmus+ za jačanje suradnje sa Zapadnim Balkanom i nazivaju se projekti Prozora Zapadnog Balkana za mlade.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU PROJEKTA JAČANJA SPOSOBNOSTI?

U okviru projekata jačanja sposobnosti provode se aktivnosti kojima se:

- promiče strateška suradnja između organizacija mladih s jedne strane i javnih tijela u partnerskim državama s druge strane;
- promiče suradnja između organizacija za mlade i organizacija u područjima obrazovanja i osposobljavanja te s predstavnicama poduzeća i tržišta rada;
- jača sposobnosti vijeća za mlade, platforma za mlade, i lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela vlasti koja se bave s mladima u partnerskim državama;
- jača upravljanje, vodstvo, sposobnosti inovacija i internacionalizacija organizacija za mlade u partnerskim državama;
- pokreće, ispituje i provodi praksa rada s mladima, kao što su:
 - alati i metode za društveni i stručni razvoj osoba koje rade s mladima i voditelja osposobljavanja;

¹¹² U okviru ove aktivnosti, regija se definira kao skupina država iz istog makrogeografskog područja.

- neformalne metode učenja, posebno onih kojima se promiče stjecanje/poboljšanje sposobnosti, uključujući vještine medijske pismenosti;
- stvaraju novi oblici praktičnog učenja i simulacije situacija iz stvarnog života u društvu; novi oblici rada s mladima, posebno strateška uporaba otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a;
- omogućuje suradnja, umrežavanja i aktivnosti suradničkog učenja poticanjem učinkovitog upravljanja, internacionalizacije i vodstva u organizacijama za rad s mladima.

Sljedeće se aktivnosti mogu provoditi u okviru projekta jačanja sposobnosti:

Aktivnosti jačanja sposobnosti

- aktivnosti kojima se potiče dijalog politike, suradnja, umrežavanje i razmjena prakse u području mladih, kao što su konferencije, radionice i sastanci;
- velika događanja za mlade (najduže trajanje 2 dana);
- kampanje informiranja i podizanja svijesti;
- razvoj alata za informiranje, komunikaciju i medije;
- razvoj metoda, alata i materijala za rad s mladima, te kurikuluma za rad a mladima, modula za osposobljavanje i dokumentacijskih instrumenata, kao što je Youthpass;
- stvaranje novih načina rada s mladima i pružanje osposobljavanja i potpore, posebno putem otvorenih i fleksibilnih materijala za učenje, virtualne suradnje i otvorenih obrazovnih sadržaja(OER).

Aktivnosti mobilnosti:

- Razmjene mladih¹¹³ između država sudionica u programu i prihvatljivih programskih država;
-
- Europska volonterska služba¹¹⁴ od/do prihvatljivih programskih država;
- Mobilnost mladih radnika¹¹⁵ između država sudionica u programu i prihvatljivih programskih država.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JAČANJA SPOSOBNOSTI?

Projekt jačanja sposobnosti uključuje:

- Podnositelja/koordinatora: organizacija koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Ako je projekt odobren, podnositelj/koordinator: a) snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema Izvršnoj agenciji; 2) koordinira projekt u suradnji sa svim drugim partnerima uključenim u projekt; 3) prima financijsku potporu EU-a iz programa Erasmus+ i odgovoran je za raspodjelu sredstava između partnera uključenih u projekt.
- Partneri: organizacije koje aktivno pridonose pripremi, provedbi i ocjenjivanju projekta jačanja sposobnosti.

Ako je projektom predviđena provedba Razmjene mladih, Europska volonterska služba i/ili mobilnost osoba koje rade s mladima, organizacije sudionice uključene u te aktivnosti preuzimaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija pošiljateljica: zadužena za slanje mladih ljudi u inozemstvo (to uključuje: organizaciju praktičnih rješenja; pripremu sudionika prije odlaska; pružanje potpore sudionicima za vrijeme svih faza projekta).
- Organizacija primateljica: ima ulogu domaćina događanja i zadužena je za izradu programa aktivnosti za sudionike u suradnji sa sudionicima i partnerskim organizacijama, te pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta.

Nadalje, sudjelovanje u aktivnosti Europske volonterske službe mora biti za dobrovoljce besplatno, osim mogućeg doprinosa za troškove putovanja (ako se bespovratnim sredstvima iz Erasmus+ ne pokrivaju u potpunosti ti troškovi) i dodatne troškove koji nisu vezani uz provedbu aktivnosti. Osnovni troškovi za sudjelovanje volontera u aktivnosti EVS-a obuhvaćeni su bespovratnim sredstvima Erasmus+ ili drugim sredstvima organizacija sudionica.

¹¹³ Za detaljan opis ove aktivnosti, vidi odjeljak „Ključna mjera 1.:projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima” u dijelu B ovog vodiča.

¹¹⁴ Isto kao i iznad.

¹¹⁵ Isto kao i iznad.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PROJEKTA JAČANJA SPOSOBNOSTI?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti projekt Jačanja sposobnosti kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u prihvatljivoj partnerskoj državi u svijetu (vidi prethodni odjeljak „Što je projekt jačanja sposobnosti“). Takva organizacija, na primjer, može biti: - neprofitna organizacija, udruga, NVO (uključujući europske NVO-e za mlade); - nacionalna vijeća mladih; - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; - škola/institut/obrazovni centar (u bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske razine, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih); - javno ili privatno, malo srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća); - ustanova za visoko obrazovanje; - istraživački institut; - zaklada; - centar za osposobljavanje unutar poduzeća; - kulturna organizacija, knjižnica, muzej; - tijelo koje pruža usluge savjetovanja u pogledu buduće karijere, usluge profesionalne orijentacije i informacijske usluge; - tijelo odgovorno za priznavanje; - tijelo koje pruža usluge profesionalne orijentacije i informiranja. Organizacije iz prihvatljivih partnerskih država mogu sudjelovati u projektu samo kao partneri (ne kao podnositeljice zahtjeva).
Tko može predati zahtjev?	Svaka: - neprofitna organizacija, udruga, NVO (uključujući europske NVO-e za mlade); - nacionalno vijeće za mlade; - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; osnovana u državi sudionici u programu može se prijaviti u ime svih organizacija uključenih u projekt. Druge vrste organizacija mogu biti uključene samo kao partneri. Iznimka. Za projekte Prozora Zapadnog Balkana za Mlade, podnositelj mora imati poslovni nastan u državi zapadnog Balkana. Podnositelji moraju – do određenog roka za podnošenje prijedloga – biti registrirani kao pravne osobe barem godinu dana.
Broj i profil organizacija sudionica	Projekti jačanja sposobnosti transnacionalni su i uključuju barem 3 organizacije sudionice iz 3 različite države od kojih je barem jedna država sudionica u programu i jedna je prihvatljiva partnerska država.
Trajanje projekta	Od 9 mjeseci do 2 godine. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti predviđenih tijekom vremena
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu.

Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: ▪ 3. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. listopada iste godine i 28. veljače sljedeće godine; ▪ 2. rujna u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. ožujka i 31. srpnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu prijave.
Ostali kriteriji	Isti podnositelj može predati samo jedan prijedlog projekta po roku. Projekti Prozora Zapadnog Balkana za mlade moraju uključivati barem jednu aktivnosti mobilnosti. Raspored za svaku aktivnost planiranu u okviru projekta mora biti priložen zahtjevu.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA RAZMJENE MLADIH

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dana, bez trajanja putovanja
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u državi jedne od organizacija sudionica.
Prihvatljivi sudionici	Mladi ljudi u dobi između 13 i 30 ¹¹⁶ godina rezidenti država organizacija pošiljateljica i primateljica.
Broj sudionika	Najmanje 16 i najviše 60 sudionika (voditelji skupina nisu uključeni). Najmanje 4 sudionika po skupini (voditelji skupina nisu uključeni). Svaka nacionalna skupina mora imati barem jednog vođu skupine. Vođa skupine odrasla je osoba koja prati mlade ljude koji sudjeluju u Razmjenama mladih kako bi se osiguralo njihovo učinkovito učenje zaštita i sigurnost.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA EUROPSKU VOLONTERSKU SLUŽBU

Akreditacija	Sve organizacije sudionice s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju imati valjanu akreditaciju EVS-a (za više informacija pogledajte odjeljak o EVS-u u Prilogu I. ovom vodiču).
Trajanje aktivnosti	Od 2 do 12 mjeseci
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Volonter iz države sudionice u programu mora obavljati svoju aktivnost u jednoj od partnerskih država obuhvaćenih projektom. Volonter iz prihvatljive partnerske države mora obavljati svoju aktivnost u jednoj od programskih država obuhvaćenih projektom.
Prihvatljivi sudionici	Mladi ljudi u dobi između 17 i 30 ¹¹⁷ godina, koji žive u državi organizacije pošiljateljice. Volonter može sudjelovati samo u jednoj Europskoj volonterskoj službi. Iznimka: volonter koji su obavljali aktivnost EVS-a u okviru Ključne mjere 1. ovog Programa u trajanju od najviše 2 mjeseca mogu sudjelovati u dodatnoj Europskoj volonterskoj službi.
Broj sudionika	Najviše 30 dobrovoljaca iz cijelog projekta jačanja sposobnosti.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Trajanje aktivnosti	Od 5 dana do 2 mjeseca, bez trajanja putovanja.
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u državi jedne od organizacija sudionica.

¹¹⁶ Uzmite u obzir sljedeće:

donja dobna granica – sudionici moraju imati minimalan zahtijevani broj godina u trenutku početka provedbe aktivnosti;
GORNJA DOBNA GRANICA – SUDIONICI NE SMIJU BITI STARIJI OD NAVEDENE GORNJE DOBNE GRANICE U TRENUTKU ROKA ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA.

¹¹⁷ VIDI NAPOMENU IZNAD.

Prihvatljivi sudionici	Nema vremenskih ograničenja. Sudionici moraju biti rezidenti države organizacije pošiljateljice ili primateljice.
Broj sudionika	Do 50 sudionika (uključujući, ako je primjenjivo, voditelje osposobljavanja i moderatore) za svaku aktivnost koja je planirana u okviru projekta.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 20 bodova)	▪ Važnost prijedloga za ciljeve aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi projekta za jačanje sposobnosti“) ▪ Stupanj do kojeg: - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode - projekt uključuje mlade ljude s manje mogućnosti
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu provedbu, praćenje, ocjenjivanje i širenje ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i potvrđivanje rezultata učenja sudionika te dosljedno korištenje alata za transparentnost i priznavanje ▪ Postojanje i važnost mjera za osiguranje kvalitete kako bi se osigurala visokokvalitetna provedba projekta, koja je dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Stupanj do kojeg je projekt troškovno učinkovit i do kojeg se u okviru njega dodjeljuju odgovarajuća sredstva za svaku aktivnost Ako su projektom predviđene aktivnosti mobilnosti: ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti
Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju (najviše 30 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - projekt uključuje odgovarajuću mješavinu komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća ukazuje na posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ Postojanje djelotvornih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim mjerodavnim zainteresiranim stranama
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na razmjenu rezultata projekta unutar i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je mjerodavno, u prijedlogu je opisano kako će materijali, dokumenti i proizvedeni mediji biti slobodno dostupni i kako će se promovirati putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: njegova sposobnost da nastavi imati učinak i proizvoditi rezultate nakon što su iskorištena bespovratna sredstva EU-a

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 10 bodova u kategorijama „Važnost projekta“ i „Učinak i širenje“; 10 bodova u kategorijama „Kvaliteta plana i provedbe projekta“ i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju“).

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveća bespovratna sredstva dodijeljena za projekt za jačanje sposobnosti: 150 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti jačanja sposobnosti projekta (osim aktivnosti mobilnosti) uključujući: ▪ Troškove informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) ▪ Transnacionalne sastanke u okviru projekta između partnera u projektu za potrebe provedbe i koordinacije, konferencije i velika događanja za mlade: ○ putni troškovi ○ smještaj i lokalni prijevoz ○ troškovi viza i osiguranja ○ najam prostorija za sastanke, konferencije, druga događanja ○ troškove prevođenja ○ troškove vanjskih govornika ▪ Intelektualne izlazne vrijednosti i širenje rezultata projekta ○ proizvodnja ○ prijevod ○ troškovi širenja i/ili informiranja ▪ Jezična i kulturna primjena sudionika te priprema za zadaće u okviru mobilnih aktivnosti. Neizravni troškovi: Paušalni iznos koji ne prelazi 7% prihvatljivih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili Internet, troškovi prostora, trošak stalnih zaposlenika).	Dio prihvatljivih troškova	Najviše 80% ukupnih prihvatljivih troškova.	Uvjet: traženi proračun opravdan je u odnosu na planirane aktivnosti.

A) PRAVILA FINANCIRANJA ZA RAZMJENE MLADIH KOJE SE ODVIJAJU U OKVIRU PROJEKTA ZA JAČANJE SPOSOBNOSTI (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 10 i 99KM: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava na temelju alata za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. ¹¹⁸ Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za pokrivanje povratnog putovanja ¹¹⁹
			Za udaljenosti između 100 i 499 KM: 80 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 500 i 1999 KM: 170 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 KM: 270 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 KM: 400 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 KM: 620 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 KM ili više 830 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta.	Jedinični troškovi	4.1 po danu aktivnosti po sudioniku ¹²⁰	Na temelju trajanja boravka po sudioniku

¹¹⁸ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹¹⁹ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

¹²⁰ Uključujući vođitelje skupine i osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: u slučaju zahtjeva za financijsku potporu u kojem se traži potpora za posebne potrebe, to mora biti opravdano u obrascu zahtjeva.
Izvanredni troškovi	Troškovi za potporu sudjelovanja ljudi s manjim mogućnostima. Vize i troškovi povezani s vizama, dozvole boravka, cjepiva.	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva

B) PRAVILA FINANCIRANJA ZA EUROPSKU VOLONTERSKU SLUŽBU KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU PROJEKTA ZA JAČANJE SPOSOBNOSTI (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 KM: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava na temelju alata za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. ¹²¹ Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava kojima će se pokriti povratno putovanje. ¹²²
			Za udaljenosti između 500 i 1999 KM: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 KM: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 KM: 530 EUR po sudioniku	

¹²¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²² Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

			Za udaljenosti između 4000 i 7999 KM: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 KM ili više: 1100 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Džeparac volonteru za dodatne osobne troškove	Jedinični troškovi	B4.3 po mjesecu po volonteru	Na temelju trajanja boravka po sudioniku
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s troškovima života sudionika za vrijeme aktivnosti (osim putnih troškova i troškova dnevnica za sudionike i osobe u pratnji koji su već obuhvaćeni kategorijama „putovanje” i „organizacijska potpora”)	Jedinični troškovi	B4.4 po mjesecu po volonteru	Na temelju trajanja boravka po sudioniku
Potpora za posebne potrebe	Troškovi dnevnica osoba u pratnji i putni troškovi, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunske kategorije „putovanje”. Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: u slučaju zahtjeva za financijsku potporu u kojem se traži potpora za posebne potrebe, to mora biti opravdano u obrascu zahtjeva.
Izvanredni troškovi	Dodatni troškovi izravno povezani s dodatnim mentorstvom i posebnom pripremom u slučaju sudjelovanja mladih ljudi s ograničenim mogućnostima. Vize i troškovi povezani s vizama, dozvole boravka, cjepiva.	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva

C) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA, KOJA SE PROVODI U OKVIRU PROJEKTA ZA JAČANJE SPOSOBNOSTI (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 KM: 180 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava na temelju alata za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. ¹²³ Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava za pokrivanje povratnog putovanja ¹²⁴ .
			Za udaljenosti između 500 i 1999 KM: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 KM: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 KM: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 KM: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 KM ili više: 1100 EUR po sudioniku ¹²⁵	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta.	Jedinični troškovi	B4.2 po sudioniku po danu aktivnosti. Najviše 1 100 EUR po sudioniku.	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

¹²³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²⁴ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

¹²⁵ Uključujući voditelje osposobljavanja, posrednike i osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: u slučaju zahtjeva za financijsku potporu u kojem se traži potpora za posebne potrebe, to mora biti opravdano u obrascu zahtjeva.
Izvanredni troškovi	Vize i troškovi povezani s vizama, dozvole boravka, cjepiva.	Stvarni troškovi	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva

D) ORGANIZACIJSKA I POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU/MJESECU)

Iznos ovisi o državi u kojoj se odvija aktivnost mobilnosti.

	Organizacijska potpora			Pojedinačna potpora
	Razmjene mladih (EUR po danu)	Mobilnost osoba koje rade s mladima (EUR po danu)	EVS (EUR po mjesecu)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Belgija	37	65	590	110
Bugarska	32	53	500	70
Češka Republika	32	54	490	90
Danska	40	72	630	145
Njemačka	33	58	520	110
Estonija	33	56	520	85
Irska	39	74	610	125
Grčka	38	71	610	100
Španjolska	34	61	530	105
Francuska	37	66	570	115
Hrvatska	35	62	570	90
Italija	39	66	610	115
Cipar	32	58	610	110
Latvija	34	59	550	80
Litva	34	58	540	80
Luksemburg	36	66	610	110
Mađarska	33	55	510	90
Malta	37	65	600	110
Nizozemska	39	69	620	110
Austrija	39	61	540	115
Poljska	34	59	540	85
Portugal	37	65	600	100
Rumunjska	32	54	500	60
Slovenija	34	60	580	85
Slovačka	35	60	550	95
Finska	39	71	630	125
Švedska	39	70	630	115
Ujedinjena Kraljevina	40	76	630	140
bivša jugoslavenska republika Makedonija	28	45	440	60
Island	39	71	610	135
Lihtenštajn	39	74	610	120
Norveška	40	74	630	135
Turska	32	54	500	80
Partnerska država	29	48	440	55

KLJUČNA MJERA 3.: POTPORA REFORMI POLITIKE

Aktivnosti kojima se podupire reforma politike usmjerene su na ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020., Strateškog okvira za europsku suradnju i osposobljavanje (ET 2020) i Europske strategije za mlade.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU?

Sljedeća se aktivnost provodi putem ovog Vodiča programa:

- Strukturiran dijalog: sastanci između mladih ljudi i donositelja odluka u području mladih.

U ovom dijelu B vodiča navedene su detaljne informacije o kriterijima i pravilima za financiranje koja se primjenjuju na ovu aktivnost.

Osim toga, Ključnom mjerom 3. obuhvaćene su brojne druge aktivnosti kojima se podupire reforma politike u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ove aktivnosti izravno provodi Europska komisija ili se provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja Izvršna agencija. U nastavku se nalazi kratak opis tih aktivnosti. Više informacija dostupni je na web-mjestima Europske komisije Izvršne agencije i nacionalnih agencija. Druge aktivnosti uključuju:

Znanje u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, koje uključuje prikupljanje dokaza, analizu i suradničko učenje, a posebno:

- Tematsku stručnost i stručnost za određene države, studije o pitanjima politika i reformama, uključujući aktivnosti koje obavlja Eurydice;
- Potpora sudjelovanju država u europskim/međunarodnim anketama usmjerenim na posebne trendove i razvoj, uključujući razvoj jezičnih sposobnosti u Europi;
- događanja u organizaciji predsjedništva EU-a, konferencije i sastanci na visokoj razini;
- razmjene iskustva i dobre prakse i suradničke revizije;
- potpora provedbi otvorenih metoda koordinacije.

Inicijative za inovacijske politike čiji je cilj razvoj novih politika i pripremanje njihove provedbe. One uključuju specifične pozive na podnošenje prijedloga kojima upravlja Izvršna agencija o a) projektima suradnje usmjerenim na budućnost o razvoju politike; b) eksperimentima s europskim politikama koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju pokuse na terenu u nekoliko država na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja.

Potpore europskim alatima za politike, posebno:

- alatima transparentnosti (vještine i kvalifikacije) kojima će se olakšati transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija te prijenos bodova, poticati osiguranje kvalitete, podržavati upravljanje vještinama i usmjeravanje. Ova će aktivnost također uključivati mreže kojima se pruža potpora provedbi tih alata;
- inteligentnim vještinama za razvoj i potporu europskim alatima kao što je Panorama vještina EU-a – internetska platforma;
- mrežama kojima se podupiru posebna područja politika kao što su pismenost i učenje odraslih te rad s mladima i informiranje mladih (SALTO i Eurodesk);
- posebni alati za visoko obrazovanje – razvoj i potpora alatima kao što su U-Multirank, potpora bolonjskom procesu ili vanjskoj dimenziji visokog obrazovanja; nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja u susjedstvu i proširenje, te Rusija i Središnja Azija;
- posebni alati VET-a za provedbu Povelje mobilnosti u VET-u u cilju povećanja razine kvalitete organizirane mobilnosti i podržavanja nacionalnih tijela u području naukovanja radi povećanja kvalitete i ponude naukovanja diljem Europe.

Suradnja s međunarodnim organizacijama, kao što su OECD i Vijeće Europe. Ovom će se aktivnosti također poticati dijalog politike s partnerskim državama i promicanje međunarodne privlačnosti europskog visokog obrazovanja u svijetu. Ovim će se također podržati mreža stručnjaka za visoko obrazovanje u partnerskim državama u susjedstvu EU-a i međunarodne organizacije studenata.

Dijalog sa zainteresiranim stranama, promicanje politike i programa, uključujući:

- suradnju s civilnim društvom u okviru koje se podupiru europski NVO-i i europske mreže u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih putem posebnog poziva na podnošenje ponuda kojim upravlja Izvršna agencija;
- javna događanja, sastanke, rasprave i savjetovanja s donositeljima politika i dionicima o važnim pitanjima

- politika (kao što su Forum za obrazovanje, osposobljavanje i mlade i Europski tjedan mladih);
- strukturirani dijalog u području mladih, uključujući potporu Nacionalnim radnim skupinama te sastancima na kojima se promiče dijalog između mladih ljudi i donositelja odluka (vidi odjeljak u nastavku);
- aktivnosti jačanja svijesti, informiranja i širenja o rezultatima i prioritetima politika, o programu Erasmus+, njegovim rezultatima i mogućim sinergijama s drugim programima EU-a, posebno Europskim strukturnim i investicijskim fondovima.

Aktivnosti koje se provode putem ove Ključne mjere usmjerene su na:

- poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i ravnopravnosti obrazovanja, osposobljavanja i sustava za mlade putem otvorenih metoda koordinacije; podupiranje provedbe općih preporuka i posebnih preporuka za države koje su rezultat europskih semestara;
- promicanje transnacionalne suradnje i uzajamnog učenja između nadležnih tijela na najvišoj političkoj razini u cilju ispitivanja i unaprjeđenja sustava, struktura i procesa;
- razvoj znanja – posebno putem suradničkog učenja – i analitičke sposobnosti za podupiranje politike utemeljene na dokazima u okviru Strateškog okvira za suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET2020), Europske strategije za mlade i posebnih programa politika, kao što su Bolonjski i Kopenhagenski proces;
- pružanje pouzdanih i usporedivih međunarodnih podataka i odgovarajućih sekundarnih analiza za donošenje europskih i međunarodnih politika, olakšavanje prikupljanja i analize dokaza za ocjenjivanje i praćenje provedbe inovativnih politika i za poticanje prenosivosti i mogućnosti širenja;
- podupiranje europskih mreža i provedbu alata kojima se potiče transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija stečenih putem formalnog, neformalnog i informalnog učenja, čime se priprema put za stvaranje Europskog područja vještina i kvalifikacija;
- podupiranje aktivne uključenosti mreža civilnog društva i nevladinih organizacija u provedbi politike;
- podupiranje strukturiranog dijaloga s mladim ljudima i poticanje njihovog aktivnog sudjelovanja u demokratskom društvu
- podupiranje razmjena dobre prakse, dijaloga, uzajamnog učenja i suradnje između donositelja politika, praktičara i zainteresiranih strana iz država sudionica u programu i partnerskih država;
- jačanje svijesti o rezultatima europskih politika i programu Erasmus+ i poticanje njihovog iskorištavanja na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Povećanje profila i privlačnosti europskog visokog obrazovanja u cijelom svijetu;
- poticanje sinergija s drugim programima EU-a, kao što su europski strukturni i ulagački fondovi te sa programima financiranja na nacionalnoj ili regionalnoj razini. .

STRUKTURIRANI DIJALOG: SASTANCI IZMEĐU MLADIH LJUDI I DONOSITELJA ODLUKA U PODRUČJU MLADIH

KOJI JE CILJ SASTANAKA STRUKTURIRANOG DIJALOGA?

Ovom se aktivnošću promiče aktivna suradnja mladih ljudi u demokratskom životu i potiče rasprava o temama usmjerenim na teme i prioritete utvrđene u Strukturiranom dijalogu i obnovljenom političkom okviru u području mladih. Strukturirani dijalog ime je koje se koristi za rasprave između mladih ljudi i mladih donositelja politika u cilju ostvarivanja rezultata koji su korisni za donošenje politika. Rasprava je strukturirana oko prioriteta i rokova i uključuje događanja na kojima mladi ljudi raspravljaju o dogovorenim temama međusobno i s donositeljima politika, mladim stručnjacima i predstavnicima javnih tijela zaduženih za mlade. Više informacija o strukturiranom dijalogu dostupno je na *web*-mjestu Europske komisije.

Osim toga, u skladu s godišnjim Programom rada koji je donijela Komisija, prioritet će se dati projektima kojima se ostvaruju jedan ili više mjerodavnih prioriteta opisanih u uvodnim poglavljima o „Mladima“ u dijelu B ovog vodiča.

ŠTO SU TO SASTANCI STRUKTURIRANOG DIJALOGA?

Projekti u okviru Strukturiranog dijaloga mogu biti u obliku sastanaka, konferencija, savjetovanja i događanja. Tim se događanjima promiče aktivno sudjelovanje mladih ljudi u demokratskom životu Europe i njihova interakcija s donositeljima odluka. Konkretno je rezultat tih događanja taj da se može čuti glas mladih ljudi (putem oblikovanja stajališta, prijedloga i preporuka) o tome kako bi se politike za mlade trebale oblikovati i provoditi u Europi.

Projekt Strukturiranog dijaloga sastoji se od tri faze:

- planiranje i priprema;
- provedba aktivnosti;
- ocjenjivanje (uključivanje razmišljanja o mogućem nastavku).

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Projekti u okviru ove mjere mogu uključivati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

- nacionalne sastanke i transnacionalne/međunarodne seminare koji osiguravaju mjesto za informiranje, rasprave i aktivno sudjelovanje mladih ljudi – u dijalogu s mladim donositeljima politika – o pitanjima koja su važna za Strukturirani dijalog ili Strategiju EU-a za mlade
- nacionalni sastanci i transnacionalni seminari kojima se priprema temelj za službene konferencije za mlade koje država članica koja ima predsjedništvo Europske unije organizira za vrijeme svakog semestra
- događanja kojima se promiču rasprave i informiranje o temama u području politike mladih koje su povezane s aktivnostima organiziranim za vrijeme Europskog tjedna mladih
- savjetovanja mladih ljudi u cilju utvrđivanja njihovih potreba o pitanjima koja se odnose na sudjelovanje u demokratskom životu (internetske konzultacije, ankete itd.)
- sastanci i seminari, informativna događanja ili rasprave između mladih ljudi i donositelja odluka/mladih stručnjaka o temi sudjelovanja u demokratskom životu
- događanja kojima se simulira funkcioniranje demokratskih institucija i uloga donositelja odluka u tim ustanovama

Aktivnosti vode mladi ljudi; mladi sudionici moraju biti aktivno uključeni u sve faze projekta, od priprema do praćenja. Neformalna načela učenja i prakse odražavaju se kroz cijeli projekt provedbe.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru Strukturiranog dijaloga: zakonski sastanci organizacija ili mreža organizacija; politički motivirana događanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, NVO; ▪ europski NVO za mlade; ▪ javno tijelo na lokalnoj ili regionalnoj razini; s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u partnerskoj državi u susjedstvu EU-a (regije 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča). Organizacije iz prihvatljivih partnerskih država mogu sudjelovati u projektu samo kao partneri (ne kao podnositeljice zahtjeva).
Tko može predati zahtjev?	Podnositelj zahtjeva može biti bilo koja organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. U slučaju projekata koje provode jedna ili više organizacija sudionica, jedna od organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.
Broj prihvatljivih organizacija	Transnacionalni/međunarodni sastanci: aktivnost mora uključivati barem dvije organizacije sudionice iz barem dvije različite države, od kojih je barem jedna država sudionica u programu. Nacionalni sastanci: aktivnost uključuje jednu organizaciju iz države sudionice u programu.
Prihvatljivi sudionici	Mladi sudionici: mladi ljudi u dobi između 13 i 30 godina rezidenti država uključenih u projekt. Donositelji odluka: ako je projektom predviđeno sudjelovanje donositelja odluka ili stručnjaka u području politike mladih, ti sudionici mogu biti uključeni bez obzira na njihovu dob ili zemljopisno podrijetlo.
Broj sudionika	Najmanje 30 mladih sudionika mora biti uključeno u projekt.
Mjesto(a)	Nacionalni sastanci: projekt se mora provoditi u državi organizacije podnositeljice zahtjeva.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji države u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati svoj zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: ▪ 4. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. svibnja i 30. rujna iste godine; ▪ 30. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine; ▪ 1. listopada u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. siječnja i 30. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (Molimo pogledajte odjeljak „Koji su ciljevi sastanaka strukturiranog dijaloga?“) - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika ▪ Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: - stvaranje visokokvalitetnih rezultata za sudionike - jačanje sposobnosti organizacija sudionica ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje: - mlade ljude s ograničenim mogućnostima ▪ Donositelje odluka, stručnjake za rad s mladima, predstavnike javnih tijela zaduženih za mlade
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih participativnih metoda učenja i aktivno sudjelovanje mladih ljudi u svim fazama projekta ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti ▪ Kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije između organizacija sudionice te s drugim mjerodavnim dionicima ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje relevantne donositelje odluka (donositelji politika, sociopedagoški stručnjaci, predstavnici javnih tijela zaduženih za mlade itd.) ▪ Ako je primjereno, kvaliteta suradnje i komunikacije između organizacija sudionica te drugim mjerodavnih dionika
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionice i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta unutar i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promovirati putem otvorenih dozvola i ne sadržavaju nerazmjerna ograničenja

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti barem polovinu od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova u kategorijama „Važnost projekta“ i „Učinak i širenje“; 20 bodova u kategoriji „Kvaliteta plana i provedbe projekta“).

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za sastanak Strukturiranog dijaloga: 50 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 10 i 99KM: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava na temelju alata za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija. ¹²⁶ Podnositelj mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava kojima će se pokriti povratno putovanje. ¹²⁷
			Za udaljenosti između 100 i 499 KM: 80 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 500 i 1999 KM: 170 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 KM: 270 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 KM: 400 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 KM: 620 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 KM ili više: 830 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Doprinos bespovratnih sredstava svim drugim troškovima koji su izravno povezani s aktivnostima pripreme, provedbe i praćenja aktivnosti	Jedinični troškovi	C1.1 po danu aktivnosti po sudioniku ¹²⁸	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

¹²⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²⁷ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

¹²⁸ Uključujući osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući troškove puta i dnevnica, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „organizacijska potpora”).	Dio prihvatljivih troškova	100% prihvatljivih troškova	Uvjet: u slučaju zahtjeva za financijsku potporu u kojem se traži potpora za posebne potrebe i izvanredne troškove, to mora biti opravdano u obrascu zahtjeva.
Izvanredni troškovi	Troškovi povezani s (internetskim) savjetovanjima i anketama među mladim ljudima ako je potrebno za provedbu. Troškovi povezani sa širenjem i iskorištavanjem rezultata. Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s manje mogućnosti. Vize i troškovi u vezi s vizama, dozvole boravka, cjepiva Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ih traži nacionalna agencija	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	
Ostali troškovi	Troškovi povezani s internetskim savjetovanjima i anketama za mlade, za financijska jamstva i aktivnosti širenja	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova	

TABLICA A - ORGANIZACIJSKA POTPORA (IZNOS U EUR PO DANU)

Iznos ovisi o državi u kojoj se provodi aktivnost.

	Organizacijska potpora
	C1.1
Belgija	37
Bugarska	32
Češka Republika	32
Danska	40
Njemačka	33
Estonija	33
Irska	39
Grčka	38
Španjolska	34
Francuska	37
Hrvatska	35
Italija	39
Cipar	32
Latvija	34
Litva	34
Luksemburg	36
Mađarska	33
Malta	37
Nizozemska	39
Austrija	39
Poljska	34
Portugal	37
Rumunjska	32
Slovenija	34
Slovačka	35
Finska	39
Švedska	39
Ujedinjena Kraljevina	40
bivša jugoslavenska republika Makedonija	28
Island	39
Lihtenštajn	39
Norveška	40
Turska	32
Partnerska država u susjedstvu EU-a	29

AKTIVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU?

Aktivnostima iz programa Jean Monneta podupiru se sljedeće aktivnosti:

- Moduli programa Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Katedre Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Centri izvrsnosti Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Potpora ustanovama i udrugama u okviru programa Jean Monnet;
- Mreže programa Jean Monnet (rasprave o politici s akademskim svijetom);
- Projekti iz programa Jean Monnet (rasprave o politici s akademskim svijetom).

U sljedećim odjeljcima ovog vodiča detaljno su opisani kriteriji i pravila financiranja koja se primjenjuju na aktivnosti u okviru programa Jean Monnet.

KOJI SU CILJEVI PROGRAMA JEAN MONNET?

Aktivnostima programa Jean Monnet promiče se izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija o Europskoj uniji diljem svijeta. Cilj je tih aktivnosti poticati dijalog između akademskog svijeta i političara, posebno radi jačanja upravljanja politikama EU-a.

Studiji o Europskoj uniji obuhvaćaju studije o Europi u cjelini s posebnim naglaskom na proces europskih integracija u njegovim unutarnjim i vanjskim vidovima. Ovo područje također obuhvaća ulogu EU-a u globaliziranom svijetu i u promicanju aktivnog europskog građanstva i dijaloga između ljudi i kultura.

Glavna područja su sljedeća:

- EU i studiji usporednog regionalizma;
- Komunikacijski i informacijski studiji EU-a;
- Gospodarski studiji EU-a;
- Povijesni studiji EU-a;
- Studiji EU-a o međukulturalnom dijalogu;
- Interdisciplinarne studije EU-a;
- Studiji EU-a o međunarodnim odnosima i diplomaciji;
- Pravni studiji EU-a;
- Politički i administrativni studiji EU-a.

Međutim, različita područja politika (kao što su sociologija, filozofija, religija, zemljopis, književnost, umjetnost, znanost, ekološki studiji, globalni studiji itd.) mogu također biti povezana s ovim područjem studija kada uključuju element poučavanja, istraživanja ili razmišljanja o EU-u i općenito pridonose europeizaciji kurikuluma.

Usporedni studiji uzet će se u obzir samo ako se odnose na različite postupke integracije u svijetu.

U vezi s općim ciljevima programa Erasmus+, cilj je programa Jean Monnet sljedeći:

- promicati izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija EU-a;
- opremiti studente i mlade stručnjake sa znanjem o temama o Europskoj uniji koje su važne za njihov akademski i poslovni život i poboljšati njihove građanske vještine;
- poticati dijalog između akademskog svijeta i donositelja politika, posebno u cilju jačanja upravljanja politikama EU-a;
- promicanje inovacija u području obrazovanja i istraživanja (tj. međusektorski i/ili multidisciplinarni studiji, otvoreno obrazovanje, umrežavanje s drugim ustanovama);
- uvesti i diversificirati predmete u vezi s EU-om u cijelom kurikulumu koji ustanove visokog obrazovanja predlažu svojim studentima;
- poboljšati kvalitetu stručnog osposobljavanja o temama u vezi s EU-om (s modulima koji se detaljnije bave temama EU-a ili se proširuju na nove predmete);
- poticati uključivanje mladih akademika u poučavanje i istraživanje o europskim temama.

Očekuje se da će program Jean Monnet donijeti pozitivne i dugoročne učinke na uključene sudionike, na organizacije koje ga promiču te na sustave politika unutar kojeg se provodi.

U odnosu na sudionike koji su izravno ili neizravno uključeni u Aktivnosti, programom Jean Monnet nastoje se ostvariti sljedeći rezultati:

- povećana zapošljivost i bolje prilike za napredak u karijeri za mlade diplomante, putem uključivanja i jačanja europske dimenzije studija;
- veći interes za razumijevanje EU-a i sudjelovanje u Europskoj uniji, što dovodi do aktivnijeg građanstva;
- potpora za mlade istraživače (tj. one koji su stekli doktorsku diplomu u posljednjih pet godina) i profesore koji žele nastaviti s istraživanjem i poučavanjem predmeta o EU-u;
- veće prilike za akademsko osoblje u smislu profesionalnog razvoja i razvoja karijere.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru programa Jean Monnet donijeti sljedeće rezultate za organizacije sudionice:

- veća sposobnost za poučavanje i istraživanje o temama u području EU-a: bolji ili inovativni kurikulumi; veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata; bolja suradnja s partnerima iz drugih država; bolja raspodjela financijskih sredstava na poučavanje i istraživanje o temama EU-a unutar ustanova;
- modernije, dinamično, opredijeljeno i stručno okruženje u organizaciji: promicanje stručnog razvoja mladih istraživača i profesora; spremnost za integraciju dobre prakse i novih predmeta o EU-u u nastavne programe i inicijative; otvorenost sinergijama s drugim organizacijama.

Očekuje se da će se programom Jean Monnet dugoročno poticati promicanje i diversifikacija studija o EU-u u cijelom svijetu i jačati i povećavati sudjelovanje osoblja iz drugih fakulteta i odjela u području poučavanja i istraživanja u Europskoj uniji.

MODULI PROGRAMA JEAN MONNET

ŠTO JE MODUL PROGRAMA JEAN MONNET?

Modul programa Jean Monnet Module kratak je nastavni program (ili tečaj) u području studija o Europskoj uniji u ustanovi visokog obrazovanja. Svaki Modul traje najmanje 40 sati po akademskoj godini. Nastavni sati uključuju izravne konzultacije u kontekstu grupnih predavanja, seminara, tutorijala i mogu uključivati bilo koji od prethodno navedenih oblika učenja na daljinu, ali ne uključuju poučavanje jedan na jedan. Moduli mogu biti usmjereni na jednu disciplinu europskih studija ili multidisciplinarnog pristupa i stoga tražiti doprinos nekoliko profesora i stručnjaka.

U okviru programa Erasmus+ podupiru se Moduli programa Jean Monnet u cilju:

- promicanja istraživanja i prvog iskustva u poučavanju za mlade istraživača i znanstvenike i praktičare u pitanjima Europske unije;
- poticanje objavljivanja i širenja rezultata znanstvenog istraživanja;
- stvaranja interesa za EU i čine osnovu za buduće stupove europskog znanja, posebno u partnerskim državama;
- poticanja uvođenja elementa Europske unije u studije koji nisu većinom vezani u EU;
- pružanja prilagođenih tečajeva o posebnim pitanjima EU-a koja su važna za diplomante u njihovom profesionalnom životu.

Modulom Jean Monnet učvršćuje se i uvodi poučavanje o pitanjima EU-a u kurikulume koji su do sada uključivali teme u vezi s EU-om samo u ograničenoj mjeri. Na taj način veći broj učenika i zainteresiranih građana ima pristup činjenicama i znanju o Europskoj uniji.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Moduli programa Jean Monnet moraju imati jedan od sljedećih oblika:

- opći ili uvodni tečajevi o pitanjima Europske unije (posebno u institucijama i na fakultetima koji nemaju razvijenu ponudu predmeta iz tog područja);
- specijalizirani tečajevi o događanjima u Europskoj uniji (posebno u institucijama i na fakultetima koji već imaju vrlo razvijenu ponudu predmeta u tom području);
- ljetni i intenzivni tečajevi koji su potpuno priznati.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U MODULU JEAN MONNET?

Ustanove visokog obrazovanja imaju ulogu podupiranja i promicanja koordinatora modula osiguravanjem najvećih mogućih javnih koristi od njihovih aktivnosti unutar i izvan institucije.

Ustanove visokog obrazovanja podupiru koordinatore modula u njihovim aktivnostima poučavanja, istraživanja i razmišljanja: oni priznaju razvijene aktivnosti poučavanja,; nadziru aktivnosti, omogućuju vidljivost i vrednuju rezultate koje je ostvarilo njihovo osoblje uključeno o program Jean Monnet.

Od ustanova visokog obrazovanja traži se da održavaju aktivnosti Modula Jean Monnet za vrijeme trajanja cijelog projekta, uključujući zamjenu akademskog koordinatora u slučaju da nastane potreba. Ako ustanova mora zamijeniti koordinatore modula, Izvršnoj agenciji mora se poslati pisani zahtjev. Osim toga novi predloženi koordinador mora imati istu razinu specijalizacije u području Europskih studija.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE MODULA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Modul Jean Monnet kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO koji ima poslovni nastan u državama sudionicama u programu mora imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO-i koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
----------------------------------	---

Trajanje projekta	Tri godine. Nositelji trogodišnjih ugovora za centre Jean Monnet, Katedre i Module (koji su dodjeljivani od 2011.) moraju čekati dok ne prođe jedna akademska godina prije podnošenja novog zahtjeva za istu vrstu aktivnosti. Ova obvezna pauza ne primjenjuje se ako se novi prijedlog odnosi na drugačiju aktivnost, na primjer, bivši nositelj Katedre prijavljuje se za Modul. Nadalje, nositelj postojećeg Modula može se prijaviti za novi Modul ako se radi o drugačijem sadržaju.
Trajanje aktivnosti	Modul Jean Monnet mora se poučavati najmanje 40 sati u akademskoj godini (tri godine za redom) u području studija o Europskoj uniji u ustanovi visokog obrazovanja koja je podnijela zahtjev.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnosti kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - Ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet” i „Što je Modul programa Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - uključuje korištenje novih metodologija, alata i tehnologija - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet - posebne teme iz područja EU-a u programima studija koji nisu pretjerano izloženi, ali na koje sve više utječu europski vidovi studenti koji ne dolaze automatski u dodir s europskim studijima (u područjima kao što su znanost, inženjering, medicina, obrazovanje, umjetnost i jezici, itd.)
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije

Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O MODULU PROGRAMA JEAN MONNET?

DODIJELJENA SREDSTVA

Do 20 % proračunskih sredstava dodijeljenih za podupiranje Modula odobravat će se za Module programa Jean Monnet čiji su koordinatori istraživači koji su u posljednjih pet godina stekli doktorsku diplomu. Ovom će se mjerom podupirati mladi istraživači koji započinju akademsku karijeru.

ŠIRENJE I UČINAK

Moduli programa Jean Monnet potrebni su za širenje i iskorištavanje rezultata organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja izvan područja primjene izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov učinak, one bi trebale u svojim aktivnostima širenja uključivati stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i otvorene obrazovne aktivnosti koje su u skladu s tehnološkim napretkom. Time će se poticati fleksibilniji i kreativni načini učenja i privući veći broj studenata, stručnjaka, političara i drugih zainteresiranih skupina.

Svi koordinatori Modula programa Jean Monnet morat će ažurirati svoje odjeljke internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Koordinatori modula Jean Monnet potiču se da:

- objave barem jedan članak koji su revidirali stručnjaci za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava. Bespovratnim sredstvima bit će pokriven dio objave i, ako je potrebno, troškovi prijevoda;
- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na opću publiku i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se drugim koordinatorima Modula, Centrima izvrsnosti, Katedrama Jean Monnet i podržanim ustanovama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Najveći iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti iznosi 30 000 EUR, koji mogu činiti najviše 75 % ukupnog troška modula Jean Monnet.

Primjenjuje se sustav utemeljen na kombinaciji raspona jediničnih troškova i paušalnog financiranja za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru aktivnosti programa Jean Monnet. Ovaj se sustav utvrđuje na temelju izračunatih nacionalnih troškova poučavanja po satu. Koristi se sljedeća metoda:

- **Troškovi poučavanja** (opseg jediničnih troškova): izračunati nacionalni trošak poučavanja po satu D.1 množi se s (najmanjim) brojem potrebnih sati (120 sati);
- **Dodatni troškovi** (paušalno financiranje): „dodatni postotak od 40 % za Modul programa Jean Monnet dodaje se na gore navedenu troškovnu osnovu. U tom se postotku uzimaju u obzir dodatne akademske aktivnosti uključene u Modul kao što su troškovi zaposlenika, troškovi putovanja i uzdržavanja, troškovi širenja, troškovi nastavnih materijala i neizravni troškovi, itd.

Konačan iznos bespovratnih sredstava dobiva se primjenom najviše 75 % sredstava EU-a od ukupnog izračunatog iznosa bespovratnih sredstava i poštovanjem najviše gornje granice za bespovratna sredstva za Modul programa a Jean Monnet (30 000 EUR).

Točni iznosi koji se primjenjuju na module programa Jean Monnet mogu se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet” na kraju poglavlja o programu Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

KATEDRA JEAN MONNET

ŠTO JE KATEDRA JEAN MONNET?

Katedra Jean Monnet je radno mjesto predavača u području studija o Europskoj uniji za sveučilišne profesore. Katedru Jean Monnet mora imati jedan profesor, koji mora imati barem 90 sati predavanja u akademskoj godini. Sati predavanja uključuju i konzultacije u kontekstu skupine predavanja, seminara, tutorijala i mogu uključivati i prethodno navedeni oblik učenja na daljinu, ali ne uključuju poučavanje jedan na jedan i/ili nadzor. Ako je ustanova visokog obrazovanja uspostavila Centar izvrsnosti Jean Monnet, nositelj katedre Jean mora snositi akademsku odgovornost za Centar.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Nositelj katedre Jean Monnet može obavljati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

- produbljivati poučavanje o studijima o Europskoj uniji utjelovljeno u službeni kurikulum ustanove visokog obrazovanja;
- voditi, pratiti i nadzirati istraživanja o temama iz područja EU-a, i za druge obrazovne razine kao što su osposobljavanje učitelja i obvezno obrazovanje;
- pružiti detaljno poučavanje o pitanjima o Europskoj uniji za buduće stručnjake u područjima za kojima postaje sve veća potražnja na tržištu rada;
- poticati, savjetovati i nadzirati mlade generacije učitelja i istraživača u studijima iz područja Europske unije.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U PROGRAMU KATEDRI JEAN MONNET?

Katedre Jean Monnet sastavni su dio ustanove visokog obrazovanja koja sklapa ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava/dobiva odluku.

Nositelji katedre Jean Monnet sudjeluju u službenom akademskom radu ustanove. Od ustanova visokog obrazovanja traži se da podržavaju nositelje katedri Jean Monnet u aktivnostima poučavanja, istraživanja i razmišljanja, čime se najraširenijem opsegu kurikuluma omogućuje da imaju korist od tečajeva; oni bi trebali priznati razvijene aktivnosti poučavanja.

Ustanove visokog obrazovanja odgovorne su za njihovu primjenu. One su obvezne održavati aktivnosti katedre Jean Monnet za vrijeme trajanja projekta, uključujući zamjenu nositelja Katedre u slučaju potrebe. Ako ustanova mora zamijeniti nositelja katedre, potrebno je poslati pisani zahtjev za odobrenje Izvršnoj agenciji. Osim toga, novi predloženi nositelj katedre mora imati isti stupanj specijalizacije u području Europskih studija.

Ustanove visokog obrazovanja mogu u iznimnim slučajevima zatražiti da veliki stručnjaci i/ili poznate osobe budu uključeni u službeni kurikulum.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE KATEDRE JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Katedra Jean Monnet kako bi bila prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO koji ima poslovni nastan u državama sudionicama u programu mora imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Profil nositelja Katedre Jean Monnet	Nositelji Katedre Jean Monnet moraju biti stalni zaposlenici ustanove koja ja predala zahtjev s položajem profesora. Oni ne mogu biti „gostujući profesori” u UVO-u koji predaje zahtjev za bespovratna sredstva.

Trajanje projekta	Tri godine. Nositelji trogodišnjih ugovora za centre Jean Monnet, Katedre i Module (koji su dodjeljivani od 2011.) moraju čekati dok ne prođe jedna akademska godina prije podnošenja novog zahtjeva za istu vrstu aktivnosti. Ova obvezna pauza ne primjenjuje se ako se novi prijedlog odnosi na drugačiju aktivnost, na primjer, bivši nositelj Katedre prijavljuje se za Modul. Nadalje, nositelj postojećeg Modula može se prijaviti za novi Modul ako se radi o drugačijem sadržaju.
Trajanje aktivnosti	Nositelji Katedre Jean Monnet moraju poučavati najmanje 90 sati u akademskoj godini (tri godine za redom) u području europskih studija u ustanovi visokog obrazovanja podnositelja zahtjeva.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnosti i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koји su ciljevi programa Jean Monnet?“) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - podnosi se u korist akademika s izvrsnim profilom u određenom području europskih studija - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - uključuje korištenje novih metodologija, alata i tehnologija - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet - posebne teme iz područja EU-a u programima studija koji nisu pretjerano izloženi, ali na koje sve više utječu europski vidovi
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta

Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.
--	--

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O KATEDRI PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Katedre Jean Monnet moraju širiti i iskorištavati rezultate aktivnosti organiziranog učenja i istraživanja izvan izravno uključenih dionika. Time će se znatno povećati učinak i pridonijet će se sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov utjecaj, nositelji Katedre trebali bi u svoje aktivnosti širenja uključiti stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i uključiti aktivnosti otvorenog obrazovanja kao odgovor na tehnološki napredak. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od Katedra Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Nositelje Katedre Jean Monnet potiče se da:

- objave barem jednu knjigu putem sveučilišne izdavačke kuće vrijeme trajanja bespovratnih sredstava. Bespovratnim sredstvima bit će pokriven dio objave i, ako je potrebno, troškovi prijevoda;
- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na opću publiku i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se drugim Katedrama Jean Monnet, koordinatorima Modula, Centrima izvrsnosti, i podržanim institucijama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Najveći iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti iznosi 30 000 EUR, koji mogu činiti najviše 75 % ukupnog troška Katedre Jean Monnet.

Primjenjuje se sustav utemeljen na kombinaciji raspona jediničnih troškova i paušalnog financiranja za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru aktivnosti programa Jean Monnet. Ovaj se sustav utvrđuje na temelju izračunatih nacionalnih troškova poučavanja po satu. Koristi se sljedeća metoda:

- **Troškovi poučavanja** (opseg jediničnih troškova): izračunati nacionalni trošak poučavanja po satu r D.1 množi se s (najmanjim) brojem potrebnih sati za Katedru Jean Monnet (270 sati);

- **Dodatni troškovi** (paušalno financiranje): „dodatni postotak od 10 % za Katedru Jean Monnet dodaje se na gore navedenu troškovnu osnovu. U tom se postotku uzimaju u obzir dodatne akademske aktivnosti uključene u Modul kao što su troškovi zaposlenika, troškovi putovanja i života, troškovi širenja, troškovi nastavnih materijala i neizravni troškovi, itd.

Konačan iznos bespovratnih sredstava dobiva se primjenom najviše 75 % sredstava EU-a od ukupnog izračunatog iznosa bespovratnih sredstava i poštovanjem najviše gornje granice za bespovratna sredstva za Katedru Jean Monnet (50 000 EUR).

Točni iznosi koji se primjenjuju na module programa Jean Monnet mogu se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet” na kraju poglavlja o programu Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

CENTRI IZVRSNOSTI JEAN MONNET

ŠTO JE CENTAR IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

Centar izvrsnosti Jean Monnet je središnja točka nadležnosti i znanja o temama u području Europske unije.

Akademsku odgovornost Centra mora preuzeti nositelj Katedre Jean Monnet. Centar izvrsnosti Jean Monnet okuplja stručnost i nadležnosti stručnjaka na visokoj razini (uključujući Katedre Jean Monnet i/ili koordinate module programa Jean Monnet) i cilju mu je razviti sinergije između različitih disciplina i resursa u području europskih studija te starati zajedničke transnacionalne aktivnosti i strukturne veze s akademskim ustanovama u drugim državama. Njime se također osigurava otvorenost prema civilnom društvu.

Centar izvrsnosti Jean Monnet ima važnu ulogu u tome što se obraća studentima fakulteta koji se obično ne bave pitanjima Europske unije te političarima, državnim službenicima, organiziranom civilnom društvu i općoj javnosti.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Centar izvrsnosti Jean Monnet može obavljati jednu ili više sljedećih zadaća:

- organizacija i koordinacija ljudskih i dokumentarnih resursa u područjima u vezi s Europskom unijom;
- voditi aktivnosti istraživanja u posebnim područjima Europske unije (istraživačka funkcija);
- razvoj sadržaja i alata o temama EU-a u cilju ažuriranja i nadopunjavanja postojećih predmeta i kurikuluma (funkcija poučavanja);
- jačanje rasprava i razmjene iskustava o EU-u (funkcija *think-thanka*);
- sustavno objavljivanje rezultata istraživačkih aktivnosti.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U CENTRU IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

Ustanove visokog obrazovanja koje planiraju osnovati Centar izvrsnosti Jean Monnet moraju razmisliti o strateškom razvoju. One bi trebale najboljim stručnjacima među nastavnim i istraživačkim osobljem osigurati smjernice i viziju za stvaranje sinergija koje omogućuju suradnju na posebnim temama iz područja EU-a. One bi trebale poduprijeti i promicati inicijative centra i pomoći u njihovom razvoju.

Ustanove visokog obrazovanja moraju održavati aktivnosti Centra izvrsnosti Jean Monnet za vrijeme trajanja projekta i ako je potrebno mogu zamijeniti akademskog koordinatora. Ako ustanova mora zamijeniti izvornog akademskog koordinatora, Izvršnoj agenciji potrebno je poslati pisani zahtjev za odobrenje. Osim toga, akademski koordinador mora također voditi katedru Jean Monneta.

Centar izvrsnosti može uključivati suradnju nekoliko ustanova/organizacija sa sjedištem istom gradu ili regiji. U svakom slučaju, to mora biti jasno označen institut ili struktura specijalizirana za studije u području Europske unije i domaćin mu mora biti ustanova visokog obrazovanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE CENTRA IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Centar izvrsnosti Jean Monnet kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO koji ima poslovni nastan u državama sudionicama u programu mora imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO iz partnerskih država koji sudjeluju u programu. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine. Nositelji trogodišnjih ugovora za centre Jean Monnet, Katedre i Module (koji su dodjeljivani od 2011.) moraju čekati dok ne prođe jedna akademska godina prije podnošenja novog zahtjeva za istu vrstu aktivnosti. Ova obvezna pauza ne primjenjuje se ako se novi prijedlog odnosi na drugačiju aktivnost, na primjer, bivši nositelj Katedre prijavljuje se za Modul. Nadalje, nositelj postojećeg Modula može se prijaviti za novi Modul ako se radi o drugačijem sadržaju.
Trajanje aktivnosti	Tri godine
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.
Ostali kriteriji	UVO koji podnose zahtjev za osnivanje Centra izvrsnosti moraju odrediti nositelja Katedre Jean Monnet koji će preuzeti akademsku odgovornost za Centar. Prema tome, samo UVO kojima je već odobrena Katedra Jean Monnet u okviru prethodnog poziva na podnošenje ponuda mogu predati zahtjev za Centar izvrsnosti Jean Monnet. U jednoj ustanovi visokog obrazovanja može se podržavati samo jedan Centar izvrsnosti Jean Monnet.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je Centar izvrsnosti Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - uključuje korištenje novih metodologija, alata i tehnologija - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet
--	---

Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O CENTRIMA IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Centri izvrsnosti Jean Monnet trebali bi širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja dalje od izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov utjecaj, oni trebali bi u svoje aktivnosti širenja uključiti stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i uključiti aktivnosti otvorenog obrazovanja kao odgovor na tehnološki napredak. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od Centara izvrsnosti Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Centre izvrsnosti Jean Monnet potiče se da:

- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na opću publiku i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se drugim Katedrama Jean Monnet, koordinatima Modula, Centrima izvrsnosti, i podržanim ustanovama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi ▪ Troškovi zaposlenika ▪ Troškovi putovanja i troškovi života ▪ Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi poučavanja ▪ Ostali troškovi Prihvatljivi neizravni troškovi U okviru neizravnih troškova prihvatljiv je paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih troškova projekta, koji predstavlja opće upravne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. troškovi za električnu energiju ili Internet, troškovi prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	80 % ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava) Najviše 100 000 EUR	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

POTPORA USTANOVAMA I UDRUGAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

A. POTPORA USTANOVAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Programom Jean Monnet podupiru se ustanove koje jačaju nastavne aktivnosti i aktivnosti osposobljavanja o temama iz područja Europske unije na poslijediplomskoj razini i/ili za druge važne dionike. Njime se također potiču aktivnosti usmjerene na razradu, analizu i popularizaciju tema iz područja Europske unije i poučavanja o tim temama.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava, ustanove mogu provoditi niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- prikupljanje razrada, analiza i širenje činjenica i znanja o Europskoj uniji
- organizacija diplomskih studija o pitanjima Europske unije ili naprednog osposobljavanja praktičara, državnih službenika lokalnih i regionalnih tijela vlasti.

KOJU ULOGU IMAJU USTANOVE ?

Ustanove Jean Monnet trebale bi postati referentne točke u područjima o pitanjima Europske unije koja obuhvaćaju.

One će umnožavati i širiti znanje. Također će pridonijeti prikupljanju i iskorištavanju informacija i pružati analizu i vizije o određenim temama.

Ustanove odgovorne su za vlastite prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u njihovom programu rada za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE POTPORE IZ PROGRAMA JEAN MONNET ZA USTANOVE?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti potpora iz programa Jean Monnet za ustanove da bi bila prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Prihvatljive su ustanove aktivne u području studija integracija s poslovnim nastanom i bilo kojoj državi svijeta, osim ustanova Jean Monnet (utvrđen u pravnoj osnovi programa Erasmus+) i ustanove visokog obrazovanja koje su takvima priznala njihova nacionalna nadležna tijela. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je potpora ustanovama u okviru programa Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljane skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove koje još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O POTPORI USTANOVAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Ustanova odabrane u okviru ove aktivnosti trebale bi širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja dalje od izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov utjecaj, oni trebali bi u svoje aktivnosti širenja uključiti stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i uključiti aktivnosti otvorenog obrazovanja kao odgovor na tehnološki napredak. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od ustanova, kojima su dodijeljena bespovratna sredstva Jean Monnet, tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

POSTPORA USTANOVAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi - Troškovi zaposlenika - Troškovi putovanja i troškovi života - Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) - Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) - Troškovi poučavanja - Ostali troškovi Prihvatljivi neizravni troškovi U okviru neizravnih troškova prihvatljiv je paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih troškova projekta, koji predstavlja opće upravne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. troškovi za električnu energiju ili Internet, troškovi prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	80 % ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava) Najviše 100 000 EUR	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

POTPORA UDRUGAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Programom Jean Monnet podupiru se udruge čija je izričita svrha pridonijeti studijima o procesima europskih integracija. Takve bi udruge trebale biti interdisciplinarne i otvorene svim zainteresiranim profesorima, učiteljima i istraživačima specijaliziranim za pitanja Europske unije u mjerodavnoj državi ili regiji. One bi trebale predstavljati akademsku zajednicu u području europskih studija na regionalnoj, nacionalnoj ili nadnacionalnoj razini. Potpora će se pružati samo onim udrugama koje su službeno registrirane i imaju neovisan pravni položaj.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava, udruge mogu provoditi niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- organizirati i provoditi zakonske aktivnosti udruge koja se bave europskim studijima i pitanjima Europske unije (npr. objava brošura, postavljanje posebnog web-mjesta, organizacija godišnjih sastanaka odbora, organizacija posebnih promotivnih događanja čiji je cilj osiguranje veće vidljivosti tema iz područja Europske unije itd.);
- objavljivati činjenice o Europskoj uniji široj javnosti time potičući aktivno građanstvo.

KOJU ULOGU IMAJU UDRUGE?

Udruge Jean Monnet trebale bi postati referentne točke u područjima o pitanjima Europske unije koja obuhvaćaju.

One će umnožavati i širiti znanje. Također će pridonijeti prikupljanju i iskorištavanju informacija i pružati analizu i vizije o određenim temama.

Udruge su odgovorne za vlastite prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u njihovom programu rada za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE POTPORE IZ PROGRAMA JEAN MONNET ZA UDRUGE?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti potpora iz programa Jean Monnet za udruge da bi bila prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Svaka udruga profesora i istraživača specijaliziranih za europske studije, s poslovnim nastanom u bilo kojoj državi svijeta. Izričita svrha udruge mora biti doprinos proučavanju postupka europskih integracija na nacionalnoj ili transnacionalnoj razini. Udruga mora biti interdisciplinarnog karaktera. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je potpora udrugama u okviru programa Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O POTPORI USTANOVAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Udruge odabrane u okviru ove aktivnosti trebale bi širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja dalje od izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov utjecaj, oni trebali bi u svoje aktivnosti širenja uključiti stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i uključiti aktivnosti otvorenog obrazovanja kao odgovor na tehnološki napredak. Na

taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od udruga kojima su dodijeljena bespovratna sredstva Jean Monnet, tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

POTPORA UDRUGAMA U OKVIRU PROJEKTA JEAN MONNET

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi - Troškovi zaposlenika - Troškovi putovanja i troškovi života - Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) - Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) - Troškovi poučavanja - Ostali troškovi Prihvatljivi neizravni troškovi U okviru neizravnih troškova prihvatljiv je paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih troškova projekta, koji predstavlja opće upravne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. troškovi za električnu energiju ili Internet, troškovi prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	80 % ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava) Najviše 100 000 EUR	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

MREŽE JEAN MONNET (RASPRAVA O POLITICI S AKADEMSKIM SVIJETOM)

ŠTO JE MREŽA JEAN MONNET?

Mrežama Jean Monnet potiče se stvaranje i razvoj konzorcija međunarodnih igrača (UVO, Centri izvrsnosti, odjeli, timovi, pojedinačni stručnjaci itd.) u području europskih studija.

One pridonose prikupljanju informacija, razmjeni prakse, izgradnji znanja i promicanju postupka europskih integracija u svijetu. Ovom se aktivnošću također može podupirati jačanje postojećih mreža kojima se podupiru određene aktivnosti, posebno poticanje suradnje mladih istraživača u područjima povezanim s EU-om.

Ti će se projekti temeljiti na jednostranim prijedlozima usmjerenim na aktivnosti koje se ne mogu uspješno provoditi na nacionalnoj razini i za koje je potrebna uključenost barem pet partnerskih ustanova (uključujući ustanovu podnositeljicu zahtjeva) iz pet različitih država. Njihov je cilj provoditi projekte koji imaju multinacionalnu, a ne nacionalnu dimenziju.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI ?

Za vrijeme trajanja projekta, mrežama se obično može ostvariti niz aktivnosti, kao što su, na primjer:

- prikupljanje i promicanje informacija i rezultata o metodologijama koje se primjenjuju na istraživanje na visokoj razini i poučavanje o europskim studijama;
- jačanje suradnje između različitih ustanova visokog obrazovanja i drugih relevantnih tijela u Europi i svijetu ;
- razmjena znanja i iskustva u cilju uzajamnog jačanja dobre prakse;
- poticanje suradnje i stvaranje platforme za razmjenu znanja na visokoj razini s javnim dionicima i službama Europske komisije o temama važnim za EU.

KOJA ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U MREŽAMA JEAN MONNET?

Mreže Jean Monnet trebale bi postati referentne točke u područjima Europske unije koja obuhvaćaju. One će umnožavati i širiti znanje. Također će pridonijeti prikupljanju i iskorištavanju informacija i pružati analizu i vizije o određenim temama.

Ustanove visokog obrazovanja koje koordiniraju mreže Jean Monnet snose konačnu odgovornost za vlastite prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u njihovom programu rada za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE POTPORE ZA MREŽE IZ PROGRAMA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni kriteriji koje moraju ispuniti mreže Jean Monnet da bi bile prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) ili druga organizacija aktivna u području europskih integracija, s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO-i u državi sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). UVO-i iz partnerskih država ne moraju imati Povelju. Podnositelj mora biti koordinator mreže koja se sastoji od najmanje pet ustanova sudionica iz pet različitih država. Imenovane Europske ustanove (definirane u pravnoj osnovi programa Erasmus+) koje ostvaruju cilj od europskog interesa ne mogu se prijaviti u okviru ove aktivnosti.
Trajanje projekta	Tri godine
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.

Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je mreža Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet te ustanove članice mreže - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet, u ustanovama članicama mreže i na nacionalnoj i transnacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili sveučilišne djelatnike koji ne primaju sredstva iz programa Jean Monnet
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Izrada i upravljanje aktivnostima mreže, uključujući komunikacijske kanale između članova
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta ▪ Sastav mreže u smislu zemljopisne pokrivenosti i komplementarnosti kompetencija

Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući utjecaj projekta i učinak umrežavanja: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.
---	---

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O POTPORI MREŽAMA IZ PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Mreže odabrane u okviru ove aktivnosti trebale bi širiti i iskorištavati rezultate aktivnosti izvan izravno uključenih sudionika. Time će se znatno povećati učinak i pridonijet će se sustavnim promjenama.

Kako bi se poboljšao njihov učinak, one bi trebale uključivati u svojim aktivnostima širenja stvaranje alata i događaja prilagođenih ciljevima.

Od svih će se mreža Jean Monnet tražiti da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticati će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi ▪ Troškovi zaposlenika ▪ Troškovi putovanja i troškovi života ▪ Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi poučavanja ▪ Ostali troškovi Prihvatljivi neizravni troškovi U okviru neizravnih troškova prihvatljiv je paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih troškova projekta, koji predstavlja opće upravne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. troškovi za električnu energiju ili Internet, troškovi prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	Najviše 300 000 EUR 80% ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zahtjeva traži niži % bespovratnih sredstava).	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

PROJEKTI PROGRAMA JEAN MONNET (RASPRAVA O POLITICI U AKADEMSKOM SVIJETU)

ŠTO JE PROJEKT PROGRAMA JEAN MONNET?

Projektima programa Jean Monnet podupiru se inovacije, uzajamna oplodnja i širenje sadržaja Europske unije. Ovi će se projekti temeljiti na jednostranim prijedlozima – iako predložene aktivnosti mogu uključivati druge – i mogu trajati između 12 i 24 mjeseca.

- Projektima „**inovacija**“ istražuju se novi uglovi i različite metodologije kako bi predmeti koji se bave Europskom unijom bile privlačniji i prilagođeni različitim vrstama ciljnog stanovništva (npr. projekti o Učenju o EU-u @ Školi);
- Projektima „**Uzajamne oplodnje**“ promicat će se rasprave i razmišljanja o pitanjima Europske unije i povećavati znanje o Uniji i njezinim procesima. Cilj je tih projekata poticati znanje EU-a u određenim kontekstima;
- Projekti „**Širenje sadržaja**“ bit će uglavnom usmjereni na aktivnosti informiranja i širenja.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU PROJEKATA JEAN MONNET?

Za vrijeme njihove provedbe, projektima Jean Monnet obično se može ostvariti niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- razvoj i ispitivanje novih metodologija, sadržaja i alata o određenim temama u vezi s Europskom unijom;
- razvoj akademskog sadržaja i alata za studente sveučilišta/škola koje se obično ne bave pitanjima EU-a (npr. politika zaštite potrošača EU-a za studente u veterinarstvu/zdravstvenoj skrbi/medicini);
- stvaranje virtualnih učenica o određenim područjima i njihovo testiranje u različitim kontekstima;
- dizajn, proizvodnja i provedba alata za samoosposobljavanje kojima se promiče aktivno građanstvo u EU-u;
- razvoj i pružanje primjerenih pedagoškog sadržaja i novog/prilagođenog nastavnog materijala za učenje o pitanjima Europske unije na razini osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (Učenje EU-a @ školi);
- izrada i provedba osposobljavanja i trajnog usavršavanja učitelja pružajući im odgovarajuće znanje i vještine za poučavanje predmeta o Europskoj uniji;
- pružanje posebno osmišljenih aktivnosti na temu Europske unije na razini osnovnih i srednjih škola i ustanovama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- povećanje razine znanja i/ili jačanje dinamike „odjela/predsjednika/istraživačkog tima“ na određenom fakultetu/školi koji su izrazili interes/potrebu putem zajedničkih akademskih aktivnosti;
- zajednički razvoj sadržaja i učenja za studente u nekoliko ustanova. Ustanove koje sudjeluju u programu mogu organizirati zajedničke aktivnosti, pripremu pomoćnih alata za studije, organizacija studija na teme EU-a, posebno u onim disciplinama koje nisu tradicionalne povezane s ovim područjem studija;
- podržavanje aktivnosti informiranja i širenja za osoblje javne uprave, za stručnjake u određenim područjima i za civilno društvo u cjelini;
- organizacija konferencija, seminara i/ili okruglih stolova o određenim temama u vezi s Europskom unijom.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JEAN MONNET?

Ustanova koja predlaže projekt mora pripremiti jasnu i održivu strategiju s detaljnim programom rada, uključujući informacije o očekivanim rezultatima. U njemu bi trebala biti opravdana potreba za predloženim aktivnostima, trebali bi biti navedeni izravni i neizravni korisnici, te bi trebala biti zajamčena aktivna uloga svih organizacija sudionica.

Prijedloge potpisuje predstavnik ustanove visokog obrazovanja (ili druge prihvatljive organizacije) i dostavlja informacije o pravnom položaju, ciljevima i aktivnostima ustanove podnositeljice zahtjeva.

Ustanove visokog obrazovanja (ili ostale prihvatljive organizacije) snose konačnu odgovornost za prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u svojim projektima za vrijeme trajanja projekta.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PROJEKTA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti projekt Jean Monnet da bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) ili druga organizacija aktivna u području Europske unije, s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO-i u državi sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). UVO-i iz partnerskih država ne moraju imati Povelju. Imenovane ustanove (utvrđene u pravnoj osnovi programa Erasmus+) koje ostvaruju cilj od europskog interesa ne mogu se prijaviti u okviru ove aktivnosti. Ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja ne mogu se prijaviti, iako mogu aktivno pridonijeti ostvarenju aktivnosti.
Broj prihvatljivih organizacija	Broj organizacija u obrascu zahtjeva je jedan (jedan podnositelj). Druge organizacije mogu se uključiti u projekt u kasnijoj fazi.
Trajanje projekta	Od 12 do 24 mjeseca.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 26. veljače 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je projekta programa Jean Monnet?”) - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju i uključenih akademika ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti - promiče europske studije na ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - omogućuje bolju vidljivost ovom području studija u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na nacionalnoj razini ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili sveučilišne djelatnike koji još ne primaju sredstva iz programa Jean Monnet
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba aktivnosti mobilnosti, praćenje i širenje ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije

Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje sveučilišne djelatnike s izvrsnim profilom i kvalifikacijama u posebnim područjima studija o Europskoj uniji, što je dokumentirano dokazima o aktivnostima na visokoj razini ▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta ▪ Za projekte koji su usmjereni na studente osnovne i srednje škole: uključenost osoblja iz projekta s mjerodavnim pedagoškim vještinama
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O PROJEKTU JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Projekti Jean Monnet trebali bi širiti i iskorištavati rezultate aktivnosti izvan izravno uključenih sudionika. Time će se znatno povećati učinak i pridonijet će se sustavnim promjenama.

Od projekata Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak posebnog internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Projekte Jean Monnet potiče se da:

- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na opću publiku i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se drugim Centrima izvrsnosti, Katedrama Jean Monnet, koordinatorima Modula, Centrima izvrsnosti, i podržavanim ustanovama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te rezultate.

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Najveći iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih za projekt Jean Monnet: 60 000 EUR (što predstavlja 75 % ukupnih troškova)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos
Sudjelovanje na konferencijama	Doprinos za troškove povezane s organizacijom konferencija, seminara radionica itd., osim troškova povezanih sa sudjelovanjem govornika koji nisu lokalni	Jedinični troškovi	D.2 po danu po sudioniku
Putovanje (govornici koji nisu lokalni)	Doprinos troškovima putovanja na konferencije za govornike koji nisu lokalni na temelju udaljenosti. Udaljenosti se moraju izračunavati pomoću alata Europske komisije ¹²⁹ navodeći udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratni sredstava EU-a za pokrivanje troškova povratnog putovanja ¹³⁰	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 KM: 180 EUR po sudioniku
			Za udaljenosti između 500 i 1999 KM: 275 EUR po sudioniku
			Za udaljenosti između 2000 i 2999 KM: 360 EUR po sudioniku
			Za udaljenosti između 3000 i 3999 KM: 530 EUR po sudioniku
			Za udaljenosti između 4000 i 7999 KM: 820 EUR po sudioniku
			Za udaljenosti od 8000 KM ili više: 1100 EUR po sudioniku

¹²⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹³⁰ Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag.

Troškovi života (govornici koji nisu lokalni)	Doprinos troškovima života za govornike koji dolaze na konferencije, a nisu lokalni	Jedinični troškovi	D.3 po danu po sudioniku
Dodatne aktivnosti	Doprinos dodatnim sporednim troškovima povezanim s dodatnim aktivnostima razvijenim u ovoj Aktivnosti; npr. akademsko praćenje događanja, izrada i održavanje <i>web</i> -mjestâ, dizajn, tiskanje i širenje publikacija, troškovi tumačenja; troškovi proizvodnje	Paušalni iznos	25 000 EUR

Točan iznos koji se primjenjuje na projekte Jean Monnet može se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet“ na kraju razdoblja Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

JEDINIČNI TROŠKOVI PROGRAMA JEAN MONNET

D.1 – NACIONALNI TROŠKOVI POUČAVANJA (U EURO PO NASTAVNOM SATU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Države sudionice u programu	
Belgija	200
Bugarska	80
Češka Republika	107
Danska	200
Njemačka	200
Estonija	107
Irska	172
Grčka	129
Španjolska	161
Francuska	184
Hrvatska	96
Italija	166
Cipar	151
Latvija	98
Litva	106
Luksemburg	200
Mađarska	104
Malta	138
Nizozemska	200
Austrija	200
Poljska	104

Portugal	126
Rumunjska	81
Slovenija	136
Slovačka	114
Finska	193
Švedska	200
Ujedinjena Kraljevina	184
bivša jugoslavenska republika Makedonija	80
Island	159
Lihtenštajn	80
Norveška	200
Turska	87
Partnerske države	
Antigva i Barbuda	92
Australija	200
Bahrein	110
Barbados	94
Brunej	200
Kanada	200
Čile	83
Ekvatorska Gvineja	131

Hong Kong	200
Izrael	144
Japan	178
Korea, Republika	153
Kuvajt	200
Libija	90
Meksiko	86
Novi Zeland	153
Oman	131
Katar	200
Sveti Kristofor i Nevis	84
Saudijska Arabija	126
Sejšeli	126
Singapur	200
Švicarska	200
Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom	109
Trinidad i Tobago	115
Ujedinjeni Arapski Emirati	200
Sjedinjene Američke Države	200
Ostale države	80

D.2 – NACIONALNI TROŠKOVI KONFERENCIJA (U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Države sudionice u programu	
Belgija	88
Bugarska	40
Češka Republika	55
Danska	94
Njemačka	90
Estonija	47
Irska	75
Grčka	56
Španjolska	70
Francuska	80
Hrvatska	42
Italija	73
Cipar	66
Latvija	43
Litva	47
Luksemburg	144
Mađarska	46
Malta	60
Nizozemska	97
Austrija	94
Poljska	45
Portugal	55
Rumunjska	40
Slovenija	59
Slovačka	50
Finska	84
Švedska	95
Ujedinjena Kraljevina	81
bivša jugoslavenska republika Makedonija	40
Island	69
Lihtenštajn	40
Norveška	138
Turska	40

Partnerske države	
Argentina	44
Australija	90
Bahrein	43
Barbados	41
Brunej	115
Kanada	89
Ekvatorska Gvineja	57
Hong Kong	117
Izrael	63
Japan	78
Korea, Republika	67
Kuvajt	110
Makao	154
Novi Zeland	67
Oman	57
Katar	194
Saudijska Arabija	55
Sejšeli	55
Singapur	133
Švicarska	118
Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom	48
Trinidad i Tobago	50
Ujedinjeni Arapski Emirati	107
Sjedinjene Američke Države	109
Ostalo	40

D.3 – DNEVNICE- GOVORNICI KOJI NISU LOKALNI (U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Države sudionice u programu	
Belgija	232
Bugarska	227
Češka Republika	230
Danska	270
Njemačka	208
Estonija	181
Irska	254
Grčka	222
Španjolska	212
Francuska	245
Hrvatska	180
Italija	230
Cipar	238
Latvija	211
Litva	183
Luksemburg	237
Mađarska	222
Malta	205
Nizozemska	263
Austrija	225
Poljska	217
Portugal	204
Rumunjska	222
Slovenija	180
Slovačka	205
Finska	244
Švedska	257
Ujedinjena Kraljevina	276
bivša jugoslavenska republika Makedonija	210
Island	245
Lihtenštajn	175
Norveška	220
Turska	220

Partnerske države	
Afganistan	125
Albanija	210
Alžir	170
Andora	195
Angola	280
Antigva i Barbuda	225
Argentina	285
Armenija	280
Australija	210
Azerbajdžan	270
Bahami	190
Bahrein	275
Bangladeš	190
Barbados	215
Bjelarus	225
Belize	185
Benin	150
Butan	180
Bolivija	150
Bosna i Hercegovina	200
Bocvana	185
Brazil	245
Brunej	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kambodža	165
Kamerun	160
Kanada	230
Kabo Verde	125
Srednjoafrička Republika	140
Čad	210
Čile	245
Kina	210
Kolumbija	170
Komori	135
Kong (Demokratska Republika)	245

Kongo (Republika)	185
Otoci Cook	185
Kostarika	190
Kuba	225
Džibuti	235
Dominika	215
Dominikanska Republika	230
Istočni Timor	160
Ekvador	190
Egipat	205
El Salvador	180
Ekvatorska Gvineja	145
Eritreja	130
Etiopija	195
Fidži	170
Gabon	190
Gambija	170
Gruzija	295
Gana	210
Grenada	215
Gvatemala	175
Gvineja, Republika	185
Gvineja- Bisao	140
Gvajana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hong Kong	265
Indija	245
Indonezija	195
Iran	200
Irak	145
Izrael	315
Obala Bjelokosti	190
Jamajka	230
Japan	405
Jordan	195
Kazahstan	245
Kenija	225

Kiribati	205
Koreja, DNR	230
Koreja, Republika	300
Kosovo, pod UNSC 1244/1999	220
Kuvajt	280
Kirgistan	255
Laos	195
Libanon	260
Lesoto	150
Liberija	235
Libija	225
Makao	150
Madagaskar	155
Malavi	215
Malezija	250
Maldivi	185
Mali	155
Maršalovi otoci	185
Mauritanija	125
Mauricijus	200
Meksiko	255
Mikronezija	190
Moldova	250
Monako	170
Mongolija	160
Crna Gora	220
Maroko	205
Mozambik	200
Mjanmar	125
Namibija	135
Nauru	185
Nepal	185
Novi Zeland	185
Nikaragva	185
Niger	125
Nigerija	235
Niue	185
Oman	205
Pakistan	180
Palau	185
Palestina	170
Panama	210
Papua Nova Gvineja	190

Paragvaj	190
Peru	210
Filipini	210
Katar	200
Ruanda	225
Sveti Kristofor i Nevis	270
Sveta Lucija	215
Sveti Vincent i Grenadini	265
Samoa	185
San Marino	175
Sveti Toma i Prinsipe	155
Saudijska Arabija	280
Senegal	200
Srbija	220
Sejšeli	225
Sijera Leone	190
Singapur	225
Salomonovi otoci	170
Somalija	175
Južna Afrika	195
Šri Lanka	155
Sudan	270
Surinam	180
Svazi	140
Švicarska	220
Sirija	225
Tadžikistan	185
Tajvan	255
Tanzanija	250
Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom	365
Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom	270
Tajland	205
Togo	155
Tonga	155
Trinidad i Tobago	175
Tunis	145
Turkmenistan	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Ujedinjeni Arapski Emirati	265
Sjedinjene Američke Države	280

Urugvaj	215
Uzbekistan	230
Vanuatu	170
Država Vatikanskoga grada	175
Venezuela	210
Vijetnam	255
Jemen	225
Zambija	185
Zimbabve	165
Ostale države	205

SPORT

KOJE AKTIVNOSTI SE PODUPIRU?

Sljedeće aktivnosti u području sporta provode se putem ovog Vodiča programa:

- Suradnička partnerstva;
- Neprofitna europska sportska događanja.

Osim toga, programom Erasmus+ također se podupiru Aktivnosti za jačanje baze dokaza za donošenje politika (studije, prikupljanje podataka, ankete itd.), za promicanje dijaloga s mjerodavnim europskim zainteresiranim stranama (Forum EU-a za sport, (događanja predsjedništva EU-a, konferencije, sastanci, seminari itd.). Ove Aktivnosti provodi Komisija izravno ili putem Izvršne agencije.

Programom Erasmus+ nastoje se ostvariti sljedeći ciljevi u području sporta:

- ukloniti prekogranične prijetnje integritetu sporta, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje, kao i sve vrste nesnošljivosti i diskriminacije;
- promicati i podržati dobro upravljanje u sportu i dvojne karijere sportaša;
- većim sudjelovanjem u sportu i jednakim pristupom sportu za sve promicati volonterske aktivnosti u sportu, kao i socijalnu uključenost, jednake mogućnosti i osviještenost važnosti tjelesne aktivnosti koja pozitivno utječe na zdravlje.

Kako je predviđeno u Uredbi o programu Erasmus+, naglasak će biti na sportu na lokalnoj razini.

Očekuje se da će aktivnosti u području sporta utjecati na razvoj europske dimenzije u sportu stvaranjem, razmjenom i širenjem iskustava i znanja o različitim problemima koji utječu na sport na europskoj razini.

Na posljertku, sportski projekti koji se podupiru putem programa Erasmus+ trebali bi dovesti do veće razine suradnje u sportu, veće tjelesne aktivnosti i više volontiranja.

Drugim riječima,

- više znanja i svijesti o sportu i tjelesnoj aktivnosti u državama sudionicama u programu
- jačanje svijesti o ulozi sporta u promicanju društvene uključenosti, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti koja povoljno utječe na zdravlje
- pojačana suradnja između ustanova i organizacija aktivnih u području sporta i tjelesne aktivnosti
- bolje sudjelovanje u sportskim i ostalim važnim organizacijama iz različitih država sudionica u programu u pojačanim mrežama
- bolja razmjena dobre prakse.

Očekuje se da će se aktivnostima u području sporta pridonijeti provedbi Europskog tjedna sporta, a to je inicijativa koju je pokrenula Komisija radi promicanja sporta i tjelesne aktivnosti u Europskoj uniji, u svjetlu opadajućih razina sudjelovanja.

Europski tjedan sporta s godinama će se sve više razvijati. Planira se da će se održavati u skladu s ustaljenim rasporedom (2. tjedan u rujnu) i sastojati od službenog otvaranja, najvažnijeg događanja, i 3 do 5 fokusnih dana od kojih će svaki imati različitu temu (primjer: sport i škole, sport i poduzeća, sport i invaliditet itd.) Između ostalog, Europskim tjednom sporta poticati će se organizacija prekograničnih aktivnosti jačanja svijesti.

Prvi Europski tjedan sporta bit će organiziran u rujnu 2015. Na razini EU-a Europski tjedan sporta održat će se od 7. do 13. rujna 2015. Nacionalna događanja u kontekstu Europskog tjedna sporta mogu se održavati između 7. i 30. rujna 2015.

Više informacija o Europskom tjednu sporta u 2015., uključujući o glavnim temama, dostupno je na *web*-mjestu: http://ec.europa.eu/sport/events/2015/sport-week_en.htm

SURADNIČKA PARTNERSTVA

KOJI SU CILJEVI SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

Suradnička partnerstva nude mogućnost za razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse u različitim područjima u vezi sa sportom i tjelesnom aktivnošću između različitih organizacija i zainteresiranih strana unutar i izvan sporta, uključujući posebno javna tijela na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, sportskih organizacija, organizacija povezanih sa sportom i obrazovnih tijela. Suradnička partnerstva su inovativni projekti usmjereni na:

- poticanje na suradnju u sportu i tjelesnoj aktivnosti, posebno podupiranjem provedbe Europskog tjedna sporta
- poticanje suradnje u sportu i tjelesnoj aktivnosti, posebno podupiranjem provedbe Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti
- poticanje suradnje u sportu i tjelesnoj aktivnosti, posebno podupiranjem provedbe Smjernica EU-a za dvostruke karijere sportaša
- borbu protiv dopinga posebno u rekreativnim okruženjima;
- borbu protiv namještanja utakmica, posebno podupiranjem prevencije, jačanja svijesti i suradnje među dionicima;
- promicanje volontiranja u sportu
- podupiranje inovativnih i obrazovnih pristupa suzbijanju nasilja, rasizma, diskriminacije i nesnošljivosti u sportu;
- poboljšanje dobrog upravljanja u sportu
- podupiranje društvene uključenosti i jednakih mogućnosti u sportu, posebno podupiranjem strategija EU-a, posebno Strategije EU-a o ravnopravnosti spolova i Strategije EU-a o osobama s invaliditetom.

Suradničkim partnerstvima trebalo bi se promicati stvaranje i razvoj europskih mreža u području sporta. EU na taj način može osigurati prilike za pojačanu suradnju među dionicima, koja ne bi postojala bez djelovanja EU-a. Suradničkim partnerstvima također bi se trebala poticati sinergija s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim politikama i među njima za promicanje sporta i tjelesne aktivnosti te za rješavanje izazova u vezi sa sportom.

U okviru Suradničkih partnerstava, programom Erasmus+ namjerava se podržati testiranje i razvoj novih projekata i novih oblika transnacionalne suradnje u području sporta kojima će se inspirirati razvoj inicijativa koje se podupiru nacionalnim programima financiranja ili drugim europskom sredstvima, kao što je europski strukturni i investicijski fond.

Komisija će, putem svoje Izvršne agencije, izvršiti dva kruga odabira tijekom godine, kako slijedi:

- 1. godišnji krug: suradnička partnerstva mogu provoditi inicijative i aktivnosti u okviru Europskog tjedna sporta u 2015. i/ili s njime biti tematski povezana
- 2. godišnji krug: bilo koja vrsta suradničkih partnerstava, koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta u 2015.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Program Erasmus+ nudi veliku fleksibilnost u smislu aktivnosti koje se mogu provoditi Suradničkim partnerstvima, ako je u prijedlogu dokazano da su te aktivnosti najprimjerenije za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u projektu. Suradnička partnerstva mogu obično obuhvaćati niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- umrežavanje među ključnim dionicima;
- promicanje utvrđivanja i razmjena dobre prakse;
- priprema, razvoj i provedba modula obrazovanja i osposobljavanja i alata;
- aktivnosti za povećanje sposobnosti umnožavanja u području sporta i za razvoj praćenja i utvrđivanja mjerila za pokazatelje, posebno u vezi s promicanjem etičkog ponašanja i etičkih kodeksa među sportašima;
- aktivnosti jačanja svijesti o dodanoj vrijednosti sporta i tjelesne aktivnosti za osobni, društveni i profesionalni razvoj osoba;
- aktivnosti za promicanje inovativnih sinergija između područja sporta i u područjima zdravlja, obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- aktivnosti za povećanje baze dokaza u sportu za suzbijanje društvenih i gospodarskih izazova (prikupljanje podataka, ankete, savjetovanja itd.);
- poticanje navedenih aktivnosti, anketa, savjetovanja itd. ;

- konferencije, seminari, sastanci, događanja i aktivnosti podizanja svijesti kojima se podupiru navedene aktivnosti.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U SURADNIČKOM PARTNERSTVU?

Suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama javnih tijela ili neprofitnih organizacija aktivnih u području sporta i tjelesne aktivnosti. Ovisno o cilju projekta, Suradnička partnerstva trebala bi uključivati primjerene i različite partnere kako bi se iskoristila različita iskustva, profili i iskustvo te proizveli relevantni i visokokvalitetni rezultati projekta.

Suradnička partnerstva usmjerena su na suradnju između organizacija osnovanih u državama sudionicama u programu.

Suradničko partnerstvo trebalo bi se sastojati od:

- podnositelja/koordinatora: organizacija koja podnosi prijedlog projekta u ime svih partnera. Kada je projekt odobren, podnositelj/koordinator postat će glavni korisnik bespovratnih sredstava EU-a i potpisat će ugovor o dodijeli bespovratnih sredstava za više korisnika u ime svih organizacija sudionica. Njegova koordinacijska uloga uključuje sljedeće zadatke:
 - predstavlja i djeluje u ime organizacija sudionica prema Europskoj komisiji,
 - snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, upravnu i financijsku provedbu cijelog projekta,
 - koordinira Suradničko partnerstvo u suradnji sa svim drugim partnerima u projektu.
- partnera: organizacije koje aktivno pridonose pripremi, provedbi i ocjenjivanju Suradničkog partnerstva. Svaki partner mora potpisati mandat kojim potpisnik daje punomoć koordinatoru da djeluje u njegovo ime i za njegov račun za vrijeme provedbe projekta.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti Suradnički projekt da bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Bilo koja neprofitna organizacija ili javno tijelo s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu ili u bilo kojoj partnerskoj državi svijeta (vidi odjeljak „Prihvatljive države“ u Dijelu A ovog Vodiča). Na primjer, te organizacije mogu biti (otvoren popis): javno tijelo zaduženo za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ Nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez; ; ▪ sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini; ▪ nacionalna sportska liga; ▪ sportski klub; ▪ organizacija ili savez koji predstavlja sportaše; ▪ organizacija ili savezi koji predstavljaju profesionalce i volontere u sportu (kao što su treneri, menadžeri itd. ▪ organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve“; ▪ organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti; ▪ organizacija koja predstavlja aktivni sektor slobodnog vremena; ▪ organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.
Tko može predati zahtjev?	Podnositelj zahtjeva može biti bilo koja organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. Organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.

Broj i profil organizacija sudionica	Suradničko partnerstvo je transnacionalno i uključuje barem pet organizacija iz pet različitih država sudionica u programu. Sve organizacije sudionice u programu moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Suradnička partnerstva podnesena u prvom godišnjem krugu (povezana s Europskim tjednom sporta iz 2015.): najviše 18 mjeseci Suradnička partnerstva podnesena u drugom godišnjem krugu (povezana s Europskim tjednom sporta iz 2015.): od 12 do 36 mjeseci. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja zahtjeva (12, 18, 24, 30 ili 36 mjeseci) na temelju cilja projekta i vrste predviđenih aktivnosti.
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju provoditi u državama (jednoj ili više) organizacija uključenih u Suradničko partnerstvo.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Za projekte povezane s Europskim tjednom sporta u 2015., podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 22. siječnja 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje između 1. travnja i 1. rujna iste godine. Za projekte koji nisu povezani s Europskim tjednom sporta u 2015., podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do 14. svibnja 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. siječnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Okvirno će se 50 % proračuna izdvojiti za projekte usmjerene na sljedeće ciljeve:

- podupiranje provedbe Smjernica EU-a o dvojnim karijerama sportaša;
- podupiranje provedbe Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti, uključujući projekte kojima se podupire provedba Europskog tjedna sporta.

Okvirno će se 50 % proračuna izdvojiti za ostale ciljeve navedene u odjeljku „Što je Suradničko partnerstvo”.

Unutar tih kategorija, projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve europskih politika u području sporta - ciljeve i prioritete ove Aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi Suradničkog partnerstva”) ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - temelji se na odgovarajućoj analizi stvarnih potreba - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja važna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili komplementaran drugim inicijativama koje provode organizacije sudionice - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a putem rezultata koji se neće ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj državi
---	---

Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Postojanje i kvaliteta rješenja za upravljanje (rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični) ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete za osiguranje da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera do koje je projekt troškovno učinkovit i u kojoj se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost
Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju (najviše 20 bodova)	• Stupanj do kojeg: - ako je primjereno, projekt uključuje odgovarajuću mješavinu komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - u projektima sudjeluju osobe stručne za odgovarajuća područja, kao što su politika sporta i praksa (trening, natjecanja, treniranje itd.), akademski stručnjaci i osobe koje mogu stići do šire publike - podjela odgovornosti i zadaća ukazuje na posvećenost i aktivan doprinos svim organizacijama sudionicama ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg uključenost organizacije sudionice iz partnerske države donosi nužnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, projekt se neće uzeti u obzir za odabir)
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacije i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: sposobnost za nastavljavanje stvaranja učinaka nakon prestanka isplate bespovratnih sredstava EU-a

Prijedlozi moraju dobiti barem 60 bodova da bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti barem pola od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta” i „Učinak i širenje”; 10 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta” i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju”).

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se utvrditi u skladu sa sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Svi troškovi koji su izravno povezani s provedbom dodatnih aktivnosti projekta, uključujući: Prihvatljivi izravni troškovi: ▪ Osoblje ▪ Putovanje i dnevnice ▪ Oprema ▪ Roba široke potrošnje i zalihe ▪ Podugovaranje ▪ Carine, porezi, naknada ▪ Ostali troškovi Neizravni troškovi: Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili Internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika, itd.)	Stvarni troškovi	Najveći iznos dodijeljenih sredstava: 500 000 EUR Najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova	Uvjeti: traženi proračun opravdan je u odnosu na planirane aktivnost.

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA

KOJI SU CILJEVI NEPROFITNOG EUROPSKOG SPORTSKOG DOGAĐANJA?

Cilj je ove Aktivnosti:

- podržati provedbu, u području sporta, strategija EU-a za socijalnu uključenosti i jednake mogućnosti, posebno Strategija EU-a za ravnopravnost spolova i Strategije EU-a za osobe s invaliditetom te Direktive o rasnoj jednakosti;
- poticanje sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti nastavljajući se, između ostalog, na provedbu Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti
- potpora u provedbi Europskog tjedna sporta.

Komisija će, putem svoje Izvršne agencije, organizirati dva kruga odabira tijekom godine, kako slijedi:

- prvi godišnji krug: događanja organizirana tijekom Europskog tjedna sporta u 2015.
- drugi godišnji krug: ostala događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta u 2015.

ŠTO JE TO NEPROFITNO EUROPSKO SPORTSKO DOGAĐANJE?

Ovom se Aktivnošću pruža financijska potpora za sljedeće:

- organizaciju europskih sportskih događanja u jednoj programskoj državi;
- nacionalna događanja – koja istovremeno u nekoliko država sudionica u programu organiziraju neprofitne organizacije ili javna tijela aktivna u području sporta.

Očekivani rezultati ovih događanja sljedeći su:

- povećana svijest o događanjima u vezi s ulogom sporta u promicanju socijalne uključenosti, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja;
- povećano sudjelovanje u sportu, tjelesnoj aktivnosti i volontiranju.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Potpora za događanja uključuje dodjelu bespovratnih sredstava pojedinačnim organizacijama zaduženim za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja. U okviru ove aktivnosti podupirat će se sljedeća standardna događanja (otvoren popis):

- organizacija obrazovnih aktivnosti osposobljavanja za sportaše, trenere, organizatore i volontere za vrijeme pripreme za događanje;
- organizacija događanja;
- organizacija sporednih aktivnosti iz sportska događanja (konferencije, seminari);
- provedba naknadnih aktivnosti (ocjenjivanja, izrada budućih planova).
- komunikacijske aktivnosti povezane s temom događanja.

KOJE AKTIVNOSTI NISU PRIHVATLJIVE U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

- Sportska natjecanja koja redovito organiziraju nacionalni sportski savezi/lige na godišnjoj;
- Profesionalna sportska natjecanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE NEPROFITNOG SPORTSKOG DOGAĐANJA?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti neprofitno sportsko događanje da bi bilo prihvatljivo za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Bilo koje javno tijelo ili neprofitna organizacija aktivna u području sporta, s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu. Takve organizacije, na primjer, mogu biti (otvoren popis): ▪ javno tijelo zaduženo za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini; ▪ koordinator nacionalnog događanja organiziranog u okviru europskog događanja u području sporta.
Profil sudionika	Neprofitna europska sportska događanja povezana s Europskim tjednom sporta u 2015. Europska sportska događanja organizirana u jednoj državi moraju uključivati sudionike u događanju iz barem 3 različite države sudionice u programu Ili događanja moraju biti istovremeno organizirana u najmanje 3 programske države. Neprofitna sportska događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta u 2015. Europska sportska događanja organizirana u jednoj državi moraju uključivati sudionike u događanju iz barem 12 različitih država sudionica u programu Ili Sportska događanja organizirana u istovremeno u nekoliko država sudionica u programu moraju uključivati sudionike u događanju iz barem 12 različitih država sudionica u programu. Uvjet je ispunjen ako su ti sudionici uključeni u ukupna događanja.
Trajanje projekta	Do 1 godine (od pripreme do praćenja događanja).
Datumi događanja	U slučaju neprofitnih europskih sportskih događanja povezanih s Europskim tjednom sporta u 2015., događaj se mora održati između 7. i 30. rujna 2015.; U slučaju neprofitnih europskih sportskih događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta u 2015., događaj se mora održati u 2016. (bilo koji datum)
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati svoj zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: ▪ U slučaju neprofitnih europskih sportskih događanja tijekom Europskog tjedna sporta u 2015.,: 22. siječnja 2015. u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. svibnja iste godine; ▪ U slučaju neprofitnih europskih sportskih događanja organiziranih izvan Europskog tjedna sporta u 2015., 14. svibnja 2015. u 12:00 (podne po briselskom vremenu) za projekte čija provedba započinje 1. studenog iste godine
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Za više informacija, pogledajte dio C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve europskih politika u području sporta - ciljeve i prioritete ove Aktivnosti (vidi odjeljak „Koji su ciljevi ne-profitnog sportskog događanja“) ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - temelji se na odgovarajućoj analizi stvarnih potreba - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja važna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili komplementaran drugim inicijativama koje provode organizacije sudionice - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a putem rezultata koji se neće ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj državi
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje stručnjake u različitim područjima, kao što je sportska praksa (treninzi, natjecanja, treniranje itd.) ▪ Postojanje i kvaliteta rješenja za upravljanje (rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični) ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete za osiguranje da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera do koje je projekt troškovno učinkovit i u kojoj se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacije i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Kvaliteta mjera kojima će se osigurati vidljivost i medijska pokrivenost događanja te potpora EU-a

Prijedlozi moraju dobiti barem 60 bodova da bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti barem pola od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta“ i „Učinak i širenje“; 20 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta“).

KAKVA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se utvrditi u skladu sa sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Troškovi izravno povezani s provedbom dodatnih aktivnosti projekta, uključujući: Prihvatljivi izravni troškovi: ▪ Osoblje ▪ Putovanje i dnevnice ▪ Oprema ▪ Roba široke potrošnje i zalihe ▪ Podugovaranje ▪ Carine, porezi, naknada ▪ Ostali troškovi Neizravni troškovi: Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili Internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika, itd.)	Stvarni troškovi	Najveći iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava: za neprofitna europska sportska događanja organizirana tijekom Europskog tjedna sporta u 2015., 250 000 EUR za neprofitna europska sportska događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta u 2015., 500 000 EUR Najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova..	Uvjeti: traženi proračun opravdan je u odnosu na planirane aktivnost.

DIO C – INFORMACIJE ZA PODNOSITELJE

Pozivaju se sve organizacije (uključujući neformalne skupine) koje planiraju predati prijedlog projekta kako bi dobile financijsku potporu od EU-a u okviru programa Erasmus+ da pažljivo pročitaju ovaj odjeljak koji je izrađen u skladu s odredbama Glave VI. Financijske uredbe¹³¹ koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije (dalje u tekstu: „Financijska uredba EU-a”) i s njezinim pravilima primjene.

Pojedinci nemaju pravo predati prijedloge projekata u okviru programa Erasmus+, osim osoba koje se prijavljuju u ime skupine (od najmanje četvero) mladih ljudi aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (dalje u tekstu: „neformalna skupina mladih ljudi”).

KAKO PODNIJETI PRIJEDLOG U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi predali prijedlog projekta u okviru programa Erasmus+, podnositelji moraju slijediti četiri koraka opisana u nastavku:

- svaka organizacija koja sudjeluje u prijavi mora se registrirati na Portalu za korisnike i dobiti Identifikacijsku oznaku sudionika (PIC). Organizacije/skupine koje su već dobile PIC kroz suradnju u ostalim programima EU-a ne moraju se ponovno registrirati. PIC dobiven prethodnom registracijom valjan je i za prijave u okviru Erasmus+;
- provjeriti ispunjavanje kriterija Programa za relevantnu mjeru/područje;
- provjeriti financijske uvjete;
- popuniti i predati obrazac zahtjeva.

PRVI KORAK: REGISTRACIJA NA PORTALU ZA SUDIONIKE

Sve organizacije koje sudjeluju u prijavi moraju biti registrirane i moraju dostaviti svoje osnovne pravne i financijske podatke putem na Portalu za sudionike u područjima obrazovanja, audiovizualnih aktivnosti, kulture, građanstva i volontiranja, ako to već nisu učinili.

Kako bi se mogla registrirati na Portal za sudionike, osoba koja predstavlja organizaciju (ili neformalnu skupinu mladih ljudi) mora izvršiti sljedeće korake:

- otvoriti ECAS račun (osim ako osoba koja predstavlja organizaciju/skupinu već ima račun). Novi računi u ECAS-u mogu se izraditi na sljedećem *web*-mjestu: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>.
- pristupiti portalu za sudionike na <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html> i registrirati se u ime organizacije /skupine. Na Portalu za sudionike dostupne su Smjernice i Često postavljana pitanja.

Organizacija/skupina mora se samo jednom registrirati na portalu za sudionike. Po završetku registracije, organizacija/skupina dobit će Identifikacijsku oznaku sudionika (PIC). Zahvaljujući PIC-u, koji je jedinstveni broj i nužan je za podnošenje prijedloga, organizacija/skupina može popuniti elektronički obrazac prijave za Erasmus+ na jednostavniji način (tj. nakon upisivanja PIC-a na obrazac, podaci koje je skupina/organizacija unijela fazi registracije automatski će se prikazati na obrascu).

DOKAZ O PRAVNOM POLOŽAJU I FINANCIJSKOJ SPOSOBNOSTI

U trenutku registracije organizacije moraju učitati i sljedeće dokumente na Portal za sudionike:

- obrazac za pravne osobe (može se preuzeti s *web*-mjestu Europske komisije na: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm);
- obrazac za financijsku identifikaciju. Molimo popunite obrazac koji se odnosi na državu u kojoj se nalazi banka, čak i ako je organizacija podnositeljica službeno registrirana u drugoj državi (ovaj obrazac može se

¹³¹ Financijsku uredbu EU-a možete naći na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:EN:PDF>

preuzeti na: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

Za bespovratna sredstva koja prelaze 60 000 EUR, podnositelji će možda morati učitati posebne dokumente kao dokaz financijske sposobnosti. Za više pojedinosti, vidi odjeljak „Kriteriji za odabir” u nastavku.

Obrazac za financijsku identifikaciju trebala bi predati samo organizacija podnositeljica, a partnerske organizacije to nisu dužne učiniti.

DRUGI KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA

Kada razvijaju projekt i prije nego što zatraže potporu EU-a, organizacije sudionice moraju provjeriti ispunjava li projekt sljedeće kriterije: prihvatljivost, isključenje, odabir i dodjelu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti uglavnom se odnose na vrstu projekta i aktivnosti (uključujući, ako je primjenjivo, organizacije sudionice itd.), ciljnu skupinu (npr. položaj i broj uključenih sudionika) i uvjete za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva za takav projekt (npr. rokovi za podnošenje, potpunost obrasca zahtjeva itd.).

Kako bi bio prihvatljiv, projekt mora ispunjavati sve kriterije prihvatljivosti koji se odnose na Aktivnost za koju se prijedlog podnosi. Ako projekt ne ispunjava te kriterije u fazi podnošenja zahtjeva, bit će odbijen bez daljnjeg ocjenjivanja. Iznimka su slučajevi aktivnosti mobilnosti i Stipendija JMD-a koje se podupiru u okviru Ključne mjere 1. ili Ključne mjere 2., u kojima se neki kriteriji prihvatljivosti (npr. trajanje, profil sudionika) mogu samo provjeriti u fazi provedbe projekta ili u završnoj fazi izvješćivanja (ne u trenutku podnošenja prijave). U fazi podnošenja prijave, od podnositelja se traži da prijave da će projekt ispuniti te kriterije. Međutim, ako se pokaže u fazi provedbe ili krajnjeg izvješćivanja da ti kriteriji nisu ispunjeni, sudionici ili aktivnost mogu se smatrati neprihvatljivima uz smanjenje/povrat dodijeljenog iznosa bespovratnih sredstava.

Posebni kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u okviru Vodiča programa Erasmus+ opisani su u dijelu B.

KRITERIJI ISKLJUČENJA

U skladu s člancima 106. i 107. Financijske uredbe EU-a, podnositelji će se isključiti iz sudjelovanja u programu Erasmus+ ako su u jednoj od sljedećih situacija:

- u stečaju su ili u likvidaciji ili njihovim poslovanjem upravlja sud, sklopili su dogovor s vjerovnicima, obustavili su obavljanje poslovne djelatnosti, protiv njih se vodi postupak koji se odnosi na ta pitanja, ili se nalaze u bio kojoj sličnoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog nacionalnim zakonodavstvom ili propisima
- oni ili osobe ovlaštene za zastupanje, odlučivanje, ili kontrolu nad njima osuđeni su za kažnjivo djelo povezano s njihovim profesionalnim ponašanjem na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela države članice;
- krivi su za tešku povredu dužnosti dokazanu sredstvima koje ugovorna nacionalna ili izvršna agencija mogu obrazložiti, uključujući na temelju odluke EIB-a i međunarodnih organizacija;
- nisu ispunili obveze koje se odnose na plaćanje doprinosa s osnove socijalnog osiguranja ili plaćanje poreza u skladu s propisima zemlje u kojoj imaju poslovni nastan, ili s onima u zemlji ugovorne nacionalne agencije ili izvršne agencije ili onima u zemlji u kojoj se ugovor treba izvršiti;
- oni ili osobe ovlaštene za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu nad njima osuđeni su pravomoćnom presudom za prijevaru, korupciju, sudjelovanje u kriminalnim organizacijama, pranje novca ili bilo koju drugu nezakonitu djelatnost koja šteti financijskim interesima EU-a;
- na njih se primjenjuje administrativna kazna iz članka 109. stavka 1. Financijske uredbe.

Podnositeljima neće biti dodijeljena financijska potpora, ako su, na dan postupka dodjele bespovratnih sredstava:

- u sukobu interesa;
- krivi za pogrešno prikazivanje podataka koje ugovorna nacionalna ili izvršna agencija traži kao uvjet za sudjelovanje u postupku nabave ili ako nisu dostavili takve podatke;
- u jednoj od prethodno opisanih situacija.

Ovi kriteriji isključenja primjenjuju se na podnositelje u okviru svih Aktivnosti programa Erasmus+. Kako bi potvrdili da nisu u jednoj od prethodno navedenih situacija, podnositelji zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava EU-a u iznosu većem od 60 000 EUR moraju dostaviti izjavu kojom potvrđuju da nisu niti u jednoj od situacija navedenih u članku 106. stavku 1. i članku 107. Financijske Uredbe. Ta izjava čini poseban dio ili prilog obrasca zahtjeva.

U slučaju prijedloga koji se podnose u ime konzorcija partnera, navedeni kriteriji primjenjuju se na sve organizacije koje sudjeluju u projektu.

U skladu s člancima 106. do 109. Financijske uredbe EU-a, podnositeljima koji su krivi za pogrešno prikazivanje podataka ili nisu ispunili svoje ugovorne obveze iz prethodnog postupka dodjele bespovratnih sredstava može se odrediti administrativna ili financijska kazna.¹³²

Nadalje, Komisija smatra da za potrebe provedbe Aktivnosti obuhvaćenih Vodičem programa sljedeće organizacije jesu ili bi mogle biti u sukobu interesa i stoga nisu prihvatljive za sudjelovanje:

- nacionalna tijela zadužena za nadzor nacionalnih agencija i provedbu programa Erasmus+ u svojoj državi: ne mogu se prijaviti ili sudjelovati niti u jednoj Aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj od država, ali može se prijaviti (kao podnositelj ili partner) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu Aktivnost (kako je navedeno u dijelu B vodiča);
- nacionalne agencije ili odjeli nacionalnih agencija pravnih tijela čija je aktivnost izvan područja nadležnosti nacionalnih agencija ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj od aktivnosti koje se provode putem ovog vodiča;
- strukture ili mreže koje su utvrđene ili određene u okviru programa Erasmus+ ili u Godišnjem programu rada Komisije koji je donesen za provedbu programa Erasmus + za primane financijskog doprinosa od Komisije u okviru provedbe programa Erasmus+, čiji je domaćin pravna osoba koja je također domaćin nacionalne agencije, ne mogu podnositi prijedlog ili sudjelovati u mjerama kojima upravljaju nacionalne agencije za Erasmus' u bilo kojoj državi već se mogu prijaviti za sudjelovanje (kao podnositelji ili partneri) u mjerama kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to posebno isključeno za predmetnu mjeru (kako je navedeno u dijelu B vodiča); moraju moći pokazati prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora da nisu u sukobu interesa jer su poduzele privremene mjere ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasna podjela interesa. Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake mjere ili aktivnosti za koje se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija iz GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, kojoj podnose prijedlog;
- pravne osobe koje su domaćini nacionalnih agencija Erasmus+, ali se bave drugim aktivnostima unutar ili izvan opsega programa Erasmus+, ili tijela povezana s tim pravnim osobama, ne mogu se prijaviti za sudjelovanje u bilo kojoj mjeri kojom upravljaju nacionalne agencije u bilo kojoj državi, ali se mogu prijaviti za sudjelovanje u mjerama kojima upravlja izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu mjeru (kako je navedeno u dijelu B vodiča). Međutim, prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moraju moći dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele privremene mjere ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasna podjela interesa (npr. razdvojeni računi, razdvojeno izvješćivanje i donošenje odluka, mjere za sprječavanje pristupa povjerljivim informacijama). Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake mjere ili aktivnosti za koje se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija iz GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, kojoj podnose prijedlog.

Naposljetku kako je detaljno opisano u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, podnositelji i korisnici koji su davali lažne izjave, napravili materijalne pogreške ili nepravilnosti ili je utvrđeno da krše svoje ugovorne obveze mogu biti kažnjeni novčanom kaznom ili isključeni iz svih bespovratnih sredstava koja se financiraju iz proračuna Europske unije na najviše pet godina od datuma kada je utvrđena povreda potvrđena u kontradiktornom postupku. To se razdoblje može produžiti na 10 godina u slučaju ponovne povrede u roku od pet godina od navedenog datuma (vidjeti također odjeljak „Novčane kazne” ovog vodiča).

KRITERIJI ZA ODABIR

Putem kriterija za odabir, nacionalna ili izvršna agencija ocjenjuju financijsku i operativnu sposobnost podnositelja za provedbu predloženog projekta.

FINANCIJSKA SPOSOBNOST

Financijska sposobnost znači da podnositelj ima stabilna i dovoljna financijska sredstva za održavanje svojih aktivnosti za vrijeme razdoblja provedbe projekta ili godine u kojoj su bespovratna sredstva dodijeljena i sudjelovati u financiranju aktivnosti.

Provjera financijske sposobnosti ne primjenjuje se na:

¹³² Osim za aktivnosti koje provode nacionalne agencije

- javna tijela¹³³;
- međunarodne organizacije.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva koje su podnijele druge vrste organizacija (tj. one koje nisu prethodno navedene) i koji ne prelaze 60 000 EUR; podnositelji moraju dostaviti izjavu da imaju financijsku sposobnost za provedbu projekta. Ta izjava čini poseban dio obrasca zahtjeva.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koje podnose druge vrste organizacija i koji prelaze 60 000 EUR, osim izjave, podnositelj mora dostaviti sljedeće dokumente putem Portala za sudionike:

- za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije: račun dobiti i gubitka korisnika i bilancu za posljednju financijsku godinu koja je zaključena;
- za aktivnosti kojima upravlja izvršna agencija: obrazac o financijskoj sposobnosti, te račun dobiti i gubitka korisnika i bilancu za posljednje dvije financijske godine koje su zaključene;
- za tijela koja ne mogu dostaviti gore navedene dokumente jer su novoosnovana, financijsku izjavu ili izjavu o osiguranju u kojoj je navedeno da profesionalni rizici podnositelja mogu zamijeniti navedene dokumente.

Organizacije moraju učitati te dokumente na Portal za sudionike u trenutku registracije na portalu (vidi odjeljak: „Prvi korak: Registracija na Portalu za sudionike”) ili do roka propisanog za posebnu mjeru Erasmus+.

U slučaju sumnje u financijsku sposobnost bilo koje od organizacija sudionica uključenih u projekt, kada se prijedlog podnosi u ime konzorcija partnera, nacionalna ili izvršna agencija mogu tražiti iste dokumente od organizacija sudionica.

Ako se zahtjev odnosi na bespovratna sredstva za projekt čiji iznos prelazi 750 000 EUR, može se tražiti izvješće o reviziji koju je obavio ovlašteni vanjski revizor. U tom izvješću moraju biti potvrđena financijska izvješća posljednje dostupne financijske godine.

Ako, nakon analize tih dokumenata, nacionalna ili izvršna agencija zaključi da potrebna financijska sposobnost nije dokazana ili nije zadovoljavajuća, ona može:

- zatražiti dodatne informacije;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima s predfinanciranjem obuhvaćenim financijskim jamstvom;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima bez predfinanciranja ili sa smanjenim predfinanciranjem;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima s predfinanciranjem na temelju nekoliko rata;
- odbiti zahtjev.

TEHNIČKA I STRUČNA SPOSOBNOST

Tehnička i stručna sposobnost znači da podnositelj ima nužnu stručnu sposobnost i kvalifikacije za provedbu predloženog projekta. Podnositelji moraju dostaviti izjavu da imaju tehničku i stručnu sposobnost za provedbu projekta. Osim toga, ako je tako propisano u obrascu zahtjeva i ako bespovratna sredstva premašuju 60 000 EUR, od podnositelja se može tražiti da dostave životopise ključnih osoba uključenih u provedbu projekta kao dokaz potrebne stručne sposobnosti.

.

KRITERIJI ZA DODJELU

Na temelju kriterija za dodjelu nacionalna ili izvršna agencija mogu ocjenjivati kvalitetu prijedloga projekta dostavljenih u okviru programa Erasmus+.

U okviru ograničenja proračuna dostupnog za svaku Aktivnost, bespovratna sredstva dodjeljuju se onim projektima koji ispunjavaju kriterije kvalitete na najbolji način. .

Svi kriteriji za dodjelu koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode putem Vodiča programa Erasmus+ opisani su u dijelu B.

¹³³ Uključujući škole, ustanove visokog obrazovanja i organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta koje su u posljednje dvije godine ostvarile 50 % godišnjeg prihoda iz javnih izvora te se za njih smatra da imaju potrebnu financijsku, stručnu i administrativnu sposobnost da provedu aktivnosti u okviru Programa.

TREĆI KORAK: PROVJERA FINANCIJSKIH UVJETA

VRSTE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Bespovratna sredstva mogu biti sljedeća¹³⁴:

- povrat određenog dijela prihvatljivih troškova: npr. iznos dodijeljen u okviru Strateških partnerstva za pokrivanje dodatnih troškova povezanih sa sudjelovanjem osoba s posebnim potrebama;
- povrat na temelju jediničnih troškova: npr. iznos dodijeljen za pojedinačnu potporu u okviru projekata mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- fiksni iznosi: npr. iznos dodijeljen kao doprinos provedbi dodatnih aktivnosti u okviru projekata Jean Monnet;
- paušalni iznosi: npr. iznos dodijeljen za pokrivanje neizravnih troškova za profitna sportska događanja;
- kombinacija navedenih

Mehanizmom financiranja koji se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u većini slučajeva isplaćuju se bespovratna sredstva utemeljena na povratu na temelju jediničnih troškova. Tim se vrstama bespovratnih sredstava pomaže podnositeljima da izračunaju zatraženi iznos bespovratnih sredstava i olakšava stvarno financijsko planiranje projekta.

Kako biste saznali koja se vrsta bespovratnih sredstava primjenjuje na svaku stavku financiranja u okviru svake aktivnosti programa Erasmus+ obuhvaćene ovim vodičem, pogledajte stupac „Mehanizam financiranja” u tablici „Pravila financiranja” u dijelu B.

NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-A

NEMOGUĆNOST RETROAKTIVNE ISPLATE

Bespovratna sredstva EU-a ne mogu se dodijeliti retroaktivno za projekte koji su već dovršeni.

Bespovratna sredstva EU-a mogu se dodijeliti za projekt koji je već započeo samo kada podnositelj može dokazati da je potrebno započeti s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ili prije obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava. U takvim slučajevima, rashodi prihvatljivi za financiranje ili događanje koje se financira ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva.

Ako podnositelj započne s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ili dostavljanja obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava, rizik snosi podnositelj

NEKUMULATIVNA DODJELA

Za svaki projekt koji se financira na razini EU-a može se dobiti samo jedno bespovratno sredstvo iz proračuna EU-a za bilo kojeg korisnika. Ni u kojim se okolnostima isti troškovi ne financiraju dva puta iz proračuna Europske unije.

Kako bi se izbjegao rizik dvostrukog financiranja, podnositelj mora u odgovarajućem odjeljku obrasca zahtjeva navesti izvore i iznos bilo kojeg drugog financiranja koje je dobio ili za koje se prijavio u godini, bez obzira radi li se o istom projektu ili o nekom drugom projektu, uključujući operativna bespovratna sredstva.

Zahtjevi koji su isti ili vrlo slični – koje je podnio isti podnositelj ili drugi partneri u istom konzorciju – podliježu posebnoj ocjeni kako bi se isključio rizik dvostrukog financiranja. Zahtjevi koje isti podnositelj ili konzorcij podnosi dva ili više puta istoj Agenciji ili različitim agencijama bit će odbijeni. Ako drugi podnositelji ili konzorciji podnose iste ili vrlo slične zahtjeve, ti će zahtjevi biti pažljivo provjereni i mogu biti odbijeni na istoj osnovi.

NEOSTVARIVANJE DOBITI I SUFINANCIRANJE

Bespovratna sredstva Europske unije ne smiju imati svrhu stvaranja dobiti u okviru projekta koji provodi korisnik. Dobit se definira kao višak primitaka u odnosu na prihvatljive troškove korisnika u trenutku podnošenja zahtjeva za plaćanje konačnog iznosa¹³⁵. Načelo neostvarivanja dobiti ne primjenjuje se na bespovratna sredstva

¹³⁴ ODLUKA KOMISIJE C(2013)8550 od 4. prosinca 2013. o „Korištenju paušalnih iznosa, povratu na temelju jediničnih troškova i paušalnom financiranju u okviru programa „Erasmus+” (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf)

¹³⁵ U tu svrhu, primitci su ograničeni na prihod koji nastaje provedbom projekta, kao što su financijski doprinosi koje su donator posebno namijenili za financiranje prihvatljivih troškova. Prethodno definirana dobit (ili gubitak) stoga predstavlja razliku između:

- okvirno prihvaćenog iznosa bespovratnih sredstava, prihoda koji je nastao provedbom aktivnosti i financijskih doprinosa koje su donator namijenili za financiranje prihvatljivih troškova, i

dodijeljena u obliku financiranja jediničnog troška, paušalnog iznosa ili po fiksnoj stopi, uključujući stipendije, niti na zahtjeve za bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR. Za potrebe izračuna dobiti koja je ostvarena bespovratnim sredstvima ne uzimaju se u obzir doprinosi u naravi.

Nadalje, bespovratna sredstva EU-a predstavljaju poticaj za provedbu projekta koji ne bi bio izvediv bez financijske potpore EU-a i temelji se na načelu sufinanciranja. Sufinanciranje znači da se bespovratnim sredstvima EU-a ne mogu financirati svi troškovi projekta; projekt se mora financirati iz izvora sufinanciranja koji nisu bespovratna sredstva EU-a.

Kada se bespovratna sredstva EU-a isplaćuju u obliku financiranja jediničnog troška, paušalnog iznosa ili fiksne stope – to je slučaj za većinu Aktivnosti obuhvaćenih ovim vodičem – Komisija unaprijed osigurava primjenu načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja prilikom utvrđivanja stope ili postotaka takvih jedinica, paušalnih iznosa ili fiksnih stopa. Poštovanje neostvarivanja dobiti i sufinanciranja općenito se podrazumijeva i stoga podnositelji ne moraju dostaviti informacije o izvorima financiranja koji nisu bespovratna sredstva EU-a niti moraju opravdati troškove provedbe projekta.

Međutim, isplatom bespovratnih sredstava povratom na temelju jediničnih troškova, paušalnih iznosa ili fiksne stope ne dovodi se u pitanje pravo pristupa zakonskoj evidenciji korisnika. Ako se prilikom provjera ili revizije utvrdi da financirani događaj nije izvršen (npr. aktivnosti projekta nisu provedene u skladu s odobrenim u fazi podnošenja zahtjeva, sudionici nisu sudjelovali u aktivnosti itd.) i korisniku su bespovratna sredstva neopravdano isplaćena povratom na temelju jediničnih troškova, paušalnog iznosa ili fiksne stope, nacionalna ili izvršna agencija imaju pravo na povrat iznosa bespovratnih sredstava. Osim toga, ako izvršene aktivnosti ili ostvareni rezultati nisu dovoljne kvalitete, bespovratna sredstva mogu se smanjiti djelomično ili u potpunosti čak i ako su aktivnosti provedene i ako su prihvatljive.

Osim toga, u statističke svrhe i svrhe nadzora, Europska komisija može provoditi ankete na uzorcima korisnika u cilju izračuna stvarnih troškova koji nastaju u projektima koji se financiraju povratom na temelju jediničnih troškova, paušalnih iznosa ili fiksne stope.

POSEBNE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA KOJA SE ISPLAĆUJU NA TEMELJU ODREĐENOG DIJELA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

Kada se bespovratna sredstva isplaćuju kao povrat određenog dijela prihvatljivih troškova, primjenjuju se sljedeće odredbe:

PRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Bespovratna sredstva EU-a ne smiju prelaziti ukupan iznos koji je nacionalna agencija ili Izvršna agencija utvrdila u trenutku odabira projekta na temelju procijenjenih prihvatljivih troškova navedenih u obrascu zahtjeva. Prihvatljivi troškovi su troškovi koji su stvarno nastali korisniku bespovratnih sredstava koji ispunjuje sljedeće kriterije:

- nastali su za vrijeme provedbe projekta, osim troškova koji se odnose na završna izvješća i potvrde o reviziji;
- navedeni su u procijenjenom ukupnom proračunu projekta;
- nužni su za provedbu projekta koji je predmet bespovratnih sredstava;
- mogu se utvrditi i provjeriti, posebno jer su uneseni u knjigovodstvenu evidenciju korisnika i utvrđuju se na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda države u kojoj korisnik ima poslovni nastan i u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika;
- u skladu su sa zahtjevima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva;
- razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno u vezi s ekonomičnošću i učinkovitošću.
- nisu obuhvaćeni bespovratnim sredstvima EU-a u obliku jediničnih troškova, paušalnih ili fiksnih iznosa financiranja.

Sljedeće kategorije troškova također se smatraju prihvatljivima:

- troškovi koji se odnose na jamstvo za predfinanciranje koje je dostavio korisnik bespovratnih sredstava, ako nacionalna ili Izvršna agencija traži to jamstvo;
- troškovi koji se odnose na vanjsku reviziju ako je takva revizija potrebna kao potpora zahtjevima za plaćanje

-
- prihvatljivih troškova koji su nastali korisniku.

Osim toga, nastala dobit mora se vratiti. Nacionalna agencija ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koji su korisniku stvarno nastali za vrijeme provedbe aktivnosti. Za aktivnosti u kojima su bespovratna sredstva u obliku povrata određenog dijela prihvatljivih troškova bit će navedena dodatna pojašnjenja o izračunu dobiti.

- nacionalne ili izvršne agencije;
- troškovi amortizacije, pod uvjetom da ih je stvarno napravio korisnik.

Korisnikov postupci unutarnjeg računovodstva i revizije moraju omogućavati izravno usklađivanje prijavljenih rashoda i prihoda projekta s odgovarajućim računovodstvenim izvješćima i pratećom dokumentacijom.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porez na dodanu vrijednost smatrat će se prihvatljivim troškom samo ako u skladu s nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u nije moguć povrat.¹³⁶ Jedina se iznimka odnosi na aktivnosti ili transakcije u kojima države, regionalna i lokalna tijela vlasti i druga javna tijela djeluju kao javna tijela¹³⁷. Osim toga:

- odbitni PDV koji nije stvarno odbijen (zbog nacionalnih uvjeta ili zbog nepažnje korisnika) nije prihvatljiv;
- Direktiva o PDV-u ne primjenjuje se na države izvan EU-a. Organizacije iz partnerskih država mogu biti oslobođene plaćanja poreza (uključujući PVD), pristojbi i naknada ako je potpisan sporazum između Europske komisije i partnerske države u kojoj organizacija ima poslovni nastan.

Prihvatljivi neizravni troškovi

Za određen vrste projekata (za pojediniosti o pravilima financiranja za Aktivnosti pogledajte dio B ovog vodiča), paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika (npr. računi za električnu energiju, trošak najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.) koji se mogu naplatiti iz projekta.

Neizravni troškovi ne mogu uključivati troškove unesene pod drugom stavkom proračuna. Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ako korisnik već prima operativna bespovratna sredstva iz proračuna Europske unije (na primjer, u okviru poziva na podnošenje prijedloga za suradnju civilnog društva u okviru programa Erasmus+).

NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivim troškovima:

- povrat na kapital;
- naknade za dug i servisiranje duga;
- sredstva za pokrivanje gubitaka ili otplatu duga;
- dugovane kamate;
- sumnjivi dugovi;
- tečajni gubici;
- PDV, kada je moguć povrat u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u (vidi prethodni odjeljak o Porezu na dodanu vrijednost);
- troškovi koje prijavio korisnik i koji su obuhvaćeni drugim projektom ili programom rada koji dobiva bespovratna sredstva EU-a (vidi isto odlomak o prihvatljivim neizravnim troškovima);
- pretjerani ili nerazumni rashodi;
- u slučaju najma ili zakupa opreme, trošak mogućnosti otkupa na kraju najma ili zakupa;
- troškovi otvaranja ili vođenja bankovnih računa (uključujući troškove prijenosa iz nacionalne agencije ili Izvršne agencije koje naplaćuje banka korisnika).

PRIHOD

Podnositelj mora navesti u obrascu zahtjeva doprinos iz drugih izvora osim bespovratnih sredstava EU-a. Vanjsko sufinanciranje može biti u obliku vlastitih sredstava korisnika, financijskih doprinosa iz trećih država ili prihoda nastalog tijekom provedbe projekta. Ako, u trenutku završnog izvješća i zahtjeva za plaćanje konačnog iznosa, postoje dokazi da postoji višak prihoda u odnosu na prihvatljive troškove nastale tijekom provedbe projekta, nacionalna agencija ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koji su korisniku stvarno nastali tijekom provedbe projekta. Ova se odredba ne primjenjuje na projekte kojima se traže bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR.

Doprinosi u naravi ne smatraju se mogućim izvorom sufinanciranja.

¹³⁶ U državama članicama nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u prenosi se Direktiva o PDV-u 2006/112/EZ

¹³⁷ Vidi članak 13. stavak 1. Direktive

ČETVRTI KORAK: POPUNITI I PREDATI OBRAZAC ZAHTEVA

Kada traže bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, podnositelji moraju koristiti posebne obrasce za svaku aktivnost koji su dostupni na web-mjestu Europske komisije, nacionalnih agencija ili Izvršne agencije (za kontaktne podatke vidi Prilog IV. ovom vodiča).

U slučaju projekata koji se podnose u ime konzorcija, organizacija koordinatorica ili skupina dostavlja jedan zahtjev za cijeli projekt u ime svih organizacija sudionica. Prijava se mora dostaviti odgovarajućoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji (vidi odjeljke „gdje se prijaviti” za svaku Aktivnost, u dijelu B ovog vodiča).

POSTUPAK PODNOŠENJA ZAHTEVA

E-OBRASCI NA INTERNETU

Za većinu aktivnosti Programa podnositelji moraju zahtjev predati putem interneta odgovarajućoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji koristeći ispravan elektronički obrazac i moraju uključiti sve tražene priloge.

Elektronički obrazac mora biti popunjen na jednom od službenih jezika koji se govore u državama sudionicama u programu. U slučaju aktivnosti kojima Izvršna agencija upravlja na centraliziranoj razini, podnositelji moraju popuniti obrazac na jednom od službenih jezika EU-a.

Za više informacija pogledajte smjernice o tome kako popuniti i predati elektronički obrazac. U ovom su smjernicama također navedeni podaci o tome što činiti u slučaju tehničkih problema. Oni su dostupni na web-mjestima Nacionalnih agencija (posebne za decentralizirane Aktivnosti), Izvršne agencije (posebne za centralizirane Aktivnosti) i Europske komisije.

Ako je isti zahtjev predan više puta u istom krugu odabira istoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji, nacionalna agencija ili Izvršna agencija uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka. Zahtjevi koji se šalju poštom, kurirskom službom, faksom ili e-poštom neće biti prihvaćeni. Ako ista organizacija ili konzorcij više puta predaju iste ili vrlo slične zahtjeve različitim agencijama, svi će zahtjevi biti automatski odbijeni (vidi odjeljak o nekumulativnoj dodjeli).

OBRASCI ZAHTEVA NA PAPIRU

Za neke centralizirane Aktivnosti Programa ne mogu se predavati elektronički obrasci. Za te se aktivnosti zahtjevi moraju slati poštom (datum na pečatu) ili kurirskom službom (datum primitka u kurirsku službu) Izvršnoj agenciji (vidi podatke za kontakt u Prilogu IV. ovom vodiču). Zahtjevi poslani faksom ili e-poštom neće biti prihvaćeni.

Podnositelji zahtjeva ne mogu unositi promjene u zahtjev za bespovratna sredstva nakon roka za podnošenje zahtjeva.

POŠTUJTE ROK

Zahtjev mora biti predan prije roka utvrđenog za svaku Aktivnost. Rokovi za podnošenje projekata navedeni su za svaku Aktivnost u dijelu B „Kriteriji prihvatljivosti” ovog vodiča.

Napomena: bez obzira na datum roka, rok za podnošenje elektroničkih obrazaca jest 12:00 (podno po briselskom vremenu). Podnositelji s poslovnim nastanom u državama koje se nalaze u drugoj vremenskoj zoni trebaju paziti na vremenske razlike kako bi izbjegli odbacivanje zahtjeva.

ŠTO SLIJEDI NAKON PODNOŠENJA ZAHTEVA?

Svi zahtjevi koje zaprima nacionalne agencije ili Izvršna agencija prolaze kroz postupak ocjenjivanja.

POSTUPAK OCJENJIVANJA

Prijedloge projekata ocjenjuje nacionalna agencija ili Izvršna agencija koja je zaprimila zahtjev, isključivo na temelju kriterija utvrđenih u ovom vodiču. Ocjenjivanje podrazumijeva:

- formalnu provjeru ispunjavanja kriterija prihvatljivosti i kriterija za isključenje;
- ocjenu kvalitete kako bi se ocijenio stupanj do kojeg organizacije sudionice ispunjavaju kriterije za odabir

(npr. tehnička i financijska sposobnost) i ispunjava li projekt kriterije za dodjelu. Takvo ocjenjivanje kvalitete u većini slučajeva obavlja se uz potporu neovisnih stručnjaka.

Stručnjaci svoje ocjenjivanje temelje na smjernicama koje je razvila Europska komisija. Te smjernice dostupne su na *web*-mjestima Europske komisije i agencija koje su odgovorne za upravljanje projektima Erasmus+.

- provjeru postoji li rizik od dvostrukog financiranja. Ako je potrebno, takva se provjera obavlja u suradnji s drugim agencijama ili drugim dionicima.

Nacionalna ili izvršna agencija imenuje odbor za ocjenjivanje koji će nadzirati upravljanje cijelim postupkom odabira. Na temelju ocjene stručnjaka, odbor za ocjenjivanje uspostavlja popis projekata koji se predlažu za odabir.

U odnosu na jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja, Izvršna agencija uspostavlja rang listu prihvatljivih prijedloga po regiji prihvatljive partnerske države svijeta (vidjeti odjeljak „Prihvatljive države” u dijelu A ovog vodiča). Odbor za ocjenjivanje odabrat će među prijedlozima s najvećim brojem bodova one koji ulaze u uži izbor i koje će različiti dionici u prihvatljivim partnerskim državama (kao što su delegacije EU-a, ministarstva obrazovanja, nacionalni uredi za Erasmus+, nacionalne ili regionalne organizacije i tijela) preispitati u odnosu na relevantnost i izvedivost projekta u lokalnom kontekstu, odnosno:

- važnost ciljeva projekta za reformu i modernizaciju sustava visokog obrazovanja u partnerskoj državi;
- važnost prijedloga projekta za određene potrebe i ograničenja izvedivosti u partnerskoj državi/državama ili regijama (uključujući sinergiju s drugim inicijativama i izbjegavanje udvostručavanja);
- stupanj do kojeg se projektom zadovoljavaju potrebne određenog korisnika za jačanje sposobnosti.

Za aktivnosti obuhvaćene ovim vodičem, za vrijeme postupka ocjenjivanja od podnositelja se može tražiti da dostave dodatne informacije ili da objasne prateće dokumente dostavljene u vezi sa zahtjevom, pod uvjetom da te informacije ili objašnjenja bitno ne mijenjaju prijedlog. Dodatne informacije i objašnjenja posebno su opravdani u slučaju očitih administrativnih grešaka podnositelja ili u slučajevima kada – za projekte koji se financiraju na temelju ugovora za više korisnika – nedostaje jedan ili više mandata partnera (za ugovore o više korisnika, vidi odjeljak „Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava/odluka”).

KONAČNA ODLUKA

Na kraju postupka ocjenjivanja, nacionalna ili Izvršna agencija odlučuje o projektima koji će se dodijeliti na temelju:

- rang liste koju predlaže odbor za ocjenjivanje;
- dostupnog proračuna za bilo koju mjeru (ili aktivnost u okviru te mjere)

i, osim toga, za jačanje sposobnosti u visokom obrazovanju, odluka se donosi na temelju:

- rezultata postupka savjetovanja (vidjeti prethodni tekst);
- proračuna dostupnog za određenu regiju svijeta, kako je utvrđeno u financijskim instrumentima za vanjsko djelovanje EU-a;
- potrebe za postizanjem zemljopisne ravnoteže unutar regije u smislu broja projekata po državi, u okviru ograničenja dostupnog proračuna i pod uvjetom da je zajamčena dovoljna kvaliteta;
- potrebe osigurati da su ukupnim rezultatima odabira obuhvaćeni prioriteti mjere.

Po okončanju postupka odabira, dokumenti za prijavu i popratni materijali ne šalju se natrag podnositelju, bez obzira na rezultat postupka.

OBAVIJEST O ODLUKAMA O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Okvirni kalendar za obavješćivanje o rezultatima odabira u okviru svake Aktivnosti naveden je u odjeljku „Rokovi projektnog ciklusa i načini plaćanja”.

ŠTO SE DOGAĐA AKO JE ZAHTJEV ODOBREN?

UGOVOR O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA/ODLUKA

Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

- odluka od odjela bespovratnih sredstava – koju donosi Izvršna agencija – dostavlja se podnositelju odabranog

projekta. Po primitku odluke ili obavijesti o odluci, podnositelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta¹³⁸;

- potpisuje se ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalna ili Izvršne agencije koja je odabrala projekt i podnositelja. Podnositelj dobiva ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava koji potpisuje njegov pravni zastupnik i vraća ga nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji. Nacionalna ili Izvršna agencija ugovor potpisuje zadnja. Kada ugovor potpišu obje stranke, podnositelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta¹³⁹.

Ovisno o vrsti Aktivnosti, ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava mogu biti u obliku ugovora s jednim korisnikom, u kojima je podnositelj jedini korisnik, ili ugovora s više korisnika, kada svi partneri konzorcija postaju korisnici ugovora. Međutim, sve druge organizacije koje sudjeluju u projektu (sukorisnici) potpisuju ugovor o mandatu kojim se na organizaciju korisnicu prenosi odgovornost da djeluje kao glavni korisnik. U načelu se mandati svakog partnera podnositelja moraju navesti u fazi podnošenja prijave. Ako se ti mandati dostavljaju u kasnijoj fazi, moraju postati dostupni najkasnije u trenutku potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napomena: Mandate ne moraju imati partnerske organizacije u drugim državama u kojima se ne nalazi organizacija podnositeljica u slučaju projekata mobilnosti za studente i nastavno osoblje ustanova visokog obrazovanja, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u VET-u i projekata mobilnosti za osoblje za obrazovanje odraslih. Međutim, organizacije članice nacionalnih konzorcija u području visokog obrazovanja, VET-a i obrazovanja odraslih moraju dostaviti svoj mandat organizaciji podnositeljici zahtjeva.

Iznimno će, u slučaju Strateških partnerstava koja se podupiru u okviru Ključne mjere 2. i koja uključuju samo škole, ugovor o bespovratnim sredstvima – poseban za njezin dio bespovratnih sredstava - potpisati svaka organizacija sudionica uključena u odabrani projekt s nacionalnom agencijom u svojoj državi.

Predloži ugovora o bespovratnim sredstvima i odluka o dodjeli bespovratnih sredstava koje se koriste u okviru programa Erasmus+ bit će dostupni za vrijeme godine na web-mjestima Europske komisije i Izvršne agencije.

Okvirni rokovi za primitak ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i odluka u okviru svake aktivnosti navedeni su u odjeljku „Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja” u nastavku.

IZNOS BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Prihvatanje zahtjeva ne predstavlja obvezu dodjele iznos sredstava koji je jednak iznosu koji je zatražio podnositelj. Tražena sredstva mogu se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na određenu mjeru.

Dodjela bespovratnih sredstava u određenom krugu odabira ne znači pravo na dodjelu u naknadnim krugovima.

Treba napomenuti da je iznos predviđen u ugovoru najveći iznos koji nije moguće povećavati, bez obzira na to je li korisnik zatražio veći iznos.

Sredstva koja isplaćuje Izvršna agencija ili nacionalna agencija moraju biti utvrđena u okviru računa ili podračuna koji je koji je korisnik naveo za plaćanje bespovratnih sredstava.

POSTUPCI PLAĆANJA

Ovisno o vrsti Aktivnosti, trajanju ugovora/oduke o dodjeli bespovratnih sredstava i procjeni financijskog rizika, projekti koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ podložni su različitim postupcima plaćanja.

Osim za prvu isplatu predfinanciranja, druga plaćanja ili povrati vrše se na temelju analize izvješća ili zahtjeva za plaćanje koje dostavlja korisnik (predloži tih dokumenata bit će dostupni tijekom godine na web-mjestima nacionalnih agencija i Izvršne agencije).

Postupci plaćanja koji se primjenjuju u okviru programa Erasmus+ opisani su u nastavku.

PLAĆANJE PREFINANCIRANJA

Iznos predfinanciranja uplaćuje se na račun korisnika u roku od 30 dana od datuma kada su dvije stranke potpisale ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili kada je korisnik obaviješten o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava te kada su, ako je primjenjivo, zaprimljena odgovarajuća jamstva (vidi odjeljak „Financijsko jamstvo”). Svrha je predfinanciranja da korisniku osigurava početna sredstva. Nacionalna agencija ili Izvršna agencija mogu

¹³⁸ Za iznimke od toga pravila, vidi odjeljak „Nemogućnost retroaktivne isplate” ovog vodiča.

¹³⁹ Vidi prethodnu bilješku.

odlučiti podijeliti iznos prvog predfinanciranja na nekoliko rata ako se smatra da financijska sposobnost korisnika nije dovoljna. One također mogu odlučiti smanjiti iznos predfinanciranja ili ga uopće ne isplatiti.

DALJNJE ISPLATE PREFINANCIRANJA

U okviru nekih Aktivnosti, korisniku će se uplatiti dvije – i u nekim slučajevima tri – rate predfinanciranja u roku od 30 dana od datuma kada nacionalna ili Izvršna agencija zaprimi zahtjev za isplatom dodatnog predfinanciranja ili u roku od 60 kalendarskih dana ako je zahtjev za isplatom dodatnog predfinanciranja popraćen izvješćem o napretku. Te se isplate dodatnih iznos predfinanciranja mogu zatražiti kada je iskorišteno barem 70 % prethodne isplate predfinanciranja. Ako se u izjavi o korištenju prethodnih plaćanja predfinanciranja vidi da je manje od 70 % prethodnih isplata predfinanciranja iskorišteno za pokrivanje troškova aktivnosti, iznos novog predfinanciranja koje se plaća smanjuje se za razliku između praga od 70 % i iskorištenog iznosa, ovisno o vrsti mjere.

PRIVREMENO IZVJEŠĆE (ILI IZVJEŠĆE O NAPRETKU)

U okviru nekih aktivnosti, korisnici moraju dostaviti privremeno izvješće/izvješće o napretku u provedbi projekta i u nekim slučajevima njime popratiti zahtjev za dodatnim iznosom predfinanciranja. Privremeno izvješće/izvješće o napretku mora se dostaviti do roka navedenog u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

PLAĆANJE ILI POVRAT IZNOSA

Iznos konačnog plaćanja korisniku utvrđuje se na temelju završnog izvješća koje se dostavlja do roka navedenog u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako a) događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ne provode se ili se provode drugačije od planiranog ili b) prihvatljivi troškovi koji su stvarno nastali korisniku niži su od planiranih troškova u fazi podnošenja zahtjeva ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata nedovoljne je kvalitete, moguće je razmjerno smanjiti iznos sredstava ili, ako je primjenjivo, od korisnika se može tražiti da vrati iznos koji je već primio u obliku iznosa predfinanciranja.

U okviru nekih Aktivnosti, nacionalna ili Izvršna agencija prenosi 100 % dodijeljenih bespovratnih sredstava dodijeljenih putem rata predfinanciranja. U takvim slučajevima nije potrebno platiti konačan iznos. Međutim, ako – na temelju završnog izvješća koje dostavlja korisnik do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava - a) događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ne provode se ili se provode drugačije od planiranog ili b) prihvatljivi troškovi koji su stvarno nastali korisniku niži su od planiranih troškova u fazi podnošenja zahtjeva ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata nedovoljne je kvalitete, korisnik ne mora vratiti višak iznosa koji je već zaprimio u obliku iznosa predfinanciranja.

U načelu se završno plaćanje ili zahtjev za povrat dostavljaju u roku od 60 dana od primitka završnog izvješća.

Više informacija o načinima plaćanja koji se primjenjuju na svaku Aktivnost može se pronaći u odjeljku „Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja” u nastavku.

NOVČANE KAZNE

Korisnicima centraliziranih mjera kojima je utvrđena teška povreda ugovornih obveza može se odrediti novčana kazna koja predstavlja 2 % do 10 % ukupne vrijednosti dodijeljenih bespovratnih sredstava. Ta se stopa može povećati na 4 % do 20 % u slučaju učestalih povreda u roku od pet godina od datuma kada je utvrđena povreda, kako je utvrđeno nakon parničnog postupka s korisnikom.

ROKOVI U OKVIRU TRAJANJA PROJEKTA I NAČINI PLAĆANJA

	Rokovi u okviru trajanja projekta	Načini plaćanja
--	--	------------------------

	Okvirni datum obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava	Okvirni datum za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Datum konačne isplate/zahtjev za povrat iznosa	Broj predfinanciranja	Privremeno/tehničko izvješće	% bespovratnih predstava isplaćena u raznim fazama
KA1 – Mobilnost studenata i osoblja u sustavu visokog obrazovanja	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2	Ne	Predfin.: 80%-20% Preost. iznos: 0%
KA1 – Ostale vrste mobilnosti (VET, školsko obrazovanje, obrazovanje odraslih i mladi)	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	1	Ne	Predfin.: 80% Preost. iznos: 20%
KA1 – Velika događanja Europske volonterske službe	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Ne	Predfin.: 80% Preost. iznos: 20%
KA1 – Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	Nije predviđena konačna isplata	3	Ne	Predfin.: 25%-50%-25% Preost. iznos: 0%
KA2 – Strateška partnerstva u trajanju do 2 godine	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	1	Da	Predfin.: 80% Preost. iznos: 20%
KA2 – Strateška partnerstva u trajanju od 2 do 3 godine	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2	Da	Predfin.: 40%-40% Preost. iznos: 20%
KA2 Udruženja znanja i sektorskih vještina	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	7 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	2	Da	Predfin.: 40%-40% Preost. iznos: 20%
KA2 – Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	7 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Da	Predfin.: 50% Preost. iznos: 40%
KA2 – Jačanje sposobnosti u području mladih	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Da	Predfin.: 80% Preost. iznos: 20%
KA3 – Sastanci strukturiranog dijaloga	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	1	Ne	Predfin.: 80% Preost. iznos: 20%

	Rokovi u okviru trajanja projekta			Načini plaćanja		
	Okvirni datum za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Datum konačne isplate/zahtjev za povrat iznosa	Okvirni datum za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Datum konačne isplate/zahtjev za povrat iznosa	Privremeno/tehničko izvješće	% bespovratnih sredstava isplaćen u raznim fazama
Aktivnosti Jean Monnet	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Da	Predfin.: 70% Preost. iznos: 30%
Sport – Suradnička partnerstva (projekti povezani s Europskim tjednom sporta)	3 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	2	Ne	Predfin.: 60% Preost. iznos: 40%
Sport – Suradnička partnerstva (projekti koji nisu nužno povezani s Europskim tjednom sporta)	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	2	Ne	Predfin.: 60% Preost. iznos: 40%
Sport – Neprofitna sportska događanja (događanja organizirana za vrijeme Europskog tjedna sporta)	3 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	4 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Ne	Predfin.: 60% Preost. iznos: 40%
Sport – Neprofitna europska sportska događanja (događanja koja nisu nužno organizirana za vrijeme Europskog tjedna sporta)	5 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	6 mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1	Ne	Predfin.: 60% Preost. iznos: 40%

Imajte na umu da su okvirni datumi navedeni u tablici samo informativni i ne čine pravnu obvezu nacionalnih agencija i Izvršne agencije. Slično kao i u vezi s prethodno predstavljanim načinima plaćanja, treba napomenuti će se oni primjenjivati općenito, ali ovisno o pojedinačnoj situaciji organizacije podnositeljice ili predmetnog konzorcija (npr. ovisno o financijskoj sposobnosti), mogu se predvidjeti različita rješenja za ugovor ili odluku o dodjeli bespovratnih sredstava. U slučaju manjka predviđenih sredstava EU-a za određenu financijsku godinu, prvi iznos predplaćanja može se dalje smanjiti.

OSTALE VAŽNE UGOVORNE ODREDBE

FINANCIJSKA JAMSTVA

Ako se smatra da financijska sposobnost nije zadovoljavajuća, nacionalna ili Izvršna agencija može tražiti od korisnika kojem su dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR da unaprijed dostave jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom predfinanciranja. Moguće je tražiti jamstvo do iznosa predfinanciranja.

Svrha je takvog jamstva da banka ili financijska institucija služi kao neosporivi ili prvi jamac za obveze korisnika koje proizlaze iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ovo financijsko jamstvo dostavlja odobrena banka ili financijska institucija sa sjedištem u državi članici EU-a u EUR. Ako korisnik ima poslovni nastan u državi nečlanici EU-a, nacionalna ili Izvršna agencija mogu pristati da jamstvo pruži banka ili financijska institucija s poslovnim nastanom u toj državi, ako smatra da banka ili financijska institucija nude istovjetnu financijsku sigurnost i obilježja onima koje se nude u državi članici EU-a.

Jamstvo se može zamijeniti zajedničkim jamstvom treće stranke ili nekoliko trećih stranaka iz organizacija sudionica koje su stranke istog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Jamstva se oslobađaju kada se iznosi predfinanciranja pokriju u odnosu na privremeno plaćanje ili plaćanje konačnog iznosa korisniku, u skladu s uvjetima iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako plaćanje konačnog iznosa bude u obliku povrata, jamstvo se oslobađa nakon obavijesti korisniku.

PODUGOVARANJE I DODJELA UGOVORA O NABAVI

Korisnik može koristiti podugovaranje ili ugovore o provedbi za određene tehničke usluge koje zahtijevaju posebne vještine (u pravnom, računovodstvenom, poreznom području te području ljudskih potencijala, IT-a i slično). Troškovi koji su korisniku nastali za takve vrste usluga mogu se stoga smatrati prihvatljivim troškovima pod uvjetom da ispunjavaju sve ostale kriterije opisane u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ako provedba projekta zahtjeva nabavu robe, radova ili usluga (ugovor o provedbi), korisnici moraju ugovor dodijeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi, odnosno, ponudi koja nudi najbolju vrijednost za novac, ili, ako je primjerno, ponudi koja nudi najnižu cijenu i moraju osigurati da nema sukoba interesa i da se čuva dokumentacija za slučaj revizije.

U slučaju ugovora o provedbi koji prelazi 60 000 EUR ili (25 000 EUR za mjeru jačanja sposobnosti u području visokog obrazovanja), nacionalna ili Izvršna agencija mogu, uz pravila iz prethodnog odlomka, odrediti posebna pravila za korisnika. Ta će posebna pravila biti objavljena na web-mjestima nacionalnih agencija i Izvršne agencije.

INFORMACIJE O DODIJELJENIM BESPOVRATNIM SREDSTVIMA

Bespovratna sredstva dodijeljena tijekom financijske godine moraju se objaviti na web-mjestu Komisije, Izvršne Agencije i/ili nacionalnih agencija u prvoj polovici godine nakon zatvaranja financijske godine za koju su dodijeljena.

Informacije se mogu objaviti i na bilo kojem drugom primjerenom mediju, uključujući Službeni list Europske unije.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija objavljuju sljedeće informacije:

- ime i mjesto korisnika;
- iznos dodijeljenih sredstava
- priroda i svrha bespovratnih sredstava.

Korisnik se može osloboditi zahtjev objave na temelju obrazloženog i opravdanog zahtjeva ako postoji rizik da će se objavom ugroziti prava i slobode osoba zaštićena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije ili naštetiti poslovnim interesima korisnika.

U odnosu na osobne podatke o fizičkim osobama, objavljene informacije uklanjaju se dvije godine nakon kraja financijske godine u kojoj su dodijeljena financijska sredstva.

Isto se primjenjuje na osobne podatke navedene u službenim nazivima pravnih osoba (npr. udruga ili poduzeće koje u svom nazivu ima imena svojih osnivača).

Ovi se podaci neće objavljivati u slučaju stipendija isplaćenih fizičkim osobama ili druge izravne potpore fizičkim osobama kojima je pomoć potrebna (izbjeglice ili nezaposlene osobe). Organizacije korisnice također ne smiju objavljivati takve informacije o osobama koje primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+.

OBJAVA

Uz zahtjeve koji se odnose na vidljivost projekta i širenje i iskorištavanje njegovih rezultata (Kriteriji za dodjelu), postoji obveza minimalne objave u vezi sa svakim odobrenim projektom.

Korisnici moraju jasno priznati potporu Europske unije u svim komunikacijama ili objavljenim dokumentima, u bilo kojem obliku i bilo kojem mediju, uključujući na Internetu, ili u vezi s aktivnostima za koje se koriste bespovratna sredstva.

To se mora učiniti u skladu s odredbama iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako korisnik ne ispuni te obveze u potpunosti, bespovratna sredstva mogu se smanjiti.

Molimo pogledajte Smjernice o širenju za korisnike iz Priloga II. ovog vodiča za dodatne zahtjeve u vezi s vidljivošću projekta.

PROVJERE I REVIZIJE

Nacionalna ili Izvršna agencija i/ili Europska komisija mogu vršiti tehničke i financijske provjere i revizije uporabe bespovratnih sredstava. One također mogu provjeravati zakonsku evidenciju korisnika (ili sukorisnika) u cilju povremene provjere paušalnih iznosa, jediničnog troška ili fiksne stope financiranja. Korisnik (ili sukorisnik) osigurava dokaze, s potpisom pravnog zastupnika, da su sredstva ispravno iskorištena. Europska komisija, Izvršna agencija, nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, ili tijelo kojim oni upravljaju, može provjeriti uporabu bespovratnih sredstava do pet godina, ili do tri godine za bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR, počevši od datuma isplate konačnog ili povrata koji je izvršila nacionalna ili Izvršna agencija. Prema tome, korisnici u tom razdoblju čuvaju izvornu evidenciju, prateću dokumentaciju, statističku dokumentaciju i druge dokumente u vezi s bespovratnim sredstvima.

Na projekte kojima centralizirano upravlja Izvršna agencija mogu se primjenjivati različite vrste revizijskih postupaka ovisno o vrsti predmetne Aktivnosti i vrsti dodijeljenih bespovratnih sredstava (ako je primjenjivo, Revizija I. za bespovratna sredstva koja premašuju 60 000, ali su manja od 750 000 EUR; Revizija II. za bespovratna sredstva od 750 000 EUR ili više). Više informacija dostupno je na *web*-mjestu Izvršne agencije.

Detaljni podaci o provjerama i revizijama opisane su u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

ZAŠTITA PODATAKA

Osobne podatke navedene u obrascu zahtjeva ili u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava obrađuje nacionalna ili Izvršna agencija ili Europska komisija u skladu s:

- Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka;
- ako je primjenjivo, nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti osobnih podataka u državi čiji je zahtjev odabran.

Osim ako nisu označena kao izborna, odgovori podnositelja na pitanja u obrascu zahtjeva nužni su za ocjenu i daljnju obradu zahtjeva za bespovratna sredstva u skladu s programom Erasmus+. Osobni podaci mogu se prenositi trećim strankama uključenim u ocjenjivanje zahtjeva samo ako ih oni moraju znati ili u postupku upravljanja bespovratnim sredstvima, ne dovodeći u pitanje prijenos tijelima zaduženim za zadaće nadzora i inspekcije u skladu sa zakonodavstvom Europske unije ili tijelima koja su zadužena za provedbu ocjenjivanja programa ili njegovih mjera. Posebno za potrebe zaštite financijskih interesa Unije, osobni se podaci mogu prenositi službama za unutarnju reviziju, Europskom revizorskom sudu, Odboru za financijske nepravilnosti ili Europski ured za borbu protiv prijevара i između dužnosnika za ovjeravanje Komisije i izvršnih agencija. Podnositelj ima pravo pristupiti svojim podacima i pravo ispraviti takve podatke. U slučaju pitanja o obradi svojih podataka, podnositelj ta pitanja upućuje Agenciji koja je odabrala projekt. U slučaju sukoba, podnositelj ima pravo obratiti se Europskom nadzorniku za zaštitu podataka. Više pojedinosti o obradi osobnih podataka nalazi se u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

U odnosu na obradu osobnih podataka u okviru programa Erasmus+, detaljna izjava o privatnosti, uključujući podatke za kontakt, dostupna je na web-mjestu Komisije i Izvršne agencije.

Podnositelji i, ako su pravne osobe, osobe koje imaju ovlasti zastupanja, odlučivanja ili kontrole nad pravnim osobama, obavješćuju se u slučaju situacija navedenih u:

- Odluci Komisije 16.12.2008 o sustavu ranog upozoravanja (EWS) koji koriste dužnosnici za odobravanje u Komisiji i izvršne agencije¹⁴⁰, ili
- Uredbi Komisije od 17.12.2008. o Središnjoj bazi podataka za isključenje¹⁴¹ (CED),

i njihovi osobni podaci (ime, prezime fizičke osobe, adresa, pravni oblik i ime i prezime osoba koje imaju ovlasti zastupanja, odlučivanja ili kontrole u pravnoj osobi) mogu se registrirati samo u EWS-u ili u EWS-u i CED-u, i priopćiti osobama i tijelima navedenim u prethodno spomenutoj Odluci i Uredbi, u vezi s dodjelom ili izvršenjem ugovora o nabavi ili ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava.

OTVORENA DOZVOLA I PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Otvorena dozvola način je na koji vlasnik djela daje dozvolu ostalima da koriste resurs. Dozvola je povezana sa svakim resursom. Postoje različite otvorene dozvole u skladu s opsegom odobrenih dozvola ili ograničenja i korisnici mogu izabrati posebnu dozvolu koju će primjenjivati na svoj rad. Otvorena dozvola mora biti povezana sa svakim proizvedenim resursom.

Otvorena dozvola ne predstavlja prijenos autorskih prava ili prava intelektualnog vlasništva (IPR). Korisnici će ostati nositelji autorskih prava na materijale koje proizvode i mogu ih koristiti kako žele. Jedini zahtjev za korisnike bespovratnih sredstava jest da obrazovne resurse (ili druge dokumenata i medije koji nastaju kao rezultat projekta) stave na raspolaganje putem otvorenih dozvola. Kako bi se ispunio taj zahtjev, dozvolama se mora odobravati barem uporaba, a u idealnom slučaju prava prilagodbe. Korisnici mogu komercijalizirati rezultate svojih projekata i iskustvo je pokazalo da otvoreni pristup donosi vidljivost i da se na taj način zainteresirani korisnici mogu potaknuti da kupe tiskanu verziju ili fizički materijal, dokument ili medij.

PRIMJENJIVA PRAVILA

Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća br. 1605/2002.¹⁴²

Delegirana Uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije.¹⁴³

¹⁴⁰ (SL, L 344, 20.12.2008., str. 125.)

¹⁴¹ (SL L 344, 20.12.2008., STR. 12.)

¹⁴² (SL L 298, 26.10.2012. STR. 1.)

¹⁴³ (SL L 362, 31.12.2012., STR. 1.)

PRILOG I.

POSEBNA PRAVILA I PODACI U VEZI S AKTIVNOSTIMA MOBILNOSTI, STRATEŠKIM PARTNERSTVIMA I JAČANJEM SPOSODBNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

U ovom su Prilogu navedeni dodatni kriteriji i važne informacije o pripremi, provedbi i praćenju projekata mobilnosti i mobilnosti diploma visokog obrazovanja te nekoliko konkretnih primjera aktivnosti koje se mogu ostvarivati u okviru Strateških partnerstava u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih te dodatni podaci o jačanju sposobnosti u području projekata za visoko obrazovanje. Pozivaju se one organizacije koje planiraju pripremiti projekt u okviru ovih aktivnosti da pažljivo pročitaju odgovarajuće dijelove ovog Priloga, prije podnošenja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava. Prilog je podijeljen na sljedeće odjeljke:

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U USTANOVAMA VISOKOG OBRAZOVANJA	252
PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU (VET).....	257
PROJEKT MOBILNOSTI ZA NASTAVNO OSOBLJE U ŠKOLAMA.....	262
PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH	265
PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA.....	267
ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJI ERASMUS MUNDUS.....	273
STRATEŠKA PARTNERSTVA	276
JAČANJE SPOSODBNOSTI U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA	289

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U USTANOVAMA VISOKOG OBRAZOVANJA

1. PRIJE MOBILNOSTI

a. AKREDITACIJA ORGANIZACIJA SUDIONICA

POVELJA ERASMUS ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) predstavlja pruža opći kvalitativni okvir za aktivnosti europske i međunarodne suradnje koje neka ustanova visokog obrazovanja može provoditi u okviru programa. Dodjela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje preduvjet je za sve ustanove visokog obrazovanja koje se nalaze u državi sudionici u programu i koje žele sudjelovati u obrazovnoj mobilnosti pojedinaca i/ili suradnji za inovacije i dobru praksu u okviru Programa. ECHE nije obavezna za UVO-ove smještene u partnerskim državama, a kvalitativni okvir uspostaviti će se putem međuinstitucionalnih sporazuma (vidi u nastavku) između UVO-ova.

Poziv na podnošenje prijedloga za dodjelu ECHE-a svake godine objavljuje izvršna agencija u Bruxellesu. Ako je dodijeljena, Povelja vrijedi za cijelo vrijeme trajanja programa. Uvjeti za prijavu za dobivanje ECHE-a opisani su na [web-mjestu izvršne agencije na https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en](https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en).

UVO-ovi moraju za vrijeme provedbe projekta poštovati sve odredbe ECHE-a. Poštovanje odredbi pratit će nacionalna agencija. U slučaju povrede bilo kojeg načela i opredijeljena iz Povelje, Europska komisija može povući Povelju.

POTVRDA ZA KONZORCIJ ZA MOBILNOST

Nacionalni konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju može podupirati bilo koju od četiri prihvatljive aktivnosti mobilnosti u okviru projekta mobilnosti u području visokog obrazovanja.

Svrha je konzorcija za mobilnost olakšati organizaciju aktivnosti mobilnosti i ponuditi dodanu vrijednost u smislu kvalitete aktivnosti u usporedbi s onim što bi svaka od ustanova visokog obrazovanja koja šalje pojedinca mogla sama pružiti. Organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost mogu objediniti ili dijeliti usluge organizacije mobilnosti. Zajedničke aktivnosti mogu uključivati administrativno, ugovorno i financijsko upravljanje mobilnošću, zajednički odabir i/ili pripremu i mentorstvo sudionika te, ako je primjereno, centraliziranu točku za pronalaženje poduzeća i spajanje poduzeća i sudionika. Nacionalni konzorcij za mobilnost može također djelovati kao posrednik za nove studente i vježbenike. To uključuje pronalaženje organizacije primateljice u regiji u kojoj se nalaze partneri konzorcija za mobilnost i pružanje pomoći u slučaju potrebe.

Koordinator konzorcija, ponekad i zajedno s drugim/posrednim organizacijama, može igrati aktivnu ulogu u poticanju kontakata s poduzećima i pronalaženju prilika za obavljanje stručne prakse i osposobljavanje osoblja, u promicanju tih aktivnosti i pronalaženju informacija itd.

Svaki UVO pošiljatelj odgovoran je za kvalitetu, sadržaj i priznavanje razdoblja mobilnosti. Svaki član konzorcija mora potpisati ugovor s koordinatorom konzorcija u kojem se navode uloge i odgovornosti i administrativna i financijska rješenja; načinima suradnje utvrdit će se pitanja kao što su mehanizmi za pripreme, osiguranje kvalitete i praćenje razdoblja mobilnosti. Osim toga, svaki UVO pošiljatelj odgovoran je za potpisivanje međuinstitucionalnih sporazuma (vidjeti sljedeći odjeljak) s UVO-ima koji primaju njihove studente i osoblje.

Nacionalni konzorcij za mobilnost može dobiti financiranje samo ako ima potvrdu za nacionalni konzorcij za mobilnost. Ako konzorcij za mobilnost nije pozitivno ocijenjen, morat će se ponovno prijaviti za potvrdu i financiranje sljedeće godine.

Nacionalna agencija prati poštovanje potvrde za konzorcij za mobilnost. Svi veći problemi (npr. zlouporaba sredstava, nepoštovanje obveza i nedostaci u financijskoj sposobnosti) ili povreda obveza mogu dovesti do toga da nacionalna agencija povuče potvrdu. Nacionalna agencija zahtijeva od koordinatora konzorcija da ju odmah obavijesti o promjenama u sastavu, situaciji ili položaju konzorcija koje bi mogle biti razlog za promjene ili povlačenje potvrde.

UVO može zatražiti bespovratna sredstva putem dvaju različitih kanala: a) izravno NA kao pojedinačni UVO, b) putem konzorcija čiji je član. Pojedini odjel ili fakultet može za mobilnost koristiti oba kanala istovremeno. Međutim, UVO/odjel odgovoran je spriječiti dvostruko financiranje sudionika kada se u istoj akademskoj godini koriste dva kanala.

b. MEĐUINSTITUCIONALNI SPORAZUM

Mobilnost studenata u svrhu učenja i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja odvijaju se na temelju međuinstitucionalnog sporazuma između UVO-ova. Predlošci su dostupni na http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. Međuinstitucionalne sporazume mogu potpisati dva ili više UVO-a.

U ovom međuinstitucionalnom sporazumu, u slučaju mobilnosti između država sudionica u programu i partnerskih država, propisana su opća načela koja mora poštivati ECHÉ i osigurava se da će obje ili sve stranke biti posvećene njegovoj provedbi.

Međuinstitucionalni sporazum može se proširiti na mobilnost studenata u svrhe obavljanja stručne prakse i/ili mobilnost osoblja u svrhe osposobljavanja, pri čemu se oslanja na znanje partnerskih ustanova o poduzećima u cilju pronalaženja poduzeća i organizacija primatelja u inozemstvu.

c. ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alat za mobilnost pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će ispunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalne agencije i korisnika.

d. UVJETI ZA SUDJELOVANJE STUDENATA

ODABIR

Studenti se prijavljuju svom UVO-u koji vrši odabir sudionika u aktivnosti mobilnosti. Odabir studenata – kao i postupak za dodjelu bespovratnih sredstava – moraju biti poštjeni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i moraju biti dostupni svim strankama koje sudjeluju u postupku odabira.

UVO poduzima nužne mjere da spriječi sukob interesa u odnosu na osobe koje mogu biti pozvane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira studenata.

Kriteriji za odabir – kao što su, primjerice, akademski rezultati kandidata, prethodna iskustva mobilnosti, motivacija, prethodno iskustvo u državi primateljici (npr. povratak u državu podrijetla itd.) – moraju biti objavljeni.

Studentima koji su već sudjelovali u aktivnostima mobilnosti na istoj razini studija, u okviru programa LLP-Erasmus, programa Erasmus Mundus ili programa Erasmus+ dodijelit će se niži stupanj prioriteta.

Studenti koji su odabrani trebaju od ustanove pošiljateljice dobiti Studentsku povelju Erasmus+ u kojoj su navedena prava i obveze studenata u odnosu na razdoblje studiranja ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu te su objašnjeni različiti koraci koji se moraju poduzeti prije, za vrijeme i nakon mobilnosti.

UGOVOR SA STUDENTOM

Prije odlaska, svaki odabrani student mora potpisati ugovor, koji uključuje i „ugovor o studiju” u kojem je opisan program studija i/ili stručne prakse koji je dogovoren sa studentom te su navedene organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica. Predložak je dostupan na http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. U ovom su ugovoru o studiju utvrđeni ciljni rezultati učenja za vrijeme razdoblja učenja provedenog u inozemstvu te su navedene odredbe o službenom priznavanju. U ugovoru je također navedeno mjesto studiranja i/ili obavljanja stručne prakse. U ugovoru o studiju organizacija pošiljateljica i student trebaju se dogovoriti i oko razine znanja jezika (glavnog jezika studiranja ili radnog mjesta) koju student mora ostvariti do početka razdoblja studiranja/obavljanja stručne prakse u skladu s preporučenom razinom navedenom u međuinstitucionalnom ugovoru između ustanove pošiljateljice i primateljice (ili u skladu s očekivanjima poduzeća ako se radi o stručnoj praksi). Ako je primjenjivo, organizacija pošiljateljica i student dogovaraju se o najprikladnijoj jezičnoj potpori koju je studentu potrebno pružiti kako bi postigao dogovorenu razinu (vidi sljedeći odlomak o internetskoj usluzi za pružanje jezične potpore).

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA STUDENTE

Studenti mogu dobiti „bespovratna sredstva za studiranje“ koja će im pomoći da pokriju povećane troškove koji nastaju uslijed razdoblja mobilnosti u inozemstvu. Takva bespovratna sredstva mogu uključivati jedno ili oboje od navedenog:

- bespovratna sredstva EU-a, koja se izračunavaju po mjesecu i isplaćuju kao jedinični trošak (vidi „pravila financiranja“ u dijelu B ovog vodiča); i/ili
- nacionalna, regionalna i lokalna bespovratna sredstva koja plaća javni ili privatni donator, ili zajam.

Studenti koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava EU-a (za mobilnost radi studiranja i radi obavljanja stručne prakse), odnosno, studenti koji ispunjavaju sve kriterije prihvatljivosti za studente programa Erasmus i imaju koristi od toga što su studenti programa Erasmus, ali ne dobivaju bespovratna sredstva EU-a za mobilnost. Pravila navedena u ovom Vodiču programa, osim onih koja se odnose na dodjelu bespovratnih sredstava, primjenjuju se i na studente koji primaju nultu stopu sredstava. Broj studenata koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava za cijelo razdoblje mobilnosti računa se u statistici za pokazatelje rezultata koji se koriste za dodjelu proračuna EU-a između država.

Studenti koji sudjeluju u projektu mobilnosti u području visokog obrazovanja uz potporu programa Erasmus+ - bez obzira na to primaju li bespovratna sredstva programa Erasmus+ za sudjelovanje – oslobođeni su plaćanja školarine, upisnine, ispita i pristupa laboratorijima i knjižnicama u ustanovi primateljici. Međutim, možda će morati platiti manje naknade za troškove kao što su osiguranje, članstvo u studentskim sindikatima i uporaba različitih materijala kao što su fotokopije, laboratorijski proizvodi, po istoj cijeni kao i lokalni studenti. Studenti koji odlaze u inozemstvo ne moraju plaćati dodatne naknade za organizaciju ili upravljanje razdobljem mobilnosti.

Osim toga, pravo na bespovratna sredstva ili zajam koji su studenti dobili za studiranje u matičnoj ustanovi zadržava se i za vrijeme boravka u inozemstvu.

Kada se radi o stručnoj praksi, ako poduzeće/organizacija primateljica dodijeli studentu džeparac ili neku vrstu naknade, ona je u skladu s bespovratnim sredstvima EU-a za Erasmus +.

Za vrijeme razdoblja mobilnosti dopušteno je raditi na pola radnog vremena i, ako student prima bespovratna sredstva EU-a u okviru Erasmus+, ona su kompatibilna s dohotkom koji bi student dobio ako obavlja aktivnosti predviđene u dogovorenom programu mobilnosti.

Studenti koji sudjeluju u projektu mobilnosti u sustavu visokog obrazovanja (studiraju ili obavljaju stručnu praksu u inozemstvu) ne mogu istovremeno biti korisnici stipendije za združeni diplomski studij Erasmus Mundus i obrnuto.

Studenti koji primaju bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ morat će u potpunosti ili djelomično vratiti isplaćeni iznos ako ne budu poštovali uvjete iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (osim ako ih je u izvršavanju planiranih aktivnosti u inozemstvu spriječila viša sila). Može ih se tražiti da u potpunosti ili djelomično vrate isplaćeni iznos bespovratnih sredstava ako ne sastave i ne dostave završno izvješće.

JEZIČNA POTPORA NA INTERNETU

Potpisujući Povelju Erasmus za visoko obrazovanje UVO se obvezuju pružiti svu nužnu potporu sudionicima u aktivnostima mobilnosti u smislu jezične pripreme. U tom smislu, jezična potpora na internetu postupno će se provoditi za vrijeme trajanja Programa za sve aktivnosti mobilnosti u trajanju od dva mjeseca ili duže. Takvu će internetsku potporu Europska komisija dati na raspolaganje odabranim studentima u cilju ocjenjivanja njihove sposobnosti na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Taj će im alat također ponuditi, ako je potrebno, mogućnost da poboljšaju znanje iz jezika prije i/ili za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Jezična potpora na internetu pružat će se na sljedeći način:

- Nacionalne će agencije, u slučaju kad je sustav dostupan, dodijeliti dozvole ustanovama visokog obrazovanja u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija;
- Kada ih odabere njihova ustanova visokog obrazovanja – i prije nego što potpišu ugovor o studiju - svi studenti (osim izvornih govornika) koji koriste internetsku uslugu obaviti će test na internetu kako bi se ocijenila njihova sposobnost na glavnom jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Rezultate ovog testa student priopćuje UVO pošiljatelju. To će UVO pošiljatelju omogućiti da kvantificira broj studenata kojima će možda biti potreban internetski tečaj jezika;
- na temelju broja dostupnih internetskih dozvola za tečajeve jezika, UVO će podijeliti dozvole ovisno o potrebama studenata. Studenti će biti odgovorni za praćenje tečaja na internetu, na način kako je opisano i dogovoreno u ugovoru o bespovratnim sredstvima

- na kraju razdoblja mobilnosti, student će obaviti drugo ocjenjivanje kako bi se izmjeri napredak ostvaren u znanju glavnog stranog jezika. Rezultati će se priopćiti studentu i UVO pošiljatelju.

Dodatne informacije dostupne su na *web*-mjestima Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za sve druge vrste mobilnosti, ili ako internetska usluga Komisije nije dostupna na određenom jeziku, ustanove visokog obrazovanja mogu studentima pružiti druge vrste jezične potpore, koja će se financirati u okviru bespovratnih sredstava za „Organizacijsku potporu.”

e. UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Osoblje koje sudjeluje u projektu mobilnosti u sustavu visokog obrazovanja mora biti odabrano na pošten i transparentan način. Prije odlaska, moraju imati dogovoren program mobilnosti s ustanovama pošiljateljicama i primateljicama ili poduzećima.

Odabir učitelja i osoblja UVO vrši UVO. Postupak odabira i dodjele bespovratnih sredstava mora biti pošten, transparentan, dosljedan i dokumentiran i dostupan svim strankama uključenima u postupak odabira. Kriteriji za odabir (na primjer prednost koja se daje osoblju koje odlazi u inozemstvo po prvi puta, ograničenja mogućeg broja aktivnosti mobilnosti po članu osoblja u određenom vremenskom razdoblju itd.) moraju biti javno dostupni.

UVO poduzima nužne mjere da spriječi sukob interesa osoba koje bi mogle biti pozvane sudjelovati u tijelima za odabir ili u postupku odabira pojedinih korisnika.

U slučaju mobilnosti osoblja iz poduzeća u UVO, mobilnost se dogovara pozivom ustanove članu osoblja poduzeća; bespovratnim sredstvima upravlja UVO primatelj.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Odabir osoblja UVO-a vrši ustanova pošiljateljica na temelju nacrt programa mobilnosti koji je član osoblja dostavio nakon savjetovanja s ustanovom primateljicom/poduzećem. Prije odlaska, ustanova pošiljateljica/poduzeće i ustanova primateljica/poduzeće službeno dogovaraju konačnu verziju programa mobilnosti (razmjenom pisama ili elektroničkih poruka).

Ustanova pošiljateljica/poduzeće i ustanova primateljica/poduzeće odgovorni su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA OSOBLJE

Na dvije vrste mobilnosti osoblja primjenjuju se ista financijska pravila. Bespovratnim sredstvima doprinosi se troškovima putovanja i života za vrijeme razdoblja poučavanja ili osposobljavanja u inozemstvu (vidi odjeljak o „pravilima financiranja” u dijelu B ovog vodiča).

Dopuštena je mobilnost osoblja iz sustava visokog obrazovanja s nultom stopom dodijeljenih sredstava.

2. TIJEKOM MOBILNOSTI

PREKID MOBILNOSTI STUDENATA

Kada je razdoblje mobilnosti studenta prekinuto, na primjer, zbog jaza između kraja tečaja učenja jezika i početka stvarnog studiranja/obavljanja stručne prakse, broj dana prekida unosi se u Alat za mobilnost i iznos bespovratnih sredstava prilagođava se u skladu s time.

Kada se radi o stručnoj praksi, razdoblje mobilnosti u inozemstvu može se prekinuti zbog praznika ako je poduzeće za to vrijeme zatvoreno. Bespovratna sredstva nastavljaju se isplaćivati u tom razdoblju. Razdoblje zatvorenosti ne ubraja se u minimalno trajanje stručne prakse, ali će se ubrajati u najviše 12 mjeseci po svakom ciklusu studija za koji isti student može dobiti bespovratna sredstva za razdoblja mobilnosti.

PRODUŽENJE MOBILNOSTI STUDENATA

Produženje tekućeg razdoblja mobilnosti može se dogovoriti između organizacije pošiljateljice i primateljice pod sljedećim uvjetima:

- zahtjev za produženje razdoblja mobilnosti mora se predati najkasnije mjesec dana prije kraja izvorno planiranog razdoblja mobilnosti;
- ako su zahtjev prihvatile sve stranke, prije kraja izvornog planiranja razdoblja mobilnosti potrebno je izmijeniti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i dovršiti sve postupke koji se odnose na produženje trajanja.
- ako student prima bespovratna sredstva Erasmus+, organizacija pošiljateljica može izmijeniti iznos bespovratnih sredstava kako bi uzela u obzir duže trajanje ili može postići dogovor sa studentom da se dodatni dani smatraju razdobljem nulte stope bespovratnih sredstava EU-a.
- stvarni datum početka i datum završetka razdoblja mobilnosti bit će uključeni u prijepis ocjena ili u potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi ustanove primateljice u skladu sa sljedećim definicijama:
 - Datum početka mora biti prvi dan kada student mora biti nazočan u organizaciji primateljici (na primjer, to može biti početni datum prvog tečaja/dana na poslu, događaj dobrodošlice organiziran u ustanovi primateljici ili tečaj jezika ili kulture);
 -
 - Datum završetka trebao bi biti posljednji dan kada student mora biti nazočan u organizaciji primateljici (na primjer, to bi mogao biti posljednji dan ispitnog roka/nastave/rada/obveznog slušanja predavanja).
 -
- prethodno definirano stvarno trajanje razdoblja je koje UVO-i moraju navesti u svom izvješću uključuje najveći broj mjeseci koji može biti obuhvaćen bespovratnim sredstvima EU-a. Kada se produženje mobilnosti studenta smatra nultom stopom bespovratnih sredstava, ti se dani oduzimaju od ukupnog trajanja razdoblja mobilnosti za izračun konačnog iznosa bespovratnih sredstava.
- dodatno razdoblje mora slijediti odmah nakon tekućeg razdoblja mobilnosti. Ne smije biti praznina (praznici i dani kada su sveučilišta/poduzeća zatvoreni ne smatraju se „prazninama“) osim ako je to odobrila i opravdala nacionalna agencija.

3. NAKON MOBILNOSTI

a. PRIZNANJE REZULTATA UČENJA

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, ustanova primateljica/poduzeće moraju studentu i njegovom UVO-u dostaviti prijepis ocjena ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi („prijepis izvršenog posla“) u kojima se potvrđuju rezultati dogovorenog programa.

Nakon razdoblja mobilnosti, u ustanovi pošiljateljici slijedi formalno priznanje bodova stečenih u inozemstvu za formalno učenje novostečenih sposobnosti (putem sustava ECTS bodova ili istovjetnog sustava), uključujući za stručnu praksu, ako je primjenjivo, i bilježenje rezultata formalnog i neformalnog učenja izvan učionice ili radnog mjesta (pomoću Dodatka diplomi). Međutim, ovo se ne primjenjuje na stručnu praksu koju obavljaju studenti koji su nedavno diplomirali.

Rezultati ocjene znanja jezika i tečajevi jezika na internetu prijavljuju se na središnjoj razini, ali ne donose formalne kvalifikacije.

U odnosu na mobilnost osoblja, ustanove pošiljateljice trebale bi osigurati primjereno priznavanje, širenje i korištenje rezultata učenja uključenog osoblja u ustanovi.

b. IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svi studenti i osoblje koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. U slučaju aktivnosti mobilnosti koje traju dva mjeseca ili više, izvješće uključuje i ocjenu kvalitete jezične potpore dobivene za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Ustanova pošiljateljica može tražiti od onih studenata koji ne dostave izvješće djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada student ili član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Ustanova pošiljateljica mora prijaviti takve slučajeve i oni

podliježu

pisanom

odobrenju

NA

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU (VET)

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja visokokvalitetne mobilnosti studenata i osoblja. Na primjer:

- pružanje informacija i pomoći studentima i osoblju;
- odabir studenata i osoblja;
- priprema ugovora o studiju kako bi se osiguralo priznavanje obrazovnih sastavnica studenata; priprema i priznavanje ugovora za mobilnosti osoblja;
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme studentima i osoblju – posebno sektorski specifične jezične tečajeve za VET;
- opće upravljanje u vezi sa uspostavom i upravljanjem projektom mobilnosti;
- osiguranje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor mobilnih sudionika;
- posebna rješenja za osiguranje kvalitete stručne prakse u poduzećima.

Prilikom donošenja odluke o konačnim bespovratnim sredstvima uzima se u obzir kvaliteta provedbe i praćenja projekta. Kvalitetna provedba projekta mobilnosti trebala bi se temeljiti na smjernicama iz ovog Priloga o mobilnosti učenika i osoblja u VET-u.

2. PRIJE MOBILNOSTI

a. AKREDITACIJA ORGANIZACIJA SUDIONICA - POVELJA ERASMUS + ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Europska komisija pokrenut će u 2014. poziv na podnošenje ponuda za dodjelu Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Svrha je Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju poticati organizacije koje ostvaruju dobre rezultate u organizaciji mobilnosti u okviru VET-a za učenike i osoblje da dalje razvijaju svoje europske strategije. Cilj je povelje pojednostaviti postupke kojima se organizacije pošiljateljice prijavljuju za financiranje, organiziraju mobilnost radnika i osoblja i izvješćuju o svojim aktivnostima, dok istovremeno nagrađuju, promiču i dalje razvijaju kvalitetu mobilnosti.

Nositelji Povelje birat će se od 2015. i imat će priliku od 2016. podnijeti prijedloge putem pojednostavljenog postupka u okviru Ključne mjere br. 1 koja se odnosi na mobilnost učenika i osoblja u okviru VET-a. Povelja se dodjeljuje za cijelo vrijeme trajanja provedbe programa Erasmus+ i moguće ju je povući ako nositelji ne održavaju standarde kvalitete na temelju kojih su dobili povelju.

Detaljnije informacije dostupne su *web*-mjestima Europske komisije i nacionalnih agencija.

b. EUROPSKA POVELJA KVALITETE ZA MOBILNOST

Organizacije VET-a koje planiraju organizirati aktivnosti mobilnosti za učenike i osoblje u VET-u moraju organizirati svoje aktivnosti u skladu s načelima i kriterijima navedenima u Europskoj povelji kvalitete za mobilnost¹⁴⁴.

Europska povelja kvalitete za mobilnost čini kvalitetan referentni dokument za obrazovanje i osposobljavanje u inozemstvu. Povelja sadržava smjernice o rješenjima za mobilnost za učenje ili druge svrhe, kao što je stručno usavršavanje učenika i osoblja. Poštovanjem načela utvrđenih u Povelji trebalo bi se pomoći osigurati da sudionici u mobilnosti uvijek imaju pozitivno iskustvo u državi domaćinu i u državi podrijetla nakon povratka te da se povećaju broj i dubina razmjena u svrhu osposobljavanja i obrazovanja. Povelja je dostupna na http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

¹⁴⁴ Preporuka (EZ) br. 2006/961 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2006. o transnacionalnoj mobilnosti u Zajednici u svrhe obrazovanja i osposobljavanja: Europska povelja kvalitete za mobilnost (Službeni list L 394 od 30.12.2006.).

c. ECVET – MEMORANDUMI RAZUMIJEVANJA

Organizacije VET-a mogu odlučiti primijeniti Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET) u okviru svojih aktivnosti mobilnosti (za više informacija vidi u nastavku). U tim slučajevima, uspostava ECVET partnerstva preduvjet je za uporabu ECVET-a. Ovim bi se partnerstvom trebale spojiti nadležne organizacije uključene u 1) utvrđivanje primjerenih rezultata učenja za vrijeme aktivnosti mobilnosti; 2) pružanje programa VET-a kojima se mogu zadovoljiti te potrebe; 3) ocjenjivanje stupnja do kojeg su učenici ostvarili rezultate učenja; i 4) vrednovanje i priznavanje bodova učenika nakon povratka u matičnu ustanovu.

Partnerstvo za aktivnosti mobilnosti ECVET-a može se formalizirati putem Memoranduma o razumijevanju (MoU). MoU je sporazum između nadležnih organizacija u kojem se utvrđuje okvir za prijenos bodova. Njime se formalizira partnerstvo ECVET-a jer se navodi uzajamno prihvaćanje položaja i postupaka nadležnih organizacija i uključenih ustanova. MoU mogu sklapati mreže nadležnih organizacija/ustanova iz nekoliko država/sustava, ali oni mogu biti i bilateralni, ovisno o potrebama i željama partnerstva. Za više informacija i smjernica o uspostavi MoU molimo pogledajte Vodič za korisnike ECVET-a koji je dostupan na *web*-mjestu Europske komisije ili posjetite sljedeću poveznicu http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm and <http://www.ecvet-team.eu/>

d. KONZORCIJ ZA MOBILNOST

Osim što se pružatelji VET-a mogu prijaviti kao pojedinačne organizacije, nacionalni konzorcij za mobilnosti u sustavu VET-a također se može prijaviti za projekt mobilnosti.

Svrha konzorcija za mobilnost jest olakšati organizaciju aktivnosti mobilnosti i ponuditi dodanu vrijednost u smislu kvalitete aktivnosti u usporedbi s onim bi svaka ustanova VET-a pošiljateljica (tj. škola za VET) mogla ponuditi sama. Očekuje se da će organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost u sustavu VET-a objediniti i razmjenjivati usluge koje se odnose na organizaciju mobilnosti i razviti svoju internacionalizaciju zajedno putem uzajamne suradnje i razmjene kontakata. Zajedničke aktivnosti obično uključuju zajedničko administrativno, ugovorno i financijsko upravljanje mobilnošću, zajednički odabir i/ili pripremu i pripremanje sudionika i, ako je relevantno, centraliziranu točku za pronalaženje poduzeća i spajanje poduzeća i sudionika. Nacionalni konzorcij za mobilnost može djelovati i kao posrednik za dolazeće vježbenike i osoblje. To uključuje pronalaženje organizacije primateljice u regiji u kojoj se nalaze partneri nacionalnog konzorcija za mobilnost i pružanje potpore u slučaju potrebe.

Koordinator konzorcija mora, u suradnji s drugim/posredničkim organizacijama, igrati aktivnu ulogu u poticanju kontakata s poduzećima i pronalaženju prilika za obavljanje stručne prakse i osposobljavanje osoblja, u promicanju tih aktivnosti i pružanju informacija itd.

Svaka organizacija VET-a koja je pošiljateljica odgovorna je za kvalitetu, sadržaj i priznavanje razdoblja mobilnosti. Svaki član konzorcija mora potpisati ugovor s koordinatorom konzorcija u kojem su navedene uloge i odgovornosti te administrativna i financijska rješenja; načinima suradnje utvrđena su pitanja kao što su mehanizmi za pripremu, osiguranje kvalitete i praćenje razdoblja mobilnosti.

e. ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on/ona sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alat za mobilnost pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

f. UVJETI ZA SUDJELOVANJE UČENIKA IZ VET-A

ODABIR

Organizacija pošiljateljica obavlja odabir sudionika u aktivnosti mobilnosti. Odabir polaznika – kao i postupak za dodjelu bespovratnih sredstava – mora biti pošten, transparentan, dosljedan i dokumentiran te mora biti na raspolaganju svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere za sprječavanje sukoba interesa osoba koje bi mogle biti pozvane sudjelovati u tijelima za odabir ili u postupku odabira pojedinih korisnika.

OSOBE U PRATNJI

Učenici iz VET-a s posebnim potrebama ili u nepovoljnom položaju mogu u pratnji imati osobu koja će im pomagati za vrijeme razdoblja mobilnosti. Uključenost osobe koja ih prati trebala bi biti razmjerna broju uključenih učenika (obično jedna osoba u pratnji po skupini učenika koji obavljaju stručnu praksu u istoj organizaciji primateljici).

Trajanje boravka osoba u pratnji u inozemstvu trebalo bi biti razmjerno potrebama učenika (obično je ostanak za cijelo vrijeme trajanja aktivnosti dopušten samo u slučajevima kada učenici nisu samostalni ili su maloljetnici).

UGOVOR S UČENIKOM

Učenici iz VET-a moraju prije odlaska potpisati ugovor s organizacijom pošiljateljicom i organizacijom primateljicom koji uključuje sljedeće:

- „ugovor o studiju” u kojem je utvrđen program osposobljavanja koji se mora slijediti i koji su dogovorili učenik, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica. U ugovoru su definirani ciljni rezultati učenja za razdoblje učenja u inozemstvu i navedene odredbe u vezi s formalnim priznavanjem (npr. ECVET);
- „ugovor o kvaliteti”, u prilogu ugovora o studiju u kojem su prikazana prava i obveze vježbenika, organizacija pošiljateljica i primateljica i, ako je potrebno, organizacija posrednica.

Kada potpisuju ugovor o studiju, učenici iz VET-a imaju pravo na bespovratna sredstva koja će im pomoći za vrijeme razdoblja obavljanja stručne prakse u inozemstvu. Takva se bespovratna sredstva mogu sastojati od jednog od sljedećeg ili oboje:

- bespovratna sredstva EU-a, koja se izračunavaju danu aktivnosti (vidi „pravila financiranja” u dijelu B ovog vodiča); i/ili
- nacionalna, regionalna i lokalna bespovratna sredstva koja plaća javni ili privatni donator, ili zajam.

„Učenici koji ne primaju bespovratna sredstva” dopušteni su (učenici koji obavljaju stručnu praksu u skladu s kriterijima za mobilnost u okviru VET-a programa Erasmus+ i imaju koristi od toga su Erasmus+ učenik ali ne dobivaju bespovratna sredstva Erasmus+) Pravila navedena u ovom Vodiču programa, osim onih koja se odnose na dodjelu bespovratnih sredstava, primjenjuju se i na „Studente programa Erasmus koji ne primaju bespovratna sredstva”.

JEZIČNA POTPORA NA INTERNETU

Učenici iz VET-a koji sudjeluju u aktivnosti mobilnosti koja traje mjesec dana ili duže imaju pravo na jezičnu potporu prije odlaska i za vrijeme trajanja aktivnosti mobilnosti. U tom smislu, Komisija stavlja na raspolaganje internetsku uslugu za odabrane učitelje iz VET-a u cilju ocjenjivanja znanja jezika koji će koristiti za obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Ta im usluga nudi, ako je potrebno, mogućnost za poboljšanje znanja jezika prije i/ili tijekom razdoblja mobilnosti. Takva će se internetska usluga postupno provoditi za vrijeme trajanja Programa. Jezična potpora pružat će se kako slijedi:

- u trenutku podnošenja prijave za projekt mobilnosti u VET-u, organizacija podnositeljica procijenit će potrebu za jezičnom potporom – glavni jezik poučavanja ili rada – učenika koji obavljaju stručnu praksu u okviru projekta mobilnosti;
- Nacionalne će agencije dodijeliti dozvole ustanovama visokog obrazovanja u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija;
- Kada ih odabere njihova organizacija pošiljateljica – i prije nego što potpišu ugovor o studiju - svi studenti (osim izvornih govornika) koji koriste internetsku uslugu obaviti će test na internetu kako bi se ocijenila njihova sposobnost na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Rezultati ovog testa priopćuju se učeniku i, na zahtjev, organizaciji pošiljateljici. Ti rezultati neće imati utjecaja na mogućnost učenika da ode u inozemstvo;
- na temelju broja dostupnih internetskih dozvola za tečajevе jezika, sudionici kojima je potrebna jezična potpora dobit će priliku pratiti tečaj jezika putem interneta;
- na kraju razdoblja obavljanja stručne prakse učenici u VET-u obaviti će drugo ocjenjivanje kako bi se izmjerio napredak ostvaren u znanju stranog jezika. Rezultati će se priopćiti studentu i, na zahtjev, organizaciji pošiljateljici.

U početnim fazama programa, internetsko ocjenjivanje i tečajevi neće biti dostupni na svim jezicima EU-a i tečajevi jezika možda neće biti dostupni za sve sudionike koji ih zatraže. Na web-mjestima Europske komisije i nacionalnih agencija dostupno je više podataka.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom Komisije, jezičnu potporu moraju organizirati organizacije sudionice u projektu mobilnosti u VET-u. U tu se svrhu mogu pružiti posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu”. Nadalje, organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti u VET-u mogu koristiti bespovratna sredstva „Organizacijske potpore” za rješavanje potreba sudionika u smislu pedagoške, međukulturalne i posebne jezične pripreme (vidi odjeljak „pravila o financiranju” u dijelu B ovog vodiča).

g. UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Osoblje bira organizacija pošiljateljica. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti poštteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i dostupni svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih korisnika.

Kriteriji za odabir (na primjer prednost koja se daje osoblju koje odlazi u inozemstvo po prvi puta, ograničenja mogućeg broja aktivnosti mobilnosti po članu osoblja u određenom vremenskom razdoblju itd.) moraju biti javno dostupni.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Odabir osoblja vrši ustanova pošiljateljica na temelju nacrtu programa mobilnosti koji je član osoblja dostavio nakon savjetovanja s ustanovom primateljicom/poduzećem. Prije odlaska, ustanova pošiljateljica/poduzeće i ustanova primateljica/poduzeće službeno dogovaraju konačnu verziju programa mobilnosti razmjenom pisama ili elektroničkih poruka.

Ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica odgovorne su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

3. TIJEKOM MOBILNOSTI

PREKID MOBILNOSTI UČENIKA

Kada se radi o obavljanju stručne prakse, razdoblje mobilnosti u inozemstvu može se prekinuti zbog praznika ako je poduzeće za to vrijeme zatvoreno. Bespovratna sredstva nastavljaju se isplaćivati u tom razdoblju. Razdoblje zatvorenosti ne ubraja se u minimalno trajanje razdoblja obavljanja stručne prakse.

PRODUŽENJE MOBILNOSTI UČENIKA

Produženje tekućeg razdoblja mobilnosti može se dogovoriti između organizacije pošiljateljice i primateljice pod sljedećim uvjetima:

- prije kraja izvornog planiranja razdoblja mobilnosti potrebno je izmijeniti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i dovršiti sve postupke koji se odnose na produženje trajanja. Takva je izmjena posebno važna u onim slučajevima kada produženje podrazumijeva i zahtjev za produženje mjesečnih isplata bespovratnih sredstava EU-a. Iako će razdoblje trajanja mobilnosti biti definirano u potvrdi studenta o završenom studiju (to je razdoblje koje UVO navode u svojem završnom izvješću), najveći broj mjeseci koji može biti obuhvaćen bespovratnim sredstvima EU-a onaj je utvrđen u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava ili u njegovim izmjenama. To će biti tako čak i ako je trajanje navedeno u ugovoru o studiju kraće od onog navedenog u potvrdi o završenom studiju.
- dodatno razdoblje mora slijediti odmah nakon tekućeg razdoblja mobilnosti. Ne smije biti praznina (praznici i dani kada su škole za VET/poduzeća zatvoreni ne smatraju se „prazninama”) osim ako je to odobrila i opravdala nacionalna agencija.

4. NAKON MOBILNOSTI

a. PRIZNANJE REZULTATA MOBILNOSTI

Organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale bi se dogovoriti oko izdavanja potvrde o mobilnosti Europass na kraju razdoblja mobilnosti. Više informacija o tome te kako dalje može se naći na *web*-mjestu Europassa:

<http://europass.cedefop.europa.eu/en/home> .

O rezultatima ocjenjivanja znanja jezika i internetskim tečajevima jezika izvješćuje se na središnjoj razini, ali se ne dodjeljuju službene kvalifikacije.

ECVET

Organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje mogu odlučiti primijeniti sustav ECVET u okviru svojih aktivnosti mobilnosti (za više informacija vidi u nastavku). ECVET je zajednički metodološki okvir kojim se olakšava prikupljanje i prijenos bodova za rezultate učenja iz jednog sustava kvalifikacija u drugi. Cilj mu promicati transnacionalnu mobilnost i pristup cjeloživotnom učenju. Nije mu svrha da zamijeni nacionalne kvalifikacijske sustave već da se njime ostvari bolja usporedivost i usklađenost među njima. ECVET primjenjuje sve rezultate koje je pojedinac stekao u raznim studijima i stručnoj praksi, koji se zatim prenose, priznaju i akumuliraju u cilju ostvarenja kvalifikacije. Zahvaljujući ovoj inicijativi europski građani mogu osigurati priznanje svog osposobljavanja, vještina i znanja u drugoj državi sudionici u programu. Više informacija o ECVET-u dostupno je na *web*-mjestu Komisije na:

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm i

<http://www.ecvet-team.eu/>

Kada se koristi ECVET, bodovi stečeni za rezultate učenja trebali bi biti transparentni i navedeni u Memorandumu razumijevanja između organizacija sudionica.

b. IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svi učenici i osoblje VET-a koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. U slučaju aktivnosti mobilnosti koje traju dva mjeseca ili više, izvješće uključuje i ocjenu kvalitete jezične potpore dobivene za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Od onih studenata koji ine dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada student ili član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Ustanova pošiljateljica mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju Nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA NASTAVNO OSOBLJE U ŠKOLAMA

Projektima mobilnosti omogućuje se školama da svojim nastavnicima i drugom nastavnom osoblju pruže prilike i poticaje za stjecanje novih kompetencija u vezi s potrebama škole. Uprava škole trebala bi igrati aktivnu ulogu u planiranju, podupiranju i praćenju projekta mobilnosti.

Kako bi se osigurao i što više povećao učinak tih aktivnosti na stručno usavršavanje osoblja, škole bi trebale osigurati da se nakon mobilnosti kompetencije osoblja šire diljem škole i da se ugrade u školsku obrazovnu praksu.

Prije prijave, škole bi trebale pažljivo razmisliti o tome koliko osoblja stvarno može sudjelovati u aktivnostima za vrijeme trajanja projekta (tj. 1 ili 2 godine), u koje bi se aktivnosti uključili i kako bi se te aktivnosti mogle učinkovito pratiti kod kuće. U fazi prijave, organizacije podnositeljice prijave morat će dostaviti okvirne brojeve, vrste i odredišne države planiranih aktivnosti mobilnosti.

Ako nacionalna agencija odabere projekt mobilnosti i potvrdi traženi proračun, korisnici mogu započeti s odabirom sudionika i detaljnom organizacijom aktivnosti.

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja mobilnosti osoblja. Na primjer:

- priprema i praćenje Europskog razvojnog plana;
- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama (uglavnom u slučaju promatranja na radnom mjestu i zadaća poučavanja)
- pružanje informacija i pomoći osoblju;
- odabir osoblja za aktivnosti mobilnosti;
- priprema ugovora o mobilnosti kako bi se osigurala kvaliteta i priznavanje aktivnosti mobilnosti;
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme mobilnog osoblja;
- olakšavanje ugrađivanja dolazećeg mobilnog osoblja u školi;
- osiguranje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor mobilnih sudionika;
- podupiranje ponovne integracije sudionika u aktivnostima mobilnosti i nastavljanje na stečene nove kompetencije u korist škole, nastavnog osoblja i učenika.

2. PRIJE MOBILNOSTI

a. EUROPSKI RAZVOJNI PLAN

Škola ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost moraju prije prijave izraditi Europski razvojni plan. Taj je plan dio obrasca prijave. U ovom je odljevku navedeno kako se planirane aktivnosti mobilnosti uklapaju u širu i dugoročnu strategiju razvoja i modernizacije škola uključenih u projekt.

Ovaj Europski razvojni plan bit će važan dio ocjenjivanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i u njemu bi trebale biti navedene informacije o:

- potrebama škole u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije (npr. u vezi s kompetencijama za upravljanje, kompetencijama osoblja, novim nastavnim metodama i alatima; europskom dimenzijom, jezičnim kompetencijama, kurikulumom, organizacijom poučavanja, osposobljavanja i učenja, jačanje veza s partnerskim ustanovama) i kako će se planiranim aktivnostima pridonijeti zadovoljavanju tih potreba;
- očekivanom učinku na učenike, učitelje i drugo osoblje te općenito na škole;
- načinu na koji će škole ugraditi kompetencije i stečena iskustva u svoj kurikulum i/ili razvojni plan škole;
- načinu na koji će se eTwinning upotrijebiti u vezi s planiranim aktivnostima mobilnosti, ako je relevantno (vidi odjeljak u nastavku).

b. E-TWINNING

E-Twinningom se promiče suradnja škola i umrežavanje škola u Europi putem informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT). Njime se osiguravaju savjeti, ideje i alati kojima će se školama olakšati uspostava partnerstava i pokretanje projekata suradnje u bilo kojem području.

U vezi s projektom mobilnosti, e-Twinning omogućuje:

- pronalaženje mogućih partnera/organizacija primateljica u inozemstvu i suradnju s njima prije predavanja zahtjeva za financiranje, u cilju poboljšanja kvalitete i učinka planiranih projekata;
- uporabu dostupnih projektnih alata za provedbu strateških projekata i bolje iskorištavanje ulaznih vrijednosti partnera;
- pripremu osoblja koje odlazi u inozemstvo putem komunikacije s organizacijom primateljicom (učenje o državi primateljici i organizaciji primateljici, rasprave i dogovor oko aktivnosti koje će se provoditi), sudjelovanje u događanjima učenja na internetu koja su povezana s njihovom mobilnošću;
- intenzivna suradnja među svim školama uključenim u projekt mobilnosti osoblja i nakon projekta.

Za korištenje e-Twinninga nije potrebno predati službenu prijavu. Sve što škole trebaju učiniti jest prijaviti se na portalu e-Twinninga: <http://www.etwinning.net>. Europski e-Twinning portal višejezično je *web*-mjesto na kojem se nude alati za suradnju i usluge putem kojih se učitelji registriraju, pronalaze partnere i s njima surađuju. On također služi kao mjesto susreta na kojem svi zainteresirani učitelji mogu dijeliti resurse, razgovarati i pronalaziti partnerske škole.

E-Twinningom se pomaže školama na europskoj razini, putem Središnje službe za potporu, i na nacionalnoj razini, putem nacionalnih službi za potporu. Svi učitelji mogu koristiti usluge, osposobljavanje, priznavanje i alate koje nude nacionalne i europske službe za potporu e-Twinninga. Za više informacija o tim uslugama, vidi odjeljak „Koja tijela sudjeluju u provedbi programa?” u dijelu A ovog vodiča.

C. UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Škola pošiljateljica odgovorna je za odabir osoblja koje će sudjelovati u aktivnostima mobilnosti. Postupak odabira mora biti pošten, transparentan i dokumentiran te dostupan svim uključenim strankama. Profil sudionika mora odgovarati kriterijima prihvatljivosti iz dijela B ovog vodiča. Škola pošiljateljica trebala bi utvrditi postupak odabira, odnosno, kako će se osoblje pozvati da se prijavi, dokumentaciju koju podnositelji moraju dostaviti i kako će se ona obrađivati.

Kriterije za postupak odabira trebala bi definirati škola. Opći kriterij mogli bi biti sljedeći: motivacija, jasni ciljevi za mobilnost, spremnost za razmjenu iskustava nakon povratka. Preporučuje se osnivanje odbora za odabir, koji bi trebao uključivati i vanjske osobe, kako odluku ne bi donosio samo jedan član osoblja.

Uz te opće kriterije, mogu postojati i posebni kriteriji koji se odnose na prirodu i svrhu projekta mobilnosti (tj. važnost aktivnosti koje planira pojedini član osoblja za potrebe škole i ostali kriteriji koje određuje škola).

Opće i posebne kriterije moraju dogovoriti i dijeliti svi uključeni u postupak odabira i o njima je potrebno jasno obavijestiti podnositelje. Razmjena ili rasprava o kriterijima za odabir i njihovoj logičkoj podlozi s organizacijom primateljicom može olakšati pripremu aktivnosti. Trebala bi postojati pisana evidencija postupka odabira u slučaju mogućih unutarnjih prigovora.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Sudionik koji je odabran trebao/la bi, uz pomoć škole pošiljateljice (i partnerske organizacije ako mobilnost uključuje zadaću poučavanja ili promatranje na radnom mjestu) službeno dogovoriti vrstu osposobljavanja koje će se provoditi i njegov sadržaj, pojasniti kako će se pripremiti za to osposobljavanje, kako će se stečeno znanje/kompetencije širiti u školi ili izvan nje, te koje će biti koristi od sudjelovanja na institucionalnoj i individualnoj razini. Oni će se također dogovoriti o načinu ocjenjivanja i priznavanja osposobljavanja u školi pošiljateljici. Ugovor je potrebno sklopiti prije početka aktivnosti mobilnosti. Glavni cilj ugovora je da škola pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionici pojasne očekivanja i osiguraju smislenost boravka u inozemstvu.

ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on/ona sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alat za mobilnost pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti. Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

3. NAKON MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE REZULTATA UČENJA

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebale bi se dogovoriti o izdavanju potvrde o mobilnosti Europass na kraju mobilnosti. Više informacija o tome dostupno je na *web*-mjestu Europassa: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>.

b. IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svo nastavno osoblje koje je sudjelovalo u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. Od onih koji ne dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Škola pošiljateljica ili koordinatorski nacionalni konzorcij za mobilnost mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Cilj je obrazovne mobilnosti osoblja za obrazovanje povećati ključne kompetencije i vještine osoblja u sustavu obrazovanja odraslih u cilju povećanja kvalitete poučavanja i učenja u svim oblicima i uskladiti ih s potrebama na tržištu rada i društva u cjelini. Očekuje se da organizacije za obrazovanje odraslih koriste obrazovnu mobilnost na strateški način i u svrhu internacionalizacije njihove organizacije i jačanja kompetencija.

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja mobilnosti osoblja. Svrha je bespovratnih sredstava olakšati organizaciju visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u cilju povećanja kapaciteta organizacija za obrazovanje odraslih. Na primjer:

- priprema i praćenje Europskog razvojnog plana;
- pružanje informacija i pomoći osoblju;
- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama (uglavnom u slučaju promatranja na radnom mjestu i zadaća poučavanja)
- priprema ugovora o mobilnosti kako bi se osigurala kvaliteta i priznavanje aktivnosti mobilnosti;
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme mobilnog osoblja;
- osiguranje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor mobilnih sudionika;
- podupiranje ponovne integracije sudionika u aktivnostima mobilnosti i iskorištavanje njihovih novostečenih kompetencija za poboljšanje kvalitete poučavanja i učenja u organizaciji za obrazovanje odraslih.

Prilikom donošenja odluke o konačnim bespovratnim sredstvima u obzir će se uzeti kvaliteta provedbe i praćenje projekta. Kvaliteta provedbe projekta mobilnosti trebala bi se temeljiti na smjernicama utvrđenim u ovom Prilogu o mobilnosti za osoblje za obrazovanje odraslih.

2. PRIJE MOBILNOSTI

a. EUROPSKI RAZVOJNI PLAN

Organizacija za obrazovanje odraslih mora prije podnošenja prijave razviti Europski razvojni plan. Taj je plan dio obrasca prijave. U ovom je odjeljku navedeno kako se planirane aktivnosti mobilnosti uklapaju u širu i dugoročnu strategiju razvoja i modernizacije škole.

Ovaj Europski razvojni plan bit će važan dio ocjenjivanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i u njemu bi trebale biti navedene informacije o:

- potrebama organizacije u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije (npr. u vezi s kompetencijama za upravljanje, kompetencijama osoblja, novim nastavnim metodama i alatima; europskom dimenzijom, jezičnim kompetencijama, kurikulumom, organizacijom poučavanja, osposobljavanja i učenja, jačanje veza s partnerskim ustanovama) i kako će se planiranim aktivnostima pridonijeti zadovoljavanju tih potreba;
- očekivanom učinku na odrasle polaznike, nastavnike i drugo osoblje te općenito na organizaciju;
- načinu na koji će škole ugraditi kompetencije i stečena iskustva u svoj kurikulum i/ili razvojni plan organizacije;

Svrha je Europskog plana mobilnosti osigurati da su planirane aktivnosti važne za pojedinačne sudionike i za organizaciju u cjelini jer će imati veći učinak na kvalitetu poučavanja i učenja ako su dobro integrirane u strateški razvoj organizacije.

b. ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on/ona sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alatom za mobilnost pomoći će se korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti. Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

C. UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Osoblje bira organizacija pošiljateljica. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti poštjeni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i dostupni svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih korisnika.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Preporučuje se da se organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica zajedno sa sudionicima dogovore o aktivnostima koje će obavljati članovi osoblja prije početka razdoblja mobilnosti razmjenom pisama ili elektroničkih poruka. U ugovoru će biti definirani ciljni rashodi učenja za razdoblje provedeno u inozemstvu, bit će navedene odredbe o priznavanju i popis prava i obveza svake stranke.

Ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica odgovorne su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

3. NAKON MOBILNOSTI

a. PRIZNAVANJE REZULTATA UČENJA

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebale bi se dogovoriti o izdavanju potvrde o mobilnosti Europass na kraju mobilnosti. Više informacija o tome dostupno je na *web*-mjestu Europassa: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>.

b. IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svi članovi osoblja koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. Od onih koji ne dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Organizacija pošiljateljica mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

Aktivnostima koje se podupiru u okviru programa Erasmus+ u području mladih mladima se osiguravaju se brojne prilike za stjecanje kompetencija i da se razvijaju kao osobe, putem neformalnog ili informalnog učenja.

Neformalno učenje odnosi se na učenje koje se odvija izvan formalnog obrazovnog kurikula. Ono uključuje participativan pristup usmjeren na učenika. Ono je dobrovoljno i stoga usko povezano s potrebama, željama i interesima mladih ljudi. Takve aktivnosti koje osiguravaju dodatni izvor i nove oblike učenja važno su sredstvo za poboljšanje postignuća u formalnom obrazovanju i osposobljavanju te za rješavanje potreba NEET-ova (tj. mladi ljudi koji nisu zaposleni, nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja) ili mladih ljudi koji imaju manje mogućnosti i za suzbijanje socijalne isključenosti.

Informalno učenje odnosi se na učenje u svakodnevnim aktivnostima, na poslu, sa suradnicima itd. Uglavnom se radi o učenju radeći. U sektoru mladih, informalno učenje može se odvijati u okviru inicijativa za mlade, u okviru rasprava sa skupinama suradnika, putem dobrovoljnih aktivnosti i u raznim drugim situacijama.

Neformalnim i informalnim učenjem omogućuje se mladim ljudima da steknu nužne kompetencije koje pridonose njihovom osobnom i društvenom i obrazovnom razvoju i potiče se njihovo aktivno sudjelovanje u društvu, čime se povećavaju mogućnosti zapošljavanja. Aktivnosti učenja u području mladih trebale bi imati značajan pozitivan učinak na mlade ljude i na uključene organizacije, na zajednice u kojima se odvijaju aktivnosti, na područje mladih i na europski gospodarski i društveni sektor u cjelini.

Visokokvalitetna dimenzija neformalnog i informalnog učenja ključni je vid svih projekata za mlade koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Projekti za mlade koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti u skladu sa sljedećim načelima neformalnog i informalnog učenja:

- učenje u neformalnim kontekstima planirano je i dobrovoljno;
- mladi ljudi i osobe koje rade s mladima aktivno sudjeluju u planiranju, pripremi, provedbi i ocjenjivanju projekta;
- aktivnosti učenja odvijaju se u raznim okruženjima i situacijama;
- aktivnosti se održavaju uz potporu stručnih posrednika (kao što su voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u području mladih) ili volontera (kao što su vođe mladih, voditelji osposobljavanja za mlade itd.);
- aktivnosti obično uključuju učenje na poseban način, na terenu.

Aktivnosti se moraju planirati unaprijed i temeljiti se na participativnim metodama kojima se:

- nudi prostor za interakciju sudionika, razmjenu ideja, izbjegavanje pasivnog slušanja;
- sudionicima omogućuje da pridonose aktivnostima vlastitim znanjem i vještinama i zamjenjujući tradicionalne uloge vanjskih „stručnjaka” (promjena načina učenja, od izvlačenja do osnaživanja);
- sudionicima omogućuje organizacija vlastitih analiza, uključujući analizu kompetencija stečenih za vrijeme provedbe aktivnosti (tj. vlastitih rezultata učenja);
- osigurava da sudionici mogu utjecati na odluke o projektu, ne da samo u njemu sudjeluju.

I konačno, aktivnosti bi trebale imati međukulturalnu/europsku dimenziju i:

- poticati sudionike na razmatranje europskih tema i na njihovo uključivanje u izgradnju Europe;
- omogućiti sudionicima da pronađu zajedničke vrijednosti s osobama iz različitih zemalja unatoč kulturološkim razlikama;
- boriti se protiv stajališta kojima se potiče neravnopravnost, diskriminacija;
- promicati poštovanje kulturne različitosti i borbu protiv rasizma i ksenofobije.

1. PRIJE MOBILNOSTI

a. UGOVOR IZMEĐU PARTNERA U PROJEKTU

Preporučuje se svim organizacijama sudionicima uključenim u projekt mobilnosti mladih da potpišu međusobni ugovor. Svrha je takvog ugovora jasno definirati odgovornosti, zadaće i financijski doprinos za sve stranke uključene u projekt. Organizacije sudionice moraju zajednički odlučiti o raspodjeli bespovratnih sredstava i o tome koji će troškovi biti pokriveni.

Ugovor čini ključan instrument za osiguranje stabilne i nesmetane suradnje među partnerima u projektu mobilnosti mladih u cilju izbjegavanja mogućih sukoba. Zbog toga bi trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- naziv projekta i uputu na ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između organizacije sudionice koja je podnositelj i agencije koja je dodijelila bespovratna sredstva;
- imena i podatke za kontakt svih organizacija sudionica uključenih u projekt;
- ulogu i odgovornosti svake organizacije sudionice; podjelu bespovratnih sredstava EU-a (u skladu s navedenim odgovornostima);
- načine plaćanja i prijenos proračunskih sredstava među organizacijama sudionicama.

Iako se ta praksa snažno preporučuje radi zaštite interesa svakog partnera u projektu, ugovor predstavlja interni dokument među partnerima. Nacionalna agencija koja je dodijelila bespovratna sredstva neće ga zatražiti.

b. AKREDITACIJA ORGANIZACIJA SUDIONICA U EUROPSKOJ VOLONTERSKOJ SLUŽBI

Svrha je akreditacije dobiti pristup Europskoj volonterskoj službi i osigurati ispunjenje načela i minimalnih standarda kvalitete EVS-a. Ti su standardi utvrđeni u Povelji EVS-a i u Smjernicama za akreditaciju EVS-a koji su objavljeni na *web*-mjestu Europske komisije. .

Mora biti akreditirana svaka organizacija iz države sudionice u programu, iz država Zapadnog Balkana, država južnog Mediterana, država Istočnog partnerstva ili s Državnog područja Rusije priznatog međunarodnim pravom koja želi poslati ili primiti volontere EVS-a ili koordinirati projekt EVS-a. Organizacije koje sudjeluju u velikim događanjima EVS-a ili organizacije iz drugih partnerskih država svijeta uključene u projekte jačanja sposobnosti mogu sudjelovati u aktivnostima EVS-a bez akreditacije.

Kako bi dobila akreditaciju, organizacija mora dostaviti zahtjev za obrazac. Taj je obrazac potrebno predati nadležnim tijelima za akreditaciju (vidi u nastavku). Ista organizacija može zatražiti akreditaciju za jednu ili više svrha (kao organizacija pošiljateljica, primateljica i/ili organizacija koordinatorica).

Zahtjevi za akreditaciju mogu se predati bilo kada (nema roka). Međutim, ti se zahtjevi moraju predati u razumno vrijeme prije predavanja prijedloga projekta koji uključuje aktivnosti EVS-a (barem 6 tjedana prije podnošenja prijedloga) kako bi se izbjeglo odbacivanje aktivnosti EVS-a zbog toga što neke od organizacija još nemaju akreditaciju.

Akreditaciju organizacija EVS-a provodi:

- Nacionalna agencija države u kojoj se nalazi organizacija, za organizacije sa sjedištem u državama sudionicama u programu;
- SALTO SEE za organizacije sa sjedištem u državama Zapadnog Balkana;
- SALTO EECA za organizacije sa sjedištem u državama Istočnog Partnerstva i na Državnom području Rusije priznatom međunarodnim pravom;
- SALTO Euromed (nije obavezan u 2014.) za organizacije sa sjedištem u državama Južnog Mediterana.

Akreditacija može biti valjana za cijelo vrijeme trajanja programa Erasmus+ ili kraće. Podnositelj željeno razdoblje valjanosti unosi u obrazac za akreditaciju. Tijela koja su zadužena za akreditaciju mogu provoditi redovne ili pravovremene kontrole radi provjere ispunjuju li akreditirane organizacije standarde kvalitete EVS-a. Nakon tih kontrola, akreditacija se može privremeno obustaviti ili povući.

Kako bi se olakšalo pronalaženje partnera, opisi projekta i profili svih akreditiranih organizacija objavljuju se u bazi podataka organizacija Europske volonterske službe. Baza podataka može se pogledati na *web*-mjestu Komisije.

c. SIGURNOST I ZAŠTITA SUDIONIKA

EUROPSKA KARTICA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Ako je primjenjivo, snažno se preporučuje da mladi ljudi i osobe koje rade s mladima koji sudjeluju u projektima mobilnosti mladih imaju Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica koja omogućuje pristup hitnoj i vrhunskoj zdravstvenoj skrbi za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 28 država EU-a, Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj i Švicarskoj, pod istim uvjetima i uz isti trošak (besplatno u nekim državama) kao i osobe osigurane u toj državi. Više informacija o kartici i o tome kako ju steći dostupno je na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559>

RAZMJENE MLADIH

Svi sudionici u Razmjeni mladih moraju biti osigurani od rizika povezanih sa sudjelovanjem u tim aktivnostima. Programom Erasmus+ nije definiran jedinstven format osiguranja niti se preporučuju posebne osiguravajuće tvrtke. Program omogućuje organizacijama sudionicama da pronađu najprikladniju policu osiguranja u skladu s vrstom aktivnosti koja se provodi i vrstama osiguranja koje su dostupne na nacionalnoj razini. Nadalje, nije nužno predvidjeti osiguranje koje je specifično za projekt, ako su sudionici već pokriveni policama osiguranja koje su prethodno sklopili sami ili u dogovoru s organizacijom pošiljateljicom. U svakom slučaju, moraju biti obuhvaćena sljedeća područja: odgovornost treće stranke za mlade vođe (uključujući, ako je primjereno, osiguranje od odgovornosti); nesreća i teška bolest ((uključujući stalnu i privremenu nesposobnost); smrt (uključujući povrat u matičnu državu u slučaju aktivnosti koje su se obavljale u inozemstvu). Ako je potrebno, liječnička pomoć, uključujući nakon i posebno osiguranje za posebne okolnosti, kao što su aktivnosti na otvorenom.

EUROPSKA VOLONTERSKA SLUŽBA

Svaki volonter EVS-a mora:

- biti upisan u osiguranje EVS-a predviđeno programom Erasmus+, kojim se nadopunjuju pokrivenost Europske kartice zdravstvenog osiguranja i/ili nacionalnih sustava socijalnog osiguranja.

Oni volonteri koji ne mogu dobiti Europsku karticu zdravstvenog osiguranja imaju pravo na potpunu pokrivenost putem osiguranja za EVS koje pruža Europska komisija.

Organizacija koordinadora, u suradnji s organizacijom pošiljateljicom i primateljicom, odgovorna je za upis volontera. Upis se mora obaviti prije odlaska volontera i obuhvaćati trajanje aktivnosti EVS-a.

Informacije o pokrivenosti i potpori koja je dostupna putem osiguranja za volontere EVS-a, te upute o upisu, dostupni su na web-mjestu Izvršne agencije.

d. ZAHTEVI U VEZI S VIZAMA

Mladi ljudi i osobe koje rade s mladima koji sudjeluju u projektima mobilnosti mladih možda će morati dobiti vizu za boravak u inozemstvu u državi sudionici u programu ili partnerskoj državi koja je domaćin aktivnosti.

Zajednička je odgovornost svih organizacija sudionica da osiguraju potrebne dozvole (vize za kratki/dugi boravak ili dozvole boravka) prije planirane aktivnosti. Preporučuje se da se odobrenja nadležnih tijela zatraže puno unaprijed jer bi postupak mogao trajati nekoliko tjedana. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu dati dodatne savjete i potporu u vezi s vizama, dozvolama boravka, socijalnoj sigurnosti itd.

e. UVJETI ZA SUDJELOVANJE VOLONTERA EVS-A

ODABIR

Odabir volontera može izvršiti bilo koja od organizacija uključenih u projekt (obično tu zadaću obavlja organizacija pošiljateljica ili koordinator).

Europska volonterska služba otvorena je svim mladim ljudima, uključujući one u nepovoljnom položaju. Volonteri se biraju na pošten, transparentan i objektivan način, bez obzira na etničku skupinu, vjeru, seksualnu orijentaciju, političko mišljenje itd. Nisu potrebne prethodne kvalifikacije, stupanj obrazovanja ili znanje jezika. Može se izraditi specifičniji profil volontera ako je to opravdano zbog prirode zadaća aktivnosti EVS-a ili konteksta u kojem se provodi projekt.

UGOVOR S VOLONTEROM

Prije odlaska, svaki volonter EVS-a mora potpisati ugovor o volontiranju s organizacijom pošiljateljicom i primateljicom. U tom su ugovoru utvrđene zadaće koje će on/ona obavljati za vrijeme EVS-a, planirani rezultati učenja. Kao dio ugovora, on/ona dobit će informativni alat za EVS u kojem su sadržane informacije o tome što očekivati od EVS-a i te kao koristiti Youthpass i dobiti potvrdu na kraju aktivnosti. Takav je ugovor unutarnjih dokument među partnerima i volonterima. Nacionalna agencija koja je dodijelila bespovratna sredstva neće ga zatražiti.

ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on/ona sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alatom za mobilnost pomoći će se korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

JEZIČNA POTPORA

Mladi volonteri koji sudjeluju u EVS-u u trajanju od dva mjeseca ili više mogu dobiti jezičnu potporu prije odlaska ili za vrijeme aktivnosti. U tu svrhu, Komisija stavlja na raspolaganje internetski alat za volontere EVS u cilju ocjene znanja jezika koji će koristiti za vrijeme volontiranja u inozemstvu. Taj im alat nudi ako je potrebno, mogućnost za poboljšanje znanja jezika prije i/ili tijekom EVS-a. Takva će se internetska usluga provoditi za vrijeme trajanja programa. Jezična potpora pruža se na sljedeći način:

- u trenutku podnošenja prijave za EVS, organizacija podnositeljica ocijenit će potrebu za jezičnom potporom za sudionike – na glavnom jeziku koji će volonteri koristiti za izvršavanje svojih zadaća;
- nacionalne će agencije dodijeliti dozvole za korištenje internetske usluge organizacijama korisnicama u skladu s općim kriterijima koje je utvrdila Europska komisija;
- nakon što su odabrani, svi će volonteri (osim izvornih govornika) koji koriste tu uslugu na internetu obaviti jezično testiranje na internetu kako bi se ocijenilo znanje stranog jezika koji će koristiti za vrijeme EVS-a. Rezultati ocjenjivanja bit će priopćeni volonterima i neće utjecati na njihovu mogućnost za odlazak u inozemstvo;
- na temelju broja dostupnih dozvola za tečajeve jezika, volonterima kojima je potrebna jezična potpora ponudit će se mogućnost da pohađaju tečaj jezika na internetu;
- na kraju njihovog EVS-a, volonteri će obaviti drugu procjenu znanja jezika na internetu kako bi se izmjerio ostvareni napredak u znanju jezika koji koriste za volontiranje. Rezultati će se priopćiti volonteru, na zahtjev organizaciji koordinatorici i mogu biti uneseni u Youthpass potvrdu.

U početnim fazama programa procjena znanja i tečajevi na internetu neće biti dostupni na svim jezicima EU-a i tečajevi jezika možda neće biti dostupni svim sudionicima koji ih zatraže. Dodatni podaci dostupni su na *web*-mjestu Komisije i nacionalnih agencija.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni internetskom uslugom i prije nego što internetska usluga postane dostupna, učenje jezika moraju organizirati organizacije sudionice u projektu mobilnosti za mlade. U tu svrhu mogu se osigurati posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu”. Korisnici ovih bespovratnih sredstava trebali bi poticati sudionike da počnu učiti jezik prije EVS-a. Nadalje, organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti mladih mogu koristiti bespovratna sredstva za „organizacijsku potporu” za rješavanje potreba sudionika u smislu pedagoške, tematske, kulturološke i posebne jezične pripreme (vidi „pravila financiranja” u dijelu B ovog vodiča).

PRIPREMA PRIJE ODLASKA

Za pripremu prije odlaska odgovorne su organizacije EVS-a (obično organizacija pošiljateljica ili organizacija koordinatorica) i time se volonterima omogućuje da razgovaraju u svojim očekivanjima, razvijaju motivaciju i ciljeve učenja te da dobiju informacije o državi domaćinu i o programu Erasmus+. Osim toga, nacionalne agencije (ili SALTO SEE i EECA) mogu organizirati jednodnevnu pripremu prije odlaska u cilju uspostave kontakata s volonterima koji odlaze u inozemstvo.

2. TIJEKOM MOBILNOSTI

CIKLUS OSPOSOBLJAVANJA I OCJENJIVANJA U OKVIRU EVS-A

Volonteri EVS-a imaju pravo i obvezu sudjelovati u sljedećim sesijama osposobljavanja i ocjenjivanja u okviru EVS-a, koje su organizirane u skladu s dokumentom Europske komisije Ciklus osposobljavanja i ocjenjivanja volontera EVS-a: Smjernice i najmanji standardi kvalitete Europske komisije koji su dostupni na *web*-mjestu. U Okviru Ciklusa osposobljavanja i ocjenjivanja za EVS predviđene su sljedeće vrste osposobljavanja:

OSPOSABLJAVANJE PO DOLASKU (SAMO ZA AKTIVNOSTI EVS-A KOJE TRAJU 2 MJESECA ILI DUŽE)

Osposobljavanje po dolasku održava se nakon dolaska u državu domaćina. U okviru tog osposobljavanja volonteri se upoznaju s državom domaćinom i okruženjem u toj državi te uče jedni o drugima i dobivaju potporu za stvaranje okruženja u kojem se potiče učenje i ostvarivanje vlastitih projektnih ideja. Ovo osposobljavanje u prosjeku traje sedam dana.

SREDNJOROČNO OCJENJIVANJE (SAMO ZA AKTIVNOSTI EVS-A U TRAJANJU OD 6 MJESECI ILI VIŠE)

Srednjoročnim ocjenjivanjem omogućuje se volonterima da ocijene dotadašnje iskustvo i da upoznaju volontere iz različitih projekata u državi domaćinu. Prosječno trajanje je dva i pol dana.

GODIŠNJE DOGAĐANJE EVS-A

Osim toga, bivši volonteri EVS-a mogu biti pozvani sudjelovati u godišnjem događanju EVS-a koje organiziraju nacionalne agencije u državi pošiljateljici (ili SALTO SEE i EECA u predmetnim regijama). To događanje ima ulogu sastanka za ocjenjivanje, sastanka sudionika i promotivnih događanja. Trajanje je 1-2 dana.

TKO ORGANIZIRA CIKLUS OSPOSABLJAVANJA I OCJENJIVANJA U OKVIRU EVS-A?

Odgovornost za organizaciju Ciklusa osposobljavanja i ocjenjivanja EVS-a ovisi o tome gdje će se održavati događanja:

- u državama sudionicama u programu: osposobljavanje/ocjenjivanje organiziraju nacionalne agencije;
- u državama Zapadnog Balkana, državama Istočnog Partnerstva i na Državnom području Rusije priznatom međunarodnim pravom: ocjenjivanje/osposobljavanje organiziraju Resursni centri SALTO SEE i SALTO EECA;
- u drugim partnerskim državama: sesije osposobljavanja i ocjenjivanja ne organiziraju ni nacionalne agencije niti SALTO-i. Organizacije sudionice odgovorne su osigurati osposobljavanje po dolasku za sudionike i mjesto na kojem će se obaviti srednjoročno ocjenjivanje njihovog iskustva s EVS-om. U tom smislu, troškovi aktivnosti EVS-a organiziranih u okviru jačanja sposobnosti u području mladih mogu biti obuhvaćeni stavkom „troškovi aktivnosti“.

Čim dobiju obavijest o projektima koje je odabrala nacionalna agencija, organizacije koordinatorice trebale bi se odmah obratiti mjerodavnoj nacionalnoj agenciji ili Resursnom centru SALTO-a kako bi oni mogli organizirati osposobljavanje i ocjenjivanje volontera uključenih u projekt.

U svakom slučaju, korisnike se uvijek potiče da volonterima ponude dodatne mogućnosti osposobljavanja i ocjenjivanja, čak i ako u tu svrhu u okviru bespovratnih sredstava za projekt nisu osigurana posebna sredstva. Svi organizatori aktivnosti osposobljavanja i ocjenjivanja u okviru EVS-a trebali bi davati informacije o Youthpassu.

U slučaju projekata koji traju duže od 2 mjeseca, organizacije sudionice odgovorne su organizirati pripreme koje su prilagođene potrebama volontera i/ili vrsti aktivnosti EVS-a. U okviru projekata mobilnosti, troškovi povezani s takvom pripremom mogu biti obuhvaćeni pod stavkom „Izvanredni troškovi“ (vidi odjeljak o „pravilima financiranja“ u dijelu B ovog vodiča). U slučaju velikih događanja EVS-a, troškovi pripreme mogu biti obuhvaćeni stavkom „troškovi aktivnosti“.

3. NAKON MOBILNOSTI

PRIZNAVANJE REZULTATA UČENJA

YOUTHPASS

Svaka mlada osoba, volonter ili osoba koja radi s mladima koja sudjeluje u projektu mobilnosti mladih može dobiti potvrdu Youthpass. U Youthpassu se opisuje i vrednuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno za vrijeme projekta (rezultati učenja). Youthpass se može koristiti i za vrijeme projektni aktivnosti kao alat kojim će se sudionicima pomoći da postanu svjesniji svog postupka učenja. Pomoć i više informacija o Youthpassu možete naći u Vodiču o Youthpassu i u drugim relevantnim materijalima na www.youthpass.eu.

4. MOBILNOST MLADIH LJUDI I OSOBA KOJE RADE S MLADIMA IZVAN PROJEKATA MOBILNOSTI

Uz projekte mobilnosti u okviru Ključne mjere 1., programom Erasmus+ podupire se mobilnost mladih ljudi i osoba koje rade s mladima i u okviru velikih projekata EVS-a, Strateških partnerstava i Jačanja sposobnosti u području mladih. U tim slučajevima, ako je primjenjivo, organizacije sudionice moraju slijediti ista načela i standarde kvalitete utvrđene za aktivnosti koje se financiraju u okviru projekata mobilnosti.

ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJI ERASMUS MUNDUS

1. UVJETI U VEZI S PRIPREOM ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS

EMJMD mora biti potpuno osmišljen u trenutku podnošenja prijave i mora biti spreman za izvedbu tri puta za redom, počevši od druge akademske godine nakon podnošenja prijave. Kako bi ispunile minimalne zahtjeve navedene u Vodiču programa (dio B), ustanove visokog obrazovanja s poslovnim nastanom u državi sudionici u programu moraju moći dokazati akreditaciju svakog diplomskog programa na temelju kojeg se priprema program EMJMD-a. Osim akreditacije, ti nacionalni programi nakon kojih se stječe diploma moraju biti priznati od strane partnera unutar konzorcija UVO-a iz država sudionica u programu.

Osim toga, podnositelji bi trebali imati na umu da postupak akreditacije studija EMJMD-a i priznavanje diploma u konzorciju mogu biti dugotrajni i da moraju biti dovršeni prve generacije studenata EMJMD-a. UVO države sudionice u programu koji su punopravni partneri u konzorciju moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplome i koje imaju sposobnost izdati združene ili višestruke diplome (barem dvostruke diplome) diplomantima EMJMD-a. Konzorciji moraju također osigurati da se diplomantima osigura izdavanje Dodatka diplomu na kraju razdoblja studiranja, koji obuhvaća sadržaj cijelog programa diplomskog studija.

Prva godina bit će pripremna godina i godina promicanja (jačanja svijesti) kada će se program oglašavati i kada će biti odabrana prva generacija studenata. EMJMD-ovi moraju imati na raspolaganju potpuno zajedničke postupke za upis studenata¹⁴⁵, aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, mehanizme osiguranja kvalitete, ispitivanje studenata i ocjenjivanje rezultata, upravno i financijsko upravljanje konzorcijem, prirodu/opseg usluga koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize itd.). Svi studenti moraju imati zdravstveno i opće osiguranje koje odabere konzorcij. Programom se moraju poštovati minimalni zahtjevi EMJMD-a definirani u smjernicama dostupnima na *web*-mjestu Izvršne agencije.

Ovi su elementi od ključne važnosti za dokazivanje stvarne integracije studija EMJMD-a i konzorcija koji ga provodi. Stoga se očekuje da će podnositelj u fazi podnošenja prijedloga dostaviti nacrt Sporazuma o konzorciju kojim će biti obuhvaćena te i ostale važne stavke na jasan i transparentan način. Postojanje ažurnog, sveobuhvatnog i čvrstog Sporazuma o konzorciju znak je spremnosti partnera i zrelosti prijave s obzirom na uspješnu fazu provedbe EMJMD-a.

EMJMD mora biti osmišljen na način da svi studenti mogu obavljati dio aktivnosti studiranja/osposobljavanja/istraživanja u dvije različite države sudionice u programu. Svako od tih razdoblja mora odgovarati najmanje 20 ECTS bodova za programe diplomskog studija koji donose 60 ECTS bodova, odnosno 30 ECTS bodova za programe diplomskog studija koji donose 90 ili 120 ECTS bodova.

Konzorcij za EMJMD morat će organizirati zajedničke aktivnosti promidžbe i jačanja svijesti kako bi se osigurala vidljivost združenog programa studija i programa stipendija Erasmus+ u cijelom svijetu. Te će aktivnosti promidžbe i jačanja svijesti nužno uključiti razvoj integriranog i sveobuhvatnog *web*-mjestu studija (na engleskom i na glavnom jeziku studija, ako taj jezik nije engleski) prije prvog kruga prijave za stipendije na kojem će se nalaziti sve potrebne informacije o EMJMD-u za studente i buduće poslodavce. Postupak podnošenja prijave studenata i rok za podnošenje prijave moraju biti osmišljeni na takav način da studenti dobiju sve nužne informacije dovoljno unaprijed i da se imaju dovoljno vremena pripremiti i dostaviti prijavu (npr. oko 4 mjeseca prije roka). Također se potiče konzorcij da predvidi organizaciju tečajeva jezika na jeziku države ustanova domaćina i da ponudi tečajeve drugih čestih jezika. Vidljivost će se podupirati putem *web*-mjestu Komisije i Izvršne agencije, putem nacionalnih agencija i Delegacija EU-a. Smjernice o *web*-mjestima EMJMD-a dostupne su na *web*-mjestu Izvršne agencije.

2. UVJETI KOJI SE ODOSE NA STUDENTE DIPLOMSKOG STUDIJA

Studenti diplomskog studija koji se žele upisati u EMJMD moraju imati prethodno stečenu diplomu preddiplomskog studija¹⁴⁶ ili dokazani priznati istovjetni akademski stupanj u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom. Svaki konzorcij za EMJMD utvrđuje vlastiti postupak za prijavljivanje studenata i kriterije za odabir u skladu sa zahtjevima i smjernicama koji su dostupni na *web*-mjestu Izvršne agencije.

¹⁴⁵ POSTUPAK ODABIRA MORA BITI ORGANIZIRAN NA TAKAV DA SE NJIME OSIGURA ODABIR NAJBOLJIH STUDENATA IZ CIJELOG SVIJETA.

¹⁴⁶ Iako taj uvjet mora biti ispunjen u trenutku upisa, konzorciji za EMJMD mogu odlučiti prihvatiti molbe za stipendije od studenata u posljednjoj godini prve razine studija.

Stipendije iz programa Erasmus+ za EMJMD mogu se ponuditi studentima iz bilo koje regije svijeta uzimajući u obzir zemljopisnu ravnotežu – tj. najviše 3 kandidata iz iste države (iste nacionalnosti) može dobiti stipendiju za EMJMD u istom ciklusu upisa. Studenti koji imaju dvojno državljanstvo moraju navesti državljanstvo pod kojim podnose prijavu za stipendiju. Međutim, posebna se pravila mogu primjenjivati u slučaju dodatnog financiranja za posebne regije svijeta. Konzorcije za EMJMD također se potiče da potiču upis studenata koji sami plaćaju svoj studij¹⁴⁷ koji predstavljaju oko 25 % nositelja stipendija Erasmus +.

Stipendije za EMJMD dodjeljuju se studentima za sudjelovanje u cijelom programu EMJMD-a. Stipendisti ne mogu prenositi bodove iz prethodnog studija koji su pohađali prije upisa u EMJMD kako bi smanjili broj obveznih aktivnosti u okviru združenog programa. Nadalje, stipendisti EMJMD-a ne mogu istovremeno biti korisnici bespovratnih sredstava za mobilnost studenata ili osoblja u okviru drugih programa visokog obrazovanja koji se financiraju iz proračuna EU-a i obrnuto.

Kako bi se zajamčila potpuna transparentnost pravila provedbe EMJMD-a i definirala prava i obveze upisanih studenata prema konzorciju za EMJMD, obje stranke (tj. upisani studenti i konzorcij za EMJMD) morat će potpisati Ugovor o studiranju (vidi predložak na *web*-mjestu Izvršne agencije) prije upisa studenta u EMJMD. Ugovorom o studiranju bit će obuhvaćeni svi akademski, financijski, administrativni aspekti i aspekti ponašanja u vezi s provedbom EMJMD-a, te, za stipendiste, upravljanje stipendijom. U njemu bi trebali biti uključeni pokazatelji uspješnosti za uspješno stjecanje najmanjeg broja ECTS bodova (i posljedice u slučaju natjecanja), podaci o uslugama koje se pružaju studentu te pojedinosti o zahtjevima u vezi sa zdravljem/socijalnim osiguranjem, mobilnosti i pravila u vezi sa završnim radom/ispitom/diplomiranjem. U svrhe transparentnosti, predložak Ugovora o studiranju mora biti objavljen na *web*-mjestu konzorcija za EMJMD (svi EMJMD-ovi moraju imati svoje *web*-mjesto).

3. PRAĆENJE I OSIGURANJE KVALITETE

U cilju učinkovitog praćenja provedbe tečajeva EMJMD-a, konzorciji korisnici moraju primjenjivati niz mehanizama za praćenje i osiguranje kvalitete (QA):

- definiciju zajedničkog plana za osiguranje kvalitete sa zajedničkim metodama i kriterijima ocjenjivanja, dogovoreni plan provedbe/postignuća i aktivnosti praćenja. Ti će mehanizmi za QA morati biti ugrađeni u projekt EMJMD-a u fazi podnošenja prijave, posebno postupci unutarnjeg i vanjskog ocjenjivanja; povratne informacije o pokazateljima itd. Konzorcij mora izvješćivati Izvršnu agenciju o nalazima i zaključcima QA u okviru redovitog izvješćivanja;
- dostavljanje redovitih izvješća o napretku (od kojih su neki preduvjet za plaćanje sljedeće rate bespovratnih sredstava);
- kvalitativno i kvantitativno praćenje mobilnosti studenata i uspješnosti (u smislu provedenih aktivnosti, stečenih ECTS bodova i dodijeljenog akademskog stupnja) putem internetskog Alata za mobilnost Izvršne agencije (EMT);
- veze i suradnja (ako je primjenjivo i očekivano) i udruženjem studenata EM-a (*web*-mjesto EMA www.em-a.eu);
- zajednički sastanci UVO sudionika, predstavnika studenata, programskog dužnosnika Izvršne agencije, osoblja predmetnih nacionalnih agencija i, ako je potrebno, vanjskih stručnjaka; konzorcij za JMD mora za vrijeme razdoblja obuhvaćenog ugovorom o bespovratnih sredstava organizirati barem dva sastanka;
- izvješća upisanih studenata o ocjeni putem internetskog Alata za mobilnost Izvršne agencije (EMT);
- sudjelovanje u tematskim sastancima klastera koje organizira Komisija, nacionalne agencije Izvršne agencije radi razmjene dobre prakse i uzajamnog učenja.

POSTUPAK ODABIRA KONZORCIJA EMJMD-A

Glavni cilj programa EMJMD-a je privlačenje, odabir i financiranje izvrsnosti; to je potrebno shvaćati u smislu akademske kvalitete glavnih zainteresiranih strana (organizacija sudionika i studenata EMJMD-a) te u smislu provedbene sposobnosti konzorcija od kojih se očekuje provedba međunarodnog studijskog programa sa studentima iz država sudionika u programu i partnerskih država. Glavni je cilj postupka odabira projekata EMJMD-a odabir izvrsnih projekata koji diplomantima nude veće mogućnosti zapošljavanja. U cilju utvrđivanja i usmjeravanja na najbolje prijedloge među konkurentnim prijedlozima, primjenjuje se postupak suradničke revizije u dvije faze:

Prvi korak: U ovom prvom koraku neovisni akademski stručnjaci ocjenjuju odgovore konzorcija podnositelja zahtjeva na prvi kriterij dodjele „Važnost projekta” (vidjeti dio B ovog vodiča) s naglaskom na relevantnost

¹⁴⁷ Studenti koji sami plaćaju studij su studenti koji plaćaju studij vlastitim sredstvima ili studenti koji su dobili stipendiju u okviru nekog drugog programa.

prijedloga u raznim vidovima. Jedino oni projekti koji su prošli minimalni prag u okviru ovog kriterija koji je definira u dijelu B prelaze u drugi korak odabira.

Drugi korak: U drugom koraku neovisni akademski stručnjaci analiziraju i ocjenjuju odgovore na preostale Kriterije za dodjelu tj. Kvaliteta plana i provedbe projekta, Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju, Učinak i širenje. Na temelju toga uspostavlja se rang lista prijedloga. Financiranje mogu dobiti samo prijedlozi koji imaju barem 70 bodova i prošli su minimalne pragove definirane za svaki od četiri Kriterija za dodjelu iz dijela B ovog vodiča.

Podnositelji se mogu prijaviti za dodatne stipendije za ciljane regije partnerskih država svijeta, u skladu s Dijelom B pod naslovom „Dodatne stipendije za studente iz ciljanih regija svijeta“. Taj će dodatni dio prijedloga, u okviru drugog koraka, analizirati neovisni akademski stručnjaci i ocijenit će odgovore u skladu s dodatnim kriterijem za odabir: „Dodatni projekt u ciljanim regijama“. Jedino prijedlozi koji su dobili 2,5 boda (50 %) za ovaj kriterij u odabranoj regiji ući će u izbor za dodjelu dodatnih stipendija u toj regiji.

Ocjenjivanje dodatnog kriterija neće utjecati na izvornu rang listu nakon ocjenjivanja 4 kriterija za odabir opisana u Dijelu B (Važnost projekta, Kvaliteta plana i provedbe, Kvaliteta projektnog tima i sporazumi o suradnji, Učinak i širenje), već samo na dodjelu dodatnih stipendija za prijedloge koji se razmatraju za financiranje.

STRATEŠKA PARTNERSTVA

1. VRSTE PROJEKATA

Strateški partnerstvima podupire se opsežan i fleksibilan niz aktivnosti za provedbu inovativne prakse, promicanje razvoja i modernizacije organizacija i podupire se razvoj politike na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama, očekivanom učinku i drugim elementima, Strateška partnerstva mogu biti različitih veličina i u skladu s tim prilagoditi svoje aktivnosti. Jednostavno rečeno, putem ove aktivnosti omogućuje se organizacijama sudionicama stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih sposobnosti, ali i proizvodnja kvalitetnih inovativnih rezultata. Ocjena kvalitete prijedloga projekta bit će razmjerna ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

U odjeljku u nastavku navedene su ideje o vrstama aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru Strateškog partnerstva kojim se promiče međusektorska suradnja ili se bave određenim područjem obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ovaj je odjeljak ilustrativne prirode i ne sprječava organizacije sudionice u planiranju projekta na drugačiji način.

AKTIVNOSTI:

- kurikulumi, tečajevi, združeni programi studija, zajednički moduli (uključujući e-module), integracija velikog broja načina učenja (na daljinu, uz rad, modularno učenje);
- učenje, poučavanje, osposobljavanje, materijali i metode za rad s mladima, pedagoški pristupi i alati;
- suradnja na temelju projekta, suradničko učenje, radionice, virtualni laboratoriji, virtualna mjesta za suradnju;
- aktivnosti jačanja sposobnosti i umrežavanja;
- razrada i provedba strateških planova suradnje;
- aktivnosti informiranja, usmjeravanja, osposobljavanja i savjetovanja;
- ankete, usporedne analize, prikupljanje dokaza, studije stvarnih slučajeva;
- definicija standarda kvalitete i profila zanimanja koji se temelje na kompetencijama;
- poboljšanje kvalifikacijskog okvira, prijenos bodova, osiguranje kvalitete, priznavanje i vrednovanje;
- aktivnosti osposobljavanja, poučavanja i učenja (vidi odlomak 2. u nastavku).

Nadalje, od svih će se Strateških partnerstava očekivati poduzimanje i širenje rezultata u cilju poticanja šire uporabe i povećanja učinka izvan organizacija koje su izravno uključene u projekt. Zahtjevi za širenje bit će razmjerni ciljevima i području primjene projekta.

Organizacije, ustanove iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih te iz drugih socioekonomskih sektora mogu, putem projekata, surađivati na ostvarenju ciljeva u jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Sljedeće tipologije aktivnosti posebno su značajne u svakom navedenom području za ostvarenje ciljeva politike opisanih u dijelu B ovog vodiča, unutar ili preko sektorskih granica.

Međusektorska suradnja

Razviti, ispitati, prilagoditi i provoditi inovativne prakse u vezi sa:

- strateškom suradnjom između različitih obrazovnih sektora i lokalnih/regionalnih poduzeća, na primjer za istraživanje zapošljivosti ili pojednostavljivanjem prelaska iz škole na posao ili između obrazovnih razina;
- zajedničkim istraživačkim projektima koji se provode kroz partnerstva između ustanova visokog obrazovanja i ostalih obrazovnih razina, na primjer, u području ocjenjivanja ili rezultata učenja povezanih s transverzalnim sposobnostima;
- strateškom suradnjom između pružatelja formalnog i neformalnog/informalnog obrazovanja, na primjer u vezi s učenjem na temelju IKT-a ili jačanjem integracije digitalnih sadržaja u učenje;
- istraživanjem i analizom dosljednih pedagoških pristupa i metodologija, posebno onih kojima se prenose transverzalne sposobnosti (kao što je poduzetništvo) razvijene preko obrazovnih sektora;
- transnacionalnom suradnjom na temelju projekata između partnera iz različitih obrazovnih sektora (na

primjer, rane godine u kombinaciji s višim srednjoškolskim obrazovanjem) istraživanjem uporabe CLIL-a¹⁴⁸ za povećanje jezičnih sposobnosti među učenicima svih dobi iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uključujući migrante;

-
- suradnjom i razmjenom prakse između osoblja odgovornosti za usluge potpore na različitim obrazovnim razinama (kao što su smjernice, savjeti, metode i alati treniranja, razvoj sustava za praćenje napretka studenta) ili onih uključenih u službe pružanja potpore studentima radi povećanja kvalitete i usklađenosti među obrazovnim sektorima;
-
- partnerstvima na različitim obrazovnim razinama kojima se promiče pristup i učenje putem otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) razmjenom najbolje prakse i OER-a na različitim razinama;
-
- zajedničkim istraživačkim projektima koji uključuju partnerstva u sektorima obrazovanja i mladih istražujući potencijal analitike učenja i procjene korisnika za povećanje kvalitete učenja;
-
- suradnjom među školama, pružateljima VET-a i ustanovama visokog obrazovanja za istraživanje aktivnosti u cilju promicanja bolje usklađenosti između različitih alata za transparentnost i priznavanje na razini EU-a i na nacionalnoj razini;
-
- suradnjom između sektora mladih i ustanova visokog obrazovanja radi lakšeg priznavanja i potvrđivanja neformalnog i informalnog učenja i njihovom isprepletenosti s formalnim obrazovanjem i s različitim područjima.

VISOKO OBRAZOVANJE:

- Razviti, testirati, prilagoditi i provoditi inovativne prakse u vezi s:
 - združenim studijskim programima i združenim kurikulumima, intenzivnim programima i zajedničkim modulima – uključujući e-module – između partnera iz različitih država, disciplina i gospodarskih sektora (javni/privatni), koji su u skladu s potrebama na tržištu rada;
 - transnacionalnom suradnjom na projektima između poduzeća i studenata/osoblja u ustanovama visokog obrazovanja u cilju studiranja slučajeva iz stvarnog života;
 - pedagoškim pristupima i metodologijama, posebno onima kojima se osiguravaju transversalne kompetencije, poduzetnički način razmišljanja i kreativno razmišljanje, uključujući uvođenjem multi-, trans- i interdisciplinarnih pristupa, sustavnijim uvođenjem obrazovne mobilnosti u kurikule („ugrađena mobilnost”) i putem boljeg iskorištavanja IKT-a;
 - integracijom različitih načina studija (na daljinu, uz rad, modularno učenje), posebno putem personaliziranog učenja, strateškog korištenja otvorenih obrazovnih sadržaja i virtualne mobilnosti i virtualnih obrazovnih platformi;
 - novim pristupima za olakšavanje propusnosti među obrazovnim sektorima (putem vrednovanja prethodnog učenja i mogućnosti za fleksibilno učenje – modularne studije, stopljeno učenje itd.);
 - profesionalna orijentacija i savjetovanje i metode i alati za osposobljavanje;
 - suradnjom UVO-a s lokalnim/regionalnim tijelima vlasti i drugim dionicima na temelju suradnje u međunarodnom okruženju radi promicanja regionalnog razvoja i međusektorske suradnje za izgradnju mostova i razmjenu znanja između različitih formalnih i neformalnih sektora obrazovanja i osposobljavanja;
 - suradnjom i razmjenom prakse između osoblja odgovornost za usluge potpore, kao što su savjetovanje, metode i alati za osposobljavanje, razvoj sustava za praćenje napretka studenata ili onih koji rade na uslugama pomoći studentima u cilju povećanja kvalitete (tj. privlačenja i zadržavanja netradicionalnih učenika, tj. odraslih osoba i nedovoljno zastupljenih skupina u visokom obrazovanju).
- Olakšati priznavanje i potvrđivanje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini putem učinkovitog osiguranja kvalitete na temelju rezultata učenja i upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire.
- Razviti fleksibilne sustave za učenike i diplomante u sustavu visokog obrazovanja, uključujući potvrđivanje prethodnog učenja;

STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE:

¹⁴⁸ Integrirano učenje jezika i nastavnog sadržaja

- Razviti, testirati i prilagoditi/provoditi inovativne prakse u vezi s:
 - (ponovnom) definicijom standarda kompetencija u skladu s rezultatima učenja; prilagodna ili razvoj kurikulumu za VET i studija, te pratećeg nastavnog materijala i alata;
 - metodologijama učenja i poučavanja u sustavu VET-a i pedagoškim pristupima, posebno onima koji donose ključne kompetencije i osnovne vještine; jezične vještine; s naglaskom na uporabu IKT-a;
 - novim vrstama programa praktičnog osposobljavanja i studijama iz svakodnevnog života u poduzećima i industriji; razvojem i provedbom transnacionalne suradnje na projektima između poduzeća i studenata/osoblja u ustanovama za VET;
 - razvojem i pružanjem novih materijala i metoda za poučavanje i osposobljavanje u području VET-a, uključujući učenje radeći, virtualnu mobilnost, otvorene obrazovne sadržaje i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a, na primjer, uspostavom virtualnih laboratorija/radnih mjesta prilagođenih potrebama na tržištu rada;
 - profesionalnom orijentacijom i savjetovanjem te metodama i alatima za osposobljavanje;
 - alatima i metodama za stručno usavršavanje učitelja, voditelja osposobljavanja i osoblja u VET-u; s posebnim naglaskom na bolje početno obrazovanje i stručno usavršavanje učitelja i voditelja osposobljavanja u VET-u;
 - upravljanjem i vodstvom organizacija VET-a;
 - strateškom suradnjom između pružatelja VET-a i lokalnih/regionalnih poslovnih zajednica, uključujući agencije za gospodarski razvoj;
 - suradnjom za razvoj kreativnosti i inovacija između pružatelja VET-a, UVO-a i centara za dizajn, umjetnost, istraživanje i inovacije;
- Olakšati priznavanje i potvrđivanje vještina na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata za EU-a ; razviti fleksibilne putove za studente i diplomante VET-a, uključujući vrednovanje njihovog prethodnog učenja;
- Provoditi prijenos prijenosa bodova (ECVET) i osiguranja kvalitete (EQAVET) u davateljima VET-a.

ŠKOLSKO OBRAZOVANJE:

- Razviti, testirati i prilagoditi/provoditi inovativne prakse u vezi s:
 - novim kurikulumima, tečajevima, nastavnim materijalima i alatima;
 - načinima učenja i poučavanja i pedagoškim pristupima, posebno onima kojima se pružaju ključne kompetencije i osnovne vještine, jezične vještine i stavlja naglasak na korištenje IKT-a;
 - novim vrstama programa praktičnog osposobljavanja i analizom slučajeva iz stvarnog života u poduzećima i industriji;
 - novim oblicima učenja i pružanja obrazovanja i osposobljavanja, posebno strateškim korištenjem otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a;
 - profesionalnom orijentacijom i savjetovanjem te metodama i alatima za osposobljavanje;
 - alatima i metodama za stručno usavršavanje učitelja, voditelja osposobljavanja i osoblja; s posebnim naglaskom na bolje početno obrazovanje i stručno usavršavanje učitelja;
 - upravljanjem i vodstvom ustanova za obrazovanje i osposobljavanje;
 - aktivnostima privlačenja između organizacija u različitim sektorima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
 - strateškom suradnjom između pružatelja obrazovanja s jedne strane i lokalnih/regionalnih vlasti s druge strane;
- Razmjena iskustava i dobre prakse, provedba aktivnosti suradničkog učenja i radionica;
- Provoditi zajednička istraživanja, ankete, studije i analize;
- Olakšati priznavanje i potvrđivanje vještina na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata za EU-a za potvrđivanje.

OBRAZOVANJE ODRASLIH:

- Razviti, testirati i prilagoditi/provoditi inovativne prakse u vezi s:
 - novim kurikulumima, tečajevima, nastavnim materijalima i alatima za odrasle polaznike;
 - načinima učenja i poučavanja i pedagoškim pristupima za odrasle polaznike, posebno onima kojima se pružaju ključne kompetencije i osnovne vještine, jezične vještine i stavlja naglasak na korištenje IKT-a;
 - novim oblicima učenja i pružanja obrazovanja odraslih, posebno strateškim korištenjem otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a;
 - profesionalnom orijentacijom i savjetovanjem te metodama i alatima za učenje odraslih;
 - alatima i metodama za stručno usavršavanje učitelja i osoblja za obrazovanje odraslih; s posebnim naglaskom na bolje početno obrazovanje i stručno usavršavanje nastavnika u obrazovanju odraslih;
 - upravljanjem i vodstvom ustanova za obrazovanje odraslih;

- aktivnostima privlačenja između organizacija u različitim sektorima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
 - strateškom suradnjom između pružatelja obrazovanja odraslih s jedne strane i lokalnih/regionalnih vlasti s druge strane;
- Osigurati fleksibilne obrazovne smjerove za odrasle polaznike, uključujući putem vrednovanja njihovog prethodnog učenja:
 - usporedbom i analizom modela i pristupa za upravljanje i provedbu
 - praktičnom primjenom i testiranjem metoda za vrednovanje znanja i sposobnosti putem neformalnog i informalnog učenja
- Povećati pristupačnost prilika za učenje za odrasle:
 - promicanjem razvoja multifunkcionalnih centara za učenje i regionalnih mreža pružatelja obrazovanja
 - mjerama za razvoj obrazovne dimenzije organizacija kojima obrazovanje nije primarna zadaća (npr. organizacije za kulturu)
 - razvojem tečajeva osposobljavanja u cilju poboljšanja dostupnosti i kvalitete europskih tečajeva osposobljavanja koji su dostupni učiteljima odraslih, upraviteljima i drugom osoblju za obrazovanje odraslih
- Olakšati priznavanje i potvrđivanje vještina i sposobnosti na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata vrednovanja EU-a.

MLADI:

- Aktivnosti suradnje u području rada s mladima u cilju razvoja, testiranja, prilagodbe i/ili provedbe inovativne prakse u radu s mladima. Te se aktivnosti mogu odnositi na:
 - metode, alate i materijale za razvoj ključnih sposobnosti i osnovnih vještina mladih te za razvoj jezika i vještina IKT-a;
 - metode, alate i materijale za stručno usavršavanje osoba koje rade s mladima (npr. kurikulumi, načini osposobljavanja, resursi, najbolja praksa, instrumenti za vrednovanje itd.);
 - nove oblike rada s mladima, posebno strateškim korištenjem otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a;
 - programe i alate za mlade koji su usmjereni na borbu protiv socijalne isključenosti i prijevremenog napuštanja školovanja
 - strateško umrežavanje i suradnju među organizacijama za mlade i/ili s organizacijama u područjima obrazovanja i osposobljavanja te na tržištu rada;
 - strateška suradnja s lokalnim/regionalnim javnim tijelima;
- Priznavanje i potvrđivanje vještina i sposobnosti na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata vrednovanja EU-a.
- Transnacionalne inicijative za mlade: aktivnosti suradnje, poticanje socijalne posvećenosti i poduzetničkog duha, koje zajednički stvaraju dvije ili više skupina mladih ljudi iz različitih država (vidi u nastavku).

NAGLASAK NA:

- kreativnosti, inovacijama i modernizaciji;
- strateškoj uporabi informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i virtualnoj suradnji;
- otvorenim obrazovnim sadržajima (OER);
- kvaliteti obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- poduzetničkom obrazovanju (uključujući socijalno poduzetništvo);
- ravnopravnosti i uključivanju;
- osnovnim i transverzalnim vještinama (jezične vještine, digitalne vještine i poduzetništvo);
- priznavanju i vrednovanju rezultata učenja u formalnom, neformalnom i informalnom učenju;
- promicanju fleksibilnih smjerova učenja;
- stručnosti i stručnom usavršavanju u obrazovanju, osposobljavanju i radu s mladima;
- vještinama upravljanja i vodstva;
- aktivnom sudjelovanju mladih ljudi u društvu;
- međuinstitucionalnoj suradnji;
- međuregionalnoj suradnji;
- sinergijama među politikom i praksom.

SUBJEKTI I SUDIONICI:

- praktičari;
- osoblje koje radi u području obrazovanja i osposobljavanja;

- osobe koje rade s mladima;
- stručnjaci, specijalisti, profesionalci;
- studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, volonteri;
- NEET (nezaposleni ljudi i oni koji ne sudjeluju u obrazovanju ili osposobljavanju);
- mladi ljudi s ograničenim mogućnostima;
- osobe koje prijevremeno napuštaju školovanje;
- donositelji odluka;
- istraživači.

PARTNERI KOJI MOGU SUDJELOVATI U ISTOM PROJEKTU

- organizacije za obrazovanje, osposobljavanje i mlade;
- organizacije koje rade u raznim područjima i sektorima (npr. centri za razvoj vještina ili gospodarske komore, itd.), tijela iz javnog sektora;
- poduzetnici, poduzeća, predstavnici poslovnog sektora i tržišta rada;
- organizacije u Zajednici;
- tijela za istraživanje i inovacije;
- organizacije civilnog društva;
- socijalni partneri.

OSPOSABLJAVANJE, POUČAVANJE I UČENJE UGRAĐENI U STRATEŠKA PARTNERSTVA

Strateška partnerstva mogu organizirati aktivnosti osposobljavanja, poučavanja i učenja pojedinaca ako on donose odanu vrijednost u odnosu na ostvarenje ciljeva projekta. Neke od tih aktivnosti posebno su važne u jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, a posebno

Vrsta aktivnosti

Spojena mobilnost učenika
Kratkoročne razmjene skupina učenika
Intenzivni studijski programi
Dugoročna mobilnost učenika
Zadaće dugoročnog poučavanja i osposobljavanja
Dugoročna mobilnost mladih radnika
Kratkoročna zajednička događanja
za osposobljavanje osoblja

Posebno važna za

Sva područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih
Školsko obrazovanje
Visoko obrazovanje
Školsko obrazovanje
Više obrazovanje, VET, školsko i obrazovanje odraslih
Mladi
Sva područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih

U odjeljcima u nastavku dodatno su opisane navedene aktivnosti.

UČENICI

INTENZIVNI STUDIJSKI PROGRAMI (5 DANA DO 2 MJESECA)

Intenzivni studijski program (ISP) kratak je program studija koji okuplja studente i nastavno osoblje iz uključenih ustanova visokog obrazovanja te druge mjerodavne stručnjake/specijaliste/profesionalce u cilju:

- poticanja učinkovitog i multinacionalnog poučavanja određenih u određenim područjima;
- omogućavanja studentima i učiteljima da zajedno rade u multinacionalnim i multidisciplinarnim skupinama i da na taj način imaju koristi od posebnih uvjeta rada i poučavanja koji nisu dostupni u jednoj ustanovi te mogu steći novu perspektivu o predmetnom području;
- omogućavanja nastavnom osoblju da razmjenjuje stajališta o obrazovnom sadržaju, nove pristupe kurikulumu, da isprobava inovativne metode učenja koje bi mogle postati dio novog zajedničkog tečaja ili kurikuluma u međunarodnim okruženju u učionicama.

Poželjne značajke ISP-a sljedeće su:

- ISP-ovima bi se trebale osigurati nove prilike za učenje, razvoj vještina, pristup informacijama i najnaprednije rezultate istraživanja i drugo znanje, npr. za uključene učenike i studente;
- radno opterećenje studenata potrebno je priznati putem sustava ECTS bodova (ili istovjetnog sustava);
- očekuje se da će ISP-ovi koristiti alate i usluge IKT-a za podupiranje pripreme i praćenja ISP-a, čime će se pridonijeti stvaranju održive obrazovne zajednice u predmetnom području;
- omjerom broja osoblja prema broju studenata trebalo bi se jamčiti aktivno sudjelovanje u učionici;
- potrebno je održati ravnotežu između sudjelovanja transnacionalnih i nacionalnih studenata i osoblja;

- ISP-ovi bi trebali uključivati snažan multidisciplinarni pristup u kojem se potiče interakcija studenata iz različitih akademskih disciplina;
- uz rezultate učenja u vezi s kompetencijama povezanim s područjem, ISP-ovi bi trebali poticati prijenos transverzalnih kompetencija.

Sudionike u ISP-u (nastavno osoblje i studente) bira konzorcij Strateškog partnerstva.

U broju sati poučavanja i osposobljavanja mora se osigurati da je većina vremena provedenog u inozemstvu posvećena obrazovanju i osposobljavanju, a ne istraživanju ili nekoj drugoj aktivnosti.

SPOJENA MOBILNOST STUDENATA, VJEŽBENIKA, ODRASLIH POLAZNIKA I MLADIH LJUDI (5 DANA DO 2 MJESECA FIZIČKE MOBILNOSTI)

Aktivnosti u kojima se kombinira jedno ili više kratkih razdoblja fizičke mobilnosti (do 2 mjeseca) s virtualnom mobilnošću (korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije kao što su suradnička radna mjesta, streaming uživo, videokonferencije, društveni mediji itd. za nadopunjavanje ili produživanje rezultata učenja fizičke mobilnosti). Ona se može koristiti za pripremu, podupiranje i praćenje fizičke mobilnosti. Može se također organizirati za osobe s posebnim potrebama ili one u nepovoljnom položaju kako bi im se pomoglo da prevladaju prepreke dugoročnoj fizičkoj mobilnosti.

ZAJEDNIČKI RAD SUPINA UČENIKA NA PROJEKTU (5 DANA DO 2 MJESECA)

Zajednički rad skupina učenika na projektu može se organizirati među školama iz različitih država koje sudjeluju u istom Strateškom partnerstvu. Za vrijeme takvih događanja, učenici zajedno rade u jednoj od partnerskih škola i, u pravilu, borave u obiteljima svojih kolega. Zajednički rad na projektu trebao bi biti povezan s ciljevima Strateškog partnerstva. Napomena: suradnja između škola u partnerstvu ne bi smjela biti ograničena na takva događanja već uključivati i zajedničke aktivnosti na internetu ili lokalne aktivnosti. Potiču se škole da koriste e-Twinning za zajednički rad na projektu prije i nakon događanja mobilnosti.

Zajedničkim radom na projektima trebala bi se učenicima i učiteljima iz različitih država omogućiti suradnja na jednoj ili više tema od obostranog interesa. Na taj se način učenicima i učiteljima pomaže u stjecanju i unaprjeđenju vještina u tom području, ali i u području timskog rada, međukulturalnog učenja, društvenih odnosa, planiranja i provedbe projektnih aktivnosti i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT). Zahvaljujući suradnji na zajedničkim projektima sa skupinama učenika iz partnerskih škola iz različitih država učenici i učitelji imaju priliku vježbati strane jezike i povećava se njihova motiviranost za učenje jezika.

Aktivnosti projekta u idealnom bi slučaju trebale biti ugrađene u redoviti rad škola i u kurikulum učenika koji sudjeluju u projektu. Učenici bi trebali moći sudjelovati u svim fazama projekta, uključujući planiranje, organizaciju i ocjenjivanje aktivnosti.

DUGOROČNA OBRAZOVNA MOBILNOST UČENIKA (2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Cilj je aktivnosti jačati suradnju između škola koje sudjeluju u istom Strateškom partnerstvu. Aktivnosti mobilnosti trebale bi biti povezane s ciljevima Strateškog partnerstva i ugrađene u dizajn projekta. Potiče se škole da koriste e-Twinning da zajedno rade na projektu prije, tijekom i nakon aktivnosti mobilnosti učenika. Tim bi se mjerama trebalo pomoći povećati učinak škola koje sudjeluju u programu. Aktivnost također omogućuje učenicima da poboljšaju razumijevanje različitosti europskih kultura i jezika i pomaže im steći kompetencije koje su nužne za njihov osobni razvoj. Škole uključene u partnerstvo surađuju na razvoju programa učenja priznajući studij obavljen u partnerskoj školi u inozemstvu i na jačanju europske dimenzije školskog obrazovanja. Ova bi aktivnost trebala predstavljati vrijedno međunarodno pedagoško iskustvo za učitelje koji sudjeluju u organizaciji i provedbi mobilnosti.

Sudionike biraju škole. Oni moraju biti učenici u dobi od barem 14 godina koji su upisani u školu koja sudjeluje u Strateškom partnerstvu. Odabrani učenici mogu provesti 2 do 12 mjeseci u školi primateljici i u obitelji domaćinu u inozemstvu.

Potiče se na uzajamnu razmjenu učenika između škola/obitelji domaćina, ali to nije obavezno.

Sve zainteresirane stranke uključene u obrazovnu mobilnost – škole, učenici, njihovi roditelji i obitelji domaćini – trebale bi pročitati poseban vodič za obrazovnu mobilnost učenika koji im može pomoći s provedbom aktivnosti i osigurati sigurnost i dobrobit učenika koji u tome sudjeluju. U vodiču su navedene uloge i odgovornosti, savjeti i nužni predlošci i obrasci za sudionike. Vodič je dostupan na engleskom na *web*-mjestu Europa, a prijevodi su dostupni na *web*-mjestu mjerodavne Nacionalne agencije.

JEZIČNA POTPORA NA INTERNETU

Sudionici u aktivnostima dugoročne mobilnosti (2 do 12 mjeseca) u okviru strateškog partnerstva imaju pravo na jezične pripreme. U tom smislu, jezična potpora na internetu postupno će se provoditi za vrijeme trajanja Programa za sve aktivnosti mobilnosti u trajanju od dva mjeseca ili duže. Takvu će internetsku potporu Europska komisija dati na raspolaganje odabranim učenicima u cilju ocjenjivanja njihove sposobnosti na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Taj će im alat također ponuditi, ako je potrebno, mogućnost da poboljšaju znanje iz jezika prije i/ili za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Kada se provodi za škole, jezična potpora na internetu pružat će se na sljedeći način:

- Nacionalne će agencije, u slučaju kad je sustav dostupan, dodijeliti dozvole ustanovama visokog obrazovanja u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija.
- Svi odabrani učenici (osim izvornih govornika) koji koriste internetsku uslugu obaviti će test na internetu kako bi se ocijenila njihova sposobnost na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Rezultati ovog testa priopćuju se učeniku i školi.
- ovisno o broju dostupnih internetskih dozvola, škole će ih podijeliti u skladu s potrebama.
- Na kraju razdoblja mobilnosti, učenici će proći drugi krug ocjenjivanja kojim će se mjeriti ostvareni napredak u učenju stranog jezika.

Dodatni podaci o jezičnoj potpori na internetu dostupni su na *web*-mjestu Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom koju pruža Komisija, u tu će se svrhu dodjeljivati posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu“.

OBRAZOVANJE I OSPOSABLJAVANJE OSOBLJA I OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

ZAJEDNIČKA DOGAĐANJA ZA OSPOSABLJAVANJE OSOBLJA (5 DANA DO 2 MJESECA)

Zajedničkim događanjima za osposobljavanje osoblja omogućuje se organizacijama sudionicama u Strateškom partnerstvu da organiziraju kratka događanja za obrazovanje i osposobljavanje osoblja i osoba koje rade s mladima na teme povezane s ciljem Strateškog partnerstva. Ta bi događanja trebala biti organizirana za male skupine osoblja iz različitih država kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristio učinak na svaku organizaciju sudionicu.

Ta događanja mogu imati razne oblike, kao što su studijski posjeti u kombinaciji s posjetima relevantnim organizacijama, prezentacije, radionice, tečajevi osposobljavanja itd. Potrebno je osigurati ravnopravno sudjelovanje transnacionalnih i nacionalnih sudionika.

POSLOVI POUČAVANJA I OSPOSABLJAVANJA (2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Cilj je aktivnosti jačati suradnju između organizacija koje sudjeluju u istom Strateškom partnerstvu. Putem takvih aktivnosti osoblje može razvijati znanje i razumijevanje europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja i razmjenjivati i stjecati stručne kompetencije, metode i prakse.

Na temelju ove aktivnosti učitelji/profesori i drugo nastavno osoblje u općem školskom sustavu, sustavu visokog obrazovanja, VET-a i obrazovanja odraslih koje radi u obrazovnoj ustanovi koja sudjeluje u Strateškom partnerstvu može prihvatiti posao poučavanja u partnerskoj ustanovi u inozemstvu u trajanju od 2 do 12 mjeseci ili stručni rad u nekoj drugoj partnerskoj organizaciji u vezi s njihovim područjem stručnosti. Aktivnost se može sastojati od rada u obrazovnoj ustanovi/centru ili drugoj relevantnoj organizaciji (npr. poduzeću, NVO-u, nadležnom tijelu za škole, itd.), sudjelovanja u strukturiranim tečajevima ili seminarima (npr. u učiteljskim akademijama ili istraživačkim organizacijama), upućivanja na radno mjesto ili razdoblja promatranja rada u poduzeću ili organizaciji u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.

Organizacija pošiljateljica mora osigurati pošten, transparentan i otvoren postupak odabira, razviti sadržaj aktivnosti sa sudionikom i osigurati unutarne i, u mjeri u kojoj je to moguće, vanjsko priznavanje razdoblja dugoročne mobilnosti u inozemstvu.

U vezi s aktivnostima poučavanja i osposobljavanja u visokom obrazovanju, prihvatljive su sljedeće vrste organizacija pošiljateljica i primateljica:

- u slučaju dugoročne mobilnosti osoblja za potrebe poučavanja, organizacija pošiljateljica može biti bilo koja organizacija sudionica, a organizacija primateljica mora biti ustanova visokog obrazovanja koja sudjeluje u programu
- u slučaju dugoročne mobilnosti za pružanja usavršavanja, organizacija pošiljateljica mora biti UVO, a organizacija primateljica može biti bilo koja organizacija sudionica
- organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju se nalaziti u različitim državama i država primateljica ne smije biti ista kao država u kojoj sudionik ima prebivalište.

Organizacije koje sudjeluju u Strateškom partnerstvu zajedno rade na razvoju rješenja mobilnosti, priznavanju rada u partnerskoj organizaciji i jačanju europske dimenzije u obrazovanju i osposobljavanju. Ova bi aktivnost također trebala predstavljati vrijedno međunarodno iskustvo za one uključene u organizaciju i provedbu aktivnosti mobilnosti organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice.

MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA (2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Ovom se aktivnošću omogućuje osobama koje rade s mladima da iskuse drugačije radno okruženje od onog u matičnim državama, i tako povećaju svoje profesionalne, osobne i međukulturalne kompetencije. Osobe koje rade s mladima imaju priliku raditi u inozemstvu u razdoblju od 2 do 12 mjeseci i sudjelovati u svakodnevnom radu organizacije primateljice te tako obogatiti svoj profil kao stručnjaci u tom području. Cilj je tih aktivnosti pojačati sposobnosti uključenih organizacija koje će imati koristi od novih perspektiva i iskustava. Aktivnosti mobilnosti mogu se obavljati kao pojedinačne aktivnosti (tj. jedan djelatnik šalje se u organizaciju primateljicu) ili u parovima, ili kao uzajamna razmjena osoba koje rade s mladima (istovremeno ili ne) između dvije partnerske organizacije.

JEZIČNA POTPORA NA INTERNETU

Sudionici u aktivnostima dugoročne mobilnosti u okviru strateškog partnerstva imaju pravo na jezične pripreme. U tom smislu, jezična potpora na internetu postupno će se provoditi za vrijeme trajanja Programa. Takvu će internetsku potporu Europska komisija dati na raspolaganje odabranim učenicima u cilju ocjenjivanja njihove sposobnosti na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Taj će im alat također ponuditi, ako je potrebno, mogućnost da poboljšaju znanje iz jezika prije i/ili za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Kada se provodi za osoblje i osobe koje rade s mladima, jezična potpora na internetu pružat će se na sljedeći način:

- Nacionalne će agencije, u slučaju kad je sustav dostupan, dodijeliti dozvole ustanovama visokog obrazovanja u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija.
- Svi odabrani učenici (osim izvornih govornika) koji koriste internetsku uslugu obaviti će test na internetu kako bi se ocijenila njihova sposobnost na jeziku koji će koristiti za studiranje ili obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Rezultati ovog testa priopćuju se učeniku i školi.
- ovisno o broju dostupnih internetskih dozvola, škole će ih podijeliti u skladu s potrebama.
- Na kraju razdoblja mobilnosti, učenici će proći drugi krug ocjenjivanja kojim će se mjeriti ostvareni napredak u učenju stranog jezika.

Dodatni podaci o jezičnoj potpori na internetu dostupni su na *web*-mjestu Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom koju pruža Komisija, u tu će se svrhu dodjeljivati posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu“.

TRANSNACIONALNE INICIJATIVE MLADIH

Strateškim partnerstvima u području mladih potiče se razvoj transnacionalnih inicijativa mladih kojima se razvija društvena posvećenost i poduzetnički duh i koje zajednički provode dvije ili više skupina mladih ljudi iz različitih država.

Te inicijative, primjerice, mogu obuhvaćati:

- uspostavu (mreža) socijalnih poduzeća, udruženja, klubova i NVO-a,
- razvoj i pružanje tečajeva i osposobljavanja o poduzetničkom obrazovanju (posebno socijalno poduzetništvo i uporaba IKT-a);
- aktivnosti informiranja, poticanja medijske pismenosti, senzibilizacije ili aktivnosti kojima se potiče građanska dužnost između mladih ljudi (npr. rasprave, konferencije, događanja, savjetovanja, inicijative o europskim temama itd.);
- aktivnosti u korist lokalnih zajednica (npr. potpora ranjivim skupinama kao što su starije osobe, manjine, migranti, osobe s invaliditetom itd.);
- umjetničke i kulturne inicijative (predstave, izložbe, koncerti, tribine itd.)

Inicijativa mladih projekt je koji pokreću i provode sami mladi. Njome se mladim ljudima daje prilika za provođenje ideja putem inicijativa i to im omogućuje izravnu i aktivnu uključenost u planiranje i provedbu projekta. Sudjelovanje u Inicijativi mladih važno je iskustvo neformalnog učenja. Prilikom provedbe Inicijative za mlade, mladi ljudi imaju priliku riješiti određene izazove ili probleme na koje nailaze u svojim zajednicama. Imaju priliku razgovarati i razmišljati o izabranim temama u europskom kontekstu i pridonijeti izgradnji Europe.

Inicijativa mladih mora biti transnacionalna: mreža lokalnih inicijativa koju zajednički provode dvije ili više skupina iz različitih zemalja. Suradnja s međunarodnim partnerima u transnacionalnoj Inicijativi mladih temelji se na sličnim interesima u cilju razmjene prakse i učenja od kolega.

Inicijativama mladih omogućuje se velikom broju mladih ljudi da postanu inventivni i kreativni u svakodnevnom životu i da izraze lokalne potrebe i interese, ali i izazove s kojima se suočavaju zajednice u kojima žive.

Mladi ljudi mogu isprobati ideje pokretanjem, uspostavom i provedbom projekta koji utječe na različita područja života. Inicijative mladih mogu dovesti do samozapošljavanja i osnivanja udruga, NVO-a ili drugih tijela aktivnih u području socijalnog gospodarstva, neprofitnih organizacija i mladih.

Mladi ljudi koji provode transnacionalne Inicijative mladih mogu dobiti potporu trenera. Trener je osoba koja ima iskustvo u radu s mladima i/ili Inicijativama mladih i prati skupine mladih ljudi kako bi im olakšao postupak učenja i sudjelovanja. On/ona ima različite uloge ovisno o potrebama određene skupine mladih ljudi.

Trener ne sudjeluje u Inicijativi mladih, ali podupire skupinu mladih ljudi u pripremi, provedbi i ocjenjivanju projekta ovisno o potrebama skupine. Treneri pridonose kvaliteti postupka učenja i pružaju trajno partnerstvo pomažući skupini ili pojedincima da ostvare zadovoljavajuće rezultate projekta. Trener nije: voditelj projekta; konzultant/savjetnik; član skupine koja provodi projekt; stručni voditelj osposobljavanja/stručnjak koji pruža samo tehničku potporu u određenom području; pravni zastupnik projekta. Ako Inicijativu mladih provode maloljetnici, potpora trenera obavezna je.

2. PRIMJERI STRATEŠKIH PARTNERSTAVA

PROMICANJE FLEKSIBILNIH NAČINA UČENJA

Integracijom praktičnog i teoretskog znanja u kurikulum ustanova visokog obrazovanja može se studentima omogućiti stjecanje vještina koje su im potrebne sada i u budućnosti na tržištu rada, čime će se poboljšati njihova buduća zapošljivost. Strateškim partnerstvom poduprijet će se suradnja u području projekta između poduzeća i studenata i osoblja u UVO na razvoju, testiranju i prilagodbi zajedničkog kurikuluma UVO koji sudjeluju u projektu, na temelju detaljne analize potreba i s naglaskom na transnacionalni pristup iz „stvarnog života“. To će podrazumijevati aktivnosti poučavanja/učenja, uključujući razmjenu osoblja između UVO i poduzeća i integriranu („ugrađenu“) mobilnost, u okviru koje studenti prate zajednički program čije sastavni dijelovi poučavaju različiti partneri na različitim mjestima. Završni rezultat je stvaranje zajedničkog kurikuluma i širenje tog kurikuluma organizacijama koje ne sudjeluju u partnerstvu. Partnerstvo se sastoji od UVO i poduzeća, uključujući MSP i socijalna poduzeća, kako bi se osigurale nužne sposobnosti i prikladnost vještina koje se razvijaju unutar zajedničkog kurikuluma.

INTEGRIRANI LOKALNI/REGIONALNI RAZVOJ

Sve mjerodavne zainteresirane strane mogu pridonijeti razvoju integrirani lokalnih/regionalnih planova razvoja. Strateško partnerstvo će razvijati, testirati i provoditi inovativne pakete predmeta kojima se obogaćuju kurikulumi partnerskih UVO u cilju izdavanja dvostrukih potvrda ili diploma. U projektu će sudjelovati ključni dionici koji će biti pod stalnim nadzorom, posebno putem posebne Upravljačke skupine kako bi se osiguralo zadovoljavanje potreba lokalnih/regionalnih zainteresiranih strana. Projekt će također uključivati aktivnosti poučavanja/učenja, uključujući razmjenu osoblja između UVO i „spojenu“ mobilnost studenata. Konačan rezultat je integracija tih paketa predmeta u kurikulum i dodjela dvostrukih potvrda/diploma. Partnerstvo uključuje ustanove visokog obrazovanja, te lokalne zainteresirane strane i javna tijela na lokalnoj razini.

Manje iskusni partneri mogu se postupno uključivati u aktivnosti čime će se osigurati da su, najkasnije u posljednjoj godini provedbe projekta, u cijeli paket aktivnosti uključeni svi partneri.

KREATIVNOST I INOVACIJE

Mala i srednja poduzeća suočavaju se s izazovom razvoja vještina i inovacija bez nužnih resursa ili strateške vizije za preživljavanje u intenzivnog tržišnog natjecanja. Strateškim se partnerstvom podupire širenje kreativne i inovativne kulture i malim poduzećima prijenosom i provedbom metodologija, alata i pojmova kojima se olakšava organizacijski razvoj i stvaranje proizvoda. Partneri iz kreativnih sektora i ustanova visokog obrazovanja pomažu drugim partnerima da nauče kako u svojim organizacijama uspješno primijeniti kreativni način razmišljanja i razviti sposobnost za inovacije i promjene.

Jedan opipljiv rezultat je priprema prilagođenih planova djelovanja za razvoj kreativnosti i inovacija na temelju prethodnih analiza uspješnih slučajeva i metodologija. Partnerstvo uključuje kreativni sektor, mala i srednja poduzeća, udruge poslodavaca, gospodarske, industrijske ili obrtničke komore.

KVALITETA OBRAZOVANJA

Lokalna školska tijela u Švedskoj, Danskoj i UK-u udružila su se kako bi predložila Strateško partnerstvo. Lokalna tijela vlasti utvrdila su potrebu poboljšanja kvalitete obrazovanja u znanosti, matematici i tehnologiji i osmislila su projekt čiji je cilj razvoj zajedničkog okvira za podupiranje uključenosti učenika u učenju. Projekt je usmjeren na poboljšanje kvalitete obrazovanja u matematici i prirodnim znanostima i povećati broj studenata koji uzimaju te predmete u srednjoj školi i na fakultetu. Projekt su vodila dva tijela lokalne vlasti i u njemu su sudjelovale sve osnovne i srednje škole u predmetnim područjima. Osim toga, lokalna su tijela vlasti uključila druge partnere iz lokalnih zajednica: sveučilišta, medijski centar i nekoliko poduzeća i poslovnih udruženja u području tehnologije, znanosti i okoliša. Aktivnosti projekta uključuju razmjenu osoblja između organizacija sudionica u cilju razmjene iskustava i dobre prakse. Partneri razmjenjuju materijale i resurse i razvijaju rad u matematici, znanosti i tehnologiji preko svih kurikuluma koji se testira/provodi u svim osnovnim i srednjim školama. Poslovni partneri pozivaju razrede u studentske posjete kako bi učenici vidjeli različite praktične primjene tema na kojim rade. Sveučilišni studenti sudjeluju kao „partneri” učenika i pomažu im jedan na jedan s temama te im služe kao uzori koji ih motiviraju ih da uče znanosti i tehnologiju. Rezultati projekta uključuju sveučilišnu suradnju u području početnog obrazovanja učitelja te daljnju pedagošku suradnju i nove projekte među uključenim školama.

POVEĆANJE STOPE ZAVRŠETKA ŠKOLOVANJA

Povećanje stope završetka tercijarnog školovanja, proširivanje pristupa i olakšavanje završetka visokog obrazovanja glavni su izazovi u mnogim državama. Strateškim partnerstvom pomoći će se povećati broj studenata i diplomanata s posebnim naglaskom na netradicionalne učenike, kao što su studenti iz skupina koje nisu dovoljno zastupljene ili onih u nepovoljnom položaju, na način da se prenose i testiraju inovativni pristupi. U okviru Partnerstva testirat će se kako se srednjoškolski učenici s određenom pozadinom pripremaju i usmjeravaju prije početka visokog obrazovanja u okviru suradnje između UVO-a, škola i ustanova aktivnih u području VET-a. Testirat će se praćenje i potpora toj skupini studenata, posebno putem prilagođenih usluga (savjetovanje, orijentacija, osposobljavanje itd.) u cilju sprječavanja odustajanja od školovanja i poticanja diplomiranja u određenom roku. Projekt će uključivati UVO i gimnazije i strukovne srednje škole čime će se osigurati prilagođenost ponuđenih usluga i usklađenost s utvrđenim potrebama. Projekt će također uključivati aktivnosti učenja/poučavanja, i „stopljenu” mobilnost. Konačni rezultat je prilagodba modela, njegova provedba u UVO i širenje rezultata organizacijama koje ne sudjeluju u partnerstvu, posebno drugim obrazovnim ustanovama i ključnim donositeljima politika.

INOVACIJE

Strateškim partnerstvom podupire se razvoj novih pedagoških pristupa, a posebno alata e-učenja i internetskih platformi za suradnju na kojima će učenici, studenti i učitelji moći učiti, poučavati i zajedno stvarati sadržaj predmeta. Partnerstvo koje se sastoji od sveučilišta, škola, istraživačkih organizacija i/ili poduzeća zajedno će razviti alate koje će škole i ustanove visokog obrazovanja koristiti za poučavanja i učenje posebnih disciplina na različitim razinama. Istraživačke organizacije i/ili poduzeća imat će ključnu ulogu u razvoju alata i prilagodbu programa kako bi bili relevantni i konkretniji. Osim toga, organizirat će se intenzivni studentski programi za testiranje alata razvijenih u partnerstvu sa studentima i učiteljima. Zajedničkim događanjima za osposobljavanje osoblja omogućit će se osposobljavanje učitelja o korištenju alata.

JEZIČNE VJEŠTINE

Međusektorsko strateško partnerstvo čiji je cilj pružiti potporu onim obiteljima u kojima se govori više jezika razvojem jezičnih resursa za djecu kojima će im se pokazati koristi znanja dvaju ili više jezika, u smislu unutarnje vrijednosti i konkretnih načina uporabe. Ovaj je projekt usmjeren na sve zainteresirane strane koje rade s dvojezičnim obiteljima kako bi im se mogli dostaviti resursi projekta. Provođe se istraživanja za provjeru učinkovitosti pedagoških pristupa koji se koriste za jačanje jezičnih sposobnosti višejezične djece, u učionici i neformalnim učenjem. Partneri uključuju sveučilište, nekoliko škola, malo i srednje poduzeće (MSP), NVO i udrugu ustanova za obrazovanje odraslih.

INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Međusektorski projekt čiji je cilj razvoj zajedničke vizije o tome kako IKT može pomoći u tome da svi mogu imati koristi od cjeloživotnog učenja na temelju scenarija i uvida iz svakodnevnog života. Uporaba IKT-a u obrazovanju u Europi sve se više širi, ali kako bi se oslobodio njegov potencijal kao pokretača promjene u gospodarstvima i društvima, potrebno je ostvariti napredak od fragmentirane i pokusne uporabe prema razradi i prihvaćanju sustava. Partneri uključuju niz ustanova visokog obrazovanja, organizacija za razvoj vještina koje rade u niz obrazovnih područja.

SURADNJA IZMEĐU REGIJA

Španjolske, portugalske, talijanske i češke lokalne vlasti udružile su se kako bi istražile uzroke prijevremenog napuštanja školovanja u njihovim regijama i osmislile rješenja. Partneri uključuju srednje škole u regijama i dvije ustanove visokog obrazovanja. Promatrajući problem napuštanja školovanja iz šire perspektive, one se žele baviti s nekoliko vidova života mladih ljudi. Prema tome, pozivaju se lokalne organizacije mladih i udruge voditelja da se pridruže Strateškom partnerstvu. Lokalna tijela vlasti uključena su u širem, međusektorskom smislu, uključujući odjele za obrazovanje, mlade i socijalne službe.

Cilj je u svakoj regiji uspostaviti stalnu mrežu u kojoj će biti objedinjeni različiti dionici i usluge u cilju stvaranja učinkovitog mehanizma potpore za mlade ljude.

Partnerske ustanove zajedno rade u okviru sastanaka i putem zajednice na internetu. One prvo žele utvrditi opseg prijevremenog napuštanja školovanja u svojoj regiji i istražiti uzroke. Zatim planiraju pronaći i provoditi učinkovite načine za pružanje potpore mladim ljudima za koje postoji opasnost od isključenosti. Dio aktivnosti projekta su ankete za učenike, učitelje i obitelji u cilju pronalaska razloga za prijevremeno napuštanje školovanja u lokalnom kontekstu. One također organiziraju radionice i seminare na različite teme, na primjer, učinak prilika za neformalno učenje.

Uslijed toga, razvijaju zajedničku metodologiju koja se provodi u dvije regije. Objavljuje se vodič za učitelje, voditelje treninga i lokalna tijela vlasti. Rezultati i materijali objavljuju se na web-mjestu projekta, u tiskanim publikacijama i na konferencijama u svakoj od regija. Na taj način se druge škole i lokalna tijela vlasti upoznaju s metodologijom i resursima razvijenim u okviru projekta.

RAVNOPRAVNOST I UKLJUČENOST

Organizacije mladih, ustanove, škole, pružatelji VET-a i nadležna tijela u području mladih koja rade s osobama koje nisu u sustavu obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja i osobama koje su napustile školovanje sastaju se kako bi unaprijedili metodologiju kojom će više mladih ljudi privući natrag u školu ili na posao. U okviru svog Strateškog partnerstva one organiziraju transnacionalne sastanke osoblja za razmjenu prakse i izradu projekta, te aktivnosti promatranja na radnom mjestu i stručnog usavršavanja osoba koje rade s mladima. Istovremeno se provode istraživanja na terenu i o rezultatima se razgovara na transnacionalnom sastanku na kojem se priprema priručnik i planira testiranje i ocjenjivanje usavršene metodologije. Kako bi se osigurala održivost i širenje rezultata projekta, u Strateškom su partnerstvu predviđene konferencije na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini te zajednička priprema strategije.

OTVORENI OBRAZOVNI SADRŽAJI (OER)

Vatrogasci mogu poginuti ili se ozlijediti kada gase vatru u zgradi koja gori. Praktičnim usavršavanjem prilagođenim za rješavanje kritičnih situacija u zgradama koje gore mogle bi se spriječiti smrtno situacije. Konačni je rezultat program e-učenja kojim se omogućuje dodatno usavršavanje u strategiji gašenja požara i taktici za prve faze intervencije za stvaranje sposobnosti za rane, učinkovite reakcije. E-učenje se kombinira s praktičnim iskustvom. Strateško partnerstvo uključuje vatrogasne službe i službe za spašavanje, javna tijela odgovorna za javnu sigurnost i pružatelje VET-a.

AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH LJUDI U DRUŠTVU

Tri srednje škole iz Finske, Njemačke i Nizozemske našle su se na platformi e-Twinninga jer su zainteresirane za razvoj projekta o demokraciji u školama. Tri škole odlučile su zatražiti financiranje za Strateško partnerstvo. Cilj je projekta razviti školsko vodstvo uključujući nastavnike, učenike i roditelje u donošenje odluka u školi. Projekt raje tri godine i svake godine škole analiziraju u kojoj je mjeri svaka od tih skupina uključena u donošenje odluka u školi i kako se njihovo sudjelovanje može poboljšati na temelju onoga što su naučili od svojih partnera. Projekt podupire i aktivno u njemu sudjeluje uprava škole, učitelji i roditelji. Učenici koji sudjeluju u projektu razvijaju neovisnost i vještine kritičkog mišljenja te razumijevanje pojmova kao što su sloboda, prava i obveze. Oni također razmišljaju o tome na koji način mogu školu učiniti važnijom za sebe. U okviru aktivnosti projekta, učenici imaju priliku izraziti svoje mišljenje, slušati mišljenja drugih, razgovarati koristeći relevantne argumente i objašnjavati odluke na temelju valjanih razloga. Aktivnosti projekta odvijaju se u okviru projekta TwinSpace na stranici e-Twinning site i u četiri oka na dva sastanka na kojima učenici iz svake škole sudjeluju s učiteljima. U sastancima sudjeluju i uprava škole i predstavnici roditelja. Između sastanaka u okviru projekta, partneri također koriste stanicu e-Twinning za suradnju na razvoju projektnih aktivnosti, rasprave i razmjenu sadržaja. Učenici pišu zajednički blog na kojem postavljaju slike i ažurne informacije o projektnim aktivnostima te razmišljanja o temama na kojima rade. Blog, nastavni plan i nastavni materijali razvijeni za vrijeme provedbe projekta te neki od radova učenika objavljuju se putem e-Twinninga i stavljaju se na raspolaganje kao sadržaji za druge koji žele provoditi sličan projekt.

TRANSVERZALNE VJEŠTINE / OSNOVNE VJEŠTINE

U cilju povećanja broja i poboljšanja kompetencija financijske pismenosti skupina u nepovoljnom položaju (migranata, niskokvalificiranih osoba i osoba u socioekonomski nepovoljnijem položaju), organizacije za obrazovanje odraslih, u suradnji s lokalnim/regionalnim tijelima vlasti i socijalnim partnerima razvijaju ažurne načine osposobljavanja koristeći nove i primjerene načine i resurse za osposobljavanje. Partnerske organizacije ocjenjuju rezultate, kao što su kurikulumi, priručnici za voditelje treninga, alati za odrasle polaznike, a zainteresirane strane ih validiraju. Ciljana aktivnost širenja preduvjet je za učinak ne samo na kompetencije odraslih polaznika, već na lokalnoj/regionalnoj razini gdje se projektom mogu ponuditi prilagođene prilike za učenje koje će omogućiti njihovu integraciju u lokalno društvo.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE REZULTATA UČENJA

Partnerske organizacije mogu dati značajne ulazne vrijednosti u procesu vrednovanja neformalnog i informalnog učenja. S obzirom na drugačiju situaciju u partnerskim državama, razmjenom ideja i iskustva u okviru Strateškog partnerstva može se analizirati trenutno stanje i predložiti preporuke za vrednovanje u njihovim državama.

STRUČNO USAVRŠAVANJE I STRUČNOST U RADU S MLADIMA

Na temelju prioriteta Strategije EU-a za mlade, skupina iskusnih osoba koje rade s mladima uspostavlja Strateško partnerstvo s osobama odgovornim za rad s mladima na institucionalnoj razini, *think-thankovima* za mlade, obrazovnim ustanovama specijaliziranim za rad s mladima i istraživačima, kako bi izradili niz referentnih dokumenata kojima se podupiru osobe koje rade s mladima u svojim aktivnostima rada na psihičkom zdravlju mladih ljudi. U okviru projekta, svi se partneri nalaze kako bi označili i analizirali ključne pojmove kao osnovu za svoje istraživanje. Oni organiziraju seminare sa stručnjacima, sastanke i studijske posjete kako bi dokumentirali svoj rad i spojili mlade ljude i osobe koje rade s mladima s iskustvom u području psihičkog zdravlja u cilju razmjene najbolje prakse i ideja, s krajnjim ciljem objave knjige nakon završetka projekta koja će se širiti među onima koji rade u tom području.

JAČANJE SPOSOBNOSTI U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

1. POJAŠNJENJA OPSEGA BESPOVRATNIH SREDSTAVA EU-A

TROŠKOVI OSOBLJA

Podnositelj će procijeniti radno opterećenje osoblja na temelju predmetne kategorije osoblja i broja dana rada na projektu, u odnosu na aktivnosti, plan rada i predviđene izlazne vrijednosti i rezultate. Radni dani mogu uključivati vikende, blagdane i praznike. Za potrebe procjene proračuna, radni dani neće prelaziti 20 dana u mjesecu ili 240 dana godišnje. Ova je procjena rezultat primjene jediničnih troškova programa Erasmus+ za osoblje. Neovisno je o stvarnim načinima naknada koje će biti definirane u partnerskim sporazumima i koje će primjenjivati korisnici.

Profil osoblja uključenog u projekte jačanja sposobnosti dijeli se u četiri kategorije:

- **Voditelji (kategorija osoblja br. 1.)** (uključujući zakonodavce, dužnosnike i čelnike) izvršavaju rukovoditeljske dužnosti koje se odnose na upravljanje aktivnostima i koordinaciju aktivnosti u projektu.
- **Istraživači, učitelji i pružatelji osposobljavanja (RTT) (kategorija osoblja br. 2.)** obično izvršavaju akademske aktivnosti povezane s razvojem kurikuluma/programa osposobljavanja, razvojem i prilagodbom materijala za poučavanje/osposobljavanje, pripremom i poučavanjem u okviru tečajeva ili programa osposobljavanja.
- **Tehničko osoblje (kategorija osoblja br. 3)** (uključujući tehničare i stručne suradnike) izvršava tehničke zadatke kao što je računovodstvo, knjigovodstvo, prijevod. Vanjske usluge prijevoda i vanjski tečajevi jezika koje pružaju podugovaratelji koji nisu članovi konzorcija trebalo bi klasificirati kao „troškove podugovaranja“.
- **Administrativno osoblje (kategorija osoblja br. 4)** (uključujući uredske službenike i djelatnike službe za korisnike) izvršava administrativne zadatke kao što su tajnički poslovi.

Stvarne načine isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu definiraju zajedno organizacije sudionice, potvrđujući voditelji odgovorni za zapošljavanje i oni čine dio partnerskog sporazuma koji se potpisuje među partnerima na početku projekta. Pritom se primjenjuje uobičajena politika za isplatu naknada predmetne organizacije.

PUTNI TROŠKOVI – OSOBLJE

Sve kategorije osoblja (npr. voditelji, RTT; tehničko i administrativno osoblje) koje imaju formalni ugovor s ustanovama korisnicima koje sudjeluju u projektu mogu dobiti financijsku potporu za putne troškove i dnevnice ako je to izravno dužno za ostvarivanje ciljeva projekta.

Putovanje je potrebno za sljedeće aktivnosti:

- poučavanje/osposobljavanje;
- osposobljavanje i usavršavanje (samo za osoblje iz partnerskih država);
- ažuriranje programa i studija;
- praksa u poduzećima, industrijama i ustanovama (samo za osoblje iz partnerskih država);
- sastanci povezani s upravljanjem projektima (npr. za upravljanje, koordinaciju, planiranje, nadzor i aktivnosti kontrole kvalitete);
- radionice i posjeti za potrebe širenja rezultata.

Ako u nacionalnom zakonodavstvu nije drugačije propisano, organizacije korisnice ne bi trebale obustavljati isplatu redovnih plaća osoblju za vrijeme putovanja u okviru projekta.

Trajanje putovanja ne smije prelaziti najviše tri mjeseca.

PUTNI TROŠKOVI – STUDENTI

Studenti (na preddiplomskoj, diplomskoj, postdiplomskoj i doktorskoj razini) koji su upisani u jednu od ustanova korisnica imaju pravo na financijsku potporu za troškove putovanja i dnevnice ako se time podupire ostvarenje ciljeva projekta. Putovanja studenata moraju se odvijati u organizaciji sudionici ili u nekoj drugoj organizaciji pod nadzorom organizacije sudionice.

Putovanja moraju biti usmjerena uglavnom na studente iz partnerske države i namijenjena za sljedeće aktivnosti:

Aktivnost	Trajanje
▪ razdoblja studiranja u ustanovi partnerske države; ▪ razdoblja studiranja u ustanovi države sudionice u programu (samo za studente iz partnerskih država); ▪ sudjelovanje u intenzivnim tečajevima koji su organizirani u ustanovama država sudionica u programu ili partnerskih država; ▪ stručna praksa u poduzećima, industrijama ili ustanovama u partnerskoj državi; ▪ stručna praksa u poduzećima, industrijama ili ustanovama u državi sudionici u programu (samo studenti iz partnerskih država).	Najmanje 2 tjedna – najviše 2 mjeseca
▪ Sudjelovanje u kratkoročnim aktivnostima povezanim s upravljanjem projektom (upravljački odbori, koordinacijski sastanci, aktivnosti kontrole kvalitete itd.).	Najviše 1 tjedan

Ako student planira izvršavati aktivnosti koje nisu prethodno opisane, potrebno je prethodno odobrenje Izvršne agencije.

OPREMA

Bespovratna sredstva EU-a mogu se koristiti za pružanje potpore kupnji opreme. Samo kupnja opreme koja je izravno važna za ostvarivanje ciljeva projekta može se smatrati prihvatljivim rashodima. To može uključivati, na primjer, e-knjige i časopise, faksove, strojeve za fotokopiranje, računala i opremu (uključujući prijenosna računala i tablete), softver, strojeve i opremu za potrebe poučavanja, laboratorijsku opremu (nastavni materijali), projektore (oprema) i video prezentacije (softver, televizore, postavljanje komunikacijskih linija za internetske veze, pristup bazama podataka (knjižnice i elektroničke knjižnice izvan partnerstva) i oblake, održavanje opreme, osiguranje, troškove prijevoza i postavljanja.

Oprema je potrebna isključivo za ustanove visokog obrazovanja u partnerskoj državi koje sudjeluju u partnerstvu i tamo mora biti čim prije postavljena. Oprema se mora unijeti u inventar ustanove u kojoj je postavljena. Ustanova je jedini vlasnik opreme.

- Oprema mora biti od ključne važnosti za ciljeve projekta i stoga se mora kupiti na početku provedbe projekta i, u najboljem slučaju, 4 mjeseca prije kraja projekta.
- Oprema se ni u kojem slučaju ne može kupovati za organizaciju/ustanovu države sudionice u programu ili za ustanove u partnerskim državama koje nisu ustanove visokog obrazovanja.
- Najam opreme može se smatrati prihvatljivim, ali samo u iznimnim i opravdanim okolnostima i pod uvjetom da se ne nastavlja nakon isteka ugovora o bespovratnim sredstvima.
- S obzirom na posebnu prirodu mjere jačanja sposobnosti u okviru programa Erasmus+, uzima se u obzir ukupna kupovna cijena opreme, a ne amortizacija.

U slučaju kupnje opreme u vrijednosti iznad 25 000 EUR, korisnici moraju pribaviti ponude od barem tri dobavljača i zadržati onu u kojoj se nudi najbolja vrijednost za novac, poštujući načela transparentnosti i jednakog postupanja prema mogućim ugovarateljima i pazeći na izbjegavanje sukoba interesa. Korisnici ne mogu podijeliti kupnju opreme na manje ugovore ispod praga.

Podnositelji moraju biti svjesni činjenice da je nabava i dostava opreme ustanovama u partnerskim državama često složen postupak koji treba uzeti u obzir u fazi planiranja.

PODUGOVARANJE

Podugovaranje je ograničeno na posebne, vremenski ograničene zadaće u okviru projekta koje ne mogu izvršiti sami članovi konzorcija. Podugovaranje se vrši s neovisnim stručnjacima. Podugovaranje s vanjskim tijelima trebalo bi biti ograničeno. Posebne sposobnosti i stručnost za ostvarivanje ciljeva projekta potrebno je naći u konzorciju i to bi trebalo utjecati na njegov sastav. Podugovaranje za zadaće upravljanja projektom nije dopušteno.

U načelu je moguće podugovarati obavljanje sljedećih aktivnosti (pod uvjetom da ih ne obavlja osoblje korisnika):

- Aktivnosti evaluacije i revizije
- Informatički tečajevi
- Jezični tečajevi
- Aktivnosti tiskanja, publikacija i širenja
- Usluge prijevoda
- Izrada i održavanje *web*-mjest

U prijedlogu projekta moraju biti navedene aktivnosti koje će se podugovarati (na temelju popratnih dokumenata, zajedno s jasnim razlozima zašto korisnici ne mogu izvršavati zadaću) i procijenjeni iznos unesen u proračun. Za podugovaranje koje nije predviđeno u proračunu bit će potrebno prethodno odobrenje agencije za vrijeme provedbe projekta

U slučaju podugovaranja u vrijednosti iznad 25 000 EUR, korisnici moraju pribaviti ponude od barem tri dobavljača i zadržati onu u kojoj se nudi najbolja vrijednost za novac, poštujući načela transparentnosti i jednakog postupanja prema mogućim ugovarateljima i pazeći na izbjegavanje sukoba interesa. Korisnici ne mogu podijeliti kupnju opreme na manje ugovore ispod praga.

Podugovaranje se mora temeljiti na ugovoru u kojem moraju biti opisane posebne zadaće koje se izvršavaju za vrijeme njegovog trajanja. U ugovoru mora biti naveden datum, broj projekta i potpis obje stranke.

Članovi osoblja su-korisnika ne smiju biti podugovarači u projektu.

Stvarni troškovi putovanja i troškovi boravka povezani s pružateljima podugovorenih usluga moraju biti prijavljeni u okviru proračunskog naslova za podugovaranje i moraju biti opravdani i dokumentirani.

2. FINACIJSKO IZVJEŠĆIVANJE I KONAČNI IZRAČUN BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Predviđeni proračun za svaki projekt naveden je u ugovoru o bespovratnim sredstvima i mora se koristiti u skladu s uključenim odredbama. Predviđena sredstva za projekt u proračunu mogu se povećati prijenosom s druge proračunske stavke do najviše 10 % bez odobrenja, čak i ako se povećanjem prelazi referentni prag.

Zahtjevi za povećanje proračunske stavke za više do 10 % podnose se Agenciji u pisanom obliku i na temelju njih se izmjenjuje proračun. Ako se povećanjem prelazi najveći dopušteni iznos za osoblje, opremu ili podugovaranje, zahtjev neće biti prihvaćen.

Izvršna agencija zatražit će u fazi izvješćivanja od partnera da dostave informacije o sufinanciranju dostavljene u statističke svrhe.

TROŠKOVI OSOBLJA

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće elemente:

- postojanje formalnog radnog odnosa između poslodavca i zaposlenika. Potreban je službeni ugovor o radu.
- prijavljena radna opterećenja mogu se utvrditi i provjeriti. Potrebni su dokazi za izvršeni posao i vrijeme provedeno radeći na projektu (npr. evidencija sudionika, opipljive izlazne vrijednosti/proizvodi, obavezna evidencija radnog vremena);
- neće se tražiti opravdanje za dokazivanje razine troškova.

U fazi financijskog izvješćivanja uz izvješća moraju biti priložene evidencije za svakog člana osoblja i koordinator iz zadržava kao popratnu dokumentaciju. Evidenciju mora potpisati predmetna osoba i zatim ju mora potpisati i pečatirati odgovorna osoba (npr. dekan) u ustanovi u kojoj je ta osoba zaposlena. Za osoblje koje obavlja različite kategorije zadaća potrebno je potpisati zasebnu evidenciju za svaku vrstu aktivnosti.

Osim toga, uz evidenciju mora biti priložena i evidencija radnih sati u kojoj mora biti navedeno:

- datum pružene usluge
- broj odrađenih sati na te datume
- izvršene zadaće (kratak opis) u odnosu na plan aktivnosti.

Evidencije radnog vremena moraju potpisati predmetna osoba u odgovorna osoba u ustanovi u kojoj je ta osoba zaposlena. Prateće dokumente ne treba slati sa završnim izvješćem na kraju projekta. Evidencije osoblja (zajedno s evidencijama radnog vremena) trebale bi se čuvati zajedno s izvješćima.

U ovoj fazi Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokumenti.

U ovoj fazi ponovno se izračunava stvarni doprinos EU-a za cijeli projekt na temelju pristupa jediničnih troškova i s obzirom na stvarno zaposlene ljudske resurse. Doprinos EU-a za troškove osoblja ne smije prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

PUTNI TROŠKOVI I DNEVNICE

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće elemente:

- putovanja su izravno povezana s posebnim i jasno utvrđenim aktivnostima povezanim s projektom.
- putovanja su se stvarno održala (karta ulaska u zrakoplov, hotelski računi, evidencija polaznika itd.). Neće se tražiti opravdanje stvarnih troškova putovanja i troškova dnevnica.

U fazi financijskog izvješćivanja za svako putovanje mora biti priloženo Izvješće o pojedinačnoj mobilnosti koje koordinator mora zadržati kao prateći dokument. Prateći dokumenti moraju biti priloženi uz svako izvješće o mobilnosti kao dokaz da je putovanje stvarno održano (npr. karte za putovanje, karte za ulazak u zrakoplov, računi, evidencija polaznika itd.). Neće biti nužno dokazati stvarni trošak putovanja.

Prateće dokumente ne treba slati zajedno s financijskim izvješćem na kraju projekta. Međutim, Izvješće o pojedinačnoj mobilnosti potrebno je zadržati u evidenciji projekta.

U ovoj fazi Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokumenti

U ovoj fazi ponovno se izračunava stvarni doprinos EU-a za cijeli projekt na temelju pristupa jediničnih troškova i s obzirom na stvarno zaposlene ljudske resurse. Doprinos EU-a za troškove osoblja ne smije prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

OPREMA

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće elemente:

- prijavljene troškove moguće je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su uneseni u korisnikov računovodstveni sustav.
- oprema je upisana u inventar predmetne ustanove.

Prateće dokumente ne treba slati zajedno s financijskim izvješćem. Međutim, sljedeće je dokumente potrebno čuvati u evidenciji projekta:

- račune za svu kupljenu opremu (narudžbenice, pro-forma računi, ponude ili procjene ne smatraju se dokazima za izdatke).
- ako je premašen prag od 25 000 EUR, dokumentaciju od natječajnom postupku i tri ponude. U tom slučaju korisnici ne smiju dijeliti kupnju opreme na manje ugovore s pojedinačnim iznosima nižima od praga od 25 000 EUR.

U fazi financijskog izvješćivanja Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokumenti.

Međutim, imajte na umu da kada ukupna vrijednost računa iznosi više od 25 000 EUR, zajedno s financijskim

izvješćem potrebno je poslati preslike (ne izvornike) računa i ponude kao prateće dokumente. U ovoj fazi prihvatljivi troškovi opreme ne smiju prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

PODUGOVARANJE

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće elemente:

- postojanje formalnog ugovora.
- prijavljene troškove moguće je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su uneseni u korisnikov računovodstveni sustav.

Prateće dokumente ne treba slati zajedno s financijskim izvješćem. Međutim, sljedeće je dokumente potrebno čuvati u evidenciji projekta:

- računi, ugovori o podugovaranju i bankovna izvješća;
- u slučaju putovanja podugovaratelja, izvješća o pojedinačnoj mobilnosti (Prilog) zajedno sa svim preslikama karata, karata za ulazak u zrakoplov, računa ili, u slučaju putovanja automobilom, presliku pravila o stopi povrata troškova po km. Pratećom dokumentacijom dokazuje se stvarni trošak putovanja i činjenicu da je putovanje stvarno održano.
- ako je premašen prag od 25 000 EUR, dokumentaciju od natječajnom postupku i tri ponude. U tom slučaju korisnici ne smiju dijeliti kupnju opreme na manje ugovore s pojedinačnim iznosima nižima od praga od 25 000 EUR.

U fazi financijskog izvješćivanja Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokument.

Međutim, imajte na umu da kada ukupna vrijednost računa iznosi više od 25 000 EUR, zajedno s financijskim izvješćem potrebno je poslati preslike (ne izvornike) računa i ponude kao prateće dokumente. U ovoj fazi prihvatljivi troškovi podugovaranja ne smiju premašiti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

KONAČNI IZNOS BESPOVRATNIH SREDSTAVA

U fazi izvješćivanja, na kraju projekta, izračunava se stvarni doprinos EU-a globalno za cijeli projekt koristeći jedinični trošak (za plaće, putne troškove i dnevnice) i stvarne troškove (za opremu i podugovaranje) na temelju stvarnih izvršenih aktivnosti. Doprinos EU-a za različite proračunske stavke ne smije premašiti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

3. OSTALA PRAVILA ZA MOBILNOST STUDENATA I OSOBLJA

PRIJE MOBILNOSTI

f. MEĐUINSTITUCIONALNI SPORAZUM

Ustanove visokog obrazovanja obvezuju se poštovati sva načela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje u cilju osiguranja mobilnosti visoke kvalitete, uključujući sljedeće: „osigurati da su sudionici u mobilnosti koji odlaze u inozemstvo spremni za mobilnost te da su stekli nužnu razinu jezičnog znanja” i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu sudionicima u mobilnosti koji dolaze iz inozemstva”. Potrebno je iskoristiti postojeće mogućnosti u ustanovama za učenje jezika.

Korisnici u svim slučajevima imaju ugovornu obavezu pružiti takve visokokvalitetne usluge i njihov se rad prati kao dio općeg praćenja provedbe projekata jačanja sposobnosti uzimajući u obzir povratne informacije studenata i osoblja putem Alata za mobilnost (vidjeti u nastavku).

Kao rezultat toga, mobilnost studenata i osoblja provodi se u okviru međuinstitucionalnoga sporazuma između UVO-a. U tom međuinstitucionalnom sporazumu, u slučaju mobilnosti između država sudionica u programu (i prihvatljivih partnerskih država) propisana su opća načela iz ECHE-a i obje se strane moraju obvezati da će ih provoditi

Međuinstitucionalni sporazum može se proširiti i na mobilnost studenata za potrebe obavljanja stručne prakse i/ili mobilnost osoblja za potrebe osposobljavanja oslanjajući se na znanje partnerskih ustanova o poduzećima kako bi se mogli odrediti poduzeća/organizacije u njihovoj državi.

Važno je imati na umu da ustanove moraju imati učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti i zaštite sudionika u projektu. U tome smislu, svi učenici i osoblje, uključeni u aktivnost mobilnosti, moraju biti osigurani protiv rizika povezanih s njihovim sudjelovanjem u tim aktivnostima. Organizatori projekta moraju pronaći najprikladniju policu osiguranja u skladu s vrstom projekta i vrstama osiguranja koje su dostupne na nacionalnoj razini. Nadalje, nije se nužno pretplatiti na osiguranje specifično za određeni projekt, ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju, moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je važno, putno osiguranje (uključujući oštećenje ili gubitak prtljage);
- odgovornost treće stranke (uključujući, ako je moguće, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti);
- nesreća ili teška bolest (uključujući stalnu ili privremenu nesposobnost);
- smrt (uključujući povratak u državu podrijetla u slučaju projekata koji se provode u inozemstvu).

g. ALAT ZA MOBILNOST

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alat za mobilnost pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost moći će se također pripremati izvješća koja će ispunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalne agencije i korisnika.

h. UVJETI ZA SUDJELOVANJE STUDENATA

- ODABIR

Studenti se prijavljuju partnerstvu koje vrši odabir sudionika u aktivnosti mobilnosti. Odabir studenata – kao i postupak za dodjelu bespovratnih sredstava – moraju biti poštteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i moraju biti dostupni svim strankama koje sudjeluju u postupku odabira.

UVO poduzima nužne mjere da spriječi sukob interesa u odnosu na osobe koje mogu biti pozvane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira studenata.

Kriteriji za odabir – kao što su, primjerice, akademski rezultati kandidata, prethodna iskustva mobilnosti, motivacija, prethodno iskustvo u državi primateljici (npr. povratak u državu podrijetla itd.) – moraju biti objavljeni.

Studenti koji su odabrani trebaju od ustanove pošiljateljice dobiti Studentsku povelju Erasmus+ u kojoj su navedena prava i obveze studenata u odnosu na razdoblje studiranja ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu te su objašnjeni različiti koraci koji se moraju poduzeti prije, za vrijeme i nakon mobilnosti.

- UGOVOR SA STUDENTOM

Prije odlaska, svaki odabrani student mora potpisati ugovor, koji uključuje i „ugovor o studiju” u kojem je opisan program studija i/ili stručne prakse koji je dogovoren sa studentom te su navedene organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica. U tom su ugovoru o studiju utvrđeni ciljni rezultati učenja za vrijeme razdoblja učenja provedenog u inozemstvu te su navedene odredbe o službenom priznavanju. U ugovoru je također navedeno mjesto studiranja i/ili obavljanja stručne prakse. U ugovoru o studiju organizacija pošiljateljica i student trebaju se dogovoriti i oko razine znanja jezika (glavnog jezika studiranja ili na radnom mjestu) koju student mora ostvariti do početka razdoblja studiranja/obavljanja stručne prakse u skladu s preporučenom razinom navedenom u međuinstitucionalnom ugovoru između organizacije pošiljateljice i primateljice (ili u skladu s očekivanjima poduzeća, kada se radi o stručnoj praksi). Ako je primjenjivo, organizacija pošiljateljica i student dogovaraju se o najprikladnijoj jezičnoj potpori koju je studentu potrebno pružiti kako bi postigao dogovorenu razinu (vidjeti sljedeći odlomak o internetskoj usluzi za pružanje jezične potpore).

- BESPOVRATNA SREDSTVA ZA STUDENTE

Kada potpišu ugovor o studiju studenti imaju pravo na „bespovratna sredstva za studiranje” koja će im pomoći za vrijeme razdoblja studiranja ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu. Osim toga, uz bespovratna sredstva EU-a,

oni mogu dobiti regionalna, nacionalna ili neka druga bespovratna sredstva kojima upravlja druga organizacija (npr. ministarstvo ili regionalna tijela).

Studenti koji sudjeluju u posebnoj liniji za mobilnost projekta jačanja sposobnosti oslobođeni su plaćanja školarine, upisnine, ispita i pristupa laboratorijima i knjižnicama u ustanovi primateljici. Međutim, možda će morati platiti manje naknade za troškove kao što su osiguranje, članstvo u studentskim sindikatima i uporaba različitih materijala kao što su fotokopije, laboratorijski proizvodi, po istoj cijeni kao i lokalni studenti. Studenti koji odlaze u inozemstvo ne moraju plaćati dodatne naknade za organizaciju ili upravljanje razdobljem mobilnosti.

Osim toga, pravo na bespovratna sredstva ili zajam koji su studenti dobili za studiranje u matičnoj ustanovi zadržava se i za vrijeme boravka u inozemstvu.

Studenti koji sudjeluju u posebnoj liniji za mobilnost projekta jačanja sposobnosti ne mogu istovremeno biti korisnici bespovratnih sredstava za mobilnost za učenje u okviru Ključne mjere 1.

i. UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

- ODABIR

Osoblje koje sudjeluje u posebnoj liniji za mobilnost projekta jačanja sposobnosti bira organizacija pošiljateljica na pošten i transparentan način. Prije odlaska, oni se moraju s ustanovom/poduzećem pošiljateljicom i primateljicom dogovoriti o programu mobilnosti.

Odabir učitelja i administrativnog osoblja obavlja partnerstvo. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti poštenu, transparentni, dosljedni i dokumentirani i dostupni svim strankama uključenim u postupak odabira. Kriteriji za odabir (na primjer prednost koja se daje osoblju koje odlazi u inozemstvo po prvi puta, ograničenja mogućeg broja aktivnosti mobilnosti po članu osoblja u određenom vremenskom razdoblju itd.) moraju biti javno dostupni.

Organizacija poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih korisnika.

Mobilnost osoblja iz poduzeća u UVO organizira se na poziv ustanove upućen članu osoblja poduzeća.

- UGOVOR O MOBILNOSTI

Odabir osoblja UVO-a vrši ustanova pošiljateljica na temelju nacrtu programa mobilnosti koji je član osoblja dostavio nakon savjetovanja s ustanovom primateljicom/poduzećem. Prije odlaska, ustanova pošiljateljica/poduzeće i ustanova primateljica/poduzeće službeno dogovaraju konačnu verziju programa mobilnosti razmjenom pisama ili elektroničkih poruka).

Ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica odgovorne su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Nakon mobilnosti

c. PRIZNANJE REZULTATA UČENJA

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, ustanova primateljica/poduzeće moraju studentu i njegovom UVO-u dostaviti prijepis ocjena ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi („prijepis izvršenog posla”) u kojima se potvrđuju rezultati dogovorenog programa.

Nakon razdoblja mobilnosti, u ustanovi pošiljateljici slijedi formalno priznanje bodova stečenih u inozemstvu za formalno učenje novostečenih sposobnosti (putem sustava ECTS bodova ili istovjetnog sustava), uključujući za obavljanje stručne prakse, ako je primjenjivo, i bilježenje rezultata formalnog i neformalnog učenja izvan učionice ili radnog mjesta (pomoću Dodatka diplomi).

U odnosu na mobilnost osoblja, ustanove pošiljateljice trebale bi na razini ustanova osigurati primjereno priznavanje, širenje i korištenje ishoda učenja osoblja.

d. IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svi studenti i osoblje koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. Kada se radi o aktivnostima mobilnosti koje traju dva mjeseca ili više, izvješće uključuje i ocjenu kvalitete jezične potpore dobivene za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Partnerstvo može od studenata i osoblja koji ne dostave izvješće zatražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti ako student ili član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Partnerstvo i EACEA izvješćuju se o takvim slučajevima.

4. OSTALA VAŽNA PRAVILA I PREPORUKE

SPORAZUM O PARTNERSTVU

Partneri moraju dogovoriti pojedinosti provedbe projekta te ih formalizirati u sporazumu o partnerstvu koji se potpisuje na početku provedbe projekta.

Kopija sporazuma o partnerstvu mora se dostaviti Izvršnoj agenciji u roku od šest mjeseci od potpisivanja ugovora o bespovratnim sredstvima.

Sporazum o partnerstvu mora obuhvaćati razne financijske, tehničke i pravne aspekte provedbe projekta, uključujući:

- ulogu i odgovornosti partnera;
- proračunska pitanja (sufinanciranje, raščlamba proračuna po aktivnostima i partnerima, načini prijenosa sredstava itd.);
- politiku naknade za osoblje;
- načine nadoknade putnih troškova i dnevnica;
- mehanizme izvješćivanja;
- mehanizme za upravljanje sukobima itd..

SASTAV I IZMJENE ORGANIZACIJA SUDIONICA

Svaku predloženu izmjenu korisnika projekta potrebno je najaviti i ona je podložna prethodnom odobrenju Izvršne agencije. Različite izmjene partnerstva u okviru projekta podliježu sljedećim zahtjevima:

- u slučaju dodavanja korisnika potreban je mandat koji su potpisali koordinator i dodatni korisnik te pisma o prihvaćanju od svih drugih su-korisnika koja je potpisao zakonski zastupnik. Njih je potrebno poslati koordinatoru zajedno sa zahtjevom.
- za povlačenje korisnika potrebno je pisano objašnjenje koordinatora i pismo o povlačenju korisnika koji zahtijeva povlačenje koje je potpisao njegov zakonski zastupnik. Ako minimalni zahtjevi za partnerstvo više nisu ispunjeni, Agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu zadržava pravo odlučiti o nastavku sporazuma.
- za promjene osobe za kontakt za koordinatora potrebna je pisana potvrda nove osobe za kontakt, zakonskog zastupnika i prethodne osobe za kontakt iz koordinatora.

NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivim troškovima:

- troškovi za aktivnosti i povezani troškovi putovanja koje nisu izvršili korisnici, osim ako je Agencija za njih dala prethodno odobrenje;
- oprema kao što je: namještaj, motorna vozila bilo koje vrste, oprema za potrebe istraživanja i razvoja, telefoni, mobilni telefoni, alarmni sustavi i sustavi protiv krađe;
- troškovi prostora (kupnja, grijanje, održavanje, popravci itd.);
- troškovi kupnje nekretnina;
- amortizacijski troškovi.

OBVEZNA VANJSKA REVIZIJA (POTVRDA O REVIZIJI)

Izvešće o vanjskoj reviziji (vrsta revizije II) financijskog izvješća mjere i izvješća na kojima se ono temelji šalju se zajedno sa završnim izvješćem i traženim pratećim dokumentima.

Svrha je revizije pružiti razumno osiguranje Izvršnoj agenciji da su troškovi i primici prijavljeni u završnom financijskom izvješću u skladu s pravnim i financijskim odredbama ugovora o bespovratnim sredstvima

Svaki korisnik može izabrati kvalificiranog vanjskog revizora, uključujući svog zakonskog vanjskog revizora, pod uvjetom da su istovremeno ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- vanjski revizor mora biti neovisan o korisniku;
- vanjski revizor mora biti kvalificiran za provođenje zakonskih revizija dokumenata u skladu s nacionalnim zakonodavstvom kojim se provodi Direktiva o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvješća ili bilo koji propis Unije kojim se zamjenjuje ta Direktiva.

Korisnik sa sjedištem u trećoj zemlji mora poštovati mjerodavne nacionalne propise iz područja revizije.

PRATEĆA DOKUMENTACIJA

Kada je to potrebno, treba poslati čitljive preslike (ne izvornike) prateće dokumentacije. U slučaju sumnje, Agencija može zatražiti dostavljanje prateće dokumentacije.

Dostavljanje tražene prateće dokumentacije sastavni je dio obveza iz sporazuma i u slučaju da jedan ili više dokumenata nisu dostavljeni, moguće je uskratiti povrat odgovarajućih izdataka.

Preslike ugovora o podugovaranju i računa koji prelaze 25 000 EUR potrebno je slati zajedno sa završnim izvješćem.

Za kupnju opreme i usluga u iznosu koji premašuje 25 000 EUR potrebno je dostaviti tri ponude dobavljača bez obzira na proračunsku stavku.

Prilog II. – ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA

PRAKTIČNI VODIČ ZA KORISNIKE

UVOD

Aktivnosti u svrhu širenja i iskorištavanja rezultata način su za pokazivanje rada u okviru projekta Erasmus+. Razmjenom rezultata, naučenih pouka i ishoda i nalaza s organizacijama koje nisu organizacije sudionice omogućit će se široj zajednici da ima koristi od aktivnosti koje su se financirale iz sredstava EU-a te će se promovirati naponi koje je organizacija uložila u ostvarivanje cilja Erasmus+, čime se temeljna važnost pripisuje vezi između programa i politika. Prema tome, svaki od projekata koji se podupiru u okviru Programa korak je prema ostvarenju općih ciljeva utvrđenih u programu za poboljšanje i modernizaciju sustava obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

Aktivnosti širenja razlikovat će se među projektima i važno je razmotriti kakve aktivnosti širenja odgovaraju svakoj od organizacija sudionica. Partneri u manjim projektima trebali bi provoditi širenje i iskorištavanja primjereno razini njihove aktivnosti. Aktivnosti širenja za projekt mobilnosti zasnivaju se na drugačijim zahtjevima od zahtjeva za projekt mobilnosti. Opseg aktivnosti širenja i iskorištavanja povećavat će se s povećanjem veličine i strateške važnosti projekta. Od podnositelja će se tražiti da prilikom prijave objasne svoje namjere/planove za aktivnosti širenja i iskorištavanja te da ih provode ako projekt bude prihvaćen.

U odjeljku 1. definirani su neki ključni pojmovi i objašnjeno je što se može ostvariti širenjem i iskorištavanjem rezultata te kako će se tim aktivnostima pridonijeti ukupnim ciljevima projekta.

U odjeljku 2. navedeni su zahtjevi za korisnike programa Erasmus+ u smislu širenja i iskorištavanja rezultata.

1. ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA PROJEKTA: ŠTO, ZAŠTO, TKO, KADA, GDJE I KAKO

ŠTO ZNAČI ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE?

Širenje znači opsežno informiranje. U smislu programa Erasmus+ to znači širenje glasa o uspjesima i rezultatima projekta što šire moguće. Kada drugi postanu svjesni o projektu to će utjecati na druge organizacije u budućnosti i pridonijeti poboljšanju profila organizacije koja provodi projekt. Kako bi se rezultati mogli učinkovito širiti, na početku provedbe projekta potrebno je utvrditi odgovarajući postupak. To bi trebalo obuhvaćati zašto, što, kako, kada, kome i gdje će se odvijati širenje rezultata, za vrijeme i nakon razdoblja financiranja.

Iskorištavanje znači upotrebljavanje nečega uz određenu korist. U okviru programa Erasmus+ to znači iskorištavanje potencijala financiranih aktivnosti kako bi se rezultati mogli koristiti nakon trajanja projekta. Potrebno je napomenuti da se projekt provodi kao dio međunarodnog programa usmjerenog prema cjeloživotnom učenju i podupiranju europskih politika u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Rezultate je potrebno razvijati tako da ih je moguće prilagoditi potrebama drugih; prenijeti na nova područja; održavati nakon završetka razdoblja financiranja; ili koristiti za utjecanje na buduću politiku i prakse.

ŠTO SE PODRAZUMIJEVA POD „REZULTATIMA AKTIVNOSTI“?

Rezultati su izlazne vrijednosti europske aktivnosti i financiranog projekta. Vrsta rezultata razlikovat će se ovisno o vrsti projekta. Rezultati mogu biti pristupačni proizvodi kao što su kurikulumi, studije, izvješća, materijali, događanja ili web-mjesta; rezultati mogu podrazumijevati i znanje i iskustvo koje su stekli sudionici, partneri ili drugi dionici uključeni u projekt.

ŠTO ZNAČE UČINAK I ODRŽIVOST?

Učinak je utjecaj koji provedena aktivnost i njezini rezultati mogu imati na ljude, prakse, organizacije i sustave. Širenjem i iskorištavanjem rezultata može se povećati učinak aktivnosti koje se provode koje će utjecati neposredne sudionike i partnere dugi niz godina. Kako bi se projekt iskoristio u najvećoj mogućoj mjeri i ostvario najbolje rezultate potrebno je uzeti u obzir i koristi za druge zainteresirane strane.

Održivost je sposobnost projekta da nastavi koristiti svoje rezultate nakon kraja razdoblja financiranja. U tom se slučaju rezultati projekta mogu se upotrebljavati i iskorištavati na duže vrijeme, možda putem komercijalizacije, akreditacije i uvođenja. Ne mogu biti održivi svi dijelovi ili rezultati projekta i širenje i iskorištavanje treba promatrati kao krivulju koja se nastavlja nakon završetka projekta i u budućnosti.

KOJI SU CILJEVI ŠIRENJA I ISKORIŠTAVANJA?

Prvi je cilj širenja i iskorištavanja proširiti i ugraditi rezultate projekta. Drugi je cilj pridonijeti provedbi i oblikovanju nacionalnih i europskih politika i sustava. Korisnici bi trebali razviti vlastiti način za ostvarivanje tog cilja. Za svaki je projekt koji se financira u okviru programa Erasmus+ važno razviti ideje za širenje i iskorištavanje. Međutim, vrsta i intenzitet aktivnosti iskorištavanja i širenja trebali bi biti razmjerni i prilagođeni posebnim potrebama i vrsti razvijenog projekta. To znači je li projekt usmjeren na proces ili mu je cilj ostvariti opipljive proizvode; je li neovisan ili je dio veće inicijative; razvijaju li ga velike ili male organizacije sudionice. Organizacije sudionice trebale bi razgovarati o ciljevima aktivnosti/plana i odlučiti o najboljim aktivnostima i pristupima te podijeliti zadaće među partnerima uzimajući u obzir posebna obilježja projekta.

U slučaju strukturiranih projekata suradnje, kao što su Strateška partnerstva, Udruženja znanja, Udruženja sektorskih vještina, Sport, Suradnička partnerstva i projekti Jačanja sposobnosti, kvalitetan plan širenja i iskorištavanja trebao bi uključivati mjerljive i stvarne ciljeve, poštovati raspored i predvidjeti planiranje resursa za aktivnosti koje će se provoditi. Uključivanjem ciljnih skupina u aktivnosti na najbolji će se način iskoristiti rezultati projekta. Važno je napraviti dobru strategiju jer je ona glavni način za komunikaciju s ciljnom publikom. Takav zahtjev nije predviđen za projekte mobilnosti. Međutim, pozivaju se organizatori projekta da obavijeste o rezultatima učenja koje su ostvarili sudionici u takvim aktivnostima. Njima bi se trebali poticati sudionici da s drugima razmjenjuju ono što su naučili sudjelovanjem u aktivnosti mobilnosti. Još jedan cilj uključuje podizanje kvalitete programa poticanjem inovativnih projekata i razmjenom najbolje prakse.

Komunikacija je širi pojam. Ona uključuje aktivnosti informiranja i promidžbe u cilju jačanja svijesti i vidljivosti aktivnosti projekta uz širenje i iskorištavanje rezultata projekta. Međutim, često je teško napraviti jasnu razliku između tih područja. Iz toga razloga može biti učinkovitije isplanirati opći strateški okvir za oba područja kako bi se na najbolji način iskoristili dostupni resursi. Širenje i iskorištavanje rezultata trebalo bi činiti ključan dio komunikacijskih aktivnosti koje se odvijaju za vrijeme trajanja projekta.

ZAŠTO JE VAŽNO DIJELITI REZULTATE PROJEKTA? KOJE SU ŠIRE KORISTI?

Razvoj sveobuhvatnog plana za širenje i iskorištavanje bit će koristan za korisnika i njegove partnere. Osim što pridonose profilu organizacije, aktivnostima širenja i iskorištavanja često se mogu stvoriti nove prilike za širenje projekta i njegovih rezultata ili za razvoj novih partnerstava za budućnost. Uspješno širenje i iskorištavanje može dovesti do vanjskog priznanja provedenih aktivnosti, na osnovu čega će one dobiti na važnosti. Razmjenom rezultata omogućit će se drugima da imaju koristi od aktivnosti i iskustava programa Erasmus+. Rezultati projekta mogu služiti kao primjeri i nadahnuti druge pokazujući što je moguće ostvariti provedbom Programa.

Širenjem i iskorištavanjem rezultata projekta može se utjecati na buduću politiku i praksu. Širenjem i iskorištavanjem rezultata aktivnosti koje su provodili korisnici podupirat će se opći cilj poboljšanja sustava Europske unije. Učinak programa Erasmus+ mjeri se ne samo kvalitetom projektnih rezultata već i stupnjem do kojeg su ti rezultati poznati i koriste se izvan projektnog partnerstva. Utjecajem na što više mogućih korisnika putem učinkovitog širenja omogućit će se ostvarenje povrata na ulaganje.

Širenjem i iskorištavanjem rezultata projekta također se povećava svijest o prilikama koje nudi Program i ističe se europska dodana vrijednost aktivnosti koje se podupiru u okviru programa Erasmus+. Time se može pridonijeti pozitivnoj percepciji javnosti i poticati sudjelovanje većeg sudionika u ovom novom programu EU-a. Od ključne je važnosti uzeti u obzir ciljeve plana širenja i iskorištavanja. Oni bi trebali biti povezani s ciljevima projekta kako bi se osiguralo da su metode i pristupi koji se koriste primjereni za projekt Erasmus+ i njegove rezultate te za utvrđenu ciljanu publiku. Ciljevi širenja i iskorištavanja mogu biti sljedeći:

- jačanje svijesti;
- širenje učinka;
- uključivanje zainteresiranih strana i ciljnih skupina;
- dijeljenje rješenja i stečenog znanja;
- utjecaj na politiku i praksu;
- razvoj novih partnerstava.

ŠTO SE MOŽE ŠIRITI I ISKORIŠTAVATI?

Sljedeći je korak utvrditi **što** treba širiti i iskorištavati. Rezultati projekta mogu biti različite prirode i sastojati se od konkretnih (opipljivih) rezultata i vještina i osobnih iskustava koje su stekli organizatori i sudionici u aktivnostima (neopipljivi rezultati).

Opipljivi rezultati mogu primjerice uključivati:

- pristup ili model za rješavanje problema;
- praktičan alat ili proizvod, kao što su priručnici, kurikulum, alati e-učenja;
- izvješća o istraživanju ili studije;
- vodiči o dobroj praksi ili studije slučaja;
- izvješća o ocjenjivanju;
- potvrde o priznavanju;
- bilteni ili informativni letci.

Kako bi se iskustva, strategije i procesi mogli bolje širiti, preporučuje se njihovo dokumentiranje.

Neopipljivi rezultati mogu uključivati, na primjer:

- znanje i iskustvo koje su stekli sudionici, učenici ili osoblje
- više vještina ili postignuća;
- bolju kulturnu svijest;
- bolje jezične vještine.

Neopipljive rezultate često je teže mjeriti. Takve će se vrste rezultata moći lakše zabilježiti pomoću razgovora, upitnika, testova, promatranja ili mehanizama za samoocjenjivanje.

TKO JE CILJNA PUBLIKA?

Od ključne je važnosti utvrditi ciljne skupine, na različitim zemljopisnim razinama (lokalnoj regionalnoj nacionalnoj, europskoj) i korisnikovom području rada (kolege, suradnici, lokalna tijela vlasti, druge organizacije koje obavljaju iste vrste aktivnosti, mreže itd.). Aktivnosti i poruke potrebno je prilagoditi uzimajući u obzir publike i ciljne skupine, na primjer:

- krajnje korisnike aktivnosti i proizvoda projekta;
- zainteresirane strane, stručnjake i praktičare u području i druge zainteresirane stranke;
- donositelje odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini;
- novine i medije;
- opću publiku.

Planovi projekta trebali bi biti dovoljno fleksibilni kako bi omogućili ciljnim skupinama i drugim dionicima da se uključe u različite faze projekta. Na taj će se način osigurati da se u okviru projekta vodi računa o njihovim potrebama. Njihovim sudjelovanjem također će se istaknuti moguća vrijednost projekta te će se pomoći u širenju novosti drugim zainteresiranim strankama diljem Europe.

KAKO ŠIRITI I ISKORIŠTAVATI REZULTATE?

Kako bi se moglo doći do što većeg broja ljudi, savjetuje se prevesti što više komunikacijskih materijala i rezultata projekta na što više jezika. Preporučuje se obuhvatiti sve jezike partnerstva i engleski. Trošak prijevoda trebalo bi uključiti u zahtjev za bespovratna sredstva, ako je potrebno.

Postoje brojni različiti načini za širenje i iskorištavanje rezultata. Bilo bi korisno biti kreativan i osmisliti svježe ideje kako bi se projekti i rezultati programa Erasmus+ stvarno isticali. Korisnici bi mogli koristiti:

- Platformu EU-a za širenje rezultata (vidi u nastavku);
- *web*-mjesto projekta ili organizacija;
- sastanke i posjete zainteresiranim strankama;
- razgovore na određene teme, kao što su informativni sastanci, radionice, seminari, tečajevi, izložbe, predstavljanja ili suradnička revizija;
- ciljane pisane materijale, kao što su izvješća, članici u posebnim novinama, bilteni, priopćenja za tisak, letci ili brošure;
- audiovizualni mediji i proizvodi kao što su radio, TV, YouTube, Flickr, video spotovi, podcastovi ili aplikacije;
- društveni mediji;
- javna događanja;
- brendovi i logotipi projekata;
- postojeći ugovori i mreže.

U smislu iskorištavanja, važno je razmisliti o tome kako rezultati mogu utjecati na projekt, krajnje korisnike, suradnike ili donositelje politika. Mehanizmi iskorištavanja uključuju:

- pozitivne učinke na ugled organizacija sudionica;
- povećanu svijest o temi, cilju ili području rada;
- veću financijsku potporu donatora;
- veći utjecaj na politiku i praksu.

KADA BI SE AKTIVNOSTI ŠIRENJA I ISKORIŠTAVANJA TREBALE PROVODITI?

Širenje i iskorištavanje rezultata sastavni je dio projekta Erasmus+ za vrijeme njegovog trajanja: od početne ideje korisnika, za vrijeme provedbe projekta i čak nakon prestanka europskog financiranja.

Bit će nužno uspostaviti raspored aktivnosti zajedno s uključenim partnerima i dodijeliti odgovarajuća proračunska sredstva i resurse. Plan također sadržava sljedeće:

- dogovor o stvarnim ciljevima i rokovima s partnerima za praćenje napretka;
- usklađivanje aktivnosti širenja i iskorištavanja s ključnim fazama projekta;
- dovoljnu fleksibilnost da može odgovoriti na potrebe ciljne skupine i opće promjene u politici i praksi.

Primjeri aktivnosti u različitim fazama projekta sljedeći su:

- **PRIJE** početka provedbe projekta
 - izrada plana širenja i iskorištavanja;
 - definicija očekivanog učinka i proizvoda;
 - razmatranje o tome kako i kome će se širiti rezultati širenja i iskorištavanja.
- **TIJEKOM** projekta
 - ažuriranje platforme za širenje s najnovijim informacijama o projektu i rezultatima projekta;
 - obraćanje mjerodavnim medijima, itd. na lokalnoj ili regionalnoj razini;
 - provedba redovitih aktivnosti kao što su sesije informiranja, osposobljavanja, predstavljanja, suradničke revizije;
 - ocjenjivanje učinka ciljnih skupina;
 - uključivanje drugih dionika u cilju prenošenja rezultata krajnjim korisnicima/novim

područjima/politikama.

- **NAKON** projekta
 - nastavak daljnjeg širenja (kako je prethodno opisano);
 - razvoj ideja za buduću suradnju;
 - ocjenjivanje postignuća i učinka;
 - obraćanje relevantnim medijima;
 - obraćanje donositeljima politika, ako je potrebno.

KAKO OCIJENITI USPJEH?

Ocjena učinka važan je dio projekta. Njome se ocjenjuju postignuća i stvaraju se preporuke za buduća poboljšanja. Pokazatelji bi se mogli koristiti za mjerenje ostvarenog napretka prema ostvarenju ciljeva. To su znakovi koji pomažu u mjerenju rezultata. Pokazatelji mogu biti kvantitativni u smislu brojeva i postotaka i kvalitativni u smislu kvalitete sudjelovanja i iskustva. Za mjerenje učinka mogu se koristiti upitnici, razgovori, opažanja i ocjene. Definiranje pokazatelja za različite aktivnosti projekta potrebno je predvidjeti na početku projekta i oni moraju biti dio općeg plana širenja.

Neki primjeri:

- Činjenice i brojevi na web-mjestu organizatora projekta (najnovije informacije, posjete, savjetovanja, upućivanja);
- Brojevi sastanaka s ključnim zainteresiranim stranama;
- Broj sudionika uključenih u rasprave i informativne sesije (radionice, seminari, suradničke revizije); mjere praćenja;
- Proizvodnja i širenje proizvoda;
- Medijska pokrivenost (članci u specijaliziranim biltenima, priopćenja za tisak, razgovori itd.);
- Vidljivost u društvenim medijima i privlačnost *web*-mjestu;
- Sudjelovanje u javnim događanjima;
- Veze s postojećim mrežama i transnacionalnim partnerima; prenošenje informacija i znanja;
- Učinak na mjere politika na regionalnoj, nacionalnoj razini i razini EU-a;
- Povratne informacije o krajnjih korisnika, drugih zainteresiranih stranaka, suradnika, donositelja politika.

2. ZAHTJEVI U VEZI S ŠIRENJEM I ISKORIŠTAVANJEM

OPĆI KVALITATIVNI ZAHTJEVI

Ovisno o aktivnosti, podnositelji zahtjeva za financiranje u okviru programa Erasmus+ moraju voditi računa o aktivnostima širenja i iskorištavanja u fazi podnošenja zahtjeva, za vrijeme provedbe aktivnosti i nakon završetka aktivnosti. U ovom se odjeljku daje pregled osnovnih zahtjeva propisanih u službenoj dokumentaciji programa Erasmus+.

Širenje i iskorištavanje jedan je od kriterija za dodjelu na temelju kojeg će se ocjenjivati zahtjev. Ovisno o vrsti projekta, ono će imati različitu težinu prilikom ocjenjivanja zahtjeva.

- Za projekte mobilnosti morat će u obrascu zahtjeva biti naveden popis planiranih aktivnosti širenja i morat će biti utvrđene potencijalne ciljne skupine.
- Za projekte suradnje, tražit će se detaljni i sveobuhvatni plan u kojem će biti opisani i dalje se ocjenjivati ciljevi, alati i rezultati. Iako u načelu jedan partner preuzima odgovornost za širenje i iskorištavanje cijelog projekta, odgovornost za provedbu dijele svi partneri. Svaki će partner biti uključen u te aktivnosti ovisno o potrebama i ulogama u projektu.

Za sve će se vrste projekata u završnoj fazi tražiti izvješćivanje o provedenim aktivnostima u cilju širenja rezultata unutar i izvan organizacija sudionica.

VIDLJIVOST PROGRAMA ERASMUS+

LOGOTIP PROGRAMA

U svakoj publikaciji, na svakom posteru, predmetu i slično proizvedenom uz potporu programa Erasmus+, korisnici će morati koristiti službeni logo i grafički identitet programa Erasmus+. U slučaju nepoštovanja te obveze, konačna isplata bespovratnih sredstava može se umanjiti.

Sve potrebne informacije nalaze se na sljedećem web-mjestu:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm

NAVOĐENJE U PISANOM TEKSTU

Korisnici su obavezni javno odati priznanje za potporu dobivenu od Europske unije.

Preferirana mogućnost komuniciranja o financiranju EU-a jest navođenjem teksta „sufinancirala Europska unija” uz simbol EU-a na komunikacijskom materijalu na kojem se koristi simbol EU-a. Smještaj teksta u odnosu na simbol EU-a nije nigdje posebno propisan, ali tekst ne bi smio ni na koji način prikrivati simbol.

Za dodatne zahtjeve i primjere, vidi:

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

KORIŠTENJE PLATFORME ZA ŠIRENJE PROGRAMA ERASMUS+

Na novoj platformi uspostavljenoj za program Erasmus+ nalazi se sveobuhvatni pregled projekata koji se financiraju u okviru programa i bit će istaknuta najbolja praksa. Na platformi će također biti dostupni proizvodi/rezultati/intelektualni rezultati financiranih proizvoda.

Svaka nacionalna agencija svake će godina birati dobru praksu, a na europskoj razini to će činiti Izvršna agencija.

Svrhe nove platforme su sljedeće:

- baza podataka o projektu (uključujući sažetke o projektu, poveznice itd.);
- baza podataka rezultata projekta putem koje krajnji korisnici i praktičari mogu dobiti pristup glavnim rezultatima;
- prikaz najbolje prakse među korisnicima programa Erasmus+ koja se svake godine bira na nacionalnoj i europskoj razini.

Za većinu projekata iz programa Erasmus+ korisnici će u trenutku prijave morati dostaviti sažetak s opisom projekta na engleskom jeziku.

Sažetak projekta posebno je važan se u njemu općoj publici opisuje projekt. Stoga ga je potrebno sastaviti jednostavnim jezikom i stilom kako bi stvarni sadržaj mogli brzo razumjeti i oni koji ne sudjeluju u njegovoj provedbi.

Sjedeći elementi moraju biti dio sažetka: kontekst/pozadina projekta; ciljevi projekta; broj i profil sudionika; opis aktivnosti; metodologija koja će se koristiti za provedbu projekta; kratak opis rezultata i predviđenog učinka i moguće dugoročne koristi.

Platforma za širenje informacija o programu Erasmus+ dostupna je na:
<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>

PRILOG III. – POJMOVNIK

Osoba u pratnji	U skladu s općom definicijom koja se primjenjuje na sva područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, osoba u pratnji osoba je koja prati sudionike – učenike, osoblje ili osobe koje rade s mladima – s posebnim potrebama (tj. s invaliditetom) u aktivnosti mobilnosti u cilju osiguranja zaštite, pružanja potpore i dodatne pomoći. U slučaju mobilnosti učenika u VET-u u okviru Ključne mjere 1. i kratkoročne mobilnosti učenika u okviru Ključne mjere 2., osoba u pratnji može biti i odrasla osoba koja prati jednog ili više učenika u VET-u (posebno maloljetnika ili mladih osoba koje nisu putovale izvan domovine) ili školskih učenika u inozemstvu u cilju osiguranja njihove zaštite i sigurnosti te učinkovitosti njihovog učenja za vrijeme iskustva mobilnosti.
Akreditacija	postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele dobiti financijska sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjuju niz kvalitativnih standarda ili preduvjeta koje je Europska komisija utvrdila za tu aktivnost. Ovisno o vrsti aktivnosti ili o državi u kojoj se nalazi organizacija podnositeljica zahtjeva, akreditaciju obavlja Izvršna agencija, nacionalna agencija ili Resursni centar SALTO. Postupak akreditacije uspostavlja se za organizacije koje žele sudjelovati u projektima u području visokog obrazovanja (uključujući mobilnost) ili u aktivnostima mobilnosti u području mladih.
Mjera	dio ili mjera programa Erasmus+. Primjeri mjera su: Strateška partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus, Udruženja sektorskih vještina i slično.
Aktivnost	skup zadaća koje se provode kao dio projekta. Postoje različite vrste aktivnosti (aktivnosti mobilnosti, aktivnosti suradnje itd.) U okviru programa Jean Monnet, aktivnost je istovjetna mjeri (vidi prethodnu definiciju).
Obrazovanje odraslih	sve vrste strukovnog obrazovanja odraslih, formalne, neformalne ili informalne prirode (za trajno strukovno obrazovanje vidjeti pod „VET“).
Organizacija za obrazovanje odraslih	bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna u području obrazovanja odraslih.
Odrasli polaznik	svaka osoba koja se, nakon što je završila ili više ne sudjeluje u početnom obrazovanju ili osposobljavanju, vraća nekom obliku trajnog učenja (formalno, neformalno ili informalno).
Podnositelj zahtjeva	organizacija sudionica ili neformalna skupina koja predaje zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava. Podnositelji mogu podnositi zahtjev pojedinačno ili u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu. U potonjem slučaju podnositelj ima ulogu koordinatora.
Rok (za prijavu)	datum do kojeg zahtjev mora biti predan nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji sa bi se smatrao prihvatljivim.
Naukovanje (Naučnik)	programi naukovanja shvaćaju se kao oblici početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) u kojima se formalno kombinira i izmjenjuje osposobljavanje u poduzeću (razdoblja praktičnog radnog iskustva na radnom mjestu) s obrazovanjem u školama (razdoblja teoretskog/praktičnog obrazovanja u školi ili centru za osposobljavanje) i čiji uspješni završetak donosi kvalifikacije VET-a koje su priznate na nacionalnoj razini.
Korisnik	ako je projekt odabran, podnositelj zahtjeva postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnik potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom ili Izvršnom agencijom koja je odabrala projekt ili ga one obavješćuju o odabiru odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako je zahtjev podnesen u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu, partneri mogu postati sukorisnici bespovratnih sredstava.

Mješovito učenje	vrsta studija koja uključuje kombinaciju modula. Često se koristi kao naziv za studije u kojima se koristi kombinacija tradicionalnog učenja na seminarima i radionicama i tehnika učenja na daljinu (kao što su Internet, televizija, konferencijski pozivi)
Poziv na podnošenje ponuda	Poziv koji je objavila Komisija ili je objavljen u njezino ime za dostavljanje, u danom roku, prijedloga za mjeru koji je u skladu s ciljevima koji se nastoje ostvariti i ispunjuje potrebne uvjete. Pozivi na podnošenje ponuda objavljuju se u Službenom listu Europske unije (serija C) i/ili na <i>web</i> -mjestima Komisije, nacionalne ili izvršne agencije.
Potvrda	u kontekstu programa Erasmus+, dokument koji se izdaje osobi koja je završila obrazovnu aktivnost u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, ako je potrebno. Tim se dokumentom potvrđuje sudjelovanje u programu i, ako je primjenjivo, rezultati učenja sudionika u aktivnosti.
Administrativna greška	
Sufinanciranje	načelo sufinanciranja podrazumijeva da dio troškova projekta koji podupire EU mora snositi korisnik ili moraju biti obuhvaćeni vanjskim doprinosima koja nisu bespovratna sredstva EU-a.
Poduzeće	pravne osobe osnovane u skladu s građanskim ili trgovačkim pravo, uključujući zadruge, i druge pravne osobe na koje se primjenjuje javno ili privatno pravo, osim onih koje su neprofitne.
Konzorcij	dvije ili više organizacija sudionica koje zajednički pripremaju, provode i prate projekt ili aktivnost u okviru projekta. Konzorcij može biti nacionalni (tj. uključuje organizacije s poslovnim nastanom u istoj državi) ili međunarodni (uključuje organizacije sudionice iz različitih država).
Koordinator/organizacija koordinatorica	organizacija sudionica koja podnosi zahtjev za bespovratna sredstva programa Erasmus+ u ime konzorcija partnerskih organizacija.
Mobilnost bodova	ograničeno razdoblje studiranja ili obavljanja stručne prakse u inozemstvu – u okviru tekućih studija u matičnoj ustanovi – u svrhu stjecanja bodova. Nakon faze mobilnosti, studenti se vraćaju u matičnu ustanovu kako bi završili studij.
Bod	skup rezultata učenja pojedinca koji su ocijenjeni i mogu se prikupljati radi stjecanja kvalifikacije ili se prenositi u druge programe učenja ili kvalifikacije.
Mobilnost akademskih stupnjeva	razdoblje studiranja u inozemstvu u cilju stjecanja akademskog stupnja ili potvrde u odredišnoj državi/ama.
Dodatak diplomi	prilog u službeni dokument u prilogu službenoj diplomi čija je svrha pružiti detaljnije informacije o završenom studiju u dogovorenom, međunarodno priznatom formatu. Dokument koji prati sveučilišnu diplomu i u kojem je prikazan standardizirani opis prirode, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je završio nositelj. Sastavljaju ga ustanove visokog obrazovanja u skladu s normama koje su utvrdili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO. Dodatak diplomi dio je Europassa (vidjeti u nastavku). U kontekstu međunarodnog združenog studijskog programa, preporučuje se izdavanje „združenog dodatka diplomi“ koji obuhvaća cijeli studijski program i izdaju ga sva sveučilišta koja dodjeljuju akademske stupnjeve.
Dvojni akademski stupanj/višestruki akademski stupanj	studijski program koji nude barem dvije (dvostruki) ili više (višestruki) ustanova visokog obrazovanja pri čemu student dobiva, po završetku programa studija, zasebnu potvrdu o stečenom akademskom stupnju od svake ustanove sudionice.
Dvojna karijera	kombinacija treniranja vrhunskog sporta s općim obrazovanjem ili radom.
ECHE (Povelja Erasmus za visoko obrazovanje)	akreditacija koju daje Europska komisija i na temelju koje su ustanove visokog obrazovanja iz država sudionica u programu prihvatljive za prijavljivanje i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja i suradnje u okviru programa Erasmus+. U Povelji su istaknuta temeljna načela koja ustanova mora poštovati prilikom organizacije i provedbe visokokvalitetne mobilnosti i suradnje i u njoj se navode uvjeti koje je ona suglasna kako bi osigurala visokokvalitetne usluge i postupke te pružila pouzdane i transparentne informacije.
ECTS (Europski sustav za	Sustav za prikupljanje i prijenos bodova usmjeren na učenike koji se temelji

prikupljanje i prijenos bodova)	na transparentnosti postupaka učenja, poučavanja i ocjenjivanja. Cilj mu je olakšati planiranje, pružanje i evaluaciju studijskih programa i mobilnosti učenika priznavanjem kvalifikacija i razdoblja učenja. Sustav koji pomaže u izradi, opisivanju i provedbi studijskih programa i dodjeli visokoškolskih kvalifikacija. Uporaba ECTS-a, zajedno s kvalifikacijskim okvirima koji se temelje rezultatima, omogućuje transparentnije studijske programe i kvalifikacije i olakšava priznavanje kvalifikacija.
ECVET (Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)	sustav za olakšanje vrednovanja, priznavanja i prikupljanja stručnih vještina i znanja stečenih za vrijeme boravka u drugoj državi ili u različitim situacijama. Cilj je ECVET-a ostvariti bolju usklađenost između različitih sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje koji postoje u cijeloj Europi i njihovih kvalifikacija. Njime bi se trebao stvoriti tehnički okvir za opis kvalifikacija u smislu jedinica rezultata učenja i uključuje postupke ocjenjivanja, prijenosa, prikupljanja i priznavanja.
Poduzetnik	Svako poduzeće koje se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na veličinu, pravni oblik ili gospodarski sektor u kojem djeluje.
EQAVET (Europski sustav osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju)	Referentni alat za donositelje politika koji se temelji na ciklusu kvalitete od četiri faze koji uključuje utvrđivanje ciljeva i planiranje, provedbu, ocjenjivanje i reviziju. Njime se poštuje neovisnost nacionalnih vlada i on predstavlja dobrovoljni sustav koji će koristiti javna tijela vlasti i druga tijela uključena u osiguranje kvalitete.
EKO (Europski kvalifikacijski okvir)	zajednički europski referentni alat koji služi kao sredstvo za prevođenje između različitih sustava obrazovanja i osposobljavanja i njihovih razina. Cilj mu je poboljšati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija diljem Europe, promičući mobilnost radnika i učenika i olakšavajući njihovo cjeloživotno učenje, kako je utvrđeno u Preporuci 2008/C 111/01 Europskog parlamenta i Vijeća.

ESCO (višejezična klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja)	u njemu se utvrđuju i kategoriziraju vještine i kompetencije, kvalifikacije i zanimanja koji su važni za tržište rada EU-a i obrazovanje i osposobljavanje na 25 europskih jezika. Sustav osigurava profile zanimanja iz kojih se vide odnosi između zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija. ESCO je razvijen u otvorenom IT formatu i svima je besplatno dostupan.
s poslovnim nastanom	odnosi se na organizaciju ili tijelo koje ispunjuje određene nacionalne uvjete (registracija, izjava, objava itd.) na temelju kojih nacionalno nadležno tijelo može formalno priznati tu organizaciju ili tijelo. U slučaju neformalne skupine mladih ljudi, smatra se da pravno prebivalište pravnog zastupnika ima istovjetne učinke za potrebe bespovratnih sredstava programa Erasmus+.
Europass	Europass je portfelj od pet različitih dokumenata i elektronička mapa koji bi trebali sadržavati opise svih obrazovnih postignuća nositelja, službenih kvalifikacija, radnog iskustva, vještina i kompetencija, koje je on s vremenom stekao. Ti dokumenti uključuju: Životopis Europass, Dodatak diplomi, Dodatak potvrdi i Putovnicu Europassa za mobilnost i Jezičnu putovnicu. Europass također uključuje i Europsku putovnicu vještina, jednostavan elektronički folder kojim se pomaže korisniku da izgradi osobni, modularni inventar svojih vještina i kvalifikacija. Cilj je Europassa olakšati mobilnost i poboljšati povećati mogućnosti za zaposlenje i cjeloživotno učenje u Europi.
Europski plan razvoja	za škole i organizacije za obrazovanje odraslih, dokument u kojem su navedene potrebe ustanove/organizacije u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije te kako će se planiranim europskim aktivnostima zadovoljiti te potrebe. Europski plan razvoja dio je obrasca zahtjeva za škole i organizacije za obrazovanje odraslih koje se prijavljuju u okviru obrazovne mobilnosti iz Ključne mjere 1.
Europski NVO za mlade	NVO koji: djeluje putem formalno priznate strukture, koja se sastoji od a) Europskog tijela/tajništva (podnositelj zahtjeva) koje barem godinu dana ima poslovni nastan u državi sudionici u programu na dan podnošenja zahtjeva i nacionalne organizacije/podružnica u barem dvanaest država sudionica u programu koje imaju zakonsku vezu s Europskim tijelom/tajništvom; 2) aktivna je u području mladih i provodi aktivnosti kojima se podupire provedba područja djelovanja strategije EU-a za mlade; 3) uključuje mlade ljude u upravljačku strukturu i vodstvo organizacije.
Viša sila	Nepredviđena iznimna situacija ili događaj izvan kontrole sudionika i koji se nije uzrokovao njegovom greškom ili nemarom
Sport na lokalnoj razini	organizirani sport koji na lokalnoj razini prakticiraju sportaši amateri, kao i sport za sve.
Voditelj skupine	u projektima mobilnosti za mlade, voditelj skupine odrasla je osoba koja se pridružila mladim ljudima koji sudjeluju u programu Razmjene mladih radi osiguranja učinkovitosti učenja, zaštite i sigurnosti.
Skupine mladih ljudi aktivne u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (isto neformalne skupine mladih ljudi)	skupina od najmanje četvero mladih ljudi koja nema pravnu osobnost u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, pod uvjetom da njihovi predstavnici mogu u njihovo ime preuzimati pravne obveze. Te skupine mladih ljudi mogu biti podnositelji zahtjeva i partneri u nekim mjerama programa Erasmus+. U svrhu pojednostavljenja, one se poistovjećuju s pravnim osobama (organizacijama, ustanovama itd.) u ovom vodiču i istovjetne su organizacijama sudionicama u programu Erasmus+ za aktivnosti u kojima sudjeluju. Skupina mora biti sastavljena od najmanje četvero mladih ljudi i njihova dob morala bi biti u skladu s ukupnom dobi mladih ljudi u programu (13 – 30).
Ustanova visokog obrazovanja	bilo koja vrsta ustanove visokog obrazovanja koja, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, nudi priznate diplome ili druge priznate visokoškolske kvalifikacije, bez obzira na naziv tog tijela ili bilo koja ustanova koja, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na tercijarnoj razini.

Program modernizacije visokog obrazovanja	strategija Europske komisije kojom se pruža potpora reformama država članica i pridonosi ciljevima Europe 2020. u području visokog obrazovanja. Glavna područja reforme utvrđena u novom programu sljedeća su: povećati broj diplomanata u visokom obrazovanju; poboljšati kvalitetu i važnost osposobljavanja učitelja i istraživača; pružiti diplomantima znanje i ključne prenosive kompetencije koje su im potrebne za uspjeh u visokokvalificiranim zanimanjima; pružiti više prilika studentima za stjecanje dodatnih vještina putem studiranja ili osposobljavanja u inozemstvu i poticati prekograničnu suradnju u cilju ostvarivanja boljih rezultata u visokom obrazovanju; pojačati „trokut znanja” povezivanjem obrazovanja, istraživanja i poduzeća i stvoriti učinkovite mehanizme upravljanja i financiranja kojima se podupire izvrsnost.
Neformalne skupine mladih ljudi	vidi prethodnu definiciju „skupine mladih ljudi aktivne u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih”.
Informalno učenje	učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti povezanih s poslom, obitelji ili slobodnim vremenom i koje nije organizirano ili strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili podrške u učenju; iz učenikove perspektive može biti nenamjerno.
Međunarodni	u kontekstu programa Erasmus+ odnosi se na aktivnost koja uključuje barem jednu državu sudionicu u programu i barem jednu partnersku državu.
Promatranje na radnom mjestu (praktično radno iskustvo)	kratak boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji u cilju osposobljavanja putem promatranja svakodnevnog rada u organizaciji primateljici, razmjene dobre prakse, stjecanja vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnog partnerstva putem participativnog promatranja.
Združeni akademski stupanj	jedinstvena potvrda o stečenom akademskom stupnju koja se dodjeljuje studentu po završetku združenog programa. Združeni akademski stupanj moraju potpisati nadležna tijela dvije ili više ustanova sudionica i mora biti službeno priznat u državama u kojima se nalaze ustanove sudionice.
Združeni program	združeni studijski programi visokog obrazovanja (studij ili istraživanje) koji nude najmanje dvije ustanove visokog obrazovanja. Združeni programi mogu se provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, preddiplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj. Združeni programi mogu biti nacionalni (tj. kada su sva uključena sveučilišta iz iste zemlje) ili transnacionalni/međunarodni (tj. kada su među uključenim ustanovama visokog obrazovanja predstavljane barem dvije različite države).
Ključne kompetencije	osnovni skup znanja, vještina i stavova koje svi pojedinci trebaju za osobno ispunjenje i razvoj, aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i zapošljavanje, kako je opisano u Preporuci 2006/962/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
Obrazovna mobilnost	fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta kako bi se provelo studiranje, osposobljavanje ili neformalno ili informalno učenje; može imati oblik stručne prakse, naukovanja, razmjene mladih, volontiranja, poučavanja ili sudjelovanja u aktivnosti profesionalnog razvoja i može uključivati pripremne aktivnosti, poput osposobljavanja na jeziku zemlje domaćina, kao i aktivnosti slanja, ugošćavanja te prateće aktivnosti;
Rezultati učenja	tvrdnje o onome što učenik zna, razumije ili može učiniti po završetku obrazovnog procesa, koje su definirane u smislu znanja, vještina i kompetencija.
Cjeloživotno učenje	sve opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, neformalno učenje i informalno učenje poduzeto tijekom cijelog života koje rezultira unapređenjem znanja, vještina i kompetencija ili sudjelovanja u društvu u sklopu osobne, građanske, kulturne, društvene i/ili sa zapošljavanjem povezane perspektive, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja.
Ugovor o mobilnosti/učenju	Ugovor između organizacije pošiljateljice i primateljice, te između osoba koje sudjeluju u programu, u kojem su utvrđeni ciljevi i sadržaj razdoblja mobilnosti kako bi se osigurala njegova relevantnost i kvaliteta. Organizacija primateljica može ga koristiti kao osnovu za priznavanje razdoblja provedenog u inozemstvu.

Mjesec	u kontekstu programa Erasmus+ i u svrhu izračuna bespovratnih sredstava, mjesec iznosi 30 dana.
Neformalno učenje	učenje koje se odvija planiranim aktivnostima (u smislu ciljeva i vremena učenja) u kojima je prisutan neki oblik podrške u učenju (npr. veza učenik – učitelj), ali koje nije dio sustava formalnog obrazovanja i osposobljavanja.
Profil zanimanja	skup vještina, sposobnosti, znanja i kvalifikacija koje su obično važne za određeno zanimanje.
Studijski programi jednog ciklusa	integrirani/dugotrajni programi koji završavaju diplomom prvog ili drugog ciklusa obrazovanja i koji se, u nekim državama, još uvijek mogu lakše opisati trajanjem u godinama nego bodovima. U većini tih zemalja, programi izvan prvog ciklusa bolognjskog programa nalaze se u područjima medicine, medicinske njege i porodništva i u većini slučajeva 1 - 8 % studentske populacije. Uobičajeno trajanje integriranih programa za uređena zanimanja iznosi 300-360 ECTS bodova/pet – šest godina, ovisno o predmetnom uređenom zanimanju.
Otvorena dozvola	način na koji vlasnik djela daje dozvolu svima da koriste, dijele i prilagođavaju sadržaj. Sa svakim je sadržajem povezana jedna dozvola. Otvorena dozvola ne predstavlja prijenos autorskih prava ili prava intelektualnog vlasništva (IPR) i pogodnosti.
Otvorena metoda koordinacije	međuvladina metoda kojom se pruža okvir za suradnju država članica čije se nacionalne politike tako mogu usmjeriti prema određenim zajedničkim ciljevima; u okviru Programa OMC se primjenjuje na obrazovanje, osposobljavanje i mlade.
Sudionici	u kontekstu programa Erasmus+ sudionici su one osobe koje su potpuno uključene u projekt i, u nekim slučajevima, primaju dio bespovratnih sredstava EU-a namijenjenih za pokrivanje troškova sudjelovanja (putovanja i dnevnice). U okviru određenih mjera programa (tj. Strateška partnerstva), potrebno je razlikovati između ove kategorije sudionika (izravni sudionici) i ostalih osoba koje su neizravno uključene u projekt (npr. ciljne skupine)
Organizacija sudionica	svaka organizacija ili neformalna skupina mladih ljudi koja sudjeluje u provedbi projekta programa Erasmus+. Ovisno o njihovoj ulozi u projektu, organizacije sudionice mogu biti podnositelji zahtjeva ili partneri (koji se nazivaju i supodnositelji, ako su utvrđeni u trenutku podnošenja zahtjeva). U slučaju prihvaćanja projekta, podnositelji postaju korisnici, a partneri mogu postati sukorisnici ako se projekt financira putem bespovratnih sredstava za više korisnika.
partner (organizacija)	organizacija sudionica uključena u projekt, ali nema ulogu podnositelja.
partnerske države	države koje ne sudjeluju u potpunosti u programu Erasmus+, ali mogu sudjelovati (kao partneri ili podnositelji zahtjeva) u određenim mjerama programa. Popis partnerskih država programa Erasmus+ nalazi se u Dijelu A ovog vodiča u odjeljku „Tko može sudjelovati u provedbi programa Erasmus+”.
Partnerstvo	sporazum između skupine ustanova i/ili organizacija u različitim državama sudionicama Programa o provođenju zajedničkih europskih aktivnosti u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili o uspostavi formalne ili informalne mreže u relevantnom području poput zajedničkih obrazovnih projekata za učenike i njihove učitelje u obliku razmjene razreda i pojedinačne dugoročne mobilnosti, intenzivnih programa u visokom obrazovanju i suradnje između regionalnih i lokalnih vlasti radi podržavanja međuregionalne suradnje, uključujući i prekograničnu suradnju; može se proširiti na ustanove i/ili organizacije iz zemalja partnera s ciljem jačanja kvalitete partnerstva.
Osobe s ograničenim mogućnostima	osobe koje nailaze na neke prepreke koje im onemogućuju aktivan pristup obrazovanju, osposobljavanju i radu s mladima. Detaljna definicija osoba s ograničenim mogućnostima nalazi se u dijelu A ovog vodiča „Ravnopravnost i uključivost”.
Osobe s posebnim potrebama	Osoba s posebnim potrebama je mogući sudionik čije je fizičko, psihičko ili zdravstveno stanje takvo da njegovo/njezino sudjelovanje u projektu ili aktivnosti mobilnosti ne bi bilo moguće bez dodatne financijske potpore.

Države sudionice u programu	države EU-a i države izvan EU-a koje su osnovale nacionalnu agenciju i u potpunosti sudjeluju u programu Erasmus+. Popis država sudionica u programu Erasmus+ nalazi se dijelu A ovog vodiča „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+“.
Projekt	Usklađen niz aktivnosti koje se organiziraju u cilju ostvarenja utvrđenih ciljeva i rezultata.
Kvalifikacija	službeni ishod postupka ocjenjivanja i provjere koji se stiče kada nadležno tijelo utvrdi da je pojedinac stekao rezultate učenja u skladu sa zadanim standardima.
Organizacija primateljica	u okviru nekih aktivnosti programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti), organizacija primateljica je organizacija koja prima jednog ili više sudionika i organizira jednu ili više aktivnosti projekta Erasmus+.
Škola	ustanova koja pruža opće, strukovno i tehničko obrazovanje na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske. Molimo pogledajte popis vrsta ustanova koje se mogu definirati kao škole za svaku državu; za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u predmetnoj državi.
Organizacija pošiljateljica	u okviru nekih aktivnosti programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti), organizacija pošiljateljica je organizacija sudionica koja šalje jednog ili više sudionika na aktivnost u okviru projekta Erasmus+.
Kvalifikacije kratkog ciklusa (ili visoko obrazovanje kratkog ciklusa - SCHE)	u većini država unutar prvog ciklusa u Kvalifikacijskom okviru za Europsko područje visokog obrazovanja (ISCED razina 5). One obično dodjeljuju oko 120 ECTS bodova u nacionalnom kontekstu i kvalifikaciju koja je priznata na nižoj razini od diplome na kraju prvog ciklusa. Neki programi su duži od tri godine, ali obično ne daju više od 180 ECTS bodova. U većini država studenti mogu iskoristiti većinu bodova stečenih u programu SCHE za nastavak studija. Deskriptori kratkog ciklusa odgovaraju ishodima učenja razine 5 EKO-a.
MSP (mala i srednja poduzeća)	Poduzeće (vidi prethodno definiciju) koja zapošljavaju manje od 250 osoba i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili nemaju godišnju bilancu veću od 43 milijuna EUR.
Socijalno poduzeće	Poduzeće koje, bez obzira na svoj pravni oblik, koji nije navedeno na uređenom tržištu u smislu točke (14) članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ, i koje: 1) u skladu sa svojim statutom, ili drugim osnivačkim dokumentom kao primarni cilj ima ostvarenje mjerljivih, pozitivnih društvenih učinaka, a ne stjecanje dobiti za svoje vlasnike, članove i dioničare, pri čemu poduzeće: a) pruža inovativne usluge ili robu koja stvara socijalni povrat i/ili b) primjenjuje inovativnu metodu proizvodnje proizvoda ili usluga i taj način proizvodnje utjelovljuje njegov socijalni cilj; 2) ponovno ulaže svoju dobit u ostvarenje primarnog cilja i ima unaprijed definirane postupke i pravila za sve okolnosti u kojima se dobit dijeli dioničarima i vlasnicima kako bi se osiguralo da se time ne umanjuje primarni cilj; d) njime se upravlja na poduzetnički, odgovoran i transparentan način, posebno uključivanjem radnika, klijenata i/ili zainteresiranih strana na koje utječu poslovne aktivnosti.
Osoblje	osobe koje su uključene u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje mladih, bilo na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi, i može obuhvaćati profesore, učitelje, voditelje osposobljavanja, ravnatelje škola, osobe koje rade s mladima i nenastavno osoblje;
Strukturirani dijalog	dijalog s mladim osobama i organizacijama mladih koji služi kao forum za stalno zajedničko promišljanje o prioritetima, provedbi i pratećim mjerama europske suradnje u području povezanom s mladima.
Treći ciklus	treća razina Kvalifikacijskog okvira za Europski prostor visokog obrazovanja koju sudogovorili ministri obrazovanja na sastanku u Bregenu u svibnju 2005. u okviru bolonjskog procesa. Deskriptor trećeg ciklusa Kvalifikacijskog okvira EHEA-a odgovara ishodima učenja za razinu 8 EKO-a.
Stručna praksa (raspored na rad)	provođenje određenog vremenskog razdoblja u poduzeću ili organizaciji u drugoj državi u cilju stjecanja posebnih kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, radi stjecanja radnog iskustva i boljeg razumijevanja gospodarske i socijalne kulture te države.

Transnacionalni	odnosi se, ako nije drugačije navedeno, na bilo koju mjeru koja uključuje barem dvije države sudionice u programu.
Alati transparentnosti i priznavanja Unije	instrumenti kojima se pomaže zainteresiranim stranama da razumiju, cijene i priznaju rezultate učenja i kvalifikacije diljem Unije.
Strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET)	Obrazovanje i osposobljavanje čiji je cilj ljudima pružiti znanje, know-how, vještine i/ili sposobnosti potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada. Za potrebe projekata Erasmus +, naglasak na početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje dostupni su u okviru mjera VET-a.

Potvrđivanje neformalnog i informalnog učenja	postupak potvrđivanja koji provodi ovlašteno tijelo i kojim potvrđuje da je osoba stekla rezultate učenja u skladu sa standardom i sastoji se od sljedeće četiri različite faze: 1. Utvrđivanje specifičnih iskustava osobe kroz dijalog ; 2. Dokumentacija iz koje se vide iskustva pojedinca; 3. Formalno ocjenjivanje tih iskustava i 4. Potvrđivanje rezultata ocjene koji mogu dovesti do stjecanja djelomičnih ili potpunih kvalifikacija.
Virtualna mobilnost	niz aktivnosti potpomognutih informacijskom i komunikacijskom tehnologijom, uključujući e-učenje, organiziranih na institucionalnoj razini, kojima se ostvaruju ili olakšavaju transnacionalna i/ili međunarodna suradnička iskustva u kontekstu poučavanja i/ili učenja.
Učenje na radnom mjestu	Vrsta učenja koja uključuje stjecanje znanja, vještina i sposobnosti obavljanjem zadaća u radnom okruženju, na radnom mjestu (kao što je izmjenično osposobljavanje) ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje
Mladi	U kontekstu programa Erasmus+, pojedinci između trinaest i trideset godina starosti.
Aktivnost mladih	izvanškolska aktivnosti (kao što je razmjena mladih, volontiranje ili osposobljavanje mladih) koju obavlja mlada osoba, pojedinačno ili u skupini, posebno putem organizacija mladih i koju obilježava neformalni pristup učenju.
Osoba koja radi s mladima	znači zaposlenik ili volonter uključen u neformalno učenje koji podržava mlade u njihovom osobnom sociopedagoškom i profesionalnom razvoju.
Youthpass	europski alat za poboljšanje priznavanja rezultata učenja mladih ljudi i osoba koje rade s mladima stečenih sudjelovanjem u projektima koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Youthpass se sastoji od: a) potvrda koje mogu dobiti sudionici u nekoliko mjera programa; i b) utvrđenog postupka kojim se podupiru mladi ljudi, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih u razmišljanjima o rezultatima učenja stečenim u okviru projekta Erasmus+ u području mladih i neformalnog obrazovanja. Youthpass je dio strategije Europske komisije čiji je cilj poboljšati priznavanje neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima u Europi i izvan nje.

PRILOG IV. – Korisne reference i kontakti podaci

KORISNE REFERENCE

Title	Link
Mjerila i pokazatelji strategija Europa 2020. i ET 2020.	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/education_training
Analiza obrazovanja (obuhvaća ECeC, škole, mlade i visoko obrazovanje te mnoga posebna obrazovna područja)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Analiza obrazovanja i osposobljavanja; obuhvaća sva područja	http://www.oecd.org/education/
Analiza obrazovanja i osposobljavanja; obuhvaća sva područja	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Predložak Dodatka diplomi	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
Vodič za korisnike za ECTS	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-team.eu/
Poduzetničko obrazovanje: Vodič za nastavnike	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/files/education/entred-manual-fv_en.pdf
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm
Platforma za širenje podataka i informacija o programu Erasmus+	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
ESCO	https://ec.europa.eu/esco
Panorama vještina EU-a	http://euskills-panorama.cedefop.europa.eu
Početna stranica Europassa	https://europass.cedefop.europa.eu/en/home

Europski program za obrazovanje odraslih i nedavne promjene politike	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_en.htm
Pokazatelji i mjerila – Monitor obrazovanja	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm
Pokazatelji i mjerila – Službeni dokumenti	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_en.htm
Knjižnica ključnih dokumenata o sportu	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
Glavni dokumenti Europske politike za mlade (uključujući obnovljeni okvir za Europsku suradnju u području mladih)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
Glavne inicijative politike i rezultati u obrazovanju i osposobljavanju od 2000. – Razvoj politika za školsko obrazovanje	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_en.htm
Glavne inicijative politike i rezultati u obrazovanju i osposobljavanju od 2000. – Reforma visokog obrazovanja	http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_en.htm
Otvaranje obrazovanja – Inovativno poučavanje i učenje za sve putem novih tehnologija i otvorenih obrazovnih sadržaja Comm(2013)654	http://ec.europa.eu/education/newtech/
Ponovno promišljanje obrazovanja – ulaganje u vještine za bolja socioekonomska postignuća	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;jsessionid=LLFqTfdd6mZf3Wt4YNhTjyP8vnMcg4RnTT1rQHP2bfT8dWYrdNQC!1965766013?uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
Potpora za rast i radna mjesta – program za modernizaciju sustava visokog obrazovanja u Europi	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PDF
Komunikacija iz Brugesu o boljoj europskoj suradnji u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u razdoblju 2011. – 2020.	http://ec.europa.eu/education/brugecomm/
Prema boljoj suradnji i usklađenosti u obrazovanju za poduzetništvo	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/education-training-entrepreneurship/reflection-panels/files/entr_education_panel_en.pdf
Najvažnija inicijativa Mladi u pokretu	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Početna stranica Youthpassa	https://www.youthpass.eu

PODACI ZA KONTAKT

Europska komisija – Glavna uprava za obrazovanje i kulturu (GU EAC)

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus>

Europska komisija – Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nacionalne agencije

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus/na>

ⁱ Integrirano učenje sadržaja i jezika